

SERXWEBÛN

JI SERXWEBÛN Û AZADIYÊ BI RÛMETTIR TIŞTEK NÎNE

Sayı: 44/Ağustos 1985/2.-DM

15 AĞUSTOS DEVRİMCİ ATILIMININ I. YILDÖNÜMÜ HALKIMIZA KUTLU OLSUN! SÖMÜRGEÇİ TÜRK FAŞİSTLERİ NİÇİN SUSUYOR?

1- Bu Bir Zaferdir!

15 Ağustos şanlı atılımının I. yıldönümüne ulaştığımız şu günlerde Kürdistan boydan boya eylemlerle kalkışın eşiğine adım adım yaklaşıyor. Her geçen gün düşmanın devrimci hareketi bitirme umutları biraz daha sönerken, Ulusal Kurtuluş Mücadelemizin zafer hanesine yeni yeni başarılar yazılıyor. Eruh ve Şemdinli devrimci kalelerine şimdi Kürdistan'ın dört bir yanında yeni direniş kaleleri ekleniyor. Son üç ayda Dersim, Ovacık, Çemişgezek, Hozat, Karlıova, Genç, Bulank, Kars, Ağrı, Sason, Diyarbakır, Mutki, Ergani, Kulp, Silvan, Batman, Siirt, Midyat, İdil, Cizre, Çatak, Şemdinli ve Yüksekova tarihimize en şanlı atımlarına ve direnişlerine tanık oldu. Yüzlerce varan köyümüz bu şanlı gerçeği yaşıyor. Ulusal Kurtuluş Savaşımız şimdi yaklaşık 1000 km'lik bir hat üzerinde tüm kızgınlığı ile sürüyor. Bu üç aylık süreçte 200 bin kişil实现 sömürgeci orduya karşı savaşta 20'ye yakın yoldaşımız direnerek şehit düştü. Yüzlerce sömürgeci asker ve subay ile onlarca ajan-muhbir cezalandırıldı, onlarca sömürgeci asker esir alındı, çok miktarda silah ve savaş malzemesi ele geçirildi, şehirler işgal edildi, toplanlar ve konuşmalar yapıldı, bildiriler dağıtıldı, afişler ve pankartlar asıldı, sömürgeciliğin hükümet binaları ve anıtları tahrip edildi, bayrakları yakılarak yerine cephe bayrakları çekildi.

2- Ağustos Atılımının I. Yıldönümünde Halkımıza Dayatılan Özel Savaş Boşa Çıkanıldı. Tüm Kürdistan Direnişlerle Çalkalanıyor!

Sömürgeciler kısa büyük umutlarla girdiler. "Kurt dumanlı havayı sever" misali onlar da umutlarını soğuk, karanlık ve karlı kış aylarına bağladılar. Ağustos ayıyla birlikte "daraltmaya" başladıkları ancak bir türlü amaçlarına ulaşamayan çemberlerini kış ayıyla birlikte daha da daraltarak(!) devrimci hareketi nihai olarak bitirmeyi amaçladılar. Son elli yılın en acımasız kış sömürgeciler için arayıp bulamadıkları şansı yaratıyordu. Kışın olağanüstü zor ve dayanılmaz koşullarında devrimciler büyük zorluklarla mücadele içinde ve eşsiz fedakarlıklarla bir yandan mücadeleyi sürdürmeye çalışırken diğer yandan da kendilerini koruyarak Bahar Atılımına hazırlamaya başladılar. Sömürgeciler, Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesine karşı yürüttükleri özel savaşlarında bu olumsuz etkeni iyi kullanarak ve bazı hainlerin de desteği ile bir kısım devrimcileri katletmeyi başardılar. Bu arada teslim olan bir kaç hain sömürgecilere zafer sarhoşluğunu tattırdı ve bunun üzerine demecilerinde "yarısı bitti diğer yarısı da bozgunu yaşıyor" propagandasını yaygınlaştırmaya başladılar. Televizyonda bir "bozgun filmi" yayınlamak bu biriki hainin ağzından devrimci hareketin bozguna uğratıldığı imajını yaymaya, Hareketimize damut atmaya başladılar. Bu teslim olmuş hainlerden dolayı

umutlanarak alelacele "Pişmanlık Yasası"nı meclisten geçirerek yasallaştırdılar. Yapılan hesaplara göre, devrimciler teslim olmak için sıraya girecek, "Pişmanlık Yasası"ndan yararlanmak isteyeceklerdi.

Ancak durum hiç de sömürgecilerin umudettikleri doğrultuda gelişmedi. 21 Mart 1985'te ERNK'nin ilanı ile birlikte Kürdistan tarihinde yeni bir sayfa açılıyordu. ERNK'nin ilanından aldıkları güçle devrimciler, beslenmek istenen teslimiyet umutlarını söndürmek ve "Pişmanlık Yasası"nı boşa çıkarmak için direnişe daha büyük bir azim ve güçle sarıldılar. Düşmana teslim olmayı reddedersek sonuna kadar direnmeyi ve gerekirse ölmeyi yeğlediler. Daha önce Sason ve Şirvan'da, devamında ise 1 Mayıs günü Mutki'de sömürgecilerle çatışmaya giren devrimciler toptan imha pahasına direniş seçerek düşmana ağır kayıplar verdirdiler. Mutki'de yoldaşlarımızdan 3'ü şehit olurken, 2'si yaralı olarak düşmana esir düştü. Sömürgeci faşistler yaralı yoldaşları işkencede katlederek, daha önce ilan ettikleri olayı birkaç ay sonra sanki yeni bir olaymış gibi yeniden 5 kişinin ölümü şeklinde kamuoyuna duyurdular. Ardından 11 Mayıs'ta ve sonrasında Şırnak'ta meydana gelen iki ayrı çatışmada 2 yoldaş, 21 Mayıs'ta Bozova'da 5 yoldaş direnerek şehit düştü. Çatışmalar sırasında devrimcilerin kararlı direnişleri karşısında sömürgeciler ağır kayıplara uğramaktan kurtulamadılar.

Kış aylarından başlayarak devrimci hareketi kesinlikle bitirme amacına dört elle sarılan düşman bunu sağlamak için yalıtma askeri gücünü, ajan ve muhbirlerini, "Piş-

manlık Yasası"nı kullanmakla kalmadı, aynı zamanda devrimci hareketi arkadaşan bıçaklamak için yeni tertiplere yöneldi. Her dönemde Kürdistan halkı için sürekli kanayan bir yara olan iç çatışmaları körükleyerek ve "Kürd'ü Kürd'e kırma" politikasını harekete geçirerek sonuç almaya çalıştı. Kürdistan davası için çalıştığını iddia eden bazı güçler ile onlarla ittifak içindeki ne idüğü belirsiz bir takım çevre ve güçleri kışkırtarak devrimci hareket üzerine saldırıyı başardı ve saldırılarda 8 PKK'lı partizan alçakça katledildi. Nisan ayı içerisinde Güney Kürdistan'da meydana gelen bu olayda şehit düşen yoldaşlarımız yıllardır özlemine çektiikleri ülkemize savaş içinde yeralmaya gitmekteydiler. Ancak düşmanla doğrudan ve dolaylı olarak işbirliği içindeki bazı çevreler, PKK'nın bu yeni atılımının önünü kesmek için kesin karar almışlardı. Nitekim tarihe yüzyüküncü olarak geçecek olan bu kararları uygulayarak 8 değerli yoldaşımızı çeşitli pusu ve saldırılarda katlettiler.

Baharla birlikte düşmanın tüm umutları birkez daha söndü. Cephe ilanı ile birlikte devrimci kabarış yeniden yükselmeye başladı ve yeni bir atılım dönemine, Bahar Atılımı dönemine girdi. Bu süreçte, iki gücün çatışması askeri, siyasi ve propaganda alanında kıyasıya süren bir savaşla döndü. Kürdistan'ın dört bir yanından silah sesleri gelmeye, yeni savaş cephepleri açılmaya ve sömürgeci orduların bir acizlik içine sürüklenmeye başladı. Bu gelişmeler en geniş kitleleri sararak onları Cephe sallarında yer almaya, ona sahip çıkmaya iten

bir güce döndü. Kış boyunca "yarısı bitti diğer yarısı da bozgunu yaşıyor, teslim oluyor" propagandasını yaygınlaştıran ve devrimci hareketi kesinlikle bitireceğine kamuoyunu inandıran düşman, bu atılım ile birlikte inanırlığını yitirdi ve kitleler karşısında aciz ve yalancı yüzü açıkça ortaya çıkmaya başladı. Bu, düşman açısından belki de her şeyin üzerinde bir tehlike yaratmaktaydı. Çünkü düşman biliyordu ki, birkez eğer halkın güveni sarsılmışsa, onu yeniden tesis etmenin olanağı yoktur. Üstelik, Ağustos ayından bu yana ordunun içine düştüğü acizlik artık gizlenemez hale gelmişti ve eğer birşeyler yapılmazsa en ihtiyatlı kesimler dahi devlete güvenlerini yitirecek devrimci harekete yaklaşabileceklerdi. O halde, kitlelerin dikkatini, içerde kıyasıya süren savaştan başka noktalara çekmek gerekiyordu. İşte "Bulgar zulmü" yaygarası tam da böyle bir döneme denk getirildi. Olay, iç kamuoyunda şovenizmi alabildiğine körükleyip barbar duyguları kamçılayan, dünya kamuoyunda şaşkınlık yarattı. Çünkü böyle bir şey ilk kez duyuluyordu. Hatta dünya kamuoyu bu yaygaranın altında yatan gerçek nedenin Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesinin gelişmesi olduğunu, devletin bunu bastırmakta aciz kaldığını kavrayarak bu yaygarayı fazla ciddiye almadı. Ama sözümona tarihteki "Ermeni zulmü" ile birlikte piyasaya sürülen bu yaygara iç kamuoyunu oyalamakta sınırlı da olsa etkili oldu. Evet, barbar Türk sömürgeciliği, Ermeni halkını katliamdan geçirerek, neredeyse tarih

Devamı Sayf: 2'de

ŞANLI 15 AĞUSTOS ATILIMININ I. YILDÖNÜMÜ VE DOĞRU DEVRİMCİ SİYASETİN ZAFERİ

I. Giriş:

Partimizin silahlı direnişinin 8. yılı ve bunun üst bir eveye sıçratılmış biçimi olan 15 Ağustos atılımının I. yılını geride bırakmış bulunuyoruz. Tarihsel ve güncel somut gerçeklerimiz bu süreçte iletirye yönelik yaşanması gereken düşünce ve eylem ile, aşılması gereken, çürüyen yapıların ne olduğunu her zamankinden daha parlak bir biçimde ortaya koymaktadır. Salt bir silahlı direniş olmaktan da öteye çok çeşitli özelliklere sahip olan bu tarihsel atılımın, gerek geçmişin aydınlatılması ve gerekse, daha da önemli olarak, önümüzdeki dönemin devrimci kazanımlarının neler olabileceğinin hesaplanması açısından derinliğine kavranmasında hayati önem vardır. Gelişmenin altındaki doğru düşünce kadar onun ruhunu ve bu ruhun biçimleşmesi için atada çıplak yüreğinin ortaya koyarcasına sergilenen eşine ender rastlanır direnişçiliğinden de öğreteceği çok şey vardır. Hemen belirtmek gerekir ki; direnişin herhangi bir sömürgeciliğe karşı değil, insanlık tarihinin tanıdığı en barbar ve günümüzde faşist baskı ve sömürçü en çok geliştiren, çağdışı ve çağdışı olduğu kadar da kendini en ince yöntemlerle gizleyen bir egemen sınıfa, emperyalizmin

en tehlikeli bir işbirliğine karşı, kendi öz tarihinden ve çağdaş insanlık gelişiminden uzak bırakılmış, unutulmuş bir halkı olan Kürt halkı adına verildiği asla mutulmamalıdır. İşte bu gerçek beşerlerimize kazıncasına kavranır ve sürekli, yoğun bir tarzda dile getirilirse atılımın önemi ancak o zaman ortaya çıkabilecektir.

15 Ağustos atılımı yalnızca Partimiz ve halkımız açısından tarihsel bir rol oynamakla sınırlı kalan bir eylem değildir. O, başta Türk sömürgeciliği olmak üzere bütün bir kapitalist-emperyalist düzenin temsilcilerini sarsmış ve onları telaşa boğan bir yangın alevlerini tutuşturmuştur. Bu yangın yalnızca bulunduğu yeri sarmakla kalmamış, alevlerinin sıcaklığı Kürdistan, Türkiye ve Ortadoğu halklarını başta olmak üzere ilerici dünya halklarının yüreklerini ısıtmış; sömürgeciler ve her türden işbirlikçi ve usaklarına ise, terler döktürmüştür. Bu atılımın yarattığı yeni gelişmeler karşısında çeşitli güçler mevcut politikalarını gözden geçirmek, yeni çözümler, arayışlara girmek zorunda kalmışlardır. Bu eylemlerin yarattığı çok yönlü etkileri kavrayabilmek ve sonuçlarını değerlendirebilmek için, onun ortaya çıktığı ortamın ve dönemin özelliklerine bakmak, bu eylemler karşısın-

da çeşitli güçlerin içine girdikleri tutumları incelemek gerekmektedir. Bu yapıldığında ancak onun tarihe damgasını vuran karakteri ve rolü anlaşılabilir.

15 Ağustos atılımı, Türk sömürgecilerinin devlet yapısı içerisinde faşist kararlaşmayı önemli oranda sağladığı ve bu faşist özü gözleyecek biçim değişikliğine gitmek amacıyla planlar oluşturduğu bir dönemde gerçekleştirildi. 12 Eylül darbesinin ardından hızla sürdürülen çalışmalarla dörtbaşı mamur bir faşist düzen tüm topluma egemen kılınmıştır. Ancak içte ve dışta yönelecek muhalefeti etkisizleştirmek için uygulamaların gözboyayıcı bir tarzda yürütülmesi gerekmektedir. Bu amaçla "demokrasiye dönüş" aldatmacasına başvurulur, düzenin fideğilinde oluşturulmuş partilerle seçimlere gidilir. Türkiye'nin belli şehirlerinden başlayarak sıkıyönetim görünüşü kaldırılmaya başlanır. Yapılan planlar gereği muhalefet etkisiz kılınmış olduğundan, 83'le birlikte "ülkede demokrasi tesis edilecektir". Cunta, azıncı saldırılarında olduğu gibi bu gözboyama faaliyetinde de gerek içte ve gerekse dışta dayanaklarından tam destek almaktadır. Böylece iktidarı sağlamaya bağlama çabası içinde-

Faşist cuntaya hazırlıksız yakalanan sol hareket ise, geçmiş hatalarının, bölünmüşlüğünün kefareti için çok ağır bir tarzda ödemiş, yalnızca darbeler altında ezilmekle de kalmayarak soylu davasına sahip çıkamaz hale getirilmiştir. Tutuklananlar dışında kalan kesim örgütsüz bir tarzda çıktığı Avrupa'da tasfiye ile yüz yüze bırakılarak teslim alınmıştır. Tasfiyeciliğin çemberinden bir türlü çıkamayan sol hareketler yalnızca kendi kendilerini tüketmekle de kalmayarak geçmiş tarihlerinde de ortaya çıktığı gibi, 12 Eylül rejiminin politikalarının adeta birer uygulayıcısı haline dönüştürülmüşlerdir. Adeta birbirleriyle yarıncısına devrimciliği adına ne kadar yoğun değeri varsa, hepsine karşı saldırıya geçmiş, teslimiyet ve ihanet bir meziyet gibi meşru kılmaya çalışmışlardır. Faşist cuntaya karşı devrimi örgütlemeye görevine sırt çevirenler umutlarını "demokrasiye dönüş" çabalarına bağlamış ve 1988 seçimlerinde parlamentoya adaylıklarını koyma umudu ile yaşamaya başlamışlardır.

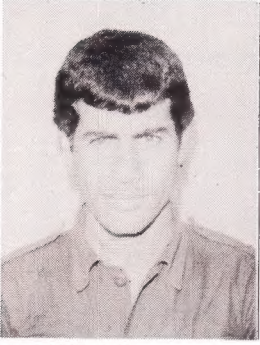
PKK dışında kalan güçleri böylece etkisizleştiren faşist cunta hedeflerine ulaşmada önünde en büyük tehlikenin PKK

Devamı Sayf: 6'da

15 AĞUSTOS DEVRİMCİ ATILIMININ I. YILDÖNÜMÜ HALKIMIZA KUTLU OLSUN!

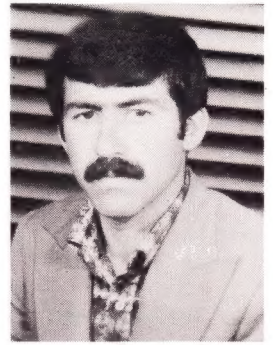
SÖMÜRGEÇİ TÜRK FAŞİSTLERİ NİÇİN SUSUYOR?

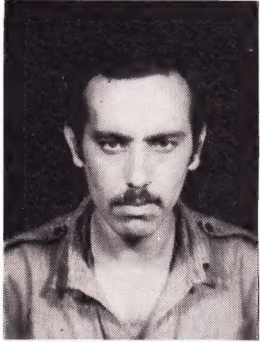
Veli YAŞAR (Delil)

15 Ağustos direniş şehitlerinin anıları zafere giden yolda ışığıdır.

Ali UĞUR (Cihan Mahmut)

Seyfettin ÖZEN (Hamit)

Baştarafı Syf: 1'de

yapı temelinde Dersim'i Ulusal Kurtuluş Mücadelemize karşı kullanacağı bir karşı-devrimci üs haline dönüştürmeyi hedeflemektedir. Ama diğer yandan, devrimci hareketin dayanacağı, geçmiş direnişçi yapının ortadan kaldırılmayan izleri de vardır ve üstelik Dersim'in stratejik konumu devrimci hareketin bu alandaki düşman oyunlarını boşa çıkarmasını daha da yakıcı kılmaktadır. Bu nedenle düşman ile devrimciler arasında bu alanda kıyasıya bir mücadele sürmektedir.

Düşmanın Dersim'de mücadelesinin gelişmesini engellemek amacıyla baş vurduğu başlıca yöntem-sahnesinden silen ve yüzyıllar boyu Bulgar halkına en acımasız boyunduruğu yaşatan bu azgın sömürgecilik, olayları ters yüz ederek kendi barbarlığını bu mazlum halklara maletme ve hala sürdürdüğü insanlık dışı karakterini gizlemede bunu bir araç olarak kullanma alçaklığını böylelikle göstermiş oldu. Bir süre bu provakasyonu kullanan Türk sömürgecileri, provakasyonun içyüzünün açığa çıkması ile susmak zorunda kaldılar.

Baharla birlikte yeni bir atılım başlayan Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesini bu atımdan alıkoymak için düşman, olağanüstü çabalar içine girdi. Ordusunu belli alanlarda yoğunlaştırarak aylarca süren günlük arama-tarama operasyonları gerçekleştirdi. Kürdistan dağ-dağ, köy-köy, ev-ev didik didik arandı, tüm geçitler ve önemli noktaları pusula haline getirilerek devrimcilerin hareket olanağı ortadan kaldırılmak ve yeni imhalar gerçekleştirilmek istendi. Ancak bu faaliyetler Bahar Atılımının biraz gecikmesi sonucunu yarattıysa da, Haziran'la birlikte yeni bir eylemler dalgasının doğuşunu engellemedi. Temmuz ayı devrimci hamlelerin en üst boyutlarına ulaştığı, peşpe eylemlerle düşmanın sersemlettiği yeni bir direniş ayı oldu. Temmuz Atılımı, 15 Ağustos Atılımının yarattığı temeller üzerinde gelişen ancak onu kat kat geride bırakan bir hamleyle döndü. 15 Ağustos eylemlerinin ve ERNK'nin kuruluşunun yarattığı etkilerle mücadeleye olan ilgileri canlanıp artan halk kitlelerinin güçlü desteği ve yer yer katliımı temelinde gelişen bu eylemler, hem nicelik ve hem de nitelik olarak daha ileri bir gelişmenin ürünleri oldular. Bu eylemlerde halkın örgütsüz kını ile devrimcilerin bölünç müdahalesi bütünleşerek halk savaşı yolunda ileri adımlar atıldı. Sömürgeciler, siyasi ve askeri otoritelerini yitirerek halktan iyice tecrit oldular. Sömürgeci otoritenin yerini devrimci otorite aldı. 1979'da Siverek ve diğer alanlarda görülen duruma benzer, ancak çok daha sağlam temellerde

bir durum ortaya çıktı. Halkla sömürgeciler arasındaki çelişkiler iyice gün yüzüne çıkarak halk kitleleri sömürgeci otoritenin egemenliğinden sıyrılmaya ve devrimci otoritenin etkinliği altına girmeye başladılar. Özellikle Orta Kürdistan'da yaratılan gelişmelerle bu alanlarda peşpe siyasi ve hatta yarı-askeri devrimci nüfus alanları ortaya çıktı. Buradan beslenen mücadele kuzeye doğru genişlemeye, halkla devrimcilerin kaynaşması, bütünleşmesi öndeki engeller bir bir ortadan kaldırılmaya başlandı. Böylece Orta Kürdistan diğer alanlarda gelişen mücadelenin beslediği, dayandığı bir devrimci odak haline döndü.

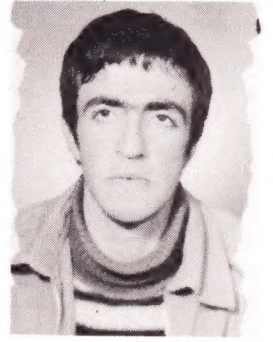
Bahar Atılımında yoğun eylemlere tanık olan bölgelerden biri Dersim'di. Dersim'in tarihimizdeki ve günümüzdeki rolü gözönüne alındığında görülecektir ki, hem devrimciler ve hem de sömürgeciler açısından büyük öneme sahip bir alan durumundadır. Sömürgeciler için Dersim, Kemalizmin Kürdistan'daki simgesi, onun zaferinin taçlanacağı bir alan niteliğini taşımaktadır.

Bu nedenle de üzerinde en çok oyun oynanan, karşı-devrimin bir üssü haline getirilmeye çalışılan bir alandır. Devrimciler için ise, Dersim geçmişte onurlu direnmelerin merkezi olmuş ve günümüzde de birçok devrimci direnişçi tanıklık eden; halkımızın kanının oluk oluk aktığı, bu nedenle de devrimci intikam görevimizin en çok yerine getirilmesini gerekli kılan; her türlü ulusal değerimizin içişi edilerek en çok yabancılaşmanın sağlandığı, ama mutlaka eski direnen Dersim haline dönüştürülmesi gereken bir yurt parçasıdır. Sömürgeciler, 1938 Dersim isyanı ardından Dersim üzerinde büyük oyunlar oynayarak orayı Kemalizmin en çok etkili kıldığı bir alan haline getirdiler ve bugün de bu tahribatlarının ürünlerini toplayarak Dersim'i devrimci hareket karşı çıkardıkları karşı-devrimci provakasyonun merkezi haline getirmiş bulunmaktadır. Cezaevlerinde ve dışarıda ihanetin başını Dersimcilere çekirmektedir. Bu ihanetci lerdan birisi gençliğin yozlaştırılmasıdır. Bu nedenle ahlaksızlık her türlü yöntemle yaygınlaştırılmaya çalışılmaktadır. Toplumumuza bu tür yöntemlerle tüketme çabalarına da savaş açan devrimciler, Bahar Atılımının bir parçası olarak Dersim'de "Ana Fatma" diye anılan fuş merkezine bir saldırı düzenleyerek burasını dağıttılar. Ayrıca Dersim merkezinde bir polis otosunu tarayıp, karakol olarak kullanılan Ziraat Okulu'na bir baskın düzenlediler. Eylemlerde çok sayıda polis öldü veya yaralandı. 25 Mayıs'ta Çiçekli köyü Karakoluna karşı gerçekleştirilen bir diğer sal-

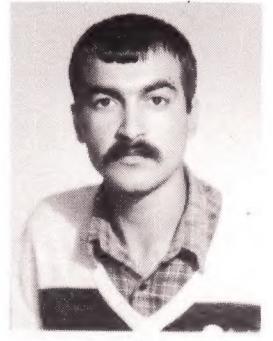
dırda ise, 1 subay, 2 assubay ve 6 asker ölümlerine cezalandırıldı ve çoğu yaralandı. Eylemde 3 adet MG-3 ve 20'den fazla çeşitli çap ve markada silah ve çok sayıda mermi ile diğer bazı savaş araç-gereçleri kamulaştırıldı. Haziran'ın ilk haftasında Munzur Çayı üzerinde bir polis otosu pusuya düşürülerek içinde bulunanlar öldürüldü. Diğer taraftan Dersim'e bağlı Ovacık, Çemişkezek ve Hozat ilçelerinde karakol baskınları gerçekleştirilerek sömürgecilere ağır maddi ve manevi kayıplar verildi.

Düşmanın kendisini en çok güvenciliğe hissettiği ve karşı-devrimci kalesi saydığı Dersim alanında gerçekleştirilen bu peşpe eylemler onun için çok büyük darbeler oldular. Bu eylemlerle düşmana, oyunlarının boşa çıkarılacağı ve Dersim'in direniş merkezi haline getirileceği mesajı kararlı bir şekilde iletilirken, kitlelere de düşmanın ve provakasyon hareketinin her türlü tahribatlarına son vererek devrimci saflarda kenetlenmeleri mesajı iletilmiş oldu. Eylemler kitleler üzerinde çok büyük etkiler yaratarak 1938 katliamının intikamının uzak olmadığı duygusunu verdi. Bu gelişmeler karşısında telaşa kapılan sömürgeciler, 7 Temmuz'da helikopterler eşliğinde geniş çaplı arama operasyonlarına giriştiler, ancak devrimcileri yakalamayı başaramadılar. Bu arada örgütlerinin zamansız geri çekilme taktikini sürdürerek kendilerini her türlü silah ve hazırlıktan yoksun bırakmış olan başka bir Harekete mensup bir kısım devrimciler de direnerek şehit düştüler.

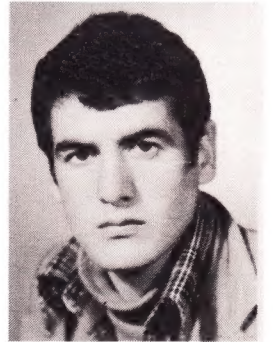
Bu süreçte önemli gelişmelerin yaşandığı bir diğer alan da Karlıova idi. Bu alanda 23 Nisan 1985 günü, alandaki faaliyetlerin sorumluluğunu yürüten iki yoldaşımız; Mehmet GÜLER (Sinan) ve İmam Hüseyin BİLGİN (Süleyman) sömürgecilerle girdikleri çarpışmada düşmana önemli kayıplar verdirerek şehit düşmüş, bir yoldaşımız da yaralı olarak esir alınmıştı. Karakoçan ve çevresinde Mazlum ve Delil yoldaşların geçmişte yürüttükleri faaliyetlerin sürdürülmesi ve Partimizin seçkin bir kadrosu olan Sinan yoldaş ile önde gelen PKK kadrolarından Süleyman yoldaşın katledilmeleri, sömürgeciler için büyük bir umut kaynağı oldu. Bu alanda mücadelenin yediği darbeleri artık aşamayacağına, öndersiz kalan devrimcilerin etkisiz kılınacaklarına dair propagandalar geliştirmeye başladılar. Ancak bu umut fazla yaşamadan söndü. Önderlerinin intikamını almak ve halka yeniden umut vermek için, o alanda faaliyet yürüten partizanlar, Karakoçan ve çevresinde üç karakol baskını gerçekleştirilerek düşmana büyük kayıplar verdirdiler ve böylece devrimci intikam eylem-

Bilge YUMUŞAK (Cabbar)

Emin SARI (Beşir)

Nuri ASLAN (Haşim)

Şehmuz ŞİMŞEK (Ali Abdullah)

Cemal İBİŞÖKÇÜ (M. Kara)

Ahmet Ali DEMİR (Zeki)

Çiçek SELCAN (Rûken)

lerini en başanlı biçimde uyguladılar. Eylemler 8. Kolordunun tüm propagandalarını yerle bir ederek sömürgecileri büyük bir panik içine sürükledi. Böylece halk üzerinde yaratılmaya çalışılan pasifikasyon etkisi kırıldı.

3- 15 Ağustos Atılımının Yıldönümünde Halkımız Daha Güçlü Savaşıyor.

Kürdistan'da ulusal özün önemli oranda korunduğu ve 1925'lerde Şeyh Said isyanının patlak verdiği bir alan olan Genç, yeni dönem direnişinin kitlelerce coşkuyla karşılandığı alanlardan biri. Şeyh Said isyanının etkileri nedeni ile yurtseverliğin derin olduğu bu alan sömürgecilerin en alçakça baskı ve zulmünden fazlasıyla etkilenmiş, kitlelerde sömürgeci düzene karşı tepki yer yer açığa vurulur olmuştur. Bu alan, sömürgecilere karşı isyanların en erkenden ortaya çıkabileceği bir alan olma konumunu korumaktadır. Nitekim daha şimdiden çok sayıda kişinin dağlara çıkmaya başladığı haberleri gelmektedir. Bunlardan birisi de Doğanlı köyünde meydana gelen direniştir. Gelen haberlere göre, sömürgecilere işbirlikçilik yapmayı reddeden Doğanlı köyü muhtarı, ailesi ile birlikte dağlara çıkmıştır. Bu tür direnişlerin yakın gelecekte daha da yaygınlaşması ihtimali fazladır. Halkın bu duygularının kabarmasında yörede yükselen devrimci mücadelenin etkileri belirleyici rol oynamaktadır. Bu alanda bir süre önce Suveren nahiyesi karakolu basılmış, sömürgecilere ağır kayıplar verdirilmişti.

Mücadelemiz açısından önemli bir konumu olan Muş'un Bulanık yöresinde de devrimci etkinlik giderek artıyor. Bulanık merkezinde gerçekleştirilen karakol baskınında 25'den fazla sömürgeci asker ölümle cezalandırıldı. Bu eylem ve devrimcilerin alanda giderek artan etkinliği, provakasyonun bu alan üzerinde oynamaya çalıştığı oyunları bozdu. Provakasyon, Kürdistan'ın kuzeyi ile güneyini birbirine bağlayan bir geçit konumunda olan bu alanda etkinlik kurarak güneyde gelişen mücadelenin kuzeyi etkilemesini engellemeyi hedeflemekteydi. Ancak Bulanık'ta gelişen devrimci mücadele kitlelerin yakın desteğini kazanarak provakasyonun planlarını boşa çıkardı.

Mücadelemizin hızla etkilemeye başladığı bir diğer alan da Kars ve eski direniş merkezi Ağrı yöreleridir. Sömürgecilerin geçmiş isyanlar ardında üzerinden çokça oyun oynayarak tahribatlar yaratmaya çalıştığı ve yaygın bir ajanlaştırma faaliyeti geliştirdiği bu alan, bugün sömürgecilerin etkinliğini parçalama yolunda hızla ilerliyor. Gelen haberlerde Kars ve Ağrı yöresinde yaygın bildiri ve yayın dağıtımı gerçekleştirildiği, Ağrı merkezinde Cephe bayrağının çekildiği, Doğu Beyazıt ilçesinde de Atatürk büstünün havaya uçurulduğu bildiriliyor. Bu çalışmalar giderek derinleşip, yaygınlaşmakta ve daha üst eylemler için koşullar daha da olgunlaşmaktadır.

Kürdistan'ın orta kesimi de son aylarda düşmanla devrimciler arasında çetin çarpışmalara tanık olan alanlardır. Teslim olmuş bir-iki hainin işbirliği ile düşman tarafından 9 Mart 1985'de Sason-Kulp arasındaki bölgede pusuya düşürülen 8 kişilik partizan grubumuz saatlerce süren bir çarpışma sonucu şehit düştü. Aralarından bir de bayan devrimcinin bulunduğu yoldaşlarımız, çatışmada 1 subay, 2 assubay ve bir ihbarcıyı cezalandırdılar. Ayrıca 25 kadar asker öldürüldü ve bir o kadarı da yaralandı. Temmuz ayı ile birlikte Sason tam bir direniş kalesine dönüştürülerek yoldaşlarımızın intikamı alındı ve ihanetçilerin yaratmaya çalıştığı olumsuz etki

kırıldı.

Diyarbakır'ın Lice ilçesinde Kurtuluş Kuvvetleri ile sömürgeci ordu güçleri arasında çıkan çatışmada 1 üstüğü ile 2 asker öldürüldü ve çok sayıda asker yaralandı. Olayda devrimciler kayıp vermeden kurtulmayı başardılar. Ayrıca Kulp'un MDP'li ajan Belediye Başkanı, Kurtuluş Kuvvetleri tarafından pusuya düşürülerek ölümle cezalandırıldı. Olay tüm yörede geniş yankı ve etki yarattı. Diyarbakır'ın bir diğer kazası olan Ergani'de polis ve jandarma karakoluna baskın yapılarak düşmana ağır kayıplar verdirildi. Silvan'da devrimci mücadele tüm hızı ile gelişmeye başladı. Geçmişten bugüne sömürgecilerin bir üs haline geldikleri Diyarbakır ve yöresindeki bu eylemler düşman üzerinde tam bir baskı aracına dönüşürken halk kitleleri büyük bir heyecanla devrimci mücadele etrafında kenetlenmeye başladılar. Diyarbakır zindan direnişinin büyük etkisi altında bulunan ve gelişmeler yakından tanık olmuş olan Diyarbakır halkı, zindanlarda katledilen, çürümeye terk edilen evlatlarının intikamının fazlasıyla alınmaya başladığını görerek devrimci harekete olan güven ve saygısını derinleştirdi.

Orta Kürdistan'ın bir diğer yöresi olan Mutki'de Devrimci Kurtuluş Kuvvetleri ile sömürgeci güçler arasında 1 Mayıs günü bir dizi çarpışma meydana geldi. Olayda 2 assubay, 2 onbaşı ve 1 er öldürüldü, çok sayıda asker de yaralandı. Çarpışmada 3 yoldaşımız şehit düşerken, 2 yoldaşımız da yaralı olarak esir düştü. Aylarca süren işkenceler sonucu yoldaşlarımızı katleden düşman, gelişmeler karşısında içine düştüğü acizliği gizlemek için çarpışmadan aylar sonra bir açıklama yaparak beş devrimcinin öldürüldüğü haberi verdi. Böylece aynı olayı iki kez yayınlayarak ve işkencede öldürdüğü devrimcileri, çatışmada öldürülmüş gibi göstererek devrimcilere verdiği kayıpları fazla göstermeye ve suçlarını gizlemeye çalıştı.

Kürdistan'ın güneyine inildikçe direnişin en güçlü olduğu alanlar çıkar karşımıza. Erüh ve Şemdinli'den sonra yeni yeni devrimci kalelerin yaratılmaya başlandığı bu bölgede tüm sınır boyunca ve Batman'a kadar uzanan alan alev alev yanan bir savaş odağı durumundadır. Temmuz hamlesinin en güçlü yaşandığı bu alanlarda sayısız eylemler gerçekleştirilerek düşman güçleri tam bir telaş ve tecrit sürecine sokuldu, halk kitleleri devrimciler etrafında bir daha kopmazcasına kenetlenmeye başladı. Bu alanlar ülkenin dört bir yanındaki mücadeleler için bir geri üs rolü oynayan ve bu mücadeleleri her şeyleriyle besleyen devrimci odakları durumuna dönüştüler. Geçtiğimiz bir ay boyunca gerçekleştirilen eylemlerin en önemlilerinden birisi Batman'da petrol kuyularına yönelik sabotajlardı. Çok sıkı denetim altında bulundurulmuş bu alanda devrimciler hiç bir kayıp vermeksizin eylemlerini başarıya götürdüler ve kuyular günlerce yandı. Sömürgeciler bu eylemler karşısında şoke olarak, Batman'ı adeta yeniden işgal ettiriler ve sokağa çıkma yasağı koydular. Ancak devrimcileri ele geçirmeyi başaramadılar.

İdil, Midyat ve Çatak'ta şehir işgalleri gerçekleştirildi ve 60 sömürgeci asker esir alındı. Cizre'de dört ayrı karakol basılarak sömürgeciler ağır maddi ve manevi kayba uğratıldılar. Çatak'ta Adliye Sarayı işgal edildi, 10'nun üzerinde güvenlik görevlisi cezalandırılarak çok sayıda asker ve subay esir alındı. Bütün bu eylemler sırasında yüzlerce kolluk kuvvetleri mensubu ve ajan öldürüldü veya esir alındı. Çok sayıda silah kamulaştırıldı. Bu süreçte 200 000'i aşan Türk ordu kuv-

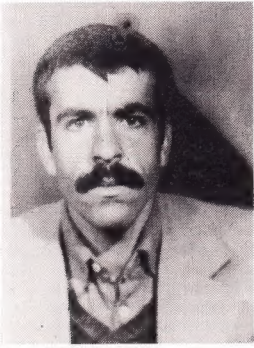
vetleri ve milisleriyle çatışmada 20'ye yakın PKK kadro ve savaşçısı şehit düştü, yaralandı, ya da esir alındı. Geline aşamada Şemdinli, Yüksekova'dan başlayarak güneybatı ve kuzeybatıya doğru 1000 km'lik bir savaş hattı açılmış bulunuyor ve burada mücadele kıyasıya sürüyor.

4- Sömürgeci Faşistler Susuyor, Korkunun Ecele Faydası Yok!

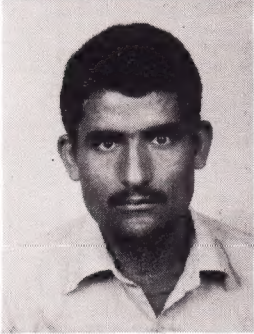
Evet, 15 Ağustos 1984'de yakınlan devrim ateşi birinci yıldönümüne yaklaştığımız şu dönemde tüm Kürdistan'ı boydan boya saran bir yangına dönüşmüş bulunuyor. Temmuz ayı tank olduğu yüce eylemlerle direniş mücadelemizde en şanlı sayfalardan birini açtı. Geniş halk kitleleri yoğun baskı ve işkencelere rağmen devrimci eylemlerimize tüm gücü ve coşkuyla destek oluyor. Halktan yüzlerce insan bizzat eylemler içinde yer alarak, alıyor. Sömürgeci faşist Türk devletinin Kürdistan'daki egemenliği ve otoritesi artık bir daha tesis edilemeyecek ölçüde tahribata uğradı ve bu otoritenin yerini halkımızın öz temsilcileri olan devrimcilerin sarsılmaz otoritesi almaya başladı.

Evet tüm bu gelişmeler olurken TC'nin akıl yöneticileri "dud yemiş bülbul" gibi susuyor. Türk Gn. Kurmayı susuyor, satılmış sömürgeci Türk basını susuyor. Tüm sözde siyasetçileri susuyor. Diller, ancak devrimcilerin ya da yurtseverlerin imha ediliş, yakalandığı an çözümüyor ve fakat sonra yeniden susuyor. Tüm bu gelişmeler ortamında halkın gözleri önünde adeta sahneye çıkmış, hep birlikte "gör-müyorum, duymuyorum, söyle-miyorum" biçiminde bir kara mizahı sergiliyorlar. Peki ne oldu faşist Evren'e, Gn. Kurmayına, basın-yayınına ve siyasetçisine? Neden susuyorlar? Susuyorlar, çünkü KUKM'nin tutuşturduğu yangın ülkemizin dört bir yanını sarmaya başladı. Susuyorlar, çünkü yalanlarına artık en yakınları bile inanmıyor. Susuyorlar, çünkü kayıplarını gizlemek zorundadırlar ve çünkü öne sürcek ve देनेcek hiçbir tedbir ve çareleri kalmamıştır artık. Susuyorlar, çünkü gerillanın oyununa gelmek istemiyorlar, savaş taktiklerine ve hilelerine başvuruyorlar ve KUKM'nin emriyle ve alaniyet kazanmasından korkuyorlar. Ama artık nafile! Korkunun ecele faydası yoktur, bunu bilmiyor musunuz? KUKM nasıl kendisini size zorla kabul ettirmiş ve devrimci savaşımı dayatarak sizi bu ateşin içine çekmişse, aynı biçimde devrimci savaşımı karşısında içine düştüğünüz aczi, işlediginiz suçları da size en yakında bir bir itiraf ettirerek bu suskunluğunuzu da yırtmasını bilecek; halklarımızın önünde diz çöktürerek "aman" diyecek, ancak başvurduğunuz hiçbir yöntem, tarihin ve çağın bir yüzkarası, lanetli bir yükü olan varlığını daha fazla ayakta tutmanıza yarayamayacaktır. Daha şimdiden elle tutulur bir olay haline gelen İğrenç sonunuzun böyle gerçekleşmesini ne yalan ve demogojiler, ne baskı ve katliamlar, ne örtbas etme, bastırma çabaları ve ne de Özal'ın barajlar, ve yatırımlar politikaları önleyebilecekler.

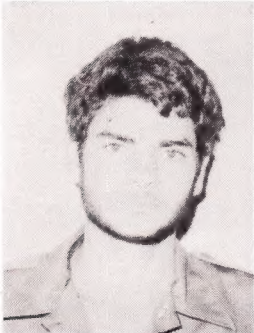
*15 Ağustos Şanlı Atılımı Halkımıza Kutlu Olsun!
*Kahrolsun Emperyalizm, Faşist Türk Sömürgecileri ve Hertürden Uşakları!
*Yaşasın Halkımızın Şanlı Ulusal Devrimci Direniş!
*Zafer PKK Önderliğindeki KUKC'inde Birleşen ve Direnen Halkımızın Olacaktır!

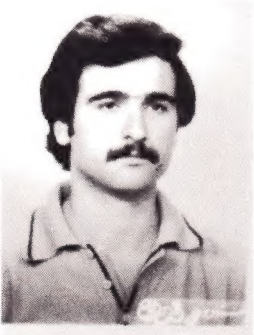
Yaşar KAHRAMAN (Kasım)

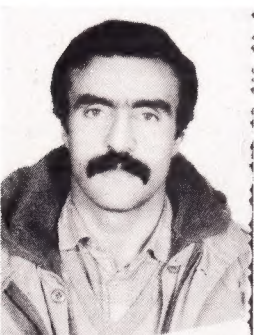
Mehmet AĞASLAN (Nasır)

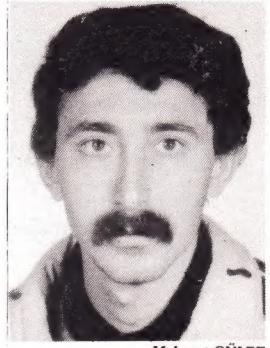
Ahmet ÇALIŞKAN (İsa)

İ. Hüseyin BİLGİN

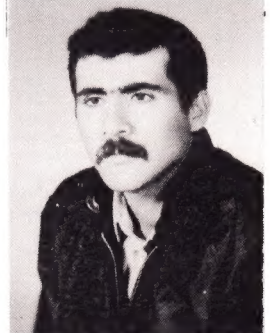
Sabri GÖZÜBÜYÜK

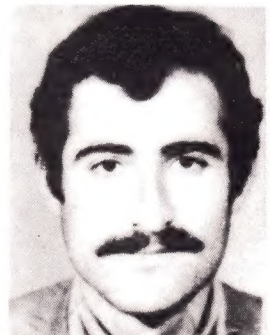
Mehmet GÜLER

Hüseyin ALTUNTAŞ

Ziyaddin ÖZER

Ahmet İBİN

Bozan OKTAY

Hüseyin YILMAZ

KÜRDİSTAN HALKININ DİLİNDEN

YAŞAM VE MÜCADELE

Soru: İzninizi Kürdistan'da geçirdiniz. Bu süre içerisinde neler gördünüz, duyduunuz ve mücadeleden gelişimi hakkındaki izlenimleriniz nelerdir?

Cevap: İzin süresince edindiğim izlenimleri anlatmaya gümrük kapılarında başlamak istiyorum. Girişte bütün yolcular tek tek kimlik kontrolünden geçirildi. Polisler kimlikteki resimle kimliğin sahibini iyice karşılaştırıp emin olduktan sonra geri veriyorlar. Yolcular arasında Hakkari, Siirt, Diyarbakır, Bitlis yörelerinden olanların kimliklerini toplayıp onları bizden ayırdılar ve karakola gönderdiler. Biz oradan ayrıldığımızda hala geri gelmemişlerdi. Durumlarının ne olduğunu bilemiyoruz.

Ülkemiz Kürdistan'da bir varoluş ve yok oluş dönemi yaşamaktadır. Faşist Türk devleti tüm imkanlarını halkımızın mücadelesini bastırarak amacıyla seferber etmiş durumdadır. En vahşi baskılar ve zulmü uygulamakta, bu başarıyla sonuçlanınca da savaş hali ilan etmektedir. Halkımızın tarihinde ilk defa gerçekleşen böylesi bir mücadele, 7'sinden 70'ne kadar, erkek ve kadın tüm Kürdistanlıları ayağa kaldırmış vahşi bir düşmanla karşı karşıya olan halkımıza, artık tek carenin direniş olduğunu kavramıştır. Ülkemizin karanlık tarihine ışık tutan 15 Ağustos şanlı atılımı, halkımıza umut kaynağı olmuş, düşmanla hesaplaşmanın imkanını sağlamıştır.

1980 cutasından önce Türkiye ve Kürdistan'da birçok sol hareket faaliyet yürütmekte ve önderlik yapacaklarını iddia etmekteydiler. Ama bu yıl gezip gördüğüm tüm bölgelerde halk arasında bir tek isimden bahsediliyordu. Halk tek bir Parti ismi, tek bir önder göç biliyor. O da PKK'dır. Halkın dilinde ve kalbinde yaşayan tek önder göç PKK'dır. Her iyi niyetli insan biraz etrafına göz-kulak olursa bunun böyle olduğunu teslim edecekler. Diğer güçlerin durumunu sorgudumuzda tek kelimeyle bile cevap veriliyordu: Onlar öldü, ya da onlar tarihe karıştı. Bu da gösteriyor ki halkımız direniş ve kendisini kurtuluşla götürebilecek gücün yanadır. "Mücadelenin zamanı gelmemiş, düşman henüz çok güçlüdür" diyenlere de en iyi cevabı böylelikle vermektedir.

Soru: 21 Mart 1985'te ilan edilen ERNK'ye halk kitlelerinin yaklaşımı nasıldır? Pratikte gözlenen durum nedir?

Cevap: Sizlerin de bildiği gibi, yüzyıllardır baskı ve zulüm altında zorla tutulan halkımız, tarihinde defalarca direniş kalmış, ancak önderliğin konumu yüzünden yenilgilerle sonuçlanmıştı. Bir türlü kavuşulamayan ulusal bağımsızlıkçı önderlik, Kürdistanlı her insanın özlemi haline gelmişti. Ve bugün tarihimize ilk defa bir Cephe ilan edildi ve halkımızın en önemli isteği yerine getirilmiştir. Gittiği köylerde, istisnasız her yerde Cephe'nin tartışıldığını gördük. Halkımız, böyle bir Cephe'nin ilanının kurtuluşun yaklaşıpına işaret olduğunu kavıyordu ve tüm imkanını dava uğrına seferber ediyordu.

Bunu hemen her şeyde görmek mümkündür. İzinde olduğum dönem içinde Türk televizyonunda bir program gösterildi. Konusu: Apocular kimdir, nereden nasıl geldiler idi. O saatte herkes televizyonun başında hazır bulunuyordu. Savaş ortamını gösteren bir görüntünün ardından ulusal önder Abdullah ÖCALAN'ın büyük boy bir resmini ekranı dolduracak şekilde gösterdiler. O, anda odada bulunanların tümüne ayağa fırlayıp "Biji Serok Apo" sloganını atarak alkışlamaya başladılar. Biraz yatışınca birisine yaklaşılarak "şehirdeyiz, sesimizi duyan olursak bizi ihbar eder, korkutuyor musunuz" diye sordum. Bana dönerek, "neden korkalım, daha ne zamana kadar korkacağız? Bir Cephemiz eksikti, O'na da kavuştuk. Önderimizi görmek istiyorduk, O'nu da düşman bilmeden gösterip, özlemimizi gideriyor, biz sevinmiyelim de kim sevinirsin" diyerek cevaplandırı. Ertesi gün aynı resim "Milliyet" gazetesinde yayınlanmıştı. Saat 10'da gazete almaya gittiğimde Milliyet'in tükendiğini gördüm. Yanımdakine "acaba bu şehir hepsi Apocu mu" diye sorunca güldü, cevap vermedi. Dyeceğim o ki, Cephe halkımıza güven vermiş, halkımızın yarısını sarırmıştır. Tarih boyunca sürekli kanayan yaralar böyle bir Cephe'nin ilanıyla derman bulmuştur. Halkımız büyük bir umutla PKK'nın ilan ettiği ERNK etrafında kenetlenmiş, bunu da yükselen mücadeleyle dost düşmana ilan etmiştir.

O sıralar iki PKK militanının şehit olduğu Kaynarıpınarlı bir kadına olayın nasıl olduğunu sordum. Kadın ağlamaya başladı. Bir yandan da anlatıyordu: "1500 kadar asker köyü sarırmış. Köyde bulunan iki devrimci kacı kurtulmuş istedikler ama çember sıkı olduğundan bunu başaramadılar. "Teslim ol" çağrısına karşılık silahlarla cevap veren devrimciler, askerlerden bir kaçını vurmuşlardı. Üzerlerine yağmur gibi kurşun yağdı. Tam bir savaş başlamıştı. Düşman sürekli takviye kuvvetlerini istiyordu. İki militan kararlıca çarpıştırlar, çok sayıda kurşun yaraları almışlardı, ama silahları sarırmıyordu. Köylüler devrimcileri kurtarmak istiyordu ama buna imkan yoktu. Devrimcilerden biri şehit düşünce diğeri çatışmayı daha hızla devam ettirmeye başladı. Karılar içerisinde kalmıştı. Birden silah sesi kesildi. Faşist ordu tüm den mevziye yatmıştı. Alçak sürünmeyle aradaki mesafeyi iyice kısaltmışlardı. Kalan devrimcinin silah tutacak hali kalmamıştı. O esnada silahını yere bırakıp ceketinin üst cebinden büyük bir kağıt çıkarıp yuvarladı ve çiğnemeye başladı. Ama kağıdı çiğneyemedi tekrar ağzından çıkarıp göğsündeki kanla ıslatıp yeniden ağzına götürdü. Kağıdı yutana kadar sayısız kurşun yemişti. uzanıp yerde biriken kanla da "Biji Kurdistan" yazdı ve orada hareketsiz kaldı.

Onlara yardımcı olan tüm köylüler tutukladılar. Zaten bir kaç kişi de olaya yaranmıştı. Bu direnişler halkımıza çok şeyler öğretti. Devrimcilere olan güven ve sevgi-

HALKIMIZ ERNK'Yİ TÜM YÜREĞİYLE DESTEKLEMEDİR

leri daha da artmış, Cephe'ye de böyle canlı bir istekle sahip çıkmışlardır.

Soru: Ülkemizi yeniden işgal eden faşist Türk ordusunun durumu nasıldır? Halk onları nasıl değerlendirmektedir?

Cevap: Bu sorunun şöyle cevap verebiliriz. Türk ordusunun acizliği değil halk arasında artık ordunun kendi içinde bile alay konusu olmuş, durumlarını gizleyemez hale gelmişlerdir. Bugün batıdan Kürdistan'a tayini çıkan bir subay bütün çarelere başvuruyor ki tayinini geri alsın. Buna en iyi örneği bizzat tamık olduğum bir olayla vermek istiyorum. Otagarda oturmuş çay içiyorduk. Yandaki masada bir assubay oturuyordu. Her halinden neşeli olduğu belliydi. Otagarın sahibi yanına sokulup "hayrola başçavuş neden böyle sevinçlisin" diye sorunca assubay "tayinim Siirt'ten İzmir'e çıktı da" dedi. Otagar sahibi "bunda sevnecek ne var ki?" diye sorunca "ne var olur mu, bugün sağım, hayattayım ve buralandı kurtulacağım" diyerek söze girişti. "7. Kolordunun subaylarının büyük bölümü hayatta değil şimdi. Bir avuç dediğimiz eşkiya bitmek nedir bilmiyor. Onların nereden çıktıklarını bilemiyoruz. Tek bildiğimiz dağda, kırdı bayırdı her taşın altında Apocuların çıkabileceğidir. Şimdi taktik değiştirmişler. Her kaç gün önce birliğimizi teslim alıp, rütbelileri götürdüler. Bizlere de iki saatte yakın yazi okuyup konuşma yaptılar. Askerlere ve bizlere "siz önde yürümeyin biz sizi öldürmeyiz" dediler. Aslında doğru söylüyorlar askerleri vursalar her çatışmada binlercesini öldürürler. Mezar kazmaya zaman bulamaz. Ama belli ki üst düzey subayları hedefliyorlar. Operasyona gittiğimizde askere hucum diyoruz ama onlar "komutanım siz önde gidin" diyorlar. Onun için buradan gideceğime çok seviniyorum. Buralarda subayın ömrü çok kısadır. Ben sağ salım gidiyorum. Bir de Hakkari'deki durum çok vahimdir. Biz de direnmiyoruz, onlar da. Kim kazarsa. Onların nüfuzu geçerlidir. Artık işler çok büyümüş." Evet bunları bir başçavuşun ağzından dinledim. Halk bu duruma ne desin? Sorun acizlikte değildir. Bu bir savaştır artık. Ayrıca Malatya yakınlarındaki Ayırca F-16 uçagının da kendiliğinden yanı arıza yüzünden düşmediği söylenmekteydi. Bir çok bölgede birlikleri teslim olan devrimciler askerlere bildirirler okunmuş, onlara davaları anlatılmışlar. Askerlerden yurtsever olanlar devrimcilere katılmışlar. Askerler kesin emir olmadıkça silahlarını devrimcilere çevirmektedirler. Operasyonlarda devrimcileri taktikte sürekli ters istikamete gitmeyi seçiyorlar. Bu da ordunun zayıflığını gözler önüne seren bir durum olmaktadır. Televizyon ve yayın organlarında sürekli orduyu öven, başarılarından sözeden programlar yayınlanmaktadır. Bu bile çaresizliği, zayıflığını bir ürünüdür. Karakollar yerine cadılar kurmuşlar ve her kilometre başı kuralan cadılar 5-10 asker bulunmaktadır. Dersim, Bingöl, Muş yörelerinde her eve bir asker düşecek kadar sıkı bir işgal başlatılmıştır. Bu kadar sıkı tedbirlerle rağmen, her gün yeni eylemlerin yapılması faşist yöneticileri çılgına çevirmektedir. Basın-yayın kurumlarında demeciler veren faşist cunta sefleri, durumu gizlemekte, itirafı yapmak zorunda kalmaktadırlar. Cunta şefi Kenan Evren'in Romanya gezisi esnasında yaptığı açıklamada "üzülerek belirtiyim ki 15 Ağustos 1984'te baş-

layan eylemler hala yer yer devam ediyor. Bu nedenle uluslararası terörizme karşı birleşmemiz, yardımlaşmamız gerekir" demiştir. Bugün Kürdistan'da savaşın gizli-saklı yönü kalmamıştır. Duymayanlara da cunta kendi yetkili ağzından duyurmaktadır.

Soru: Siz bir yurtsever işçi olarak KUKC'ni nasıl karşıladınız, mücadeleye ilişkin düşüncelerinizi nasıl izah edebilirsiniz?

Cevap: Ülkemizin tarihinde 21 Martlar önemli bir yere sahiptir. Direniş ve kanla kazanılan değerler bu günde somutlaşmış ve özel bir yere sahip olmuşlardır. Tarihte var olma ve halklaşma yönünde atılan ilk adım Asur'a karşı verilen mücadeleyle gerçekleşmiş ve 21 Mart'ta zafer kazanılarak bugün halkımıza bayram olmuştur. Yine faşizmin baskıları ve katliamları altında yok edilmek, unutturulmak istenen halkımızın diriliş mücadelesi 1982'nin 21 Martında yüce önder Mazlum DOĞAN'ın direnişleriyle taçlandırılmış ve sömürgecilik nihai olarak mahkum edilmiştir. En son olarakta 1985'in 21 Mart'ında ilan edilen ERNK, halkımızın tarihte sürekli özlemini çektiği bir birlik örgütü olarak doğmuş ve mücadelemizin en üst evresini oluşturmuştur. Yüzyılların sömürü halkası, bu Cephe-nin ilanıyla kırılmıştır.

Kürdistan'da sözde mücadele

Kahrolsun Faşist Türk Sömürgeciligi!

Yaşasın ERNK!

Yaşasın PKK!

Biji Serok APO!

Kürdistanlı Bir Yurtsever İşçi

Düşmanın Yarattığı Vahşet, Korkusundandır

Mektubuma Kürdistan'da geçirdiğim iznimde karşılaştığım yurtsever yaşlı bir köylüyle yaptığım konuşmayı olduğu gibi aktaracağım.

Köyümüze yakın diğer bir köyden gelen ihtiyarı eve davet ettim ve genel gelişmeler hakkında bazı sorular sordum. İhtiyar önce çekindi, konuşmaktan kaçındı ama ben kendimi takdim edip güven verince anlatmaya başladı. İhtiyar, yaşamı boyunca sömürgeci zulmü tatmış ve halende en ağır baskılara maruz kalan yiğit bir Kürdistan yurtseveriydi. Üç oğlu da HRK birliklerine katılmış bu yüzden işkencesiz günü geçmiyordu. İki yıl boyunca tanık olduğu gerçekleri şöyle dile getiyordu:

"Benim yaşım 80 den fazladır. Üç oğlum var, her üçü de şimdi savaşıyorlar. Onlarla iftihar ediyorum. Türk askerleri her gün evime baskın düzenliyor, çocuklarını ve gerillaları soruyorlar. Yüzbaşı bana 'sen teröristleri besliyorsun' diye neredeler 'terörist' diye bir soru sordu, ben 'terörist nedir' dedim. Bu sefer onlar eşkiyalardır deyince ben birşey anlamadığımı söyledim. Bunun üzerine benden laf alamayacaklarını anlamış olacaktı ki yasıma ve halime bakmadan beni işkenceye aldılar. Her türlü işkenceyi üzerimde uyguladıktan sonra on parmağımı kırıp gittiler. Daha sonraki günlerde Apocular yine yanıma geldiler, onlara bir keçi kestim karnlarını iyice doyurdum ve gönderdim.

Bir gün düşman köyümüze yakın bir alanda baskın düzenlemişti. Yurtsever bir köylünün evinde kalan Ali Uğur isimindeki HRK partizanını

adı altında ortaya çıkan birçok güç, bu sorunu slogan düzeyinde ele almakta, adeta bir papağan gibi aynı şeyleri tekrarlayıp durmaktadırlar. Hızla boyutlanan mücadeleye bin bir bahaneyle sırt çevirmekte, halkımızla alay etmek istemektedirler. Bu halkın gerçek önderleri ise kanları ve canları pahasına yarattıkları değerlerle savaşı yükseltmektedirler. Her dönemde ve her koşul altında halka öncülük eden PKK, HRK ve ERNK'nin ilanıyla gerçek bir öncü olduğunu kanıtlamıştır. Bugün artık halkımızın bir ediniş durumundadır. Eğer biraz olsun yurtsever bir özümüz varsa, bizim de doğruyu-yanlışı ayırtmede zorluk çekmeyeceğimize açıktır. Bugün bir Cephe açılmış ve direnişten yana olan tüm güç ve kişileri bayrağı altına davet ediyor. Halkın istemi olan bu birlik sağladığına göre, yapmamız gereken tek şey mücadeleye saflarında bütünleşerek bayrakı yukarıya kaldırmaktır. PKK, devrimci sorumluluğunu ve görevlerini en iyi biçimde yerine getirmiştir. Bundan sonra bizlere düşen görevleri yaparsak, yurtseverlik ve demokratik sınıflarına layık olabiliriz. Kurtuluşu ulaştırmamız için önümüzde hiç bir engel yoktur.

Bir yurtsever olarak diyorum ki, bu Cephe'nin ilanı bize kurtuluşumuzu yakın olduğunu gösteriyor. ERNK, halkımızı kurtuluşu götürecektir, tasfiyei grup ve çevrelere en sert darbeyi vuracak, direnen halkımıza yol göstererek nihai kurtuluşunu sağlayacaktır.

Kürdistanlı Bir Yurtsever İşçi

yakalamak için çok sayıda asker ve teçhizat getirmişlerdi. "Teslim ol" çağrılarına Partizan el bombası atarak karşılık verdi. Olayda bir yüzbaşı, iki başçavuş, bir çavuş, iki er ve köyün muhtarı öldüler. Partizan kaçmayı başardı ama takip sonucu yeniden yerini tespit ettiler. Bulunduğu yer bomba ve kurşunlarla delik deşik edildi. Partizan ayağından yara aldığından kaçamamış ve yakalandı. Yakalanmadan önce iki dizinin üzerine doğrular elindeki Kürdistan bayrağını sallamaya başlamıştı. Onu helikoptere koyup götürdüler ve biraz gittikten sonra helikopterden aşağı atıldılar. Bu yiğit Partizanın vücudu paramparça olmuştu. Parçaları toplayıp bir çukura koydular ve üzerini kapattılar. Tüm köylülerin gözü önünde cereyan eden bu olay halkın başını parçalıyordu. Herkes gizli gizli ağlıyordu, düşmana küfrediyordu. Benim içim adeta kan ağlıyordu ama bir şey yapamıyordum.

Tam iki yıldır tarlarımızda hiç bir şey ekemiyoruz. Barbar sömürgeciler neymiş varsa talan edip yakıyorlar. Aç kalmamızı ve buralarda göç etmemizi istiyorlar. Ama biz gitmeyeceğiz." Bu arada bir köylü ihtiyara "ne yapabiliriz, elimizden birşey gelmiyor" deyince ihtiyar kızarak: "Hayır kardeşim elimizden birşey gelmiyor demeyin. Elinizden herşey gelir. Gerillalarımıza ekme verelim, onları barındırıp destek alalım. Onlar bizim için savaşıyor, ölüyorlar. Onları memnun edelim, ihbar edilmesine müsa-

Ben Mardin'in K. Köyündenim. Mücadelemize ilişkin değerlendirmelerimi elimden geldiği kadar geniş izaha çalışacağım.

12 Eylül askeri darbesi yapılmadan önce de bölgemizde Talebeler (devrimciler) faaliyet yürütüyorlardı. O dönemde daha çok derneklerle gidip geliniyor, köylülerle konuşuluyordu. Bazen askerlerle çatıştıklarını da duyuyorduk. Özellikle ağalara karşı verilen mücadele sonucu yöremizde de birçok ağa topraklarını terk ederek kaçmıştı. Bir takım zengin kişiler de İstanbul'a göçetmişlerdi. Yöremizde hükümetin hiçbir fonksiyonu kalmamıştı. Herkes bir sorunu olursa hemen gidip devrimcilerle sölüyordu. O zaman da şimdi olduğu gibi Apocular en aktif mücadele eden tek Partiydi. Apocular, hem devlette hem de onların uşaklarıyla savaşıyorlardı. Cunta öncesi dönemde Apocularla KUK denen grup arasında çatışmalar meydana geldi. Biz bu duruma çok kızıyoruz. Gerçekleri yeterince bilemediğimizden ikisini de Kürdistan'ın bağımsızlığından yana olan ve onun için mücadele veren örgütler olarak değerlendiriyorduk. Ama süreç içerisinde gerçek durumu öğrendik ve pratikteki durumları hangisinin gerçek, hangisinin sahte olduğunu açığa koydu. Geçmişte bize yol göstereceğini iddia edenler bugün birer ihbarcı olup çıktılar ve bizzat devlette çalışıyorlar.

12 Eylül cuntasının ardından devlet halka çok eziyet çekti. Bizim köyden de daha darbenin ilk günlerinde operasyon düzenlenerek 40-50 kişiyi köy meydanında işkenceye aldılar. Bir sabah erkenden başlatılan operasyonda bizim evi de bastılar. Oğlumu yakalayıp götürdüler. Oğlum kaçmaya çalıştıysa da başarılı olamadı. Ona çok işkence yaptılar ama ağzından tek kelime

Kürdistan'dan yeni gelen bir yurtseverin mücadeleye ilişkin değerlendirmeleri:

Halkımız: "Tek Umut Ulusal Direniş Savaşıdır" diyor

çıkaramadılar. O esnada silahımızın olduğunu ihbar eden şahısla birlikte tekrar evimize geldiler ve silahımızı bulup aldılar. Oğlumu da alıp götürdüler. Aylarca ondan haber alamadık. Sonunda bir tanıdığımız onu Diyarbakır zindanında gördüğünü bize haber verdi. Aynı baskı ve işkenceler Kürdistan'ın her köyünde yapıyordu. İhbarcılar çoğalmıştı ve kimden şüphelenseler orayı işkence merkezi haline getiriyorlardı. Başımızdaki en büyük bela bu alçaklar olmuştu. Neredeyse en yakınımızdan bile şüphelenir olmuştuk.

Bu dönemde cezevinden de sık sık direniş haberleri gelmekteydi. En başta direnen tek güç Apocularıdır deniliyordu. Birçok Apocunun işkencede şehit olduğu söyleniyordu. Şimdi ise bunların haricinde diğer hiçbir siyaset (Kürt veya Türk) direniş katılmamış ve kısa süre sonra da serbest bırakılmışlardır. Dışarda ise, bir yandan yurtdışına çıkan devrimcilerin bıraktıkları boşluk, bir yandan da cuntanın en ağır işkence ve yıldırma taktikleri son hızıyla uygulanıyor. Hemen hergün köylerdeki gençleri toplayıp cezaevlerine dolduruyorlardı. Halkı sindirmek için de "artık buralara gelemezler, hiç umutlanmayın" diyerek umutsuzluğu aşılamak istiyorlardı. Ama halk biliyordu ki bu kadar insan yok olmaz, mutlaka birgün dönp gelecektir. Bölge sınırın yakın olduğundan Devrimcilerin dışarı çıktıklarını duyuyorduk. Aradan bir-iki yıl geçtiikten sonra devrimciler yeniden yavaş yavaş gelmeye başladılar. Eskişi gibi rastgele davranmıyor, çok yogen bir hazırlık içerisinde oldukları belli oluyordu. Halk onların döndüğüne çok sevinirdi. Aradan çok geçmeden 15 Ağustos eylemleri patlak verdi. Ben şahsen hep bu anı bekliyordum. Kürdistan'ın bir çok bölgesinde gerçekleştirilen şanlı eylemlerin yanı sıra bizim yakınımızdaki Girik Karakolu da basılmıştı. Çok sayıda asker ölmüştü. Aynı olayda bir devrimci de şehit düşmüştü. Daha sonraki aylarda Eruh'ta bir karakol baskınında da iki devrimcinin şehit düştüğünü duyduk. Bu şehitlerin üzerinde Eruh eyleminden düşmandan alınan silahların olduğunu söylüyorlardı.

15 Ağustos'tan sonra bir çok Apocuya karşılaştım. Halk giderek onlara daha fazla güveniyordu. Ama Türk devletinin aşırılaşan baskıları yüzünden açtıkları devrimcilerle destekleyemiyorlardı. İhbarcılar iyice azıtmışlardı. Halkın içine düşmanlık tohumlarını ekmeye çalışıyor, sömürgecilerin köylüye eziyet etmesine neden oluyorlardı. Bence Parti önce bunları temizlemelidir.

Tanıdıklarından H. köyünden Ş..., F..., H. L. ve Cımlar aşiretinden S... isimli MİT'ler gün boyu polisle birlikte kahve vb. yerleri gezip, şüphelendiklerini yakalıyorlar.

15 Ağustos sonrası halk daha büyük gelişmelerin olacağını biliyordu. Herkes kendi arasında eylemleri konuşup tartışıyor ve gelişmeler biraz daha hızlanırsa gidip devrimcilere katılacaklarını söylüyorlar. Halkın şimdiki sessizliğine bakıp aldanmamak gerekir. Aslında için için kaynayan bir durum vardır. En ağır işkence ve baskılara rağmen kimse devletle birlikte tavır

eden Türk devleti, insanlarımızı dış ülkelere pazarlamaya çalışmaktadır. Alım gücü sıfıra inen halk, alışverişe dahi çıkamaz hale gelmiştir. Açlığı dayatarak halkımızı mücalededen uzak tutmaya çalışmaktadır. Ama köylüler bir lokma ekmekleri de olsa devrimcilerle paylaşmakta, her koşulda onlara sahip çıkmaktadırlar. Köyümüzdeki dul bir kadının çabaları buna en iyi örnektir. Bu köylümüz, zorlukla temin ettiği yiyeceğinin bir kısmını evine gelen devrimcilere vermiştir. Devrimcilerin köyde kalmasını sıcaklığı gördüğünden onları hemen

köylüyü toplayıp sorguya çekiyorlar. Kadını da Diyarbakır'a götürüyorlar. Halen de kendisinden bir haber alınmamıştı. Köydeki tüm erkekleri de cemelere doldurup bilinmeyen yerlere götürmüşlerdi. Aynı gün Cizre'ye yakın bir yerde bir muhtarın ihbarı sonucu Apoculara askerler arasında çatışma çıktı. Apocuların bulunduğu sığınığın etrafını saran askerler "teslim ol" çağrısı yapıyorlar. Onlarda silahla karşılık vererek çatışmaya girişiyorlar. Mağaradan ilk çıkan devrimci şehit ediyorlar. Diğer üç devrimci hemen dışarı fırlayarak el bombalarıyla askerlere saldırarak 1 yüzbaşı, 1 astegmen, 1 çavuşu öldürüyor ve çemberi yararak kurtuluyorlar. Daha sonra mağaraya giren sömürgeciler hiç bir şey bulamıyor. Bazı yiyecek maddeleri ele geçiriyorlar ve "bunları muhakkak siz veriyorsunuz" diyerek halka eziyet ediyorlar. Devrimciler K... Köyünde muhbirlik yapan T...ye birkaç kez pusu kurduklar ama bir türlü ölmedi. Onun amcasının oğlu da ajanlık yapıyordu. Apocular onu bir kez yakalamışlar ama o yalan söyleyip kendisini kurtarmıştı.

Bir de geçmişte devrimcilik maskesiyle halkı kandıran bazı unsurların durumuna değinmek istiyorum. Şimdiki durumda geçmişte devrimcilik yapanlardan Apocular hariç hepsi yerine oturmuş durumda. Bir kısmı da devlette işbirliği yapıyor. Halk bunların yüzünden devrimcilerden nefret eder hale gelmiştir. Ama 15 Ağustos'tan sonra gerçekte köyde ve kime inanmamız gerektiğini daha iyi kavradık. Bölgemizde bir çok MİT'in cezalandırılması ve devlet güçlerine karşı konulan eylemler halkta büyük güven ve sevinç yarattı. Halk adeta bayram eder duruma geldi. Olaylardan sonra yapılan baskı ve operasyonlar halkı tedirgin etmiyor. Apocuların bitmeyeceğine ve mutlaka zafere ulaşılacağına inanıyorlar. Mücadele biraz daha boyutlanırsa herkes savaşa katılacaktır.

Operasyonlara katılan askerler de durumlarından çok sıkayetçiler. Onların elinde olsa kimseye birşey yapmazlar fakat üstleri emredince mecburen yapıyorlar. Her asker bunu açıkça söylüyorlar. İçlerinde Kürt olanlar ise gizliden bizimle Kürtçe dertleşiyorlar. Sıubaylar özellikle de Kürt askerler üzerinde duruyor ve daha çok işkence yapmaya teşvik ediyorlar ya da zorla yaptırıyorlar. Ayrıca her yakaladıkları köylüyü bir sürü önceden hazırlanmış silah ve malzemeyle televizyona çıkarıyorlar ve işte teröristler! yakaladık diye yayın yapıyorlardı.

Bir de Evren'in Eruh gezisine değineceğim. Eruh'a geldiklerinde ben de gitmişim. Halk onun diyeceklerini merak ettiği için alana toplanmış. Konuşma bitmeden herkes küfrederek aları tertekti. Halktan bir kişi onu vurmak istemisi ama yakalanmıştı. O esnada silahını ateşleyip kendisini öldürmüş, yanında bulunan biri de yaralanmıştı. Halk birşeyler bekliyor ve savaşın başlayacağı günü adeta ipe bekliyor. Ben bile şimdi burada olmama rağmen savaşa katılacağım günleri bekliyorum. Çocuklarım ve ailem de diğer Kürdistanlılar gibi yaşıyor, mücadeleye katılınlar diyor.

Halk arasında en çok konuşulan şeylerden biri de önderimiz APO'di. Hemen herkes onu görmeye can atıyor, ondan ilahi bir şeyden bahsedene gibi bahsediyorlardı. Bu durum bile aslında Kürt halkının özlem ve istemlerinin neye olduğunu, mücadeleye karşı tutumunu izah etmeye yetecektir.

ade etmeyelim. Türk askerleriyle çatıştıklarında onlara yardımcı olalım. Düşmanı artık buralarda barınamaz hale getirelim" cevabını verince, odadakiler hepsi yaşı ama cayı onayladılar. Daha sonra aynı yurtsever bana dönerek konuşmasını sürdürdü: "Disardakilere, yani Avrupa'dakilere de birkaç sözüm var. Gerillalarımıza biraz daha fazla destek versinler. Maddi ve manevi olarak savaşı desteklesinler. Biz burada elimizden geleni yapıyoruz. Odadakilerden ellerinden geleni yapmalarını, destek olmalarını istiyoruz. Eğer bunu yaparsak düşman daha fazla dayanamayıp topraklarımızdan çıkacaktır. Bugün bile Türk ordu birlikleri her Kürt insanını ve taşını-ağacını gerilla zannediyor, adım atmaktan korkuyorlar."

İhtiyarın bu konuşması hepimizi oldukça etkilemişti, gerçekler beynimize çakılmıştı adeta. Ben daha önceleri propaganda düzeyinde bildiğim şeyleri bizzat gözlerimle görmemin etkisiyle duygulanmışım. Kendimi tutamadım ve en yüksek sesle, "Her Tışt ji bo Xelasbûna Kurdistan.", "Her Tışt ji bo Pêşmergên me.", "Biji Kurd û Kurdistan.", "Biji HRK." ü "Biji Serok APO!" sloganlarını haykırarak yaşlı amcamın ellerini öptüm. Odadakiler de adeta mücadeleye katılma istemi canlanmış, herkes tartışıp konuşmaya başlamıştı.

Ve şimdi düşünüyorum ki halkımız biraz olsun uyanır uyanmaz yenilmez bir savaşı götti haline gelecek ve düşmanı hak ettiği yere gönderecektir. Buna bizzat tanık oldum ve tüm yüreğimle inanıyorum.

22. 7. 1985
Şirwanlı

*Yaşasın Halkımızın Devrimci Direniş!

*Yaşasın Ulusal Önderimiz APO!

*Kahrolsun Faşist, Barbar Sömürgeciler!

ŞANLI 15 AĞUSTOS ATILIMININ I. YILDÖNÜMÜ VE DOĞRU DEVRİMÇİ SİYASETİN ZAFERİ

Baştafırı Syf: 1'de

olduğunun bilincindedir ve O'na da son bir darbe vurarak imha etmek amacıyla 1983 Mayıs'ında G. Kürdistan'a müdahale eder. Amaç, PKK hareketinin tüm kadrolarını bu alanda imha ederek, teslimiyeti dayatarak başaramadığını kılıç ile başarmaktır. Ancak bu plan faşist Türk ordusunun ağır kayıpları vermesi ile sonuçlanır. Bu saldıri ile birlikte, aynı dönemde devrimci hareketimize dayatılan provakasyon hareketi de boşa çıkartılır.

Diğer taraftan önderleri devrimci hareketleri ya imha ya da tasfiye edilen veya bağları kopartılan kitleler, cuntanın azgın saldırı ve pasifikasyon politikası sonucu iyice sindirilmiş, korkuncu bir umutsuzluk, yoksulluk ve acı içine çekilmişlerdir. Cuntanın insanlıkdışı dayatmalarına tepki duysalar da öndersiz oldukları için bunu açığa vuramamakta, cuntanın demogojileri altında devrimci mücadeleyi umutları önemli oranda sarsılmış bulunmaktadır.

Devrimci hareketlere vurduğu darbelerle artık bir daha güçlü bir muhalefette karşılaşmayacağını uman ve suskun kitlelerin durumuyla da bu umutları pekişen faşist cunta, artık iktidarını daha rahatça yürütebileceği inancından ve üstelik dünya kamuoyunu da buna inandırmış durumdadır.

İşte 15 Ağustos tarihsel atılımı bölüsel bir dönemde gerçekleştirildi. Umutsuzluğun, yığınların, tasfiyeciliğin ve teslimiyet bulutlarının topluma ve sol hareket içindekiler bir kabus gibi çıktığı böyle bir ortamda bu inanılmaz, adeta mucize gibi bir şeydi çoklanca. Yine, düşman ve efendileri için bu tam bir şoktu. İnanamadılar önce. Sonra, geçmişteki isyanların bir benzeri sandılar. Ordu, "İsyan var" diye ayağa kalktı. Kürdistan'a yığıldı. Ancak ortada ne bir isyan ve ne de eylemi yapanlar vardı. Gelişmeleri hafife almak istedikleri bu kez, fakat kendilerini en rahat hissettikleri bir dönemde, böylesine güçlü örgütlü eylemler gerçekleştirebilen ve üstelik hiçbir kayıp vermeden geri çekilen devrimcilerin gücü hakkında bunu da yapamadılar. TC tarihinde ilk kez karşılaştıkları böylesi eylemlerin kendi sonlarını getirecek bir yangının ilk kuyumcu olduğunu inanmak istemediler, ancak gerçekler acımasızdı ve o gerçeklere boyun eğmek zorunda kaldılar. Ordularının büyük bir kısmını Kürdistan'a aktararak her yerde devrimci avına çıktılar, Kürdistan'ı baştan sona kapsayan operasyonları gerçekleştirdiler. Devrimcilerin barınma koşullarını tamamen ortadan kaldırdıklarına duydukları güvenle, onların eylemi gerçekleştiren sınırdan geri çekildiklerini söylemeye başladılar. Ordunun içine düştüğü aczi gizlemek için daha iyi bir gerekçe bulunamazdı da. "Yakaladık, cember darıyork, sonları geldi" propagandalarının sonu gelmeyen bir tek devrimci dahi yakalanmadıkça, Kürdistan'ın zor coğrafik koşullarının da etkisiyle ordu içinde kaynaşmalar, bunalmalar, kaçışlar başgöstermeye başladı. "Kahraman mehmetçik" daha savaşın ilk adımlarında tökezleyip kofluğunu açıkça ortaya koydu: "Yenilmez Türk ordusu" efsanesi yerle bir oldu.

Ordunun yapısında görülen bu sarsıntı tüm devlet yapısında da ortaya çıktı. Devlet otoritesi yerle bir oldu. Dört yıl boyunca yapılan "devrimcileri bir daha diriltmemek üzere bitirdik" demogojisinin kofluğuna açığa çıkınca tüm devlet yetkilileri birbirlerine girdiler, sorumlulu aramaya başladılar. Cuntanın başı "dokunulmaz ilah" Evren'e dahi tepki gösterilere önüne koyduğu hedeflere başarılsızlığının devlet varlığını tehlikeye soktuğu ifade edildi. Hükümet içinde çalkantıların önü alınamayarak çeşitli kılıflar altında tasfiyeler başladı. Her türlü sorunun tek çözüm gücü olduğuna iddia eden faşist rejimin inanılmazlığı yerle bir oldu. Cunta, efendileri emperyalistler karşısında da güç duruma düştü.

Kürdistan'daki bu yeni gelişmeler yalnızca Türk cuntasının gafil avlamakla, onu şaşırtmakla kalmadı. Cuntanın, devrimcileri bitirdiği demogojisine inanan emperyalist çevreler ve uluslararası kamuoyu da derin bir şaşkınlık içine düştü. Emperyalist çevreler olayların gerçek karakterini kav-

rayarak Türkiye'ye yaptıkları yatırımlardan vazgeçmeye ve yine dünya basın-yayın organları, eylemleri ve Kürdistan halkının mücadelesini uzun uzun işlemeye başladılar. Tüm dünyaya unutturulmaya çalışılan Kürdistan ve Kürt gerçekliği böylelikle etrafındaki tecrit duvarının yıkılması ile tartışılmaya, dikkatler buradaki mücadeleye çekilmeye başlandı. Emperyalist ülkeler Kürdistan politikalarını bu çerçevede yeniden gözden geçirmeye başladılar.

Diğer taraftan yıllar yılı Kürdistan gerçekliğine gözlerini kapatan sosyalist çevreler de bu yeni gelişmelerle birlikte Kürdistan'daki mücadeleye ille biraz daha yakından ilgilenme sürecine girdiler. 15 Ağustos atılımı böylelikle Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi ile dünya sosyalist, ulusal kurtuluşçu ve ilerici-devrimci güçleri arasında bir köprü rolü oynamış oldu.

15 Ağustos eylemleri, faşist Türk devletinin yüzündeki tüm maskeleri yerle bir eden eylemler oldu. O güne kadar "demokrasiyi döndüğü" yolundaki safsatalarla dünya kamuoyunu aldatan Türk faşist cuntası, Kürdistan halkına yönelittiği insanlıkdışı saldırılar ve operasyonlarla bu konuda nasıl bir aldatmaca içinde olduğunu sergiledi. Türk egemen sınıflarının bu en son temsilcileri görülmemiş bastırma, demogojik sapırmaya, teşhir ve örtbas etme yöntemlerini çeşitli biçimlerde kullanarak, direniş gerçekliğini halkımıza ve dünya halklarına çarpık bir tarzda yansıtmaya çabasına girdiler. Eylemlerin kendilerinin "demokrasiyi geçiş" çabalarını sabotaj etmeye yönelik olduğuna iddia ettir ve eşkiyalık suçlamasında bulundu. Ancak tüm bu demogojiler kendilerinin demokrasi ve halk düşmanı yüzünün açığa çıkmasını egelleyemedi ve ilerici insanlığın bu çığdışı barbar güç tepkisi yeniden artmaya başladı.

Ancak, devrimci eylemlerimizi böyle değerlendirip saldırıların yalnızca Türk sömürgecileri değil. İcazetli sol bir ağzından bu eylemlerin "provakasyon" olduğunu ve "demokrasiyi döndür" çabalarını balta-layacağını ileri sürerek en alçakça saldırılara yöneldiler. Liberal burjuvazinin peşine takılmış olan ve tüm planlarını 1988 seçimlerine göre yapan bu sahte sol güçler, ortamın kızışmasından son derece rahatsız olarak kendilerine de bir mücadele çağrısı olan bu soylu eylemlere kırdan daha kralcı kesilerek saldırdılar. Düzene karşı durması gereken bu güçlerin sosyal-şoven reformist anlayışlarından dolayı gerçekler karşısında kör ve sağır kalmaları, hatta bununla da kalmayarak direniş saldırılarına ve devrimci hareket karşıtı kutsal ittifaklar oluşturmaları kendileri açısından gerçek bir talihisizlik olmuştur. Bütün bu tutumları, bu güçlerin, PKK'nın önderliğindeki silahlı direnişin, Ağustos atılımının değerini düşürme ve onu şaşırtma etme çabalarının ifadesi olmakla kalmamakla, halkların çıkarlarına ne kadar ters düştüklerini de ortaya koymaktadır. Onların bu konumları halklarına karşı yerine getirmeleri gereken, ancak ısrarla kaçındıkları görevlerinin neler olduğunu da ortaya koymaktadır. Ve bu, aynı zamanda bölgemizde, tarihte ve günümüzde emperyalizmin işbirlikçileri vasıtasıyla yarmakarışık bir hale getirdiği ilişkiler yumağının nasıl çözüme kavuşacağı konusunda da birazcık sağduyu sahibi olan insanlar için zengin deneylerle doludur.

Bir yıldan beridir süren mücadele konusunda, başta Türk basını olmak üzere, onunla beraber neredeyse nağmelerine kadar aynı telden çalan sahte sol ve reformist akımların yaygın organları inkarcılığa başvuruyor ve çarpıtmalarda bulunuyorlar. Bu pahavasa olursa olsun, yaşamak isteyen, haklı olan ve saygı duyulması gereken halk gerçekliğimize saldırmaktan çekinilmiyor. "Eşkiyalara hareketi, bölücü çıkış, yücüklik": Türk burjuvazisinin kendi katliamlarını gizlemek için, basını, radyosu ve televizyonunda tekrarladığı günlük nakaratlar bunlar. Diğer taraftan, PKK'ye, "Apoculuğa" karşı kutsal ittifaklar kuran yerli-işbirlikçi reformist kesimler ve her zaman onunla işbirliği içinde olan sosyal-şovenizmin, sorunları çarpıtmaya, gerçeğin ismini bir türlü koymak istemesi, sanki gelişmeler bir önderlik olmaksızın kendiliğinden ortaya çıkmış gibi davranmaları, Türk burjuvazisi kadar olunsu namuslu olamamaları, ne pahasına olursa olsun, direniş isim olarak sahip çıkılmaları ama onu gerçekleştiren gücü ve direnişin kahramanlarını yerle bir etme konusunda her türlü çalgılığa başvuracak kadar sağduyu yoksunu olmaları gerçeği... Bu konuda söyleyecek çok şey vardır. Akıtılan her damla kanın, toprağa düşen her direniş kahramanının söyleyeceği, bu iflah olmazla kabul ettireceği çok şey vardır.

15 Ağustos eylemi ve sonrasındaki gelişmelerle PKK kendi önderliğinde halkımızın makus talihini yıkmaya yolunda tarihsel bir adım atmıştır. Yüregimiz üzerindeki pası, ondan da öte Türk burjuvazisinin deyişle, "beton kalıplar" parçalamış, halkımızın başucuna dikilen mezar taşlarını alıp fırlatmış, ölümlü pek de kolay kabul etmeyecek bir halk gerçekliğini ifadesi olmasını bilmiştir.

Elbette ki halen eksiklikler, zayıflıklar çok fazla ve yetkinleşme gereği var. Düşmanın hala imha sevdasından vazgeçmeyecek kadar bize hayat hakkı tanınamaması sözkonusu. Eskisi kadar kör bir inkarcılıkla tarzında olmasa da, ilerici insanlığın hala çok haksız bir biçimde halkımızın kaderine karşı ilgisizliğinin sürüp gitmesi gerçeği var. Ama bütün bunlara rağmen, gerçekler inatçıdır. Ve hele halkların ilerici-devrimci gerçekliği çok daha fazla inatçıdır ve hakkını alma konusunda her türlü baskıcı, gelişmiş barbar yöntemlerinden daha güçlüdür. Buna inananlar mücadeleyi sürdüren öncü elbetteki susmayacaktır. Elbette ki, bu barbarlıklar ve düzenbazlıklara açığa çıkaracak, kendi zayıflıklarını güce dönüştürmesini bilerek, kendisi için kader diye çizilen tüm geçersizliği ortaya koyacak ve çağımızın en büyük haksızlığı ortadan kaldırmak için büyük bir namus ve onur savaşını sonuna kadar götürmesini bilecektir.

II- Tarihte Direniş Gerçekliği ve Bazı Özellikleri

PKK Hareketi bir direniş hareketi olarak doğdu. Onun doğuşundan bugüne yükselttiği mücadelesine damgasını vuran da yine direniş bir ruhtur. Bu ruh, yüzyıllardır toplumumuza egemen kılınmak istenen yabancılaşma ve ihanetle rağmen ve onları yerle bir ederek yükselen ve bu temelde de toplumumuzun yeniden doğuşuna damgasını vuran yüce bir ruhtur. Bu ruh Partimizin silahlı direniş ile daha da billurlaşan ve 15 Ağustos atılımıyla zirveye ulaşarak mücadelemizi dönülmez bir noktaya ulaştıran bir ruhtur ve tarihsel anlamda sahip bir yüceliğe ulaşmıştır. Bu temelde gelişen ve tüm toplumumuza dalga dalga yayılan silahlı direniş mücadelemiz yüzyıllara sığmayacak değerler yaratarak halkımızın kaderine damgasını vurmuş ve tarihsel bir rol oynamıştır. O halde, son bir yıllık direnişin ve sorumluluğumuz PKK hareketinin 8. yılını geride bıraktığı silahlı direnişinin tarihsel ve çağdaş anlamı nedir sorusuna cevap vermek gerekiyor. Bunu açığa çıkarmak için ise, geçmiş tarihimize halkımız üzerinde uygulanan düşman politikalarını ve buna karşı yükseltilen mücadeleleri çeşitli özellikleri ile ele alıp irdelemeye ihtiyaç vardır.

Tarihte direniş gerçekliğimizin bazı özelliklerini gözönüne getirdiğimizde görülmektedir ki, karşımızdaki barbar, işgalci, fetihçi gücün, Türk egemen sınıflarının Kürdistan'a en son giren bir temsilcisi olarak Büyük Selçuklulardan beri bir özelliği inatça sürdürme gerçeği sözkonusudur. Türk egemen boyları, Ortadoğu'yu istila ettiklerinde her alana özgü bir adaptasyonu gerçekleştirdiklerinde, Kürdistan'ın bazı özelliklerini de dikkate alan bir ilişki, baskı ve sömürgecilik siyasetini geliştirmişlerdir. Daha bu yıllarda Kürdistan'da gelişmiş Kürt beylikleri hüküm sürmekteydi. Güçlü aşiret örgütlenmeleri ve kolay kolay zaptedilemez coğrafyasıyla Kürdistan'ın, geçmiş istilalarda olduğu gibi, Türk istilacıların da kolay kolay fethedilecekleri bir ülke olmadıkları hissettirmişlerdir. Bu nedenle istilacı Türk boyları başlangıçta Kürt beylikleriyle adeta eşit iki hükümet düzeyinde, beylik-

lerarası eşit ilişkiler temelinde ilişkiler geliştirme politikasını yürütmüşlerdir. Kürt boylarının genel otoriteyi sembolik olarak tanımasını yetmiş, buna bir de hediyeler ve askeri bir güç olarak seferlerde yer alması olanakları eklenince Kürt boyları kendilerini yakın ilişkiler geliştirmekten çekinmemişlerdir. Türk boyları diğer birçok alanda uyguladıkları yakıp-yıkma, dağıtma, kolonileştirme politikasını Kürdistan'da gerçekleştirmeye gücünün kendilerini bulamamış ancak, Kürdistan'ın büyük savaş potansiyelinin değerini bilerek onları kendi istilalarına kullanma ve gerektiğinde başvurulacak yedek bir güç olarak ele alma uyanıklığını gösterecek kadar akıllı davranmışlardır.

Büyük Selçuklular daha 1040'larda Kürdistan'ı bir eyalet olarak şekillendirdiklerinde, Kürt beyliklerine son derece geniş bir özerklik, dolayısıyla Kürt feodalitesinin gelişmesinin çerçevesini de oluşturmışlardır. Bu politikayı daha sonraları Yavuz Sultan Selim döneminde devralarak geliştiren Osmanlı Türk egemenleri aynı politikayı daha da ustaca sürdürmekte zorluk çekmemişlerdir. Kürt beyliklerinin kendi aralarında birleşememe ve varolan ilişkilerini çözmeme gibi bir özelliği vardır. Bu özellikten dolayı, bu dönemde yeni gelişmekte olan İran Şii Safevi devletinin gelişmesi karşısında Yavuz'un islam birliğini sağlama amacını Doğu seferlerinin başarısı için, mezhep gelişkinin de etkisiyle Kürtler son derece önemli bir yedek güç olarak etkinliklerini duyurmakta ve bu nedenle Yavuz, onlara her türlü tavizi vermekten kaçınmamaktadır. İdris-i Bitlisli'nin bu siyasetin ruhunu temsil etmesi bu nedenle ve Osmanlı İmparatorluğunun tümü içinde bir çok bağımsız hükümetler, imaratlar biçiminde bir Kürdistan statüsünün yaratılması anlamıdır. Arabistan, Anadolu ve Balkanlar için öngörülen statü neden Kürt beyliklerine tanınmıştır? Bunu, Kürt beyliklerinin doğuya yayılmada düğüm noktasını oluşturmalarında aramak gereklidir. Kürtler aynı zamanda ihtiyat kuvvetleridir de. Bu özelliklerinden dolayı onlara başlangıçta en gelişmiş konumlar verilir. İmparatorluğun çıkarlarına bağlı olarak bu konum daraltılır veya genişletilir. İşte Kürdistan'da yabancı bir otoriteye çok güçlü bir tarzda bağlanmanın tarihsel temelleri Türk egemenleri tarafından böyle geliştirilmiştir.

Bu temellerde geliştirilen bağımlılığın iyice arttığı XIX. yy'a gelindiğinde yaygın isyanların patlak vermesi adeta kaçınılmaz hale gelmiştir. Kürt beylikleri klasik özelliklerini, hükümet olma konumlarını yitirmekteydiler. Aralarındaki anlaşma bozulmuştur. Tekrar eski konumlarına ulaşmak için çarpınacaklardı, ancak çağ değişmiştir. Batı kapitalizmi, ticari ilişkileri, azınlıkların korunması ve Tanzimat Fermanı ile İslahat Fermanında verilen hakların hayata geçmesi için Osmanlıların düzen politikasına her türlü desteği verecek ve bu dönemde Kürt isyanlarının ezilmesini sağlayacaktır.

Geleneksel Kürt işbirlikçiliği XIX. yy. boyunca yürüttüğü tüm direnimleri kaybeder. Gelişmeler bunu kaçınılmaz kılmıştır. Temsil ettiği feodal sınıf çıkarları direnişin o çağda yaygın olan ve gelişen ulusal kurtuluş sürecine girmesini önlemek istiyordu. Herşeyden önce, aşiret-feodal toplumsal yapı modern bir ulusal kurtuluş hareketini objektif olarak son derece daraltmakta, ancak bırakmamaktadır. İşte bu durum, Abdülhamid gibi, Osmanlı padişahlarının en kurnazı, kurnaz olduğu kadar da milli baskı politikasının yeni mucidi olan birinin elinde iyi bir çok olacaktır. Kürt ulusal direnişinin kösteklenmesi ve Ermeni ulusal hareketinin ezilmesi amacıyla Yavuz zamanında İdris-i Bitlisli'nin geliştirdiği Kürt beylik kuvvetlerini bu kez "Hamidiye Alayları" adı altında yeniden hortlatarak ve doğudaki ulusal kurtuluş kırıdanmalarını bastıracaktı. Böylece burasının kendisi için önemli bir kuvveti ihtiyat olarak kalmasını sağlayacaktır. Bu politikanın ürünleri daha sonra Mustafa Kemal tarafından devralınacak ve bu kez de Türk ulusal kurtuluş savaşında Kürtler bir yedek güç olarak Türklerin in zafer kazanması yolunda kullanılacak, TC'nin oluşumuna hizmet ettirileceklerdir. Ve bu, Kürtler'in kendi imhaları temelinde

gerçekleştirilecektir. Tarih burada kendi egemenlerinin alçakça ihaneti yüzünden bir halka korkunç bir son hazırlamaktadır.

Türk ulusunun doğudan başlatılan kurtuluşunun temel gücü olan Kürt halkı, kendi egemenleri tarafından kayıtsız şartsız kullanılmasının acı faturalarını kendi ulusal varlığını katliam, asimilasyon temelinde yok edilmesiyle ödeyecek ve o politikanın tüm acı sonuçlarını devrimler çağı, ulusal kurtuluş çağı olan günümüzde de ödemeye devam edecektir.

Kürdistan'da geçmişten buyana her baskı dalgası, ardından direnmeleri doğurmuştur. Ancak her direnme çok kısa bir süre içinde, öncülüğünün karakterinden dolayı, bir yandan bastırma, diğer yandan da satın alma yöntemleriyle etkisiz kılınıyor. Bu, tarihimizin ikinci bir önemli özelliğidir. Direnişin içinde yer alanları ikiye bölünerek bir kısmı kılıçla ortadan kaldırılırken, diğerlerine maddi teşvikler yapıp, yaşam garantileri verilerek direnişi içerdiren hançerlemeleri sağlanır. XIX. yy. direniş hareketlerini baktığımızda hemen hemen hepsinde ortaya çıkan bir gerçekliktir bu. Kılıç ve satın alma basıvrulan temel politikadır bu dönemde de. Örneğin, Bedirhan Bey isyanında görüldüğü gibi, tehdit seferleri denilen seferlerle üzerlerine birkaç kez yüründüğü direnişin başında yeralan beyliklerin ihaneti, direnişi yarı yolda bırakmaları, örgütlenmemeleri durumu kendisini gösterir. Ki bu dönemde Avrupa'da çok büyük direnişler yaşanmaktadır. Direnişten teslimiyete kayan isyan liderleri, kendi sınıf çıkarları garantiye alınır alınmaz, hemen İstanbul'a kapalı atarlar. XIX. yy.'ın en büyük direnişine önderlik eden Bedirhan Bey teslim olduğunda İstanbul'a taşınır ve Abdülhamid zamanında örgütlediği bu kişisel yaşamı en açık ifadesinde sahip olduğu 120 torunda bulur! İşte, Kürdistan halkının bağrındaki ihanetin çıkarıcı bir örneği. Bu durum birçok isyanda tekrarlanır. İsyanlarda basıvrulan politika; kısa sürede bastırma, tehdit, katliam, bir kısmını satın alma, İstanbul'a -şimdi Ankara'ya- taşıma, oralarda yarı tutsaklık altında terbiye etme, TC'nin iyi bir uşağı haline getirme politikasıdır. Bunun sonucu ise, Kürdistan'da yüzyıllardan beri hüküm süren yabancı egemenliğin derinleşerek sürdürülmesi ve bugüne gelmesidir.

Yukarıda sözü edilen politika geçmişten bugüne TC tarafından son derece ustaca kullanılmıştır. Anadolu'daki halk hareketlerine karşı kullanılan bu politika daha Cumhuriyet'in henüz kurulduğu bir aşamada halkın temsilcileri olan komünistlere, demokratlara karşı da kullanılmıştır. Aynı şekilde, Kürt halk ayaklanmalarında bu politika en yoğun ve en içgüç bir tarzda gündeme sokulmuştur. Türk egemen güçleri bu politika gereği halkın temsilcilerini bir yandan katle derlerken, diğer yandan da teslimiyet ve işbirliğine çağırılmışlardır. Mustafa Suphi'lerden tutulmuş, Dev-Genç hareketine kadar, Türk egemenlerinin bu ince politikanın üzerinde uygulanmadığı hiç bir halk hareketi kalmamıştır.

Halkı aldatma, halkın muhalefetine kullanma, onu egemen sınıfın çıkarlarına kurban etme... İşte tüm Türk halk hareketlerinde imhaden kurtulan direnişin en son temsilcilerinin içinde bulunduğu gerçekliktir. Bu politika PKK üzerinde az mi uygulanmış? Hayır, aksine en alçakçısı PKK'nin doğuşundan başlayarak günümüze kadarki gelişimi boyunca ona egemen kılınmaya çalışıldı. Hatta denilebilir ki, bu politikanın en alçak, barbar yöntemlerinden en ince düzenbazlıklara kadar yetkinleşmiş biçimleri, Özel Harbin en gelişmiş biçimleri olarak PKK gerçeğine dayatılmıştır. Bu dayatma yalnızca dışarıdan değil, içerdiren de yapılmıştır. Bu faaliyetlerin nasıl geliştirildiği bir çok parti yayınında ortaya konulmuştur, bilinmektedir. Düşman, basını, yayını ve diğer tüm araçlarını seferber ederek ve daha 12 Eylül faşist rejiminin ilk dönemlerinden başlayarak teslim alma ve dağıtma operasyonlarının yanı sıra, partiyi birkaç hainin eliyle içinden köktürme, direniş eğilimini yoketme ve bunu daha dalga tüm partiyi yayma faaliyeti yürütmüştür. Bu inkarcılığı daha sonra tüm parti tarihine yayma alçaklığını düşünmüştür.

Düşman bu faaliyetlerini son zamanlarda çıkardığı "Pışmanlık Yasası" ile daha üst bir noktaya sıçratmıştır. Kendisine göre suçlu ne kadar ağır olursa olsun, isterse 100 Türk asker ve subayını öldürmüş olsun,

PKK'li bir kişiyi katledecek ya da yakalatacak, partiyi şu veya bu biçimde zarar verecek bir kişiyi affedecek, ona vaaletlerde bulunacak kadar alçaklaşan düşman, bunu yasa düzeyine çıkardı. "Türk askerine kurşun sıkanları asmayıp da besleyecek miyiz" diye faşist cuntanın başı, son yasayla birlikte bunlardan kendisiyle işbirliği yapacaklar için affı kanunlaştırmış oldu. Bununla tüm ideolojisini, politikasını adeta bir cümlede ifade edebilecek kadar net ortaya koydu. "Kim olursan ol, eğer PKK'ye karşı isen saflarımıza gel! Sana kucağımız açıktır. Tüm geçmişini unutabilir, seni bağrımıza basabiliriz" Evet, düşman PKK karşısında böylesine sili, böylesine aciz ve alçak bir konuma girmiştir.

Düşmanın, devrimci hareketi imha etme, mücadeleyi boşa çıkarma yolundaki yöntemleri bunlarla da sınırlı değil. "Geçici köy koruyucuları" (İzale-i Şekavet) kanunu ile düşman yine "Hamidiye Alayları" örgütüne çabası içindedir, hem de memur maaşlarına denk bir maaş ödeyerek! Bu da TC'nin en alçakça, yasadışı faaliyetlerinden birisidir. Sömürgeci faşist cunta, bu sıfat altında ve para karşılığında kendi halkını kurşunlayacak faşist milisler oluşturmuyor. Eskiden MHP bunu gönüllü yapıyordu. Şimdi MHP'den daha alçakça bir biçimde ve resmi devlet politikasının ürünü olarak karşımıza çıkıyor bu. PKK Hareketine karşı kullanılmak üzere Kürdistan'ın 13 ilinde bugün şanlı direnişimizin sürdürdüğü 13 ilde, "Köy Koruyucuları Kanunu" uygulanmak isteniyor. Çok yoksul ve işsiz bırakılan Kürt insanları geniş maddi olanaklar vaadedilerek en içgüç bir tarzda kullanılmak, faşist milisler halinde örgütlenilerek, devrimci harekete saldırtılmak isteniyor. Üstelik bununla da yetinilmiyor en yozlaştırıcı yaşam biçimleri dayatılarak, gençliğin ve köylülüğün bu yaşamamayacak yapı içinde pasifikasyonu öngörülmüş. Halkımızın başına bir karabasan gibi çökmüş olan bu alçak düşman, bir yandan tüm bu uygulamaları dünyanın gözünün içine baka baka gerçekleştiren, diğer yandan da, sahte "Bulgar, Ermeni zulmü" yaygaraları ile sovenizmi alabildiğine körüklemeye çalışıyor. Ve üstelik bununla kendi barbar, insanlık dışı uygulamalarını örtbas etme sevdasına kapılıyor. Tarihte eşine ender rastlanacak direniş kahramanlarına "eşkiya, bölücü" diyerek kendisinin suçluluk maskesini gizlemeye çalışacak kadar alçaklaşan bir düşmandır söz konusu olan.

Hukuku altüst eden, siyaseti altüst eden, gerçek eşkiyalığı en gözü dönmüş bir tarzda uygulayan, uluslararası ve ulusal çerçevede zorla kendisine yasal bir statü taniyan ve ilerici insanlığın da böyle kabul etmesini isteyecek kadar yüzüstüleşen bir gürhür; bir suçlular örgütü, ahlak düşmanı, namus düşmanı, azgın, sömürücü, toplum değerlerinin çürütücüsü, en azgın emperyalist güçlerin maşası, kanun-kural tanımayan bir gangsterler şebekesi ile karşı karşıyayız. Bunlara çok haklı olan bir mücadeleyi, ellerindeki muazzam teknik imkanlara dayanarak çarptırmak için hergün avaz avaz bağracaklar, ortalığı velveleye vereceklerdir. Onlar bizi insanlığımızdan vazgeçireceklerini, bunu gerekirse bizi adam katlamadan geçirerek sağlayacaklarını hesaplamaktadırlar. Çok tehlikeli niyet ve yöntemlerle bir saldırı ve imha ve buna karşı da soylu, her birisi bir destan olan direnişlerdir yaşanmakta olan. Bu direniş öylesine soylu ve tarihseldir ki, onu bütün yönleriyle çok iyi kavramak, tanımak, amaçlarını ve gelişimini iyice özümsemek vazgeçilemez ve ertelenemez bir görevdir.

III- 15 Ağustos Atılımının Ulusal Kurtuluş Mücadeleimizdeki Yeri, 15 Ağustos Eylemlerine Kimler, Hangi Gerekçelerle Saldırdılar ve Gelişmeler Neyi Kanıtladı

15 Ağustos atılımı herhangi bir atılım değildir. Tarihimizin 12 Eylül faşist barbar Türk sömürgeciliği tarafından daha direnmemecesine karartılmak istendiği, ama aynı zamanda halklarımızın son kurtuluş umutlarının da filiz vermeye başladığı, doğru devrimci bir politikayla, önderlikle, uygun hazırlıklar zemininde ve öz gücüne güven temelinde nihai zafer doğrultusunda tarihe en anlamlı girişin yapılması için elden gelen tüm gücün seferber edildiği bir direniş olgusudur. Tüm eksiklik ve yetersizliklere

rağmen, tarihimizde çokça görülen ve bugün de kendi devrimci pratiğimizde hortlatılmak istenen işbirlikçiliğe, teşhir ve tecrite meydan vermeden, direniş alevini bir an bile söndürmeden, düşmanca dayatılan özel harbe karşı Kürdistan halkının öz savaşım biçimini kazanma azmiyle gerçekleştirilen bir direniştir. Bugüne kadar süregelen ve adeta kaçınılmaz bir kural haline gelmiş bulunan "direnme ve yenilme kanunu"nu bu kez tersyüz etmenin, nihai zafer yolunda direnmenin ve tarihimizin olumsuzluklarını bir kez daha tekrarr ettirmemenin adını şanlı 15 Ağustos atılımı.

15 Ağustos atılımı aynı zamanda olağanüstü pratik çabaların biçimlendirdiği bir eserdir. İleride bu dönem hazırlayanların ve yaratılanları anıları derlendiklerinde bu eser uğruna sarf edilen pratik çaba ile gösterilen cesaret ve fedakarlık daha ayrıntılı bir biçimde ortaya konulacaktır. Ama bir cümleyle ifade etmek gerekirse, 15 Ağustos atılımı direniş tarihimize aynı zamanda bir emek kahramanlığı olarak geçecektir.

Ülkemizin coğrafya ve diğer özellikleri bakımından en çetin ve geri koşullarında; sönerece çorak ve bilinçten yoksun orta Kürdistan topraklarında gerçekleştiren 15 Ağustos devrimci atılımı büyük karlı dağlar aşarak, günlerce aç kalınarak, aylarca yürünerek ve sonsuz propaganda ve ikna gücü kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Kendini, tarihini ve çağı tanımayanlara ulusal-toplumsal gerçeklerimizi ve mücadelemizi tanıtmak ve onları kendi savaşlarına kazanmak için büyük bir maratona kalkarak ülke boydan boya dolaşmış; sınırlar coğrafya engelleri ve feodal-aşiretçi çitler bir bir aşılmıştır. Denebilir ki, bir anlamda bu atılım muazzam maddi ve manevi zorluklarına karşı büyük bir savaş verilecek yaratılan 15 Ağustos devrimci atılımı, özellikle de küçük-burjuva reformizminin soysuz rahat yaşam anlayışlarıyla devrimci safları çürütmeye çalıştığı bir ortamda, "en yüce değer emektir" şiarını en parlak bir biçimde doğrulamıştır.

Doğanın zorlukları ve her alandaki gereklilere karşı savaşta, PKK kadro ve sempati-zanları, bu savaşın tüm zorluklarını başından gönüllüce kabul ederek, sabır, fedakarlık, bilinc ve cesareten oluşan büyük bir direniş örneği göstermiş; gerektiğinde hayatlarını ortaya koyarak inanç ve özverileriyle halkımız nezdindeki güvenilir ve inanılırklarını dokunulmaz kılmışlardır. İşte böyleles bir yoğun emek temelinde gerçekleşen 15 Ağustos devrimci atılımı doğal olarak kitlelerin üzerinde derin izler bırakmış ve halk saflarında kökleşmiştir.

Ancak atılımın gerçek özelliklerini göremeyen Türk bujuvazisi, hareketi yakın tarihimizdeki Seyit Rızalılar ve Şeyh Saidlerin direnişine benzeterek, belli bir hazırlıktan yoksun kendiliğinden bir isyan hareketi zanetti ve avaz avaz bağırmağa başladı: "Vahşiler, eşkiyalar ayaklandı! Gericilik hortlatıldı!" Bu güçlerin "sol"daki borazancıları da başta Ecevit olmak üzere, "feodal kahınlardan son çirpisi" diye eşlik ettiler. Ve yerli işbirlikçi-hain reformist maskelerle bürünmüş yarasalar, kendi halkına -ki bunların artık Türk halkından olduğundan da şüphe edilir- ve ulusal değerlerine en küçük bir bağlılık sahibi bir kişinin bile saygı duyacağı bu eylemlere, Kürt ulusal değerlerini saat saat yücelterek tüm dünyaya duyuran bu eylemlere sağanaktan boşanırcasına saldırılar yönelttiler. Birçok gerici ruh yeniden ayaklandı. Osmanlı boy beylerinin saldırılarının benzerleri Türk ordusunun görülmüş seferlerinde dile getirildi. İşbirlikçi hain Kürtlerin, o İdris-i Bitlisilerin ruhu, aynı kökenden gelen Kamuran İnanların ve sayısız suçlu ağzından dile getirildi. "Birlikte bastralım" ayaga kalktılar, eski yöntemlerle bastrabileceklerini sandılar, yürüdüler ve aylarca manşet üstüne manşet, haber üstüne haber yayınladılar: "Eşkiya kısırlıdır, Herokel dağı kusatıldı, 72 saatlik yiyecekleri kaldı, Tükenmek üzereler, teslim olmak üzereler." 72 saat yerini aylara ve aylar yerini bir yıla bıraktı. Sonuç: son elli yılın en acımasız kışına, adeta özel harbin bu en büyük destekçisi rağmen, direniş kırılmadı, giderek daha da boyutlandı. Tam tersine Kars'tan Antep'e, Dersim'den Hakkari'ye kadar, TC tarihinde görülmemiş bir genişlikte ve yoğunlukta; sayısı 100'lere yakın karakolun basılması, 1000'lere varan ajan, işkenceci, subay ve polislin cezalandırılması, kan aktırılmadık tek bir il ve ilçenin bırakıl-

mayarak, ülke topraklarının yüce şehirlerin kanıyla sulanması temelinde bu bir il içinde eşsiz bir destanın yazılması sözkonusudur.

Son bir yılda PKK'nin şanlı direnişi zirveye çıkartılarak dost-düşmana karşı en mert bir tarzda temsil edilmiştir. Bunlar büyük gerçeklerdir; soylu gerçeklerdir; dost ve düşman tarafından saygı duyulması gereken tutkuların gerçekleridir. TC'nin de kabul etmek zorunda kaldığı bu gerçeklik, kendisinin dayattığı özel savaşa karşı Kürdistan halkının yükselttiği kutsal direniş gerçekliğidir. Ve 15 Ağustos yıkılmadı. Ardi arkasına yoğunlaştırılarak devam etti. Büyük bir olay bu. Bugün Temmuz ayını geride bırakıp 15 Ağustos'a yaklaştığımız şu sıra görüyoruz ki, Temmuz, Hayrilerin, Kemallerin, Akiflerin o soylu direnişlerinde somutlaşan halkımızın yaşam tutkularının büyük bir hesap soruşa dönüşerek boydan boya tüm Kürdistan'da düşmana ses çıkarttırıyacak, onu susturacak gelişmelere tanıklık etti.

Evet, bu ay içerisinde yalnızca Dersim'de 10'a yakın karakol, polis birimli basıldı, onlarca hain cezalandırıldı. Yalnızca Dersim katliamının sınırlı bir intikamı alınmakla kalmadı, aynı zamanda TC için çok anlamlı olması gereken bir direniş gösterildi. Tüm bu gelişmelere karşın sömürgecilerden tek bir ses yok! Ancak herşeye rağmen tüm halk bu gelişmelerden haberdardır. Kars'ta da aynı türden gelişmeler sürüyor. Tüm Kürdistan'da onlarca şehrin devrimcilerin direnişleriyle çınlaması sözkonusu. Fakat TC'den hiçbir ses yok. Yalnızca şurada "2 bölücü", burada "5 bölücü", yine orada "3 bölücü imha ettim" türünden haberler vermekle yetinmekte, gerçekleri gizlemekte ve hele kendi kayıplarını vermekten ısrarla kaçınmaktadır. TC'nin bu kahepece suskunluğunun anlamı çok açık değil mi? İşler umduğu gibi gelişmedi. Neden bu! O Eylül, Ekim, Kasım ayları boyunca sıraladığı manşetleri ve tüm dünyayı ayaga kaldıran haberleri neden yok şimdi? Eylemler daha mı az? Açık ki hayır, aksine tüm ülke karşı karşıyadır. Esas neden; gelişmelerin TC'nin aleyhine dönmeye ve işine gelmemesidir. Susuyor, çünkü gerillanın oyununa gelmek istemiyor(!). Susuyor, çünkü silahlı propaganda etkisini kırmayı amaçlıyor ve böylece akıllı politika uyguladığını sanıyor!

İşte, 15 Ağustos atılımının 1. yıldönümü böylece, en zayıf bir anında halkımızın susturulmayan dili ve yükselen direnişi ile görkemlice karşılanıyor. Kürdistan tarihinde ilk defa bir direniş bastırılmayarak dallanıp budaklanarak, derinleşip genişlemektedir. Büyük umudu doğuran, birçok şeyin altının çizilmesini sağlayan, düşünce ve davranış köklerinden etkileyen ve bundan sonra da etkilemesi kaçınılmaz olan gerçeklik de budur. Hiç bir ukalanın örtbas edemeyeceği kadar açık olan bir gerçekliktir bu.

Ancak bu soylu gerçek karşısında suskunluğa gömülenler yalnızca sömürgeciler de değil. Utanmaz sayal-şoven basının bir Barış Derneği davası için, bir DİSK davası için o kadar gözyaşı dökerken, yüzbinlerin direnişine, aktılan onca kana ve iki Türk ordusunun boydan boya Kürdistan'daki saldırılarına ya ses çıkarmaması veya bir-iki kalemede çiziktirmesi sahtekarlığın ne demeli? Ya o İdris-i Bitlis ruhundan kendisini bir türlü kurtaramayan, kuyrucu, sahtekar reformist maskeli uşakların dut yemiş bül-bül gibi sesini çıkarmasına ne demeli? Kürt, Kürdistan adını çok kullanan bu alçaklar takımına soruyoruz: Ulusumuzu hergün dünya halklarına bu kadar tanıtan, onun gerçekliğini haykıran ve düşmanın acizini böylesine derinleştiren eşsiz bir direniş gerçekliğine düşmanlığınızı nasıl izah edebilirsiniz? Bu utanmazlığınızı neyle açıklayacaksınız? Zerre kadar insanlığınız, yurtseverliğiniz var mı? Bu sorulara mutlaka cevap vermek zorundasınız.

Biz sözümüzde durduk, sözümüzün eri olarak kalmayı bildik ve tüm bu gelişmeleri yarattık. Kahraman kadrolarımız birer kan gibi ülkemizin her tarafında devrilebilirler, ancak dökülen kanlar çok anlamlıdır ve gereklerine uyulmak zorundadır. Bunlar yeniden uluslaşmamızın ve özgürlüğe yaşamızın bir yıldan beri ödenmesi gereken faturalarıdır. Daha çok kan akıtacağız ve bundan en küçük bir şekilde "yanlış yapıyoruz, yenilebiliriz" diye korkakça bir tutuma girmeyeceğiz. Tam tersine, bir şehidimi

zi dahi zafer gerekçesi haline getirme şiarını ilan ettiğimiz gibi, bugün sayıları 500'ü aşan kahraman direniş şehitlerimizden zaferin artık çok uzak olmadığını kanıtlamak gibi bir armağanları da vardır. Halka bağlı olanlara öğrettikleri büyük ve derin gerçekçilikler vardır. Kürdistan'ın altüst oluşunda, insanlıkla asla bağdaştırılamayacak ve insanı hergün her saat kahreden ortamında, bu kahramanlık kokan direniş yaşanacak, yaşatılacak değerlerin en özülü durumundadır. O direniş ki, ruhlarımızı aydınlatmakta, yüreklerimizi ferahlatmaktadır. Kısacası o, halkımızın makus talihinin yıkıldığını müjdecisidir.

O halde, bu soylu değerlerden nasibini almış olanların yeniden bunun değerlendirmesini yapıp gerçekleri daha yakından görmelerinde hayati yararlar vardır. Bu bir yıllık süre içerisinde hatalar, eksiklikler yok mudur? Açık ki çok olmuştur. Kürt halkı gibi, varlığı bile halen yadsınan bir halkın en donanımsız, en güçsüz konumu gözönüne alındığında, bu ortam içerisinde ortaya çıkan ve çok az bir donanımla direniş yönlen öncüsünü uygulamaları sonuna kadar hatasız götürmesi beklenebilir mi? Bu beklenti olsa da, gerçekleşme olanağı fazla olabilir mi? Belli ki, her halk hareketinde olduğu gibi, burada da daha pekişmek, daha yenilmek bir noktaya ulaşmak için yakalanmış konum önemlidir. Tüm eksikliklerine rağmen önemlidir. Ancak yine de sağdan soldan eleştiriler var: "Zamanı değil, maceracıları daha da tırmadı, bu bir provokasyondur." Bunlara geçmişte cevap verildi. Tekrar tekrar cevap vermek artık bittirici olacaktır.

Bu güçler gerçekleri kabul etmek, onlara saygı duymak zorundadırlar. Vatan, özgürlük sorunları kesinlikle kanla çözümlenir. Bu, tüm ulusal kurtuluş pratiklerinde böyle olmuştur ve Kürdistan'da çok daha yakıcı bir şekilde böyle olmaktadır. Kürdistan gibi sömürgeci uygulamaların böylesine vahşi olduğu bir ülkede mücadele ettiğini iddia edeceksiniz ama 10., 15. yıldönülerinizi kutladığınız bu döneme kadar tek bir damla kan dökmeyi göze alamamış olacaksınız. Üstelik, savaşan partizanlara dil uzatarak, boşu boşuna ölüme gittiklerini söyleyeceksiniz, onları gereksiz kayıplar olarak değerlendireceksiniz! Bir ulusun yeniden doğuşuna kanlarını katk eden devrim şehitlerimize böylesine utanmazca saldırma küçüklüğünü göstereceksiniz! Bundan daha büyük bir alçaklık olmaz. O, "gözü kapalı ölüme gidiyor" dediğiniz yüce insanlarımız ölüme gitmiyorlar; aksine onlar dayatılan ölüme karşı en onurlu, bağışsız ve özgür yaşamı ve halk olarak yeniden doğuşu yaratmaya gidiyorlar. Bu yolda köprü olmaya, halkımız ile çağ arasındaki uçurumu yoketmeye gidiyorlar. Bu toprakları kendimize vatan yapmak için başka yol var mı? Dünyada bizden daha geri, daha unutulmuş, kurtuluşu için daha gecikmiş bir halk var mı? O halde ayağa kalkmak için daha neyi bekleyeceğiz? Açık ki, bugün ülkemizin doruklarında direniş bayrağını dalgalandıranlar ve mücadele uğruna kanlarını dökenler en değerli varlıklarımızdır ve herkes bu direniş, bu direnişçilere saygı duymak zorundadır. Eğer buna saygılı olmayanlar varsa -ki bunların insanlıklarından bile şüphe edilir- direnişlere dil uzatmayı ve saygısızlığı derhal terkederek susmak zorundadırlar.

O halde, dürüst olunmalı, mücadeleden böylesine uzak, gerçeklerimizle alay edilecek sündürülen yaşam biçimleri terkedilmelidir. Bu güçler, bunun PKK'nin kendilerini bir dayatması olarak değil, ilerici insanlığa zerrece de olsa bağlılığın gereği olarak anlamalı ve gereklerini yerine getirmelidirler. Kendilerinden başkaca bir fedakarlık bekle-nilmiyor, ancak hiç olmazsa, o son derece tehlikeli ve insanlığı karşı sürekli suç işler duruma getiren konumlarını aşmalıdırlar. Yine sosyal-sovenizim ulusal gerçekliğimizi alabildiğine inkar etmektedir. Bu anlayış sahipleri sosyal-sovenizmden kendilerini arındırmalıdır. Türk halkının kurtuluşunu hangi temelde olacak ortaya çıkarmış mıdır? O halde neden hala bir örgüt kuramıyoruzuz? "Sol Birlik" diye bir birlik icad ettiniz ama, tek bir çıkışınız, düşmana korku salan bir eyleminiz var mı? Yeteriksizliği-nizle Türk burjuvazisini 60 yıldan beri sürekli cesaretlendirmiyor musunuz? Küçük-burjuva devrimciğinin hazin sonu bugün de "Pişmanlık Yasası" doğrultusunda verilen itiraflarda dile gelmiyor mu? PKK'ye de

dayatılan bu teslimiyet ve pişmanlık yasasına karşı, 2'li, 3'lü, 5'li şahmerdanların kahramanca direnişleriyle cevap veriliyor mu? PKK partizanlarının direnişleriyle Türk faşist burjuvazisinin bu en alçak yasası yerlebir ediliyor mu? O halde buna saygı duyulmak, bu gerçekler görülmek zorundadır. Bilinmelidir ki, kendi halkına saygılı olmanın yolu başka halklara saygılı olmaktan geçer.

Öyleyse, eksikliklerimiz, yetersizliklerimiz bahane edilerek, Türk burjuvazisinin bulaşarak sağlayacağı umut edilmesinin buna dayanarak tasfiyeci siyasetlerde ısrar edilmesinin ve bu anlayışın terkedilmesinin de Türk burjuvazisi gibi umutla beklenmez. Sandınız ki, direnişin ancak bir kaç günlük ömrü vardır. Mahir Çayan'ların Kızılder' dedi, Maltepe'deki direnişlerine benzettiler, "teröristler, maceracılar, onları hemen getirilir" dediniz. Sinan'ın, Hasan Basri'lerin, İlker Akman'ların direniş sandınız ve birkaç günlük ömür biçtiniz bu yüce atlıma. Durumun hiçte sandığınız gibi olmadığını anlamadınız mı daha? Bir yıldır İki Türk ordusunun tüm faaliyetine rağmen ağılamak- lı bir tarzda yayınlanan sıkıyönetim bildirilerinden de gerçekleri anlayamıyor musunuz? Türk burjuvazisinin size bir "Pişmanlık Yasası", bir "af" hediye etmesini sağlayın bu direniş neden saygı ve minnet duymuyorsunuz? Baş Derneği ve DİSK davalarının tasfiyesini sağladık. Bunlar hep bu şanlı direnişin yolaçtığı gelişmelerdir. PKK direnişçiliği sizleri birçok konuda affettirdi. Burjuvazi hiçbir zaman affetmeyeceği "suç" larınızı gelişen bu direniş karşısında affeder- dek sizlere özgürlüğünüzü bahsetti.

Evet, eğer anlamını ve değerini bilseydiniz, bunların mücadelemizin TDDH'ne kan ve can pahasına sağladığı kazanımlardı. Eğer bu soylu mücadelemizin sonuçlarını böyle ele alıp, kurtuluş mücadelesi için bir çıkış noktası yapsaydınız, düşmanın oyunlarını boşa çıkaracak, bizim için de acılarımızı ve yükümüzü hafifleten hayırlı bir iş yapmış olacaktınız. Ama böylesi devrimci anlayış ve tutumlardan uzak olduğunuz içindir ki, düşma- na yüzlerce yıllık gerici uygulamaları ve oyunlarını yeniden sahnelmesi için cesaret verdiğiniz. 2. Atatürk, 1.'sinin Kürt isyanları üzerine yürüten komünistleri affeder- dekinin olması, isyanları ezdikten sonra oluş- turduğu İstiklal Mahkemelerinde her ikisi- nin işini birden görmesi onununu, 60 yıl sonra yeniden oynamaya çalışıyor. KUKH ve önderliğinde kadar herkes bu oyundaki rolü- nü kusursuz oynuyor, ama oyun Kürdistan'a ve UKH'ne dayatılan rolme müthiş bir boz- guna uğrattılıyor. Partizim, sizlerin gafletine rağmen, faşist Evren ve şurekasinin pişmanlık yasası ile satıldığı bir kaç dükküntü ile başbaşa bırakıyor. O da tarafımızdan boşa çıkarıldığını iyi bildiği için, sahneye sürdüğü bu bayat oyunu, pişmanlık yasası vb. uygulamalarını geri çekmeye hazırlanıyor. Eğer değişile bunun için direniş minnet borcunuz olduğunu görmüyor musunuz? O halde durumları temelden doğru bir şekilde ele alıp, o yüzyılların ağır sosyal-sovenizmi ve işbirlikçiliğini derlek egemen sınıfların çıkarlarına bulamamış halkların öz çıkarları temelinde gelişen özgür mücadele ortamına saygı duyulmalı, mücadelenin gereği- ne inanılmalı ve o saflarda kesin yerler alınmalıdır.

PKK'nin bu direnişi yeniden yükseltirken tek başına ve çok sınırlı bir donanımla hareket ettiği doğrudur. Fakat bu neyi değiştirir? Eğer bir dava haklıysa başlangıçta belirleyici olanın sayı ve teknik donanım olmadığı açık değil midir? Tarihteki her soylu dava başlangıcında en az donanımlı ve bir kaç kişi tarafından başlatılmış mıdır? PKK'nin direnişinin salt bununla da kalmadığı daha şimdiden milyonlara mal olduğu gözler önündedir. Üstelik, düşmanın en üstün teknoloji karşısında ve iki ordu, 40 binin aşkın özel komando ve helikopter birlik- lerinin kuşatması altında olunmasına rağmen direniş bir yıldır sürekli gelişmekte, derinleşmekte ve daha geniş kesimleri kap- samaktadır. Evet, bu direniş gücünün nasıl geliştiği, nasıl gelişeceği ve ardında haksız- lık olan üstün bir teknolojinin ve sayısal üstünlüğün nasıl aç kalacağı geçmiş bir yıllık direniş süresince açık bir şekilde sergilenmiştir.

Burada çıkarılması gereken ders, halk- larımızın haklı davasına can-ı gönülden inananların 15 Ağustos Atılımı karşısında objektif düşünme ve davranma dürtüsü-

ğünü ve üstünlüğünü göstermeleri gerektiği- dir. Türk ve Kürt halklarının direniş tarihleri doğru özümsemeli ve desteklenmeli, yüceltilmesi gereken yönler selamlanmalıdır. PKK'nin hatırı için direniş yasası, halklarımızın hatırı için bu yapılmalıdır, PKK'nin bazı eksik ve yanlış uygulamaları bahane edilerek yücelik lekelenmemelidir. Birçok hatalarımız- ın olması sizlere bu hakkı vermez. Size düşen, acımasız eleştirilerinizle daha ileri bir direniş geliştirmek olmalıdır. Bunu yapın, sizlere yerden göğe kadar saygı duyulmalı. Ve eğer bu gerçekleşirse sizlere bu saygıyı mut- laka göstereceğiz. "PKK bizi adamdan saymı- yor herkese karşı çıkar, saldırmadık güç bırakmadı" demogojisini terkedin. 12 Eylül faşizmine karşı direniş, barbar Türk ve Kürt hainlerinin emperyalizmle geliştirdikleri en alçakça ittifaka karşı direniş, sizlere ne istiyoruz verelim. Gerçeklere gözleri- niz kapatmakta ve olumsuzlukta neden ısrar ediyorsunuz? En kritik dönemde en değerli evlatlarımızı kurban vermiyor mu- yuz? Dağların doruklarında kışın o acı- masız, dondurucu koşulları kadar, yazın o susuzlukla çatlatan kuraklık ortamında da direniyor muyuz? Ve gözleriniz bunu gör- müyor mu? Evet, bütün bu gerçekleri de mi inkar edeceksiniz? Kim inanacak size, ruhları ve yürekleri kararmış bir avuç iflah olmaz hain dışında?

Eğer halkın davasına bağlı iseniz, fa- şizme karşı kin ve öfke ile dolu iseniz bundan daha iyi bir armağan sunulabilir mi size? Neden peki bu kadar küçülmüşsünüz? Neden böylesi utanmazca bir sessizliğe bürünüyorsunuz? Hayır! Gerçeği itiraf edin, kabul edin ve onun karşısında selama durun. Bu sizi küçültmez, aksine büyütür. İşte böylesi bir yaklaşımda bulunursanız bizden yalnızca anlayış ve destek görürsü- nüz. Ağustos Atılımını ve yıldönümüzde ister faşizme karşı direniş ve isterse Kür- distan Ulusal Kurtuluş Mücadelesine katıl- mada olsun size her türlü desteği göster- meye hazırız. Eğer direnmeye niyetiniz varsa, "zamanı gelmiştir, koşulları yok- tur" sahtekarlığınla basırmayın. Faşizme karşı mücadelenin zamanı yoktur. Üstelik 15 yıldır örgüt olduğunuz iddia ediyorsu- nuz, bunca yıldır hala mücadele zamanı gel- medi mi? Cütdan buyana beş yıl geçti, direnişin olanakları hala mı yoktur? Kendi- niz hiçbir şey yapamıyorsanız, peki, soylu olanı destekleyecek kadar yürek de mi yoktur sizlerde?

O halde, gerçekler örtbas edilmemeli, çarpıtılmamalı, "Sezar'ın hakkı Sezar'a" verilmelidir. PKK başlangıçta çok güç koşu- larla siyasatını inşa ettiyi uygulamaları birçok hataları yaptı, kendisini bir türlü uygulama noktasına getiremedi. Ve 15 Ağustos'a giril- diğinde de bunlar önemli oranda devam ediyordu. Ancak bütün bunlara rağmen yaratılan sonuçları, hiç bizim iddia etme- mize gerek kalmadan, TAZ (Tageszeitung'a), Avrupa'da ki çeşitli güçlerin bir ara PKK'ye karşı çok iyi kullandıkları bu gazetyeye başvurarak görelim. Serge Arnold imzası ile 19.7.1985 tarihli Tageszeitung'da yayınlanan bir makedale şu görüşlere yer verilmektedir:

"...Güneyden bölgeye doğru gelen biri için, durumun ciddiyeti henüz Dicle kenarında bulunan Cizre ilçesinde başlamaktadır. Halkın ezici çoğunluğunu Kürtlerin oluşturduğu Muş ve Bitlis dışında tüm bölgelerde Sıkıyönetim hükümünü sürdürürken, burada ise savaş hali yaşanmaktadır. Mevcut asker sayısı diğer bölgelere nazaran çok daha kabarktır; askerlerin ruh hali çok daha asabi, endişeli, tehditkar ve baskıcıdır. Yapılan kontrol, arama ve taramalar git- tiğe yoğunlaşmaktadır. «Aşağı in», «sıraya geç», «kimliğini ver», «elleri kafa üstüne koy», «bacığını yasa doğru aç!» vb. hitap etme biçimleri, günlük yaşamın birer görüntüsü halinde. Erkekler, tepeden ta- bana çok sıkı aramadan geçirilmektedir. Kadın ve çocuklar, şimdiki erkekler için kaide haline gelen bu uygulamaların dışında kal- maktadır. Tek sıra halinde dizilmiş kişilerlin üzeri iyice arandıktan sonra, aramada bul- naran güvenli güçleri mensupları tekrardan sıranın başına gelecek, arananların kimlik- lerini alıp ellerinde bulunan çok sayısal aran- anlar listesi ile karşılanmaktadır. Bir kaç kilometre ilerde aynı muamele yeniden başlatılarak, durum öyle sürüp gitmekte- dir... Buradan Şırnak ve Uludere yöre- lerine geçerken, iki yeni gerilla kalesiyle karşılaşılmaktadır. Şırnak ve Uludere'de yol

sona ererken, 3 000 metre yüksekliğindeki dağlara doğru yükselen korkunç engelbeli ve inanılmayacak zorluklarla dolu yeni bir alan başlamaktadır... Dağ tepelerinin en yüksek geçit noktalarında kurulan jandarma kara- kolları, gerçek bir savaş durumunun yaşan- dığını izlemektedirler. Askeri karakolların hemen çevresinde kazılan mevzilerde sakla- nan askerler, kafalarında II. Dünya savaşın- dan kalma miğferler olmak üzere, otomatik silahların vadilere ve dağ sırtlarına yönelik uzatmış, beklemektedirler. Hemen hemen tümü Türkiye'nin diğer bölgelerinden gel- diklerinden, sanki cehennemden farksız bir yaşam içinde gibidirler.

"Beytüşşebap tam bir yıldan beridir «Güneş Operasyonu»nu her saat yeniden yaşamaktadır... Yörede bulunan tek yol üzerinde devriye gezinen özel askeri birlikler otomatik silahlar ve telsizler elde olmak üzere, mütemadiyen üç sıra halinde nişan almış vaziyette hazır ve ateş çökmek için tam siper saldırı durumunda, beklemektedirler. Her birinde tepeden tırnağa kadar silahla donanmış 10'ar asker bulunan ve kum torba- larıyla korunan çalışan üstü açık küçük askeri araçlar sürekli dağlara doğru hare- ket halindedirler.

"Yavuz adında konuştüğümüz bir köylü, bir yıldan beridir her gün tekrarlanan bu manzaraları soğuk ve asık bir çehre ile izle- mektedir. Bu duruma katlanmayacağını ve katiyen arlamayacağını belirtiyordu. Bu süre zarfında çok halkın çoğunluğu gibi kendisinde «Apocalar» davasına kazanıl- dığını hiç gizlemeden ifade ediyor ve şöyle diyor: «Onlar (Apocalar) en güçlüdür! Dağlarda, Türk askerleri onlara karşı hiç bir şeydir! Bölgede yaşayan halkın büyük çoğunluğu, Kürdistan'ın bu kesitinde bulu- nan köylerde pratik bir savaşın yaşanmakta olduğu düşüncesindedir. Parlamento Sol muhalefetten olan «Halkçı parti'nin» Mar- din'deki bir temsilcisi ise şu açıklamada bulunuyordu: «Kürtler ve Türkler arasında artık dönüşü olmayan bir noktaya varılmıştır» Yine, Türkiye'nin batısından gelen ve şu anda Van çevresinde görev yapan bir doktor, bugün kesinlikle şu inançta olduğunu söyle- yebilmektedir: «Geçmişte halkın büyük çoğunluğu isyancılar karşı idi; çünkü halk, mücadelelerinin Kürtler arasındaki ki çatışmaları da yansıttığını, gözardı etme- mektedir. Ancak, özellikle «Güneş Operasu- nu»nun başlatıldığından bu yana, sadece «Apocalar» Türk ordusuna karşı savaşık- larından, halkın PKK'ye olan sempatisi hızla güçlenmektedir.»

Evet, alıntıda da açıkça görüldüğü gibi, diğer güçler kalmadı ve direnen, bu temelde de halkın desteğini kazanan tek güç olarak PKK varlığını sürdürmektedir, hem de her geçen gün Türk sömürgecilerinin aleyhine dönüş bir savaşı yaratarak... Geçmişten bu yana PKK'yi diğer «Sol» güçlere karşı sal- dırlar düzenlemekle, her «Solcu»ları vur- makla suçladınız. Şimdi nerede o «Solcu» lar, devrimci"ler, neye karşı, kiminle müca- dele ediyor, kime karşı ittifaklar oluş- turuyorlar? PKK'nin geçmişten bu yana kimlere karşı mücadele ettiği, hangi güce darbe vurduğu artık hiçbir çarpıtımay ve demogojie yer bırakmayacak kadar açık değil midir? Evet, PKK geçmişten beri Türk sömürgecilerine karşı mücadele etmekte- dir ve bugün de TC'ye tarihinde tanık olduğu en önemli ve sonuç alıcı darbeleri vurmaktadır. İnkâr etmeye gücünüz var mı bunu? Eğer namussuzluğun doruk noktalarında değilseniz, itiraf edin, daha ne yapılabilir? Bu kadar vahşi bir faşist işgalciye karşı insanogulun yapabileceği ne ise o yapılıyor mu? Bu da mı provakasyon oluyor? Kiyasiya bir savaş ortamı içinde hergün kahramanca direniş- lere şehitler veriliyor. Üstelik o çok dilinize doladığınız hudutta da değil, ülkemizin dört bir tarafında sürüyor bu savaş. Şimdi nasıl sataşacak, saldıracak hangi noktayı bulacaksınız? TC bile bunun bir savaş olduğunu kabul etmiştir ve kendisi açısından gerek- lerini yerine getirmiştir. Sizler provakasyon medet edunuz ve dediniz ki, «PKK kayıyor ve iç çelişkilerini bastırarak için bu- rı saldırılarına yöneliyor» Gerçekler öyle- midir? Bu iddialarınıza kendilerinizi inanıyor musunuz? Hayır, hayır, gerçekler en kör gözlerin göreceği, en şartlanmış kafaların kabul edecek kadar bariz. Savaş tüm Kür- distan sahında ve Türk sömürgeciliğine, karşı tüm hızıyla yükseltiliyor. O halde, gerçekleri kabul etmek durumdasınız. Türkiye Sof'unun da, Kürdistan devriminin

de çıkış bulması bu gerçeğin teslim edilmesine çok yakından bağlıdır. Bu tutumlarınızda ısrar eder ve olumsuzluğu sürdürürseniz yalnızca maskeniz düşüp gerçek yüzünüze açığa çıkmakla kalmayacak, aynı zamanda bir daha halkın vicdanında yer bulamacasına mahkum olacaksınız. Bu kadar kötü bir hüküm giymemeniz için sizi 15 Ağustos Atılımının, o yığıltık, onurluluk ve şeref dolu atılımın huzurunda kendinizi gözden geçirmeye, doğru tutum takınmaya davet ediyoruz.

IV- 15 Ağustos Devrimci Atılımının Ortaya Çıkardığı Bazı Özellikler ve Kazanımlar; Giderilmesi Gereken Hata ve Yetersizlikleri

15 Ağustos atılımında doğrulanmış ve giderilebilir ulusal direniş mücadelemizin önemli bir özelliği haline gelen olgu, devrimimizin atılımlar biçiminde gelişeceği gerçeğidir. Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi ne toptan bir ayaklanma biçiminde ve ne de bir çok gerilleme gördüğümüz türden yaygın ve sürekli olarak ilele karekterize olan halk savaşları biçiminde gelişecektir. Evet, bizde halk savaşı ve gerilla, hem de temel savaş biçimleri olarak gelişecektir ama bu, Kürdistan'ın somut koşullarına son derece yakın bir biçimde olacaktır. Savaşımızın en ayırdedici özelliği ve önemli bir biçimi, Partimizin yakın direniş pratiğinde kanıtlanmış olduğu gibi, atılımlar şeklinde gerçekleşmesidir. Pratiğin, başarısı doğrulanmış bir biçim olarak bize dayattığı bu savaş yöntemi ile mücadele dönem dönem, devrevi atılımlar, basitten karmaşığa, geçici olanından sürekli olana, zayıf olanından güçlü olana doğru gelişecektir.

Tarihimize her zaman toplu ayaklanmaların yol açtığı kırimlardan medet uman Türk burjuvazisi, PKK'nı de böylesi bir hareket geliştireceği umuduna kapılmış, bunun gerçekleşmesi için ne lazımsa yapmıştır. Çünkü O, bunun ardından gerçekleştirilmeyi tasarladığı katliamlarla köklü bir umutsuzluk geliştirmeyi amaçlamaktadır. Başta Siverek olmak üzere birçok alanda bu hataya düşmemek için çok çaba harcadığı ve bunda başarılı da olunduğu gerçeği görülmelidir.

Ayaklanma nasıl ki bizim devrimimizin temel mücadelesi değilse, aynı şekilde hakim ulusun koşullarından kaynaklanan barışçıl mücadele biçimleri; dernek, seçim, parlamento, salt gösteri ve mitinglerde ulusal direnişin geliştirilmesinde temel biçimler olamazlar. Geçmiş mücadelemiz bu yöntemlerle ulusal direnişin geliştirilemeyeceği, bunlara başvurulsa bile mutlaka silahlı direnişle birlikte uygulanabileceği gerçeğini de ortaya koymuştur. Yalnız başına bu yöntemlerin giderek devrimimiz önünde engel haline geleceğini göstermiştir. DDKO, DDKD pratiği; seçimler, gösteriler, mitingler pratiği bunu açıkça ortaya koymuştur. Belki bazı objektif olumlu etkileri olmakla beraber, geçmişte çok yaygınca kullanılan bu yöntemlerin kendi başına bir mücadele hattı, direnme hattı oluşturmamış ve devrimimizin sıradan bir saldırısıyla yerle edildiğini, bir yasaklama ya da sıkıyönetim kararıyla yaşamalarına son verildiğini çok iyi bilmektir. Ama 15 Ağustos'ta günümüzün en gelişkin seviyesine ulaşmış bulunan devrimci atılım, mücadelenin bizde nasıl gelişeceğini de parlak bir biçimde ortaya koymuş bulunmaktadır.

İlk ortaya çıktığımız dönemde yaptığımız ideolojik hamle karşısında bazı küçük-burjuva ukalalar, "Türk burjuvazisi dayarsa sizi en yakın bir dönemde duman ettirir. Bir mermi patlatırsanız bu, Kürdistan halkının katliamına yol açar" gibi son derece teslimiyetçi, kölelik koken anlayışlar ileri sürmüşlerdi. Süreç bu tür düşüncelerin beş paraklı değeri olmadığını ortaya koymuştur. İdeolojik atılım, ardından politik atılım ve bunun silahlı mücadeleye yükseltilmesi sömürgeci siddetin yırtılmasını sağlamış ve halkın devrimci siddetinin ortaya çıkartılmasının yegane kuluş yolu olduğunu kanıtlamıştır. Silahlı direniş yönteminden vebadan kaçır gibi kaçan bu tür anlayışların bir zamanlar sahip oldukları onca güce rağmen şimdi tuzla buz olmalarının izahı burada aranmalıdır.

PKK, ne kadar yaklaşılmaz görünürse görünsün, silahlı direniş ideolojik-politik

hamlesine uygun ve esas olarak onlara hizmet eden, onları koruyan, gelişmelerin bir biçimde ele alması, bu doğru çözümlemesini doğru bir uygulamaya dönüştürmeye çaba sarfetmesi ve sürekli gelişimin yolunu aramıştır. Dayatılan karşı-devrimci terörün ancak devrimci terörle önlenileceğini söylerken, aynı zamanda, katliamların -ki yalnız fiziki katliamların değil, bununla birlikte her düzeydeki maddi ve manevi katliamında- nasıl öneneceğini ortaya koymuştur. O "eğer bir damla sömürgeci kanı dökerseniz yalnızca kendinizi değil, halkıda yokoluşa götürürsünüz" diyenlerin mantığının köle ruhlı bir mantık olduğu bugün daha çok anlaşılmaktadır. Sömürgecilerle karşı sesini yükseltmekle, hep uysal köleler olarak kalmakla hiçbir hak elde edilemez. Üstelik direnme eğilimi katliam tehlikesini son derece artırır ve sömürgeciye suskun kölelerine her türlü imhayı dayatmaktan çekinmezler. Tarih bunun sayısız örnekleri ile doludur. Kültür katliamı, dil katliamı ve ulusal değerlerin katliamı bunun açık örnekleri değil midir? Bugün 12 Eylül faşist hükümeti her türlü tavize zorlanmış, Kürdistan'da "Güneydoğu Anadolu Projesi", baraj projesi vs. gibi proje ve yatırımlara yönelmişse bu direnişten duyduğu korku nedeniyle değil midir? O halde, tarihimizin ve özellikle de ulusal direniş tarihimizin bir özelliği olarak devrimci atılımların büyük önemi açığa çıkmış bulunmaktadır.

Devrimci direniş tarihimizi, bazı benzerlikleri olsa da Vietnam'da görüldüğü gibi, daha başından başlayarak silahlı birliklerin kesintisiz ve yoğun saldırıları tarzında geliştiremeyeceğimiz bilinmek durumundadır. Bu, gerek son derece örgütlü ve bol teçhizatlı düşman ordusuna karşı devrimci güçlerin zayıf durumundan kaynaklanan muazzam güç dengesizliği ve gerekse halkımızın ve onun bağrından çıkan militanların gelişmeleri özümsenme ve ona ayak uydurmada içine düştüğü geriliklerden dolayı böyledir. Bu nedenle, hem düşmanın azgın gücü karşısında ezilmemek ve hem de atılan saldırıların ürünlerini toparlayarak örgütlenmeye dönüştürmek ve en geniş kitleleri eğitip seferber etmek için, dönem dönem devrimci atılımlar gerçekleştirilmeli ve ardından örgütlenme ve bilinçlenme faaliyetlerini derinleştirmek tarzında bir faaliyet yürütülmek zorundadır.

Parti tarihimiz bugüne kadar çeşitli atılımlara tanık olmuştur. Örneğin; 1978-79'larda politik mücadele kadar silahlı devrimci siddetin de gündeme geldiği bir atılım yaşanmıştır. Bu atılım, Partimizin kuruluş ilanı milyonlara ulaştırmakla, her türlü oportünist, reformist taktikleri, örgüt ve çalışma biçimlerini yerle bir etmekle kalmamış, karşı-devrimci siddeti de açığa çıkararak halka içine girmesi gereken yolun ne olduğunu açıkça göstermiştir. Daha sonra, zindanlarda dayatılan teslimiyet ve tasfiyeciliğe karşı tarihimizin en soylu direniş atılımlarından birisi gerçekleştirilmiş ve bu atılım bütün bir döneme damgasını vurmuştur. Zaferlerin en görkemlisi zindanlarda kazanmış olan bu atımla yoldaşlarımız yalnızca Partimizin onurunu kurtarmakla kalmamış, aynı zamanda ulusal direniş yolunu bir daha dönülmesizce açarak bu yolda başarıyla yürümenin komutlarını vermişlerdir. Bu, ulusal direniş tarihimizin en güçlü atılımlarından birisidir. O, Partimizin mücadelelerinden hiçbir şey yitirmeksizin Ortadoğu'nun en sıcak alanlarında, en zor koşullar altında kendini yeni döneme hazırlaması sürecinde, toparlanma, eğitim ve sevkete hareketini başarıyla yönetmiş, devrimci ateşi yeniden tutuşturmanın büyük hamlesini başlatmıştır. Ülkeye yeniden dönüş hamlesi de, düşman ordularının yoğun kuşatması ve provakasyonun son derece alçak ve sinsî yöntemleri altında, çok büyük güçlüklerle rağmen ama başarıyla gerçekleştirilmiş, tarihimizde saygın yeri olan bir atımdır. Ülke zeminindeki hedeflerini de başarıyla yerine getiren bu atılım, 15 Ağustos atılımının zeminini de yaratarak günümüz gelişmelerinin en güçlü dayanak noktalarından birisini oluşturmıştır. Bu temel-lerde gelişen ve sayısız derslerle dolu olan 15 Ağustos atılımı, tarihimizin geçmiş olumsuz direniş pratiklerinin gözden geçirilmesi ve yakın Parti direniş pratiğimizin irdelenmesi temelinde, tarihimizin hangi temel eylem biçimleriyle ilerletileceğini, bunun için hangi tür faaliyetlerin esas alınması gerektiğini, bunun hazırlıklarının, günlük

pratik çalışmalarının neye karşın, nasıl ilerletileceğini ortaya koymuştur. Öz olarak ifade edersek; Kürdistan Ulusal Direniş Mücadelesi belli hazırlıklar temelinde gerçekleştirilen atılımlarla devrimin bir üst aşamaya çıkarılması, o süreç içinde ortaya çıkan deneyim ve derslerin özümsenmesi ve bu özümsenme temelinde yeni ve daha üst düzeyde atılımların gerçekleştirilmesi şeklinde bir seyir izleyecektir.

Proletaryanın büyük öğretmenleri; Marx ve Engels proletaryayı daha ilk savaşta kalktıklarında acemi savaşçılara benzetirler. Birinci ve ikinci savaşlarında sendeleyeceklerini, düşeceklerini ama üçüncü ve dördüncüsünde ergeç çelikleşerek, pekişerek bir daha yerlerinden edilemeyecek bir biçimde zaferin yoluna gireceklerini söylerler. Bu ulusal direniş mücadelemiz içinde son derece doğru bir gerçekliktir. Başlangıçta zayıf olan, cılız olan, adeta ilkel köylü savaşçıların geçmeleri ve bir kaç yumrukla, bir sövüyle, kinle yetinen atılım, ikinci hamlesinde daha cesur bir davranışa dönüşür, üçüncüde bu biraz daha ilerletilir. Ardından düşmanın sert darbeleri altında tökezlemeler, düşmeler görülür ama yeniden ayağa kalkarak атаға geçme biçimindeki gelişme ağır basar. Bizim mücadelemizin gelişme seyri de yukarıdaki gibi olmuştur ve olacaktır. Bu seyir bizde atılımların özenle hazırlanması, planlanması gereği kadar, ne yaygın genel ayaklanmalar ve ne de pasif, atılım gücünden yoksun ruhsuz yöntemlerle direnişin geliştirilemeyeceği, yenilgiden kurtulunamayacağı gerçeğini de ortaya koyar.

Ulusal direniş mücadelemiz dönem dönem parça parça, şehir şehir ve kırsal alanlarda sömürgecilğin yarattığı dengesizlikler nedeni ile kendine özgü gelişim yöntemleri bilmek zorundadır. Bir yandan kırsal köylülüğün direnişi çeşitli atılımlarla, silahlı propaganda, gerilla ve giderek hareketli savaşla doğru dönüşürken; şehirlerde de propaganda faaliyetleri, gösteriler, mitingler ve giderek ayaklanmalar baş gösterecek ve bunlar birdenbire, her alanda koordineli bir biçimde değil, parça parça ve devrevi olarak gelişecektir. Bir bölgede gelişme kırsal alanda hızlı olup şehirlerde yavaş olurken; bir başka bölgede şehirlerde hızlı, kırsal alanda yavaş olabilir. Bir dönem, özellikle ideolojik-politik gelişme döneminde, şehirler önemli rol oynarken, silahlı mücadele aşamasında kırsal önemi arttırır. Yine, belli bir dönem, kapitalizmin geliştiği alanlarda kadrolaşma ve örgütlenme hız kazanırken, köylülüğün feodal baskıdan en çok etkilenip sömürüldüğü alanlarda köylü direnişi, gerilla daha hızlı gelişebilir. Kürdistan'da adeta her köy ve şehir bir devrimci atımla kurtarılmak ve kazanılmak zorundadır.

Eruh ve Şemdinli'de bu gerçeklerle başlayan 15 Ağustos atılımı, daha sonra bir çok kasaba ve köyün devrimci etkinlik alanı haline getirilmesinde bu kuramın doğruluğunu kanıtlamıştır ve şu dersi ortaya çıkarmıştır: Bundan sonra da şehirlerin direniş hazırlıkları başlı başına bir sanat olarak ele alınmalı ve geliştirilmelidir, her şehrin kendine has konumu, kirla bağlantısı, gelişim düzeyi esas alınarak bu planlar hazırlanmalıdır. Aynı şekilde kırsal alanın coğrafyası, nüfus yapısı ve sınıfsal konumu gözönüne alınmalıdır. Kürdistan'da mekanik, biçimsel yöntemlerle, özellikle de bazı ülkelerde gerçekleştirilen yöntemlerle, bu yöntemlerin kitabı bir tarzda olduğu gibi burada uygulanmasıyla bir başarı kazanmak şüphe kalsın, yersiz kayıplara uğranacağı bilinmelidir. Şemalarla hareketin değil, gerçeklerimize özgü direniş yöntemlerinin sonuç alabileceği bizzat pratikte kanıtlanmış bulunmaktadır. O halde, gerçeklerimiz derinliğe kavranmalı, bu temelde planlamaya gidilmeli ve uygulamaya geçirilmelidir.

15 Ağustos atılımı, bu anlamda devrimci direniş gerçekliğinin daha ustaca ve yetkince gelişiminin kapılarını ardına kadar açmıştır. Bu atılım bundan sonraki önemli atılımlarında nasıl seyretmesi gerektiğini ve bu yeni atılımlara hangi temel değerleri birikim halinde aktardığını ortaya koymuştur. Hataları ve kazanımlarıyla geleceğin atılımlarına çok güçlü bir birikim sunmuştur. 15 Ağustos atılımının bir yıllık deneyiminden ve bu deneyimin güçlü bir eleştirisinden çıkarılacak sonuçlar bundan sonraki atılımların muazzam kazanımlarla gerçekleşmesini sağlayacak zenginliktir.

Atılımın bir çok özelliklerinin ve bir çok alandaki eylemlerinin incelenmesi, yanlışlık ve eksikliklerinin irdelenmesi, kaçırılan fırsatlar ve verilen anlamsız kayıpların ortaya çıkarılması temelinde geleceğin güçlü bir planlamasına gidilebilir ve bundan sonra daha güçlü ve etkili atılımların nasıl gerçekleştirilebileceği ortaya çıkarılabilir. Genelde tüm direniş tarihimiz, özellikle ise PKK'nın direniş tarihi ile 15 Ağustos'ta doruk noktasına varan direnişçi atılım iyi bir biçimde incelenir, gerekli sonuçlar çıkarılır ve gereği yerine getirilirse inaniyoruz ki, bundan sonra gelişmeler çok daha başarılı kılınabilecektir. Bunun aynı zamanda parti hattımızın başarılı uygulanmasının önemli bir özelliği olduğuna, çigizimin bu atılımlarla pratikte doğulanarak zenginleşeceğine ve zafere ulaşacağına inanıyoruz.

15 Ağustos devrimci atılımı temelinde halkın kendi savaşı ile tanıştırılması ve bu savaştan ona benimsetilmesidir. Daha başka bir deyişle öncünün bilinci ve örgütlü savaşı ile kitlelerin derin kin ve özerksinin en anlamlı bir biçimde birleştirilmesidir. Denilebilir ki 15 Ağustos atılımı bunu gerçekleştiren bir köprü olmuştur. Partimizin 1979'da başlattığı bu yönlü atılımın 84 Ağustosunda hareketi kitleleştirerek en üst düzeyde gerçekleştirmiştir.

Şüphesiz ki, sorunlar bununla bitmemiştir. 15 Ağustos atılımı tüm sorunları çözmez, savaşı başarmış, sonuca bağlamış değildir. Aksine onun en büyük özelliklerinden biri de örtbas edilmek istenen sorunları açığa vurmuş olmasıdır. Ancak o, bununla sınırlı kalmamış bu sorunların çözüm yollarını da göstermiştir. 15 Ağustos devrimci atılımı, KUK savaşını dost ve düşman tüm güçlere dayatmış, inkarcılık konusundaki iğrenç bağınazlığına rağmen bir savaşı Türk sömürgecilerine dahi itiraf ettirmiştir.

84 Ağustos atılımıyla zirveye ulaşan Kürdistan direnişinin gücü, "Türk ordusu efsanesi"nin iç yüzünü açığa vurmuştur. Olağanüstü güç dengesizliği ortamında iki ordu ve sayıları en az kırk bir olan çeşitli özel birliklere karşı son bir yıldan beridir sürekli bir savaş içinde olan Hareketimiz, "bu orduya karşı durulmaz" safatasını bu deneyi bizzat halka yaşatarak yıkmış; ordunun içine düştüğü çözümsüzlüğü ve askerlere giderek daha çok egemen olan korku, panik ve yılmnlığı gören kitlelerin hareketimize ve kendisine olan güveni arttırmış. Yaratılan bu sonucun bilincinde olan Türk faşist sömürgecileri bu gelişmenin önünü kesmek için biryandan gerçeği örtbas etmeye çalışırken, diğer yandan savaşı daha da yaygınlaştırp, sindirme seferlerini girişmekte; bu ise onu kendisi için bir bataklık olan ulusal kurtuluş savaşımızın içine daha fazla gömmektedir. Yüzbinlik orduları daha şimdiden TC'nin başına bela olmuş, savaşımız karşısında yerinde caklıp kalan bu hantal kuvvet, hareketimiz için her an avlanabilen açık bir hedef haline almıştır.

15 Ağustos atılımı, Türk sömürgecilğinin siyasi bunalımını derinleştirmiş, daha şimdiden kapıyı, Vietnam ve El-Salvador'da olduğu gibi pespeşe yıpranıp yıkılan hükümetler, siyasiler dönemine açmıştır. Dış politikada da TC, demokrasie geçiş yutturmacası ile ve KUKH'nin ezilmesi temelinde faşizme mesruyet kazandırıp, görünürdeki denge politikası ile -esasta aba altından sopa gösterme politikası- bölgede nüfuz koruma politikası tıkanmış, inançlığını yitirmiş, daha da ötesi kendisi için ölüm demek olan uluslararası tartışma platformlarına konu olmaya başlamıştır.

Atılımın ortaya çıkardığı bir diğer gerçek ise, TC tarihinde ilk defa bunca kuşatmaya rağmen, hareketin sürekliliğini kazanması ve giderek geliştirmesidir. Gerek M. Suphiler ve gerekse 1971'in direnişini hem de çok küçük bir kuvvette kırmakta zorluk çekmeyen Türk sömürgecileri, kalarları da büyük çoğunlukla yannı almayı başararak hareketi önemli oranda tasfiye edebildi. 15 Ağustos atılımı bu "kuralı" yerle bir etti. Direnişin sürekliliğini korumasını ve bunu tüm Kürdistan sahına yaymasını bildi. Bu büyük bir kazanımdır ve her alandaki devrimci çıkış için önemli bir zemin teşkil etmektedir. Bu gelişmeye bağlı olarak 15 Ağustos devrimci atılımı, devrimin en önemli sorunu olan öncü ve savaştan ilişkisi, sorununda -ki bu sorun doğru ve yeterli ele alınmasında da özellikle Türkiye so'l'unun gündeminden hiç inmemektedir ve üzerinde en çok tartışılan bir konudur- eğer politika ve

uygulama doğru olursa bir avuç öncünün rolünü ve nele müktedir olduğunu çok iyi bir biçimde ortaya koymuştur.

15 Ağustos atılımı, uzun süreli halk savaşını hem kadrolara ve hem de kitlelere özümsenmiş ve özellikle savaşın uzun süreliğini önüne benimsenmiştir. Bu, Kürdistan devrimi açısından çok önemli bir kazanımdır. Tarihte sürekli hazırlıksız, sıkıştırıldığı noktada ve son anda ortaya çıkan çoğu kendiliğinden patlamalar, ayaklanmalar Kürdistan'da sıkıca ortaya çıkan ve tamamen tek savaş yöntemidir. Bu durum etkisini kadrolar üzerinde de yoğun bir hazırlık, sabır, bilinç ve örgütlenmeye sürdürülen bir savaş vermiş; intihar mantığı da denebilecek ucuz mücadele yöntemlerine yönelmelerinde görülmüştür. Türk sömürgeciliği bu zayıflıktan büyük medet umduğundan devrimci atılımın bunu aşması onu daha da köşeye sıkıştırmış bulunmaktadır.

15 Ağustos atılımı halk savaşının gelişmesinin sınırının olmadığını ortaya koymuş, gerektiğinde yüzbinlik orduların güç duruma sokulabileceğini ispatlayarak, devrimci ve ilerici çıkışlar için güç kaynağı ve dayanak olmuştur. Bu temelden "zamanı gelmemiştir, erkendir" yutturmacaları ile teslimiyet ve uzlaşmacılığa kılıf oluşturan küçük-burjuva solunun maskesini düşürmüş, çürümüşlüğü en açık bir biçimde göstermiştir. Özellikle Türkiye solunun tüm olumsuzluğunu açığa çıkararak tarihini adeta yenileyen Ağustos atılımı, bugün bütünüyle açığa çıkmamış olsa da yarattığı sorunlarla birlikte Türkiye proletaryası eğiliminin doğru-devrimci temellerinde yükselmesinde belirleyici bir role sahip olacaktır. 15 Ağustos atılımı bu anlamda Türkiye soluna önemli bir soluk aldırma hareketidir de.

15 Ağustos, en alçakça tasfiye çabalarına karşın Türkiye devrimci hareketinin en çok tasfiye edilmek ve inkarcılığa döndürülmek istendiği bir dönemde onu kendisinde somutlaştırmış; yeniden Türkiye halkına aktarmak kaydıyla o birikime sahip çıkmıştır. Cunta icazetli sol ve "Sol Birlik" gibi oluşumlarla bu mirasın nasıl tasfiye edilmeye çalışıldığı gözönüne getirilirse ona sahip çıkmamanın önemi daha da anlaşılır olmaktadır.

Hareketimiz, bağımsızlık çizgimizi çarpıp en kölece bir bağımlılığa döndürmeye çalışan çeşitli işbirlikçi güçlerin çabalarını bu atılım temelinde boşa çıkarmıştır. Bağımsızlık hattımız her zamankinden daha fazla halkımızın özgücüne dayanarak gelişme ve büyüme koşullarına bu atılım sayesinde kavuşmuştur. Doğru devrimci çizimimiz bu atımla birlikte Kürdistan'ın diğer parçaları üzerinde de yalnızca teorik ve siyasal olarak değil, pratik olarak önder konuma ulaşmış; o parçalarındaki halkımızın da tek kurtuluş umudu haline gelmiştir. Bağımsızlık teorik, siyasal hat pratikte de etkisini duyuracak konuma ilk defa bugün ulaşmıştır.

15 Ağustos devrimci atılımı Kürt küçük-burjuva ve ilkel milliyetçiliğinin, devrim kaçkını teslimiyetçi ve uzlaşmacı karakterini tümüyle dışa vurmalarına yol açmış ve onların gerçek kimliklerini gözler önüne sermiştir.

Devrimci hareketimizin yürümemesi için tasfiyecilik-provakasyonu da yanına alan bu güçler sömürgeciliğe yönelmemizi engellemeye çalışıyordu. Sol içi gibi görünen çatışmaları da körükleyen bu güçler böylece gerçeğin görülmesini bir ölçüde de olsa önüyor, teşhir ve tecriti zorlaştırıyordu. Ama bu atılım söz konusu güçlerin engelleyici konumlarını açığa çıkararak maskelerini düşürmüş, giderek faşist Türk sömürgeciliği ile girdikleri gizli ya da açık ilişkileri en çarpıcı biçimde ortaya koymuştur. Bu anlamda halk kitlelerini de partimizin birlik ve cephe politikasını daha iyi özümsenmiş ve bu güçlere dair taşıyan iyi niyetin son kırıntılarını da artık fırlatıp atmanın zorunluluğunu görmüştür.

15 Ağustos atılımının belli başlı özellik ve kazanımlarını böylece sıralarken -ki, bunlara ilerde çeşitli biçimlerde daha ayrıntılı değinilebilecektir- uygulamada içine düşülen hata ve yetmezliklere de önemle eğilmek gerekir. Bunlara ilişkin değerlendirmeler öz olarak aşağıda yapılmıştır. Ama kısaca değinilirse; mücadelemizin yükselmış olduğu aşama dönem gereklerini bu sanatının mutlaka yaşatılmasını hayati bir sorun olarak dayatıyor. Milyonların özlemi-

nin gerçeğe dönüştürüldüğü, Kürdistan devriminin, yani yaşamının, bağımsızlık ve özgürlük davasının adım adım yazıldığı ve zafere götürüldüğü yaşanan dönemde uygulamada ortaya çıkan yetmezlik ve hatalar ve bunun sonucunda doğan kayıplar asla kabul edilemez bir özellik taşımadıkça, önemli tehlikeleri beraberinde getirmektedir. Bu gerçekler akılda tutularak en temel eksikliğimizin bugün pratik uygulamada ortaya çıktığı iyi bilinmelidir. Bunların neler olduğu aşağıda kısaca da olsa belirlenmiştir. Ama bunlar dönemin asla kabul etmediği, aşılması zorunlu yetersizlikleridir. Bu nedenle çok değerli özelliklerimiz ürün vermemekte, gelişmelerin önü tıkanmaktadır. Bu mutlaka aşılmalı zorundadır. Kurallarla oynamamalı; militanlar Partimizin taktik hatının gereklerini mutlaka kendi benliklerinde ve pratiklerinde somutlaştırabilmiş, temsil edebilmelidirler.

15 Ağustos atılımı Parti militanlarını pratik politika yapmaya ve bunda başarılı olmaya zorluyor. Pratik, bunun dışında yaşama hakkı tanımıyor. TC'nin dayattığı her türlü pasifist, zayıf, tahripkar ve geri kişiliği aşmaya; devrimci pratiğin gerektirdiği güçlü ve yetkinleşen militan kişiliğe ulaşmayı zorunlu kılıyor. Bir başka ifade ile TC ve onun ortaçağla oluşturduğu sentezler her düzeyde kopuşmayı gerektiriyor.

Partimiz en olumsuz ve yetersiz koşullarda bile duyarlı, kararlı ve yetkin bir devrimciliği yaratmış ve döneme damgasını vurabilmiş bir partidir. Eğer uygulamada yeterli duyarlılık, ustalık, ataklık ve kararlılık gösterilirse istenen ve arzulanan devrimciliği yaratmak hiçte zor olmayacaktır.

V- Devrimci Siyasetimiz Daha Yetkin Biçimde Uygulanmalı, Yersiz Kayıpların Önü Mutlaka Alınmalı; Tasfiyecilik, Provakatif Eğilimlere Yaşam Hakkı Tanınmamalıdır

Partimiz, içten ve dıştan dayatılan her türlü olumsuzluğa rağmen devrimci politikasını yerkin ve tam uygulayabilmek için büyük çaba harcıyor. Bu süreçte şüphesiz ki bazı kaçınılmaz kayıplar da ortaya çıkıyor. Bunlar namuslu herkesin teslim ettiği gerçekler olmakla birlikte gelişen, giderek karmaşılaşan ve dolayısıyla daha büyük ve yoğun görevler ortaya çıkaran mücadelemiz parti politikalarımızın daha mahir bir uygulayıcısı ve doğru devrimci kuralları daha disiplinli bir takipçisi olmayı vazgeçilmez ve hayati kılıyor.

Bugün her zamankinden daha fazla açığa çıkmıştır ki, karşılaşılan onca zorluk, engelleme ve yetersizliklere rağmen mücadelemizin her geçen gün çiğ gibi büyümesi ve Hareketimizin her alandaki etkinliğinin giderek artması, zengin devrimci içeriğe sahip Parti politikalarımızın doğruluğunun kanıtlanmasındır.

Yeterli önderlik ve uygulayıcılar elinde, en başta zindanlarda kanatlandırılmış gibi parti siyasetimiz en imkansız koşullarda bile "yedi veren" bir gül gibi açılmakta, en çorak alanları bile devrimi benimseyen kaynaklar haline getirmektedir. Siyasetimizin bu özelliğini kavrayan düşman güçler ve diğer artıynetli-karanlık çevreler de üzerimize gelirken kendilerini daha yetkin karşı politikalar oluşturmaya zorunlu hissetmektedirler. Kısaca devrimci politikalarımızın tarihsel ve güncel tüm dayanaklarını hesaba katarak ve olumsuz tüm öğeleri birleştirip üzerimize sürerek sonuç almaya çalışmaktadırlar. Buna karşı parti politikalarımızın tüm özellikleri en usta bir biçimde konuşturulmalı, tek düze yaratıcılıktan yoksun ve yetersiz uygulamalardan hızla sıyrılmalıdır. Cephe politikalarımız düşmana karşı en geniş çukurları bir araya getirip savaşmak konusunda olduğu kadar, yerel gericiğin, ilkel ve reformist milliyetçiliğin oyunlarını boşa çıkarmak, sosyal-sovenizmin kompo ve tahribatlarını önlemek konusunda da yaratıcı ve güçlü bir silah olarak kullanılmalı, vaiz uygulama ve yöntemlerinden sakınmalıdır. Kadrolar bizzat olduğu kadar geniş kitleler de savaş ruhu içinde eğitilmeli, her alandaki siyasetimiz kendilerine iyice özümsettirilmelidir.

Kürdistan gerçeğinin devrimle en anlamlı bir tarzda değiştirilmesi için kavramlar ve kuralları ezberlemek yetmiyor. Bunların derin bir uygulayıcısı olmak gerekiyor. Bizde şimdi ortaya çıkan en belirgin sorun

ise, iyi uygulayıcılara halelelemedir. O halde, Parti kadrolarımız şu soruyu kendilerine sıkıca sormalıdır: Nasıl güçlü uygulayıcılar haline gelebiliriz? Çünkü halkımızın kaderi güçlü uygulayıcılar haline gelmekle yakından bağlantılıdır. Böylesine bir uygulayıcılık için teorik düzeyde çok şeyler söylendi, pratikte çok şeyler yapıldı. Ama bu yine de yetmiyor. Hala bu eksiklikten kaynaklanan anlamsız kayıplar var. Yapılmaması gereken bir çok şey hala yapılıyor ve kayıplara uğranılıyor. İstihbarat ve tedbir konularında yetersiz kalınıyor. Kimlere ne derece güvenileceği, ilişkilerde nelele dikkat edileceği ve nasıl hareket edileceği konularında ustalık gösterilemiyor. Güvenilemeyecek kişilere karşı tedbir konusunda yetersiz kalınması, ihbarcılarının işine yarıyor ve bunların öncülüğünde düşman sığınakların kapısına kadar dayanabiliyor. Yerleşim alanlarına gitme ve kalmada yeterince dikkatli davranılmıyor, gidilmemesi, kalınmaması gereken yerlere gidilip ihtiyaçlar giderilmeye çalışılıyor. Bu, kayıplara yol açıyor. Kullanılmaması gereken ulaşım araçlarının kullanılması nedeniyle yine kayıplarımız oluyor. Bu ve benzeri dikkatsizlikler ve kurallara ihlali nedeniyle düşmanın işi kolaylaştırılıyor. Düşman bugüne kadar bize ne kayıp verdirirdiye güçlüğünden, ustalığından ötürü değil, bizim kendi yetersizliklerimiz nedeniyle verdi. O halde bütün bu konularda son derece dikkatli, duyarlı ve uyanık olmak, kurallara sonuna kadar uymak gerekiyor. Burada bir noktayı hemen ve önemle belirtmek gerekiyor ki halkımız daha ilk günden ve ilk toprağa düşenlerimizden başlayarak şehitlerimizle karşı duyduğu derin saygı ve bağlılığı mücadelemiz etrafında giderek daha çok kenetlenmekle ortaya koymuştur. Ama o, kurtuluşta duyduğu derin özlem ve bunun bir ürünü olan her zerre varlığımızın düşmanın karşısına muazzam bir güç olarak dikilmesi istemi nedeniyle yersiz kayıpları öfke, endişe ve esefle karşılamakta ve böylesi kayıplara saygı duymamaktadır. Ayrıca bu tür kayıplar düşmana ve çürümüş reformist, işbirlikçi güçlere sınırlı da olsa cesaret ve canlılık kazandırmaktadır. Hiç kimse basit hataları yüzünden Hareketimizin değerlerini, kendine zarar veren ve düşmanın işini kolaylaştırma hakkına sahip değildir. Muazzam güç dengesiyle gözönüne getirilerek, düşmanın askeri, teknik ve maddi üstünlüğü akıllı, dikkatli ve ustaca mücadele tarzımızla etkisiz kılınmak zorundadır.

Diğer taraftan, düşman taktik değiştiriyor. Hergün özel harbin çeşitli taktiklerini deniyor. Kontrgerilla, ölüm mangaları halinde dağlarda, her yerde pusular kuruyor ve bu pusularda çok kayıp verdirebiliyor. Bunlar da tedbirlerle boşa çıkarılabilecek kayıplardır. Özel Harbin en gelişmiş biçimlerini boşa çıkarmak gerekiyor. "Pismanlık Yasası"nın hainlerin, itirafçıların kendileri için bir umut yaptıkları bu yaşamın tamamen boşa çıkarılması zorunludur. Daha şimdi denilemez hale getirilen bu yaşamın düzeni en zayıf bir halkası haline getirilip ona karşı kullanılması sağlanmalıdır.

Aynı şekilde "köy korucuları" kanununu, bu yeni "Hamidiye Alayları" kanununu boşa çıkarmak gerekiyor. Tedirince ve ırkekele kullandığı bu silahı da en iyi biçimde kendisine dönüştürülmelidir. Bu mutlaka başarılmak zorundadır. Halk savaşçılığının sayısız biçimlerini denemek; uygulanması başarıla uygulama; başarıyı daha da geliştirip yaygınlaştırmak; geçici-süreklilik, basit-karmaşık, tek ve toplu çeşitli eylem ve örgütlenme biçimlerini yaratıcı bir tarzda ortaya çıkarmak gerekiyor.

Dayatılan sayısız provakasyon ve pasifikasyon yöntemleri de bu arada açığa çıkarılıp fiyaskoyla sonuçlandırılabilir. Kısacası Ulusal Kurtuluş Mücadelemizde önderliğin yetkinleşmesi olayı bahamahal sağlanmalıdır. Mevcut zayıflıklardan sıyrılacak işleri yeterli bir tarzda kontrol etmek ve yönetmek zorunludur. Bunlar gerçekleştirilmediği zaman genelde devrimci harekete ve özellikle partiye yönelik tasfiyecilik eğilim ve faaliyetler çok tehlikeli olabileceği ve hatta kendiliğinden bir tasfiyeciliğe bile yol açabilecektir. Bu nedenle zayıf ve yetersiz uygulamaların ortaya çıkması, sürmesi ve tasfiyenin geliştirilmesi ile doğrudan bağlantılıdır. Bunu önlemek için tam ve yetkin uygulamacılar haline gelmesini bilmek büyük önem taşımaktadır.

Madem ki, halkımızın günümüzdeki ç-

karları artık tüm olanakların, her şeyin sonuna kadar kullanılması gerektirmektedir ve madem ki, tarihimizin en özgür hal-kasını artık elimize almış bulunmaktayız o halde, bu halkı daha da pekiştirmek, kopmaz kılmak için elimizden geleni sonuna kadar sunmak zorundayız. Tarihimizin aydınlık sayfalarını aralamış bulunuyoruz. Öyleyse kusurlarımızdan hatalarımızdan asla korkmayalım. Biz ki, yeri-göğü fethetmek isteyen bir hareketiz. Vazgeçmeyeceğimize hangi zayıflığımız olabilir? Bu kadar fedakarlığın, cesaretin öncülüğünü yapanlar hangi zayıflığın, yanlışlığın üstesinden gelmezler? Tarihin itikamını bu kadar güçlü bir biçimde almak isteyenler nasıl en yaman ve yenilmez bir savaşçıları sonuna kadar geliştirme ustalığını göstermezler?

Evet, üstlendiğimiz soylu ve tarihsel bir görevimiz ve dayanacağımız çok soylu değerlerimiz var. Öyleyse, hiç bir güç bizi zayıflıklarımızı sırtımıza bir kambur gibi taşımaya zorlayamaz. Öyleyse, hiç bir zorluk, gerilik bizi gerekli ustalık ve güce ulaşmaktan alıkoymamaz. Bu inanca ve 15 Ağustos sanlı atılımının bu 1. yıldönümünden aldığımız güçle eksiklik ve yetersizliklerimizin üzerine yürüelim ve dönemin her türlü sorununu çözümlayici gücü önder devrimciler haline gelelim.

VI- Partinin Siyaseti 15 Ağustos Atılımında Bir Kez Daha Doğrulanmış ve Zafere Olan İnancı Sarsılmaz Kalmıştır

15 Ağustos atılımı ile başlayan ve 1. yıldönümüne dek uzanan süreç içinde Partimizin doğru devrimci siyaseti parlak bir şekilde bir kez daha doğrulanmıştır. Evet, birçokları sayısız defa doğruluğu pratikte kanıtlanmış olan parti çizimimizin başarısızlığı için çok şey yaptılar. Çeşitli güçler ulusal ve uluslararası alanda görülmelik ölçülerde bir teşhir ve tecrit faaliyeti yürüttüler. Ama bütün bunlar sahiplerinin suçlusu yakalanmalarından başka bir sonuç yaratmadı. Devrimimiz tüm bu engelleri aşarak gelişiyor ve şunu kesin biçimde doğruluyor; eğer bir siyaset doğruysa yetersiz bir uygulama bile büyük gelişmeler ortaya çıkarabilir. Yine eğer bir siyaset doğru ve buna uygun bir uygulamaya kavuşmuş ise, engeller ne denli çok olursa olsun, zafere yolunda yürüyebilir. 15 Ağustos ve sonrası atılımı bunu parlak bir biçimde doğrulamıştır.

15 Ağustos atılımı, salt içinde gerçekleştiği koşulların amansızlığı, karşılaşılan engeller ve zorluklar ile taşınan yetmezlik ve olumsuzluklar dikkate alındığında gerçekte mucizevi bir harekettir. Evet, devrimin bilimine sıkı sıkıya bağlı olan için işi mucizeyle ilişkisi yoktur. Ama Kürdistan koşullarında devrimimiz ve hatta varlığımıza biçilen kefeni yırtarak böylesine bir devrimci çıkışı yapmak da her gücün harcı değildir. Nitekim, teslimiyetçi küçük-burjuvaların buna bir türlü inanmak ve sinelerine oturtmak istemediler ve damgayı bastılar: "Ömürleri bir kaç gündür, bu kaç günün, bu kaç ayların. Bu, ya içinde bir bit yeniği olan, ne idüğü belirsizlerin boşu boşuna övüğü maceraperest ve de provakatif bir harekettir ya da bir mucizedir." Hayır, devrimci gerçeklikte mucizelere yer yoktur. Aynı şekilde bu kadar korkusuzca ve kahramanca, muazzam güç dengesiyle içinde düşmana karşı yürütmenin maceracılıkla, provakasyonlula da ilişkisi olmaz. Düşmanın itiraflarından bunu anlamak zor değildir. O halde kabul edilmelidir ki olan şey parti siyasetimizin en çarpıcı bir doğrulanmasıdır. Üstelik, her türlü kuşatmaya, provakasyona ve düşmanın sınırsız tasfiye girişimlerine rağmen bu böyle olmuştur.

Evet, 15 Ağustos atılımı, Kürdistan'da uygulanacak doğru devrimci siyasetin en olması gerektiğini bir kez daha ortaya koymuştur. Geçmişte ve günümüzde Kürdistan'da bir çok defalar direnme teşebbüsü edildi ancak bunların hemen hepsinde de yenilgi yaşamaktan ve ezilmekten kurtulamadı. Bu şüphesiz ki, uygulanan siyasetle yakından bağlantılı bir olaydır. Geçmişte aşiretçi-feodal önderliğin sınıfsal ve ideolojik-politik konumu yenilginin en temel nedeni olarak karışmaya çıkarken, yakın geçmişte de, özellikle, ulusal ve toplumsal gerçekliğimizi red ya da ince bir tarzda inkar temelinde yola çıkan ve ister bilinçli, ister bilinçsiz olsun, böylesi bir konum içinde bulunan Kürdistan'da giderek gelişen bir

direnmeyi gerçekleştiremeyecekleri ortaya çıkmıştır.

Özellikle, Kürdistan'ın coğrafya ve insan yapısının silahlı mücadele için çok elverişli olmasını gözüne alarak Türkiye'li bir çok direniş önderi de 1970'lerde bu alanda mücadeleyi geliştirmek istemişler. Ancak, sosyal-şoven düşünce tarzı ve ulusal gerçekliğimizi hesaba katmayan ve sınıfsal tahlille dayanmayan bu anlayışlarla salt gerilla mücadelesini doğru kurallar temelinde uygulamayı gözetemeyen bazı gelişmeler sağlanmış olsalar da, ulusal bir direniş tutuşturamayacaklarını ve olsa da sürekli kalamayacaklarını ortaya koymuşlardır. Gerek Sinan'ın Nurhak'taki, gerekse İbrahim Kaypak'ın Dersim ve diğer alanlarda gerçekleştirmek istedikleri direnişleri, onca soylu çaba ve yüceltilmeye layık fedakarlığa ve cesarete rağmen, doğru bir ideolojik-politik, ulusal temele dayanmadığı ve buna bağlı olarak doğru sınıfsal tesbitlere ulaşamadığı için, gerillacılık ve silahlı mücadele doğru da ele alınmış olsa, yenilgiye uğramaktan kurtulamamıştır. Bu yalnızca teknik nedenlere, objektif koşullara bağlanamaz, aksine altındaki siyasi bir hata yatmaktadır. Bir ulusal ve toplumsal gerçekliği doğru bir tarzda ve yerli yerine oturtamama durumu vardır ve yenilgi esas olarak burada aranmalıdır.

Buna karşılık PKK, Kürdistan'da silahlı mücadeleyi esas alır ve geliştirirken, bunun her şeyden önce ulusal gerçekler ve doğru bir sınıfsal tahlil temelinde ele alınması, Parti siyasetinin bunu esas alması, Türkiye'nin farklı sosyo-ekonomik ve ulusal koşullarıyla Kürdistan'ın koşullarının birbirinden ayrılabilmesi ve Kürdistan'ın diğer parçalarıyla Kuzey-Batı parçasının aralarındaki farkın gözüne getirilerek bir mücadeleye hattı oluşturulması gerektiğini ilan etmiş ve pratiğini bu doğrultuda geliştirmiştir. Böylece sağlam bir ideolojik-politik temele dayandığından, yetersizliklerine, özellikle de silahlı mücadele konusunda deneyimsiz olmasına rağmen giderek gelişmeleri hızlandırmayı bilmiştir. Bizde, Partimizin güçlü bir ideolojik-politik etkinliği olduğundan çokça söz edilir. Bu etkinlik onun doğru olmasından kaynaklanmaktadır. Gerçeklerimizi doğru dile getirmesi, pratikteki gücünün de esas nedenidir. Yine çokça söylenen bir şey, silahlı mücadelede bir çok hatalar yapmamıza rağmen yine de gelişmelerin durdurulmadığıdır. Evet, bunca hataya rağmen, çizgi doğru olduğu için yetersiz uygulamaların bile objektif olarak birçok gelişmeyi doğurması kaçınılmazdır. Parti siyasetinin yeterli bir uygulanmasını Kürdistan'da gerçekten güçlü devrimci atılımın gelişmesini doğuracağı, hiç bir engelin, objektif koşulun bunu engelleyeceği daha şimdiden ispatlanmış olmaktadır. Artık teslim edilmesi gereken gerçeklik; Kürdistan'da silahlı direnişin zaferinin gerçekleşeceği ve ancak bunun ulusal kurtuluş siyaseti temelinde gelişeceğidir.

Sosyal-şovenizm koken işbirlikçi-reformizmin yolum geliştireme gücü yoktur. Çünkü, ulusal direnişçi bir kurtuluş siyasetine sahip değildiniz. Kısacası, onlar az imkana, kısa bir tecrübeye sahip oldukları için değil, doğru bir siyasete sahip olmadıkları için bugün Kürdistan'da gelişmemektedirler. Eğer üzerinde bunca baskıya, imhaya, teşhira ve tecrübeye rağmen Partimizin bugün milyonlara malolan mücadelesinden bahsediyorsak bu herşeyden önce siyasetinin doğruluğundan kaynaklanmaktadır. Bu siyasetin içinde yer almak, onu geliştirmek bundan sonraki gelişmelerin de temel nedeni olarak bağlı kalınması gereken doğru bir devrimci tutum, bir politik tavır almıştır. Bu gerçeğin bundan sonra fazla zorlanmaması, teslim edilmesi zorunludur. Eğer başta cephe olmak üzere çeşitli ittifaklara güç kazandırmak, bunu Türkiye halkının direnişiyle bütünleştirmek istiyorsak, herşeyden

önce, bu gerçeklik temelinde hareket etmek, bunu çeşitli demojolik yöntemler ve ezeli bir hastalık olan sosyal-şovenizmle bulandırmamak, örtbas etmemek gerekmektedir. Aynı şekilde onu ulusal gerçeklerimize uygun olmayan ve onun gelişimine karşılık veremeyen taktiklerle savsaklamamalıdır. Kürdistan'da ulusal direnişin en önemli biçimi olan silahlı mücadeleyi esas almayan ve onu özgül koşullara uygulamayan hiç bir taktiğin gelişme şansı yoktur. Çeşitli güçlerin onca maddi imkanlarına ve tecrübelerine rağmen güç toplayamayamaları ve aralarındaki sayısız ittifaka rağmen iş yapamamalarının nedeni budur.

Devrimci siyaset ve taktik gelişmenin kaçınılmaz şartıdır. Ve bu gerçek 15 Ağustos eylemliliği ile bir kez daha kanıtlanmıştır.

Çizgimizi bir kez daha doğrulaması yanında, 15 Ağustos devrimci atılımı, halkımızın yenilmezliğini ve kahramanlığını, Partimizin yüce fedakarlık ve cesaret ruhunun Hareketimizin bu atılım boyunca kutsal topraklarımıza verdiği yüze yakın değerli evlatlarıyla en yüksek düzeyde bir kez daha kanıtlanmıştır.

Evet, çok kan dökülmüş, büyük acılar çekilmiş, yüksek cesaret ve fedakarlıklar gösterilmiştir. Kaldı ki, bundan sonra da hem sorunlar ve hem de kayıplar olacak ve hatta daha da artacaktır. Ama gelişmelerin yönünün artık ortaya çıkardığı ve savaş deneyiminin tüm gerçekleri ile kitlelere tattırıldığı günümüz ortamında bunlar, devrimci mücadelenin uğrak noktalarında ödenmesi gereken, zorunlu karşılıklardır. Eğer bütün bunlar yeterli ve doğru uygulama temelinde olur, taktik-dışı değil kurallara dahilinde ortaya çıkarsa bizim için kayıp olmaktan çıkar ve hatta giderek kazanca dönüşür. Mücadelenin bundan başka büyüme formülü yoktur ve bu bizim temel güç kaynağımızdır.

Hareketimiz önündeki en önemli mesele şimdi 15 Ağustos atılımının geleceğe taşınması sorunudur. Hemen belirtmek gerekir ki tarihimiz gerçek bir yenilenme şansına ilk defa kavuşmuştur. O nedenle de başta parti önderliği olmak üzere onun sorumlu, fedakar ve cesur militanları, yakaladıkları halkaya yeni halkalar eklemek, kazandıkları mevzilere yeni mevziler katmak ve bunu da gerekirse kan dökerek o soylu emek karşılığında elde etmekten çekinmeden gerçekleştirmek, kısaca, yaşamamları sözlerinin eri olarak yaşamak, bunun için de hayatlarını ortaya koymak zorundadırlar.

Temmuz ayı tarihimizin en soylu direnişinin yükseldiği aydır. Halkımızın büyük direniş değerleri HAYRİLER ve KEMALLER'in tarihimizi yeniden diriltmek için başlattıkları o büyük direniş üzerinden fazla bir zaman geçmeden onlara layık olmanın ve anılarına bağlılığın bir gereği olarak, bize dayattıkları görevlerin üzerine kısmen de olsa yürümüşür. Şüphesiz ki, yükselttiğimiz direniş o büyük direnişlere verilen mütevazı bir karşılıktır, ama biraz gecikmeli de olsa anılara bağlı kaldığı ve gereğinin yapılmasına çalışıldığı ortaya konulmuştur. Direniş şehitlerimizin anılarının gereklerini yerine getirebilmek konusunda hiç bir şeyden saklanamaz ve bu anılara ancak yeteneklerin korkuncu biçimde ayaklandırılması ile karşılık verilebilir.

Biz ilk ve büyük şehitlerimizden olan Haki yoldaş kaybettığımızda bunu, bir ulusal direniş ve zafer garantisi yapacağımız dair halkımıza ve tüm devrimcilerle söz verdik. Gelişmelerin ortaya koyduğu gibi, sözü yerine getirmek için hiç bir şeyden kaçınmadık ve gereken sonuçları da bir bir aldık ve almaya devam ediyoruz.

Bugün de Ağustos atılımının I. yılında toprağa verdiğimiz yüze yakın militanımız

için de aynı şeyi söylüyoruz ve aynı ruhla hareket ediyoruz. Onları daha şimdiden yaşamın kaynakları haline getirdik. Tarih Kürdistan'da artık bu direniş abidelerinin omuzlarında yükselecek ve hiç bir bozguncu ve inkarcı çabanın gücü bu gerçeği değiştiremeye yetmeyecektir.

Direnin gündeminde şerefle dalgalanan kahramanlarımızın bu mertebeye nasıl, hangi koşullarda ne biçim ihanetlere karşı nasıl bir savaş vererek ulaştıklarını burada bütünüyle ortaya koymaya olanak yoktur. Her birinin hikayesi uzun bir romana konu olacak kadar detaylıdır. Devrimci tarih ve edebiyatımız gelecekte bunları bir bir gerçek yerlerine koyacaktır. Ama biz bir başka açıdan ve daha şimdiden şunu rahatlıkla söyleyebiliriz ki tek tek bireylerin toprağa düşüşünü bile tarihsel büyük direnişler başlatmanın gerekçesi yapan bir hareket, yüzlerin anısını, bu barbar düşmana karşı korkunç bir patlamaya dönüştürmesini bilecektir, düşmanın hiç bir çabası sonucun böyle gerçekleştirmesini önleyemeyecektir. Ve eğer yaşayan devrimci şehitlerimizin anılarının yaman bir takipçisi olurlarsa HAKİLER, HALİLLER, KEMALLER ve HAYRİLER için gecikmeli de olsa yerine getirilenleri, yeni dönem şehitlerimizin anıları karşısında daha kapsamlı, daha derin ve daha erkenden yerine getirmek hiç te zor olmayacaktır.

Şehitlerimiz için artık göz yaşı dökülmesini kabul edebilir veya buna mücadele edebilir miyiz? Bu, asla olsa "yurtseverdir, yigittir ama boş bir dava uğruna ölüme gönderildiler" diye sapık reformist görüşün mantığının bir ürünü olabilir. Bizim direniş geleneğimizde şehitlerin anısına bağlılığın, mücadeleyi daha da yenilmek kılacak ve zafer için daha büyük direnişleri başlatmak anlamına geldiği; bunu içermeyen ve sadece göz yaşları ile yetinen bir durumun ise bir sefilik, bu alıcılara has bir şey olarak değerlendirildiği bilinmektedir.

Faşist cunta ve ordusunun görülmemesi boyutlardaki saldırılarına karşı atomlarına dek parçalanmış halk gerçekliğimiz içinde ortaya çıkan 15 Ağustos direniş şehitlerinin tarihimizdeki yeri elbetteki çok seçkin ve anlamlıdır. Altında 15 Ağustos şehitlerinin imzası olan önemli anlamlı ve tarihsel kılan şey, şehitlerimizin kanı pahasına yükselttikleri direnişlerin TC tarihinin en uzun ömürlü askeri yönetimi altında öcünü imha için uygulanan görülmemesi baskı ortamında tarihimizi bağımsız temellerde yeniden diriltmek, çağla köprüsünü kurmak, öncünün bilinçli silahlı direnişi ile halkımızın örgütsüz kin ve öfkelerini birleştirerek tarihimizin bu evresini şanlı kılmak yolunda kazandıklarıdır. 15 Ağustos atılımının şehitleri işte böyle bir evreyi gerçekleştiren büyük kahramanlar olarak tarihimiz ve belleklerimizde yer edecek ölümsüz değerlerimiz olarak kalacaklardır.

Onlar şehitler zincirinde Diyarbakır zindan şehitlerinden sonra yeni bir doruk noktasını teşkil etmektedirler. Hem Diyarbakır direnişine layık olmanın, hem de yeni bir direniş yaratmanın ifadesidirler. Hiç bir güç onların bu konumunu değiştiremeyecektir. Onlar tarihtir ve halkımızın temel alacağı biricik değerdir.

Evet, MAZLUM yoldaşın şehadeti ile biz, her şeyden vazgeçtiğimiz bir korku ile zafer yolundan alınoklamak istedik. Ama O, ölüme meydan okuyarak tüm halkımıza nasıl, nerede ve niçin kan vermesi gerektiğini gösterdi. 15 Ağustos atılımının şehitleri bu yolda yürümesini bilenlerin topluluğu olduğuna kanıtlanmıştır.

*Yaşasın Şanlı 15 Ağustos Eylemi!
*15 Ağustos Atılımını Gerçekleştirenlerin Anısı Ölümsüzdür
ve O Anılarda Zafer Her Zamankinden Daha Yakındır!

Onlar, 1980 sonrası dönem ile yeni dönem arasındaki en sağlam köprü oldular. Yeni döneme onların halkımız ile çağdaş dünya arasında oluşturdukları bu köprüden varılacaktır. Onların direniş ve şehadetlerinin anlamının büyüklüğü yaratıkları bu tarihsel sonuçlar nedeniyle.

Şehitlerimiz kendi yaşamlarını sonsuzlaştırdılar, önümüzde koydukları dönümler yol ve milyonlara dayattıkları direnişle, biz geride kalanlara daha büyük direnmelerin nasıl ve hangi alanlarda yükseltilebileceğini adeta emrediyorlar. Zaman geçirildikçe gerçekleştirmesi gereken bu görevlere nasıl koşulması gerektiği açık. Devrimci teori ile bu gerçeklik yeteri kadar aydınlatılmış, çok rahat kavranabilecek bir olguya dönüştürülmüştür. İnsanlarımız her zamankinden daha fazla bu yolda yürümeye ve anılara bağlılığın bir gereği olarak her alanda ordulaşmaya daha yatkındırlar. Neler nasıl başlı olacaklarını ve nasıl yürüceklerini her zamankinden daha fazla öğreniyorlar ve biliyorlar. "Zamanı gelmemiştir" denilen olgunun nasıl zamanın kendisi haline geldiği; yine "aceleyle getiriliyor" denilen şeyin nasıl yetişmek için sanienin bile kaybedilmesi gereken bir olgu olduğu artık herkesin görüp duyabileceği bir gerçek haline gelmiştir. Fakat zamanın ve fırsatların en anlamlı bir direnişle bütünleştirilmesi ve öz çıkarlar temelinde dönüştürülmesi ancak büyük devrimcilerin harcı olan eylemlerle gerçekleştirilebilmiştir.

Direnin şehitlerine bağlılığımız büyüktür. Evet, her birisine ancak birer zafer abidesi dikilerek layık olunabilir. Fakat bunları bir söz olmaktan çıkarmak ve her gün adım pratikte gerçekleştirilen devrimci kazanımlara dönüştürmek ve bunun en doğru savaş yöntemleri ile gerçekleştirilmesini sağlamak için omuzlarımızı yüklenmiş yoğun görevler vardır. Bu görevleri yerine getirmenin şartı ise 15 Ağustos atılımı aşan bir yeni atılımın koşullarını ve onu bizzat halkın savaşım gücüne dönüştüren bir eylem yaratmaktır. Varolan temel bizi bu konuda sonderece cesur kılmıştır. Geçmişte olduğu gibi günümüzde de öncü, bu cesareti gereken atımları yaratarak anlamlandırmalı, somut bir gerçekliğe dönüştürmeli ve asla gerisinde kalmamalıdır. Geçmişte bu çok yüksek boyutlarda yaratıldı. Geçmişin bu konuda örnek alınması ve yaratıcı bir şekilde kavranması gerekmektedir. Şüphesiz ki, yapılması gereken, bu geçmişin tekrarı değil, yaratıcı bir tarzda kavranması ve güçlü yeni hamlelerin gerçekleştirilmesidir. Parti militanlarının büyümesi ve hedeflerine ulaşması artık buna bağlıdır.

Partimiz ve yurtsever halkımız da ödünsüz, başı dik ve göğsü onurla kabarmış bir yaşam, o yılmaz, sarsılmaz denen bar-barlar sürüsünü dizginlemek, daha onurlu nefes alıp vermek ve buradan giderek makus talihi yenmek için her zamankinden daha fazla bağlılık ve kararlılık adımlarını pekiştirmekten ve dökülen bunca kan ile çekilen baskıya kendi direnişimizle karşılık vermekten başka hiç bir yolumuz olmadığını bilmeli, kabul etmelidir.

15 Ağustos atılımının I. yılını geride bırakırken kendimizi bu gerçeklerin derin bilinciyle gözden geçiriyor, çok daha üst düzeyde bir atılımı, hem de en kısa zamanda tüm Kürdistan saatinde, milyonlarımızın yüreği ve ellerinde nasıl tutuşturacağımızın derin hesabı, uyanıklığı ve ustalığı içinde bulunmaya söz veriyor; Partimizin tüm cesur ve fedakar militanları ile büyük dostumuz olan halkımıza bağlılığın bir kez daha göstermeye, yeni hamlelerimizin büyük olmasına çağırıyoruz.

Impressum
V.I.S.d.P
A. Çobanoğlu
Achener Str. 514-520
5000 KÖLN 41

Yazışma Adresi
SERXWEBÜN
Postfach: 10 16 83
5000 KÖLN 1

Ödeme Adresi
Deutsche Bank KÖLN
A. Çobanoğlu
Konto Nr: 10 50 046
BLZ: 370 700 60

Danimarka 6.50 dkr.
Avusturya 15.00 s.
İngiltere 0.50 £.
Hollanda 2.50 hfl.
Belçika 50.00 bfr.

Norveç 5.00 nkr.
Fransa 5.00 ff.
İsviçre 2.00 sfr.
İsveç 5.00 skr.

EMPERYALİZMİN ÖZEL SAVAŞI ve TÜRK ORDUSUNUN KÜRDİSTAN'DA YÜRÜTTÜĞÜ SAVAŞIN NİTELİĞİ ÜZERİNE

GEÇEN SAYIDAN DEVAM

II. BÖLÜM

TÜRK ORDUSU ve "ÖZEL SAVAŞ"

Eğer "özel savaş"ı dar anlamda rakibi hileli yollardan, yani; tertip, kompo, entrika, suikast, arkadan vurma, kışkırtma, araya çelişki sokma, birbirine düşürme, ikili oynama, satın alma, kışkırtıştırmaya, kendi çıkarları için kullanma, provakasyon vb. yöntemlerle tasfiye etme ya da safdışı bırakma olarak ele alırsak; görülecektir ki, bu, Türk egemen sınıfları ve ordusunun hiç de yabancı olmadığı ve hatta meslek haline getirdiği bir savaş tarzıdır. "Özel savaş" ile Türk egemen sınıfları ve ordusu bir birine kopmaz şekilde bağlı, etle-tırnak gibidir. Gerek iktidar olmadıkça ve gerekse iktidarını korumada bu sınıf "özel savaş" yöntemlerini sürekli kullanmış ve onu adeta varlık nedeni haline getirmiştir.

Hiç şüphesiz ki, bunun tarihsel ve sınıfsal açıdan kendine has oluşum nedenleri vardır. Tarihe baktığımızda görülecektir ki, bir kural olarak, egemen sınıflar ancak ekonomik bir güç haline geldikten sonra iktidar olurlar. Gerek köleci sınıf, gerek feodal sınıf ve gerekse kapitalist sınıf böylesi bir gelişme seyrini izlemiştir. Ancak, Türklerin tarihinde durum farklıdır. Her şeyden önce; Türk boyları Anadolu'ya geldiklerinde ilkel, göçebe bir yaşam tarzı vardı. Anadolu'da ise, çok daha ileri bir aşama olan feodal üretime tazi emgedir. Bu ileri üretim biçiminden etkilenen Türk boyları köleci toplum aşamasını yaşamadan feodalizme geçerler. İkinci olarak; Türk boyları Anadolu'ya geldiklerinde ekonomik bir güç değildiler. Sınıf olarak yükselmeleri ve örgütlenmeleri kılıç zorunda olurlar; yani ekonomik değil, askeridir. Normal gelişme seyrinin aksine olan, askeri örgütlülük temelinde ve zor yönüyle ekonomik bir güç haline gelirler. Bu çarpık gelişme tarzı aynı zamanda Türk devletinin barbar ve insanlık dışı özünü açıklar. TC talan, gasp, katliam ve her türlü insanlık ve hukuk dışı uygulamalar temelinde yükselmiştir ve bundan dolayı da gayri-meşrudur. O, bu yayrı-meşru olduğundan dolayı her türlü hukuk ve kural dışı davranmayı bir karakter haline getirmiştir.

Bu kural dışı doğuş biçimleri onların ideolojisi ve politikalarına da yansır. Türk egemen sınıfları, ideoloji ve politikalarını herhangi bir görüş sistematiğine göre oluşturmazlar. Koşullara göre günübirlik, ikili bir politika yürütürler. Amaca ulaşmak için her türlü ikiyüzlülük ve entrika onlarca geçerli ve meşru sayılır. Çıkarları gerektirdiğinde, birgün içinde ideoloji ve politika değiştirmek, kendi koydukları kuralları ayakları altına alırlar ve bir öncekinden tamamen farklı bir düşünce savunmaktan kaçınmazlar. Kimi zaman ilacı, kimi zaman laik ve kimi zaman da "komünist" geçirirler. Daha Anadolu'ya ayak basar basmaz, Orta-Asya'daki dinler Şamanizmle hiç bir ilişkisi olmadığı halde ilahimiyeti benimsemiş, kurtuluş savaşı sırasında ise, keskin bir anti-komünist olmalarına rağmen "komünist" parti kurmuş olmaları, sanırız nasıl bir politika yürüttükleri hakkında ipuçları vermektedir.

Türklerin ekonomik örgütlenmesi doğuşu esas olarak üretime değil, hazır değerlerin gaspına dayanır. Ancak bu temelde gelişme sağ-

lar. Daha Anadolu'ya ilk geldikleri dönemlerde çapulculukla yerleşik halkların ellerindeki değerlere el koymuş ve onlar üzerinde estirdikleri terörle kendi yerleşim koşullarını yaratmışlardır. Bu temellerdeki ekonomik gelişme daha sonraki süreçlerde de başvuran bir biçim halini almıştır. Engels, bu temellerdeki ekonomik gelişmeyi şu sözlerle ifade ediyor: "Türkiye'de ticaret yapanlar kim? Elbette Türkler değil. Onların ticareti geliştirme yolu kökensel göçebe yaşamını sürdürdükleri sıralarda, kervanları sokmadıkları ibaretti; şimdi biraz daha uyarlaştıkları için, yaptıkları şey her türünden keyfi ve baskıcı koymadır." (F. Engels, Doğu Sorunu, s. 40, Sol Yayınları)

Yukarıda belirtilen karakterleri açısından, Türklerin, Anadolu'da ilk devlet kurdukları andan bugüne kadar Avrupa'da dahil tüm bölgenin nüfusa oranla en büyük ordusunu beslemeleri bir rastlantı değildir. Bu, kendilerinin tehdit altında olduğundan değil, tam tersine sağ-solu tehdit etmek, hüküm altına almak içindir. Nitekim tarih, Türk ordularının halklar üzerinde estirdiği terör, işgal, ilhak ve katliam olaylarıyla doludur. Bu, kendi oluşumlarına damgasını vuran en temel özellikler. Bu nedenle, Stalin, Türk uluslaşmasını, Anadolu'daki milliyetlerin zor, katliam, asimilasyon ve eritme yoluyla baskı altına alınması temelinde gelişen derme-catma bir uluslaşma olarak tanımlar.

Türk egemen sınıflarının bu zorba karakteri yalnızca dışa karşı değildir. İçte de aynı doğrultuda gelişmelere tanık olmaktadır. Gerek devlet yönetiminde ve gerekse muhalefeti etkisizleştirmede komploculuk bu sınıfin en özgün yanlarıdır. Saray içi taht kavgalarının Yavuz'un kardeşi Cem'i bile boğdurabilecek düzeye erişmesi, bu sınıfin kendi içinde bile kardeş kavgasının bir karakteristiği haline geldiğini gösterir. İçte yaşanan bu politika, sınıfin dışına da olduğu gibi yansımaktadır, halklar, birbirine karşı kışkırtılarak ya da içte kardeş kavgası yapılarak kırdırılmaktadır. Hatta ilerlede ele alacağımız gibi, en sadık usakları bile kendilerini bu girdaptan kurtaramamaktadırlar.

Günümüzde "özel savaş"ta kullanılan "özel kuvvetler" -düzenli ordunun dışında- daha Osmanlılar döneminde "Akıncılar" adı altında teşkil edilmişlerdir. "Akıncılar", seri hareket edebilen sınırlı sayıda atlı birliklerdir. Görevleri, "düşman" ülkesine akınlar düzenlemek; amaçları ise, ülkeyi genel taarruz öncesi tazi etmektir. Yani bir nevi cephe gerisi faaliyeti olan yıpratma savaşı yürütmektedirler.

Yine günümüzde, yeni-sömürgecilik politikasının bir gereği olarak, sömürgeciler, emperyalizmin adına yerli nüfustan oluşan kukla ordular tarafından işgal edilmektedir. Gerçekten de bu kukla ordular, savunma değil, iç savaş düzenine göre eğitilmekte, örgütlenmektedir. Ancak, görünüşe göre modern bir yöntem sayılan bu gizli işgal daha Osmanlılar döneminde Kürdistan üzerinde gerçekleştirilmiştir. XIX. yy'a kadar doğrudan işgale uğramamış olan Kürdistan, Kürt hakim sınıflarının da usak ve teslimiyetçi özelliğinden dolayı tek bir kılıç kasamadan Osmanlı imparatorluğuna dahil edilmiştir.

Ve XIX. yy'daki isyanlara kadar Kürdistan, feodal-işbirlikçi aşiret ve din reisleri eliyle Osmanlılar adına işgal altında tutulmuştur.

Ana hatlarıyla böyle tanımlayabileceğimiz Türk ordusu ve burjuvazisinin yürüttüğü "özel savaş"ı daha iyi anlamak için onun özelliklere yakın dönemdeki uygulamalarına bakmak gerekmektedir.

A-) MUSTAFA KEMAL DÖNEMİNDE "ÖZEL SAVAŞ"

M. Kemal yukarıda temel özelliklerini kabaca belirlediğimiz bir devlet ve ordu içinde yetişmiştir. Nasıl iktidara geldiğini, iktidarını nasıl korunduğunu, bunun yol ve yöntemlerini bu yapı içerisinde öğrenmiştir. Türk burjuvazisi, M. Kemal'in şahsında ordu içinde yetişmiş ve yönetime gelmiştir. Yönetimin sürekli şiddet ögesine dayalı olarak ayakta tutulması veya sürdürülmesinin nedeni, burjuvazinin asker kökenli olmasıdır.

M. Kemal, I. dünya paylaşım savaşından müteferrika ile birlikte yeni çıkan ve işgale uğrayan Osmanlı imparatorluğunun sonunu görmekte zorluk çekmez. Anadolu işgal altındadır ve imparatorluğa bağlı etnik halklar ayaklanmışlardır. Halk, Anadolu'da, çete örgütlenmelerile işgale karşı koymakta, Anadolu burjuvazisi örgütlenerek işgali kırmaya çabalamaktadır. M. Kemal, iş tüm bunları görmekte, yine tüm bu çabaların merkezileşemediğini ve önderlikten yoksun olduğunu gözlemlemektedir. Kuzeyde genç proletarya iktidarı, Sovyetler doğmuştur. Ancak henüz gericiğe karşı iç savaş devam etmektedir. Anadolu'nun işgalinin bir diğer nedeni de Sovyetlerin henüz dizleri üzerine dikilemeden gericiğin eli ve emperyalist müdahale ile boğulmak istemesidir. İşte Anadolu'yu bunun için bir sıçrama tahtına olarak görmekteyiz. Bunun farkında olan M. Kemal, eğer bu işgale karşı direnilirse, Sovyet yardımı alabileceğini de hesaplamaktadır.

M. Kemal, ilk elden tüm teşkilatlarla, hatta komünistlerle, ilişkiye girmekten çekinmez. "Doğu" cephesinin -Kürdistan ve Ermenistan- desteğini almak için Samsun'a gider. Samsun'da Lenin'i temsil eden gelen Sovyet Albay Semen Budeni ile görüşür. Budeni, gereken yardımı yapacağı güvencesini verir. M. Kemal, cevap olarak, "sayın Albay Budeni, düşününüz ki, doğusu, batısı, güneyi ve kuzeyi ile Batı emperyalistlerinin arasında bu Türk yurdu paylaşılır ve emperyalizm burada yerleşirse Rusya'nın dolayısıyla Sovyetlerin geleceği artık bahis konusu olabilir mi?" der. (Savaş ve Dostluk-Türk-Sovyet ilişkileri, s. 28, İbrahim Sırtı Topçuoğlu)

Bu iktidara doğru ilk adımdır, diğerleri de peşpeşe gelir. M. Kemal, Karadeniz'de Rumlar karşı savaşın Laz çeteleriyle ilişki kurar. Bunlardan Laz Topal Osman, kendisine yol açarak Erzurum'a ulaşmasını sağlar. M. Kemal, 23 Temmuz 1919'da Erzurum Kongresini toplar. Kongreye, eski subay, bakan, milletvekili, vali, kaymakamların yanı sıra aşiret reisleri, şeyhler, seidler ve mütegalibe komandanları ileri gelenler katılırlar. Toplantıda M. Kemal katılanların nabzını yoklar,

asırı olanları frenlemeye çalışır, ancak kendi görüşünü "bir sır gibi" saklar. Görünüşte, katılanlarla hemfikir ama bunun böyle olmadığı daha sonra anlaşılacaktır. Benzer nitelikte bir Kongreye 4 Eylül 1919'da Sivas'ta toplanır. Burada da çeşitli vaatlerle ve genel talepler etrafında "birliği" sağlar ve destek alır. Böylelikle "Doğu" cephesinin desteği kazanılmıştır. Cephe komutanı ise Kazım Karabekir'dir.

M. Kemal daha sonra Ankara'ya geçer. Batı Cephesi bu sıralarda kaynamaktadır. Osmanlı ordusu ikiye bölünmüş, bir kısmı işgale karşı direnmektedir. Ayrıca işgale komünistlerin de yer aldığı. Kuva-yi Milliye diye bilinen halk milisleri de işgale karşı direnmektedir. Ordunun padişah yanlısı diğer kanadı işgal kuvvetlerinin bir kolu gibi hareket etmektedir. Ayrıca işgale karşı çıkan ordunun karşısına yerel gerici çıkartılmaktadır. 23 Nisan 1923'te TBMM ilan edilir. Ama bu meclisin gerçekce Ankara dışında hiçbir etkinliği yoktur. Hatta Ankara'da bile sallantıdadır. Yeni meclise karşı sık sık kışkırtma ve isyanlar olmakta, ancak imparatorluk artığı kuvvetler bu isyanları bastırmamakta, işgale karşı etkili olamamaktadırlar. Kurtuluşun yolu Kuva-yi Milliye'den geçmektedir ve M. Kemal, çeteci bir süre için Kuva-yi Milliye'yi kullanmak zorundadır. Ancak yeni ve düzenli ordular mutlaka teşkil edilmek zorundadır. İç isyanların bastırılmasında ve işgale karşı mücadelede çete savaşı bir müddet devam eder. İşte Çerkez Ethem, işgale karşı ve isyanların bastırılmasında bir köylü ihtilalci önder olarak bu süreçte ortaya çıkar.

Çerkez Ethem, 15 Mayıs 1919'da, Yunan kuvvetlerinin İzmir'e çıkmasından sonra, çevresinde 300 kişilik bir kuvvet oluşturarak, savaş Salihli cephesinden katılır. Başarılı çarpışmalar yürüten Çerkez Ethem, 16 Şubat 1920'de başlayan II. Anzavur isyanı Çanakkale, Bursa - içi hariç-, Balıkesir'e kadar yayılmıştır. Bandırma'da bulunan Kolordu geri çekilmiş Balıkesir'deki 61. Tümen sıkışmıştır. Tümen komutanı Albay Kazım Özalp, Çerkez Ethem'den yardım ister. Çerkez kuvvetlerini alarak gelip isyanı bastırır ve Anzavur İstanbul'a kaçar. Bu başarı Ankara'yı sevindirir.

Ancak, bu isyan daha tamamen bastırılmadan, Sakarya yöresinde Ocak ayında başlayan isyan, Düzce'de 13 Nisan'da başlayan isyanla birleşerek Bolu, Gerede, Nallıhan ve Beypazarı'na kadar yayılır. Hatta, Ankara'nın içinde bile her an isyanın patlama tehlikesi vardır. XX. Kolordu Kumandanı vekili Kaymakam Mahmut, emrinde 24. Tümen, isyanı bastırmak için yollanır. Ancak Tümen pusuya düşürülür, komutan ve subayları öldürülür ve Tümen dağıtılır. Bu arada Anzavur bir kez daha Geyve'de görünürken, Hilafet Ordusu'da kurulmuş, güçler isyan bölgesine aktarılmıştır. Isyan, çerkez ve abazaları da kapsayacak bir biçimde Geyve boğazı, Adapazarı ve İzmit ile Adapazarı, Hendek, Düzce, Bolu, Gerede, Nallıhan, Beypazarı, Kızılcahamam ve Çerkeş hattına kadar uzanır. İnönü, bir telgrafıyla Ethem'e, Ali Fuat Paşanın

yardıma gitmesini söyler.

Geyve boğazında Ali Fuat Çebesoy ve kuvvetleri, Anzavur kuvvetleri tarafından "teslim ol" çağırısı yapılabilecek kadar dar bir kuşatmaya alınmışlardır. Ancak Çerkez Ethem, burada Anzavur'u ikinci kez yenilgiye uğatır. Sapanca, Adapazarı, Hendek hattını kurtarır, ki bu hat, hem isyan bölgesi ve hem de Hilafet ordusuyla çarpışma hattıdır. Bu hatta kazanılan başarı, diğer bölgelerdeki isyanların da bastırılmasını kolaylaştırır. Bu isyanın bastırılmasındaki üstün başarılarından dolayı M. Kemal, TBMM adına çektiği telgrafta Çerkez Ethem için şunları söyler: "Başarıları ve hizmetleri, kurtuluş tarihimize en parlak satırları işgal edecektir" (Aktaran Şevket Süreyya Aydemir, Tek Adam M. Kemal, cilt syf: 316) Ancak, Çerkez Ethem, aşağıda ele alacağımız gibi, "vatan haini" ilan edilecek, bu sözler boş bir aldatmacadan öteye gidemeyecektir.

Ethem, kuvvetlerini tekrar Ege'ye doğru kaydırmak üzere iken alelacele Ankara'ya çağırılır. Çünkü, bu kez Yozgat başkaldırmış ve isyan, doğuda Sivas tarafına, Yenihisar-Karaman, Çamlıbel, Boğazlıyan, kuzeyde Tokat, Zile, Ankara'nın doğusunda Alaca'ya kadar yayılmıştır. Hatta, Keskin, Kırşehir, Ankara'nın banliyösü olan Elmadag bile ayaklanmışlardır. Isyanı bastırmaya giden Kılıç Ali'nin kuvvetleri bir tek kurşun bile atamadan dağılmışlardır.

Ankara'da Çerkez Ethem, M. Kemal, İnönü, F. Çakkak tarafından büyük bir ilgi ile karşılanır. Büyük övgüler dillir ve bu isyanı da bastırması istenir. Ancak Çerkez Ethem, burada, savaşın esas olarak Kuva-yi Milliye'nin omuzları üzerinde yükseldiğini anlar. Diğerleri değil cepheye bir zafer kazanmak, cephe gerisindeki isyanları bastırmaktan acizdirler. Ethem, kendilerinin, cepheden dönüşüne kadar yerinin doldurulmasını ister ve yerine Fevzi Çakmak geçici olarak gönderilir.

Ethem, 23 Haziran 1920'de bu isyanı da bastırır. Mahkemeler kurulur ve suçlara cezalandırılmaya başlanır. İşte bu ana kadar bir milli kahraman olan Çerkez Ethem, bu olaydan sonra hızla Ankara'nın gözünde bir asi durumuna düşer. Nedeni, suçlu bulunduğu için Ankara Valisi Yahya Galip'i de yargılamak istemesidir.

Isyanın çıkışından Yozgat kaymakamı da sorumludur. Yapılan araştırmalar, kaymakamın durumu Ankara valiliğine daha önce rapor edildiği halde, görevinden alınmadığını ortaya çıkarır. Ankara valisi de sorumlu bulunduğundan hükümet telgraf çekilerek Yahya Galip'in Yozgat'a yollanması talep edilir. Ancak Yahya Galip, M. Kemal'in en sadık adamlarından biridir. Ankara'ya gelmesi ve yerleşmesi çok yadımlanmış olmuştur. Bunun için kendisini teslim etmek istemez. Gerçi Çerkez Ethem'e, gerekenin yapılması için ilgili makamlara emir verildiği bildirilir, ama vali istifa ettirilerek, hasta raporu alınır ve Yozgat'a yollanmaz. Ethem'in tüm ısrarlarına rağmen tavır değişmez. Ethem, bunun üzerine, olayın ucunun M. Kemal'e dayandığını anlar ve kuvvetleri ile Eskişehir'e döner. Bu olay M. Kemal'de Kuva-yi Milliye'nin ileride

başına sorun olacağı korkusunu yaratır. Hızla Kuvayı-Millîye'nin tasfiyesine ve düzenli orduyun teşkiline başlanır.

Bu gelişmeler bir diğer sonucu daha ortaya çıkarır. Başlangıçta düşüncelerini açıklamadığı için onu iyi tanımayarak yanında yer alanlar, M. Kemal'in pratik uygulamalarını gördükçe ondan uzaklaşmaya, yeni bir temelde birleşmeye koyulurlar. İşte, temel sosyal dayanağı kırsal nüfus olan ve "Yeşil Ordu" diye bilinen köylü ihtilalciliği de bu süreçte şekillenir. Bunun nedeni, M. Kemal'in feodallerle uzlaşmasının daha net bir şekilde açığa çıkmasıdır. Bu noktadan itibaren her iki tarafa kendini güçlendirmeye çabalar.

"Yeşil Ordu" hareketi, içinde Ekim Devrim'ienden etkilenmiş aydınların köylü, din adamı, küçük rütbeli subay ve memurların bulunduğu demokratik bir köylü hareketidir. 1920'nin son aylarında oluşan "Yeşil Ordu"nun programında şunlar yer almaktadır:

"Yeşil Ordu Teşkilatı, Avrupa emperyalizminin hulûl ve istilasını Asya'da kookmak üzere teşekkül etmiş bir mücadele teşkilatıdır."

"Yeşil Ordu, umum Türkiye'de dahi emperyalizm cereyanlarını ve sermayelerin haksız teğallü ve tahakkümlerini red ve izale etmekte tereddüt etmez."

"Yeşil Ordu, arazi ve umumi serayetten bütün efrağı ahalinin ancak kendi çalışmaları ve kabiliyetleri nispetinde faydalanmalarını temine çalışır."

"Yeşil Ordu, harp ve askerlikten, kuvvetin kaynak olduğu mülkiyet hakkı davalarından nefret eder..." (Aktaran age, syf: 349-350)

Bu programdan dolayı, "Yeşil Ordu", gizli teşkilatlanma yürüttü. Ama, M. Kemal'nin yakın adamları olan Celal Bayar, Adnan Adıvar, Hakkı Behiç, Yunus Nadi gibi kişiler, "Yeşil Ordu" içine sızmışlardır. "Yeşil Ordu"nın örgütlenmesi, Kuvayı-Millîye'ciliğe dayalıdır. Dolayısıyla Çerkez Ethem de içinde yer almaktadır. Bu özelliklerinden dolayı, "Yeşil Ordu" kısa sürede güçlenir ve kitleselleşir. İşte tam bu sıralarda M. Kemal'in eline "Yeşil Ordu"nun dağıtması olduğu bir bildirge geçer. Bildiride şöyle denilmektedir:

"Eski dünya, bir kaç zenginlin, milyonlarca insanları esir gibi çatıştırarak, bu milyonlarca insanın açık ve sefaletine karşı kendi rahatlığını temin etmelerinden başka bir şey değildir."

"Allah insanları hep eşi yaratmıştır. Sizi fakara yapan, cahil yapan bu zalim adamların şerrinden kurtulmak için başınızı biraz kaldırmaz. Sesinizi yükseltiniz. Onlardan korkmayınız..."

"Etrafınızdaki bunlar beyler, paşalar kimlerdir bilir misiniz? Onlar da sizin gibi insandır..." (aktaran age, syf: 348-349)

Bu gelişmeler M. Kemal'i tedirgin eder. Hele "Yeşil Ordu" ile Çerkez Ethem bağlantısı bu tedirginliği daha da arttırır. "Yeşil Ordu" içindeki adamlarından bu hareketin tasfiyesini ister ve "Yeşil Ordu" resmen kapatılacak hakkında soruşturma açılır. Ama "Yeşil Ordu" kapatma demekle hemen tasfiye edilemez. Zira Çerkez Ethem henüz vardır ve ciddi bir tehlike olmaya devam etmektedir.

M. Kemal'i rahatsız eden bir diğer gelişme ise, Anadolu'da komünizme karşı giderek artan ılıgıdır. Bunun nedeni tahmin edileceği gibi, Ekim Devriminin Rusya'da özellikle ezilen halklar açısından yarattığı değişikliklerin büyük sempatiye yolaçmasıdır. Hele bir de Sovyetler'in emperyalist işgale ve sultanlığa karşı mücadeleyi desteklemesi, haklı olarak duyulan bu sempatiyi pekiştiriyordu. Bu gelişmeyi, o koşullarda bir kurtuluş savaşı içinde

bulunulması ve Sovyetler'in dost olması nedeniyle açıktan engeleyebilmek de zaten mümkün değil. Azgın bir anti-komünist olduğu halde, M. Kemal, iç ve dış koşulların elverişsizliği nedeniyle, bu sempatiyi kendi kontrolünde en sadık arkadaşlarından teşkil ettiği sahte bir TKP'de toplamak ister. Bu sahte TKP'nin kurucularından birisi olan Kılıç Ali, hatıralarında M. Kemal'in görüşlerini şöyle anlatır:

"Bolşevik propagandaları gittikçe ehemmiyet kespedyordu. Doğudan sınırlarımıza girmek tehlikesini gösteren bu tehlikeli cereyanı arak önlemek lazım geliyordu."

"Cereyanı kanunî yollarla, şiddetli hareketlerle önlemek o günün harici politikasına uygun değildi. Fakat vaziyeti ehemmiyetle takiben Mustafa Kemal Paşa, buna da çare bulmakla çekimdi. Bütün bu hareketlere cevaben:

"Biz haricet gelecek herhangi bir tehlike uyarak değil, fakat kendi bünyemizi gözönüne alarak icab ediyorsa fırkayı (partiyi) kendimiz kurabiliriz.- dedi. Ve çok geçmeden, bu muvazaa tertibi olarak, ben de dahil olduğum halde, Hakkı Behiç (eski Maliye Vekili), İhsan (Bahriye Vekili), Refik (Karaltan-Mebus), Süreyya Yiğit (Mebus) Beylerden bir Heyeti Merkeziye teşkil ettirdi. Hakkı Behiç Bey, Katibi Umumi oldu. Parti, Hakimiyet-i Milliye matbaasında küçük bir odada işe başladı. Hatta o sırada Moskova sefiri tayin edilmiş olan Ali Fuat Paşa'ya tarafımızdan bir de komünist tatimatnamesi verildi."

"Teşekkülümüz bir müddet yavaş yavaş kendisinden beklenen gayeyi temin ettikten sonra, kendi kendini kapattı." (Aktaran age, syf: 354-355)

Bu sahte TKP'nin kuruluş gerekçelerini M. Kemal 31 Ekim 1920'de yayınladığı şifreli bir genelgeyle şöyle izah etmektedir.

"Komünizm memleketimizde değil, Rusya'da bile henüz tatbik kabiliyeti hakkında sarıh kanaatler hasıl olmadığı anlaşılmaktadır. Bununla beraber dahilden ve haricet muhtelif maksatlarla bu cereyanın memleketimiz dahiline girmekte olduğu ve buna karşı makul tedbir alınmadığı takdirde, milletin pek ziyade muhtaç olduğu birlik ve sükunu bozacak hallerin meydana gelmesi imkan dahilinde görülmüştür. En makul ve tabii tedbir olarak, aklı başında arkadaşlardan, hükümetin malumatı dahilinde bir Türkiye Komünist Fırkası teşkil ettirmek olduğu düşünüldü. Bu takdirde, memlekette bu fikirle ilgili bütün cereyanları bir mütehasısla icra etmek mümkün olabilir. Heyeti müteşebbisesi ve 30 kişiden murekkep bir merkezî umumi meyanında seçkin arkadaşlarımızdan Fevzi, Ali Fuat ve Kazım Paşalarla Refet ve İsmet Beylerin de gizli olarak dahil bulunmasını muvafık gördüm. Bu sayede, bu memlekete tutan ve milli maksadımızın kahramanı bulunan arkadaşlarımız bu teşkilatın içinde olacaklar ve onların malumat ve teşebbüsleri, bütün teşebbüslerin cereyanı üstünde amil olacaktır. Katibi Umumi ilan edilen Eski Dahiliye Vekili Hakkı Behiç Bey tarafından yazılan ilk mektubu şifre ve tahrirat olarak arkadaşlara takdim ettim."

"Sosyalizm ve komünizm prensiplerinden hangileri ve ne dereceye kadar kabili tatbik ve hâzim ve kabul görüleceği Türkiye Komünist Partisinin propagandasına karşılık, milletin fikri tezahüratı zamanla anlaşılmaktadır. Ordunun her vakitten ziyade büyük bir inzibat ile kumandanlarının eli altında bulunmasına son derece dikkat ehemmiyet atfolunmalıdır. Komünizm cereyanı nihayet ordunun en büyük kumandanlarında kalmalıdır." (Aktaran age, syf: 356-357)

Bu partinin içinde ayrıca Celal Bayar, Dr. Tevfik Rüşti Aras, Adnan Adıvar, Yunus Nadi'de aktif çalışan kadrolardandır. Ali Fuat Cebesoy, bu partiyi Komünter'e üye yapabilmek için temsilci olarak Moskova'ya yollanmıştır. Kendisi ayrıca Moskova elçisidir de. Ancak Komünter, bu partiyi tanımaz. Zira Komünter, Mustafa Suphi'lerin TKP'sini tanımaktadır. "Nitekim Zinoviev'in Ali Fuat Paşa'ya, «siz isteseniz de Bolşevik olamazsınız» dediği ileri sürülmektedir." (Sabahattin Selek, Anadolu İhtilali, aktaran Doğan Avcıoğlu, Türkiye Düzeni, syf: 334)

Daha önce Albay Budeni'den, M. Kemal'e görüşmesinin raporunu alan Lenin, Mustafa Suphi'yi çağırarak ona şunları söyler: «Mustafa Kemal, bir sosyalist değildir ama bilgili bir asker, iyi bir komandandır. Ona istediği bütün yardımı yapacağız, siz de bütün organlarımızla millî hareketi katilin, Mustafa Kemal'i destekleyin. Marksist sosyalizm bilgilerinizle ona sokularak politik sahada işbirliği ve öncülük edin» (abç) (Savaş ve Dostluk, syf: 19)

M. Suphi bu doğrultuda girişimlerde bulunur. Ama üzerinde oynanmak istenen komplanın farkında değildir. Üstelik bu işbirliğinde öncülük rolü alınmayıp, burjuvazinin etkinliği kırılmadığı gibi, burjuvazinin iki yüzölçüğü de iyi algılanamıştır.

Sahte TKP'nin oluşturulmasının yanı sıra, Mustafa Suphi'lerin TKP'sinin buna dahil edilmesi için de çalışmalara başlanır ve Dr. Tevfik Rüşti Aras bunu sağlamakla görevlendirilir. Ali Fuat'la beraber Tevfik Rüşti, Mustafa Suphi'yi Türkiye'ye getirmek için Moskova'ya gider. Hesap açıktır: Mustafa Suphi, ya bu sahte TKP'ye dahil, ya da imha edilecektir. Sahte TKP, Komünter tarafından tanınmayınca plan değişir. Buna göre; M. Kemal, TKP'yi Komünter'de kendi uzantısı haline getirebilmek için Mustafa Suphi'leri katlettirecek, böylelikle Komünter üyesi TKP, Kemalist TKP haline dönüştürülecektir. Bu yolla Sovyetler'le ilişki güvenceye alınacaktır.

Bu sırada M. Suphi'nin Anadolu'ya gelme isteğinden olması M. Kemal için bulunmaz bir fırsat yaratır. Mustafa Suphi'ye TBMM Başkanlığı adına 21 Ağustos 1920 tarihli bir mektupla şunlar iletilir: "Türkiye'ye gelebilirsiniz, TKP açık çalışabilir." (Ölümüş Savaşçı Mustafa Suphi, Derleyen Önder Sağlam, syf: 29, Ürün Yayınları) M. Suphi, Anadolu'ya gelme çağrısı ile sahte TKP kurulması arasındaki bağlantıyı ya göremez ya da önemsemez. Ama bu ihmalin bedeli ağır olacak, komünist hareket daha doğmadan boğulacaktır.

Kendi yapısı içinde siyasi ve askeri kadrolaşmayı gerçekleştiren M. Kemal, ulusal kurtuluş savaşı içindeki devrimci-demokratik kanadı hızla tasfiye edecek geniş çaplı bir komployu uygulamaya girer. İlk hedef, yakın tehlikeyi tasfiye etmek ve bu da "Yeşil Ordu" adı altında örgütlenmiş, Komünist Hareketin temel müttefiki olan köylü hareketidir. "Yeşil Ordu" Çerkez Ethem kanadı hariç, M. Kemal'in zoru ve bu hareket içindeki adamları eliyle tasfiye edilir, yasaklanarak hakkında dava açılır. Bundan sonra sıra Çerkez Ethem'e gelir. Yukarıda aktarıldığı gibi, Yozgat isyanının bastırılmasından sonra kurtuluş hareketi kendi içinde bir yul ayırma gelir. Hareketin insiyatifi ya halk güçlerinin eline geçecek, ya da burjuvazi egemenliğini sağlayacaktır. Halk güçlerinin insiyatifi ele geçirilebilmesi için komünistler ile köylü ihtilalcilerin birliği şarttır. Kemalist hareket de bunun farkındadır. Onun için Çerkez Ethem'in ilk elden tasfiye edilmesi gerekmektedir. Kemalizm burada da komployu ve iki yüzölçü karakterini sergiler. Bir yandan Eskişehir-Sa-

karya hattına İnönü komutasında güç yığılması yapılırken, diğer yandan Ethem'e elindeki güçlerin sayısının azaltılarak sınırlandırılması, düzenli kuvvetler haline getirilerek orduya tabi olması dayatılır. Bu kabul edilebilecek bir şey değildir. Nitekim Çerkez bu öneriyi kabul etmez. Arkasından, Yunan cephesi savaş hattına sürülmek istenir, buna da karşı çıkar. Her iki öneriden de amaç; Ethem'in gücünden düşürülerek imha edilmesidir. Ancak bu manevralar boşa çıkarılır. Bunun üzerine son bir girişimde bulunulur. TC tarihine «anlı-şanlı» I. İnönü «zaferi» (!) diye geçen olay, özünde Ethem'e karşı gerçekleştirilen bu harekettten başka bir şey değildir. İnönü kuvvetleri, Ethem'i Yunan savaş cephesine doğru sıkıştırır ve kuşatmaya alır. Amaç açıktır: Çerkez Ethem'in bir yanda Yunanlılarla ve diğer yandan da İnönü ile çatışması onun imhası ile sonuçlanacaktır. Aynı şekilde, Yunanlılarla çatışması sadece İnönü'ye karşı çatışmayı da imha olmasına yolaçacaktır; zira manevra alanı yoktur, uzun süre dayanamayacaktır. Geriye bir tek seçenek kalmaktadır: o da Yunanlılara sığınmak. Zaten M. Kemal'inde istediği budur. Çünkü, uzun süre Kuvayı-Millîye'ci olarak çatışmış ve bizzat kendisi tarafından kahraman ilan edilmiş birisinin halk içindeki etkinliği ancak böyle kırılabilir. Oysa, kendileri tarafından imha edilmesi onu halk nezdinde bir kahraman olmasına yolaçacaktır. Bu nedenle kuşatmada amaç daha çok Yunanlılara sığınmaya zorlamak, imha çok talidir. Çerkez Ethem imha olmamak için Yunanlılara sığınmak zorunda kalır. 13 Ocak tarihinde Çerkez Ethem'in hain ilan edilmesi ile bu mesele kapatılır.

Kemalistlerin ölümlü ikinci hedef, Kuvayı-Millîye içinde köylü hareketi ile pratik olarak birleşen komünistler önderlikten yoksun bırakarak devrimci-demokratik hareketi tasfiye etmektir. Bu ise, Mustafa Suphi'lerin imha edilmesi demektir. Mustafa Suphi ve arkadaşları, M. Kemal'den aldıkları mektubu yeterli görerek Anadolu'ya gitmek üzere harekete geçerler. Kafkaslar üzerinden Erzurum'a giderler. M. Kemal, karayolunun tehlikeli olabileceğini ileri sürerek deniz yoluyla gelmeleri için Erzurum'a haber yollamıştır. Trabzon'a geçerek deniz yolu ile gitmeye zorlanırlar. M. Suphi, bu arada durumdan biraz kuşulan ama geri dönmeyerek Trabzon'a gider. Bu arada, M. Kemal, bir telgraf da Trabzon'a çekmiştir. Telgraf, M. Suphi'lerin katledilmesi emrini vermektedir. Trabzon ve yöresi Laz Topal Osman çetesinin hüküm sürdüğü bir yerdir. Trabzon merkezinde Osman'ın adamlarından kayıplar kahyası Yahya, emri yerine getirmekle görevlendirilir. Kendisi aynı zamanda Trabzon Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti üyesidir. M. Suphi, eşi, öndört yoldaşı bir tekneye binecek yola çıkarlar. Arkalarından da jandarmalar ile Yahya Kahya'nın adamları yola çıkar. Ve bilinen oacı ve vahşi katliam 28-29 Ocak 1921 gecesi gerçekleştirilir. Katliama verilen görüntü ise, M. Kemal'e ilişkinin olmadığının biçimindedir. Olay Kazım Karabekir'in denetiminde altındaki bölgede vuku bulmuştur. Kazım Karabekir ise, ittihaçlarla ilişki olan biri olarak bilinmemektedir.

İmha planının gerçekleştirilmesinden sonra TKP, gerçekten de Komünter içerisinde kemalist hareketin savunmasını yapar. Orneğin; 1 Temmuz 1924'deki Komünter 5. Kongresinin 22. oturumunda Türkiye delegesi olarak konuşan Şefik Hüsnü, Manuilsky'nin "gerçek proletarya ile burjuvazinin sınıfsal işbirliğini savunan Aydın-lıkçı yoldaşlarımızın yanlışları yeni değildir... Eski Avusturya impara-

torluğunun Ukrayna sosyal-demokratlarının ve Avrupa'nın Polonyalı sosyalistlerinin tutumuna hatırıyan herkes, Türk yoldaşlarımızın yanlışın köklerinin İkinci Enternasyonal'in sosyal-patriyotik (sosyal-milliyetçi, bn.) ideolojisinde olduğunu anlayacaktır." (Aktaran Mete Tuncay, Türkiye'de Sol Akımlar (1908-1925), s. 349) biçimindeki eleştirisine cevaben yaptığı konuşmasında savunulan görüşler bu iddiaları doğrular niteliktedir. Şöyle demektedir Şefik Hüsnü:

"Emperyalizme ve gericiğe karşı savaş(saltanatın, hilafetin, feodal ayrıcalıkların ve bütün ortaçağ kurumlarının ortadan kaldırılması), anlaşılmaları imzalanması veya saltanatın ilgası ve hilafetin kaldırıldığı ilan edilmesiyse sona ermedi... Lozan'dan beri Türkiye'deki durum budur... Ulusal devrimin ilk aşamasını tamamlamış olan Türkiye'deki uluzaşmaz milliyetçiler... gericiği diriltme çabalarını engellemek için, emperyalizme karşı savaşmaya devam ettiler... İnanıyorum ki, proletaryanın bu savaşa katılması kayıtsız şartsız zorunludur; çünkü bu yalnızca ulusal bir görev değildir, aynı zamanda proletaryanın bir gereğidir de... Olumsuz süreçte paralel bir de olumlu süreç vardır. Bu süreçte milliyetçi burjuvazi, kendine yeni bir başkent, yeni bir ordu, yeni bir jandarma örgütü kurmuş, yeni bir yönetim aygıtı yaratmış, ağır vergilerle ezilen öteki sınıflar ve çalışan kitleler üzerinde egemenliğini yavaş yavaş güçlendirmiş, demokrasiyi daraltmış ve halkın yönetime, adalet işlerine vb. özgür olarak de doğrudan doğruya katılmasına olanak bırakmamıştır. İşçiler birleşme ve grev hakkı, toplu sözleşme hakkı verilmiştir. Burjuvazi, top-rağı az ya da bütünü topraksız köylüler (yarı köle olan 'maraba'lar) için hiçbir girişimde bulunmamıştır, yeni devlet tekelleri, doğrudan ve dolaylı yeni vergiler getirmiştir. Burjuvazinin bu ezici egemenliğine karşı savaşmamak, proletaryanın ve çalışan kitlelerin çıkarlarına ihanet etmek anlamına gelirdi... Fakat toplumsal güçlerin ilişkileri, sınıf çatışmasını eylem alanında son derece karmaşılaştırmıyordu; çünkü emperyalist kapitalizm her türlü uzlaşmaya hazır olan fırsatçı ve gerici bir muhafet, çok çabuk ve güçlü bir şekilde ortaya çıkmıştı... Savaştan yükünden ve yasaokladan yıpranan çalışan kitleler muhafetlerin oyunlarına kolayca yenildiler; ordunun yönetiminde bile anlaşmazlıklar çıktı; bu koşullarda gericiğin tehlikesi çok şiddetlidir. Yoldaş Manuilsky'nin sözünü ettiği eğilim, böylesine karmaşık koşullarda ortaya çıkmıştı... Sünuşi, Acemi, Mahmut, Rıza Han, Mustafa Kemal, Simko ve birçok başkaları -ister burjuvazinin, ister feodal sistemin temsilcileri olsunlar- ezilen Yakin Doğu'nun dünya kapitalizmine karşı, aynı zamanda dünya proletaryasının da düşmanı olan bu kapitalizme karşı verdiği savaştan bıkmışlardır."

"...Kürt sorunu, son 50 yılda üç ya da dört kere feodal düzenle ilgili ve yan bir sorun olarak ortaya çıktı. Kürtlerin ulusal sorunu şimdiye dek tam kapsayıcı hiç ortaya konmamıştır. Yürürlükteki yasaalar, bütün Müslüman nüfusa aynı anayasal hakları tanıyıyor. Bu yüzden aydın Kürtlerle şehirli Kürtlerin hiçbir ulusal ve ayrımcı iddiası yoktur." (Aktaran aynı eser, s. 350)

Şefik Hüsnü'nün bu görüşlerinin özetidir: Kemalist devrim kesintiyi uğraması, devam etmektedir. Kemalist iktidar, işte gericileşen muhafet tarafından sıkıştırıldığını dolaylı sınıf mücadelesi verilememekte, daha çok kemalist yönetimin pekişmesine destek olmaktadır. Yönetime karşı oluşan bir diğer muhafet, Kürt sorunu ise, dağılı nüfusun ve feodal beylerin

gericilik hareketidir. Kemalist hareket emperyalizme karşı savaşın bayrağıdır. TKP'ye düşen görev bu bayrağı arkasından yürütmektir. Dolayısıyla Manuilski'nin görüşleri doğrulanmaktadır. Çünkü eleştiriyi yalanlama biçiminde cevap yoktur, daha çok içinde bulunulan konumun ve kemalist hareketin savunulması vardır.

Oysa kemalist hareketin, "Yeşil Ordu", Çerkez Ethem ve Mustafa Suphiler olayındaki tavrı onun gericilikle uzlaşmasının açık göstergesidir. Bu tarihten itibaren süren mücadele çeşitli kükler arasındadır. Üstelik muhalefetin tümü gericidir değildir. Hele Kürt hareketi hiç mi hiç gericidir değildir. Terakki Perver Fırkası ise yönetimin gericiliği uygulamalarına karşı tavır almaktadır. Gericilikle uzlaşmış bir burjuva iktidarına karşı savaşım hiç bir şekilde ertelenemez ve hatta bu yönetimin desteklenmesi hakkı gösterilemez. Bunun adı, Manuilski'nin dediği gibi, sınıf işbirliğidir. Kürt sorununa yaklaşım ise, tam sosyal-göven bir özdür. Kürdistan'ın o günkü konumuna baktığımızda, nüfusun %90'ı kırsal yaşamaktadır. Köyü bir feodal hakimiyet hüküm sürmektedir. Şehirleşme çok cızırdır ve daha çok işbirlikçi nüfusun yoğunlaştığı bir alanlardadır. Asker, memur, tüccar bir tabakadır. Aydınlanma olayı Kürdistan'da bağımsız kapitalist bir gelişme içinde olmamıştır. Aşiret reisleri veya çevreleri ile bunların çocuklarından ve imparatorluk bünyesindeki memur-bürokrat kesimden oluşan feodal yapı bir tabakadır. Bu, ayrılmak yanı sıra olmayan şekilde gösterilen nüfus esasen bağından beri işbirlikçidir. Çok az bir aydın çevre ile otomom yapısını koruyan aşiret reisleri, kemalist hareketin inkarcı ve ikiyüzlü politikasına karşı çıkmakta ve özerklik istemektedir. Bunun için, gericilik esasen bu hareketin ezilmesidir. İşbirlikçi nüfus bir halkın iradesini temsil edemez. Halkın %90'ı dağılır ve geridir diye, üzerinde uygulanan katliam hakkı gösterilemez. Ama TKP 1925-1930-1938 isyanlarında katliamı kraldan daha kralları bir eda ile Komünter'de savunmuştur. Bütün bunlar, kemalist hareketin kendisini, TKP içinde ve TKP eylemleri Komünter'de başıyla temsil ettirdiğini göstermektedir.

Evet, 1921 Ocak'ında uygulanan plan başarıyla gerçekleştirilmiştir. Devrimci-Demokratik eğitim hareketi içinde tasfiye edilmiştir. Ama olayın boyutları bununla da kalmaz. Sıra burjuvazinin kendi içindeki tasfiyelere gelmiştir. Konu içinde ele alındığında anlaşılacağı üzere, M. Kemal, en sadık uşaqlarını bile çıkarı gereği ortadan kaldırmaktan çekinmemiştir.

29 Mart 1923'te, parlamentoda Lozan görüşmeleri üzerine yapılan tartışmada M. Kemal'e karşı çıkarılan siyasi tartışmalar Trabzon milletvekili Ali Şükrü, esarenci bir şekilde ortadan kaybolur. Ali Şükrü, Lozan'da Türkiye'yi temsil eden İnönü'nün politikasını eleştirir. M. Kemal ise, İnönü'yü savunmuştur. Bu sırada sert tartışmalar çıkmış, M. Kemal, Ali Şükrü'nün üzerine yürümüştür.

Araştırmalar sonucu Ali Şükrü'nün işkence edilerek öldürüldüğü ortaya çıkar. Ölüm olayının faili olarak Topal Osman'dan kuşku duyulur ve bu doğrulanır. Ancak Topal Osman suçlu kabul etmez. Bulduğuna göre, Topal Osman'ın Mustafa Suphi ve arkadaşlarının da katledilmesinde rolü vardır. M. Kemal'i Samsun'dan Erzurum'a yol açarak götüren bir kişi, daha sonra M. Kemal'i koruyan muhafız alayı komutanlığına getirilmiştir. Giresun alayı olarak da adlandırılan bu alay tamamen Giresun'un en seçme seçicilerden müteşekkildir.

Ancak, bu olayı aydınlatmadan

önce, Mustafa Suphileri katleden Yahya Kähya'nın akibetini aktarmakta fayda var. Yahya Kähya, Trabzon yöresinde bu süre içinde hapis kaçkını ve eşkiyalardan oluşan 1000 kişilik bir kuvvet ile tam bir egemenlik sağlamıştır. İttihatçılarla ilişkisi olduğu gerekçesiyle tutuklanır, ancak K. Karabekir'in araya girmesiyle serbest bırakılır. Gözaltında olduğu sıralarda eğer cezalandırılırsa her şeyi açıklarım diye tehditte bulunur. Bu tehdit M. Kemal'i telaşlandırır. Kendi istihbarat ve şifre subayı İsmail Hakkı Tekke aracılığıyla Yahya Kähya'yı kim vurduya getirerek öldürtür ve mesele kapanır. Ancak Topal Osman bu olaydan da haberdardır. Bu durum M. Kemal'i rahatsız eder. Çünkü olayın direkt kendisine dayandığını açıkça kıması tehlikesi vardır. Topal Osman tutuklandığında kendisine sahip çıkmıştır. Bu, Topal Osman'da düş kırıklığı yaratarak tepki biçiminde açıklamalara yönelmesini doğurur endişesiyle M. Kemal, istihbarat subayı eliyle meseleyi halletmeye yönelir.

Yapılan plan gereği M. Kemal kaldığı köşkü gizlice terkeder ve İsmail Hakkı Tekke bir miktar asker ile köşkü sarak ateş açtırır. Ondan bir grup askerin isyan ederek M. Kemal'i öldürmek istediğini zanneden muhafız alayı, köşkü savunmaya başlar. Oysa hiç çatışma olmaz. Çünkü da Topal Osman'ı tutuklayabilme imkanı vardır. Ancak tercih edilen onun ölü ile geçilmesidir. Nitekim bu kompo ile Topal Osman ağır yaralı ele geçirilir ve ölür.

M. Kemal döneminin tasfiye hareketlerinden birisi de Terakki Perver Cumhuriyet Fırkası'nın zorla kapatılmasıdır. M. Kemal'in "bir sır gibi sakladığı Cumhuriyet" in ilanından sonra niyetleri açık seçik görülmeye başlanmıştır. Cumhuriyet'in ilanıyla birlikte M. Kemal kendi insiyatifini sağlamak için İsmet İnönü başkanlığında yeni bir hükümet oluşturur. Bu hükümetin izlediği siyaset, muhalefeti içinde yeni bir parti kurmaya iter. İnönü hükümeti, sert eleştirilere ve baskılara rağmen, M. Kemal'in ağırlığını koymasıyla, hakkında verilen gensoru oylamasında güven oyu alır (8 Kasım 1924). Bunun üzerine Kazım Karabekir, Ali Fuat Çebesoy ve Hüseyin Rauf Orbay'ın önerisinde 17 Kasım'da Terakki Perver Fırkası oluşturulur. Muhalefetin birleşmesi İnönü hükümetinin 22 Kasım'da istifasına yol açar ve 27 Kasım 1924'te muhalefetin de onayını alan Fethi Bey hükümeti kurulur.

Terakki Perver Fırkası, M. Kemal'e ve onun zorla uygulamalarına karşı durması nedeniyle hemen bütün muhalefeti etrafında birleşmesini sağlar. Kürt isyanlarına önderlik eden feodal ileri gelenler bile bu partiyeye umut bağlamışlardır. Bu denli bir ilgi ve hızlı gelişme M. Kemal'in dikkatinden kaçmaz. Şeyh Said isyanının da patlak vermesi bahanesiyle, Fethi Bey aracılığıyla, 25 Şubat 1925'te partinin kendi kendisini kapatması istegi iletilir. Fethi Bey partinin ileri gelenleri ile yaptığı toplantıda "size partinizi kendi kendinize dağıtmanızı bildirmeye beni görevlendirdiler. Dağıtmazsanız geleceği çok karanlık görüyorum. Kan dökülecektir." (Ali Fuat Çebesoy'un anılarında aktaran İstiklal Mahkemesi, s. 230) der. "Bu, M. Kemal'den gelen açık bir tehdittir." Kazım Karabekir Paşa, kanunlara bağlı olarak parti kurabileceklerini, fakat dağıtmayacaklarını belirterek, "Hükümetiniz. Her çeşit kuvvetiniz, çeşitli araçlarınız vardır. Hükümet istiyorsa Parti'yi kendi kapatır" cevabını verir. (age, s. 230).

Aslında Başbakan Fethi Bey'in de

belirttiği gibi, bu görüş hükümetin değil, M. Kemal'indir. Yalnızca bu durum bile daha o zamandan beri hükümetlerin sadece görüldü olduğu göstermektedir. Büyük zorba herşeye kadir ve herşeyin üstündedir. Kendi çizdiği sınırları bile tanımayarak hükümeti hiçe saymakta, herşeye müdahale edebilmektedir.

Hükümetin isyanı bastırmayışı onun azadilmesi için bir neden olur. Ayrıca, Terakki Perver Fırkasını feshetmemesi de bunu pekiştirir. İsyanın bastırılması ve muhalefetin ezilmesi için hükümetle Takrir-i Sükun Kanununu çıkarması adanır. Fethi Bey (Okyar) buna yanaşmaz. Ancak mecliste başbakan yumuşak politika izlediği gerekçesiyle sert bir şekilde eleştirilir ve Takrir-i Sükun Kanunu vb. sert tedbirlerle isyanın ezilmesi için 60'a karşı 94 oyla benimsenir. Bunun üzerine Fethi Okyar istifaya eder. Daha doğrusu bu kanunun çıkarılmasıyla istifaya zorlanmıştır. Çünkü, daha önce İnönü, M. Kemal tarafından çağırılarak kabineyi oluşturmuş ve izlenecek politika belirlenmiştir. 28 Kasım 2 gün sonra, 4 Mart 1925'de kabine açıklanır ve aynı gün hem hükümet güven oyu alır ve hem de Takrir-i Sükun kabul edilir. Takrir-i Sükun Kanunu gereği Ankara'da Ali Çetinkaya başkanlığında oluşturulan İstiklal Mahkemesi 25 Mayıs'ta Terakkiperver Cumhuriyet Fırkasını kapatır.

Ali Çetinkaya, kemalist bir kadrolar için ilginç bir karakterdir. İstiklal Mahkemelerine geçmeden önce bu tipi tanıtmak yarar var.

Ali Çetinkaya, imparatorluk döneminde Bursa Askeri Lisesi'ni ve Harb Okulunu bitirmiştir. Arnavutluk ve Makedonya'da görev yapmış, bu sırada Bulgaristan Bağımsızlık Mücadelesine karşı savaşmıştır. 1907'de İttihat ve Terakki Cemiyetine girmiştir. Abdülhamid'i koruma birliğinin komutanlığını yapmış, 1911'de Trablusgarp'da İtalyanlara karşı çarpışmıştır. İzmir'in işgalinden sonraki dönemde yarıbay olarak işgale karşı savaşmış, 1920'de Afyon milletvekili olarak, İstanbul'da Osmanlı Meclisi Mebusan'ına katılmıştır. İstanbul'un işgali üzerine Kuva-yı Milliye olur. Daha sonra müdafaa-i Hukuk Cemiyetine katılır. CHP idare meclisinde yer alır ve ikinci dönemde Afyon milletvekili olarak TBMM'ne katılır. 1925'de Ankara İstiklal Mahkemesi başkanlığına getirilir. 1934-39 yılları arasında Bayındırık, 1939-40 yılları arasında ise ulaştırma bakanlığı yapar.

Bu kısa biyografide adeta Türk burjuvazisinin evrimleşmesi vardır: Osmanlı olarak doğuş, daha sonra ittihatçı, Kuva-yı Milliye, Müdafaa-i Hukukçu, CHP'li ve nihayet, öze dönüş gereği, azgın bir karşıdevrimci olma. Türk burjuvazisi de önce Osmanlı'dır. Daha sonra sırasıyla Pan İslamcı, Pan Türkist (Yani Turancı), yarı Kuva-yı Milliye olur ve nihayet Kemalizm ve Misak-ı Milliçilikle karar kılar.

Kemalist kadrolarda aranan özellikler içinde şahsiyet, yetenek vb. şeyler önemli değildir. Aranan özellikler, iyi ve sadık bir uşak ruhuna sahip olma, koşullar ve çıkar gereği bu kalemlerle renk değiştirebilmek (ideolojik-politik ve kültürel alanlarda) ve en önemlisi de azgın bir işçi, köylü ve halklar düşmanı, karşı-devrimci olmaktır. Bu özelliklere sahip olunmadı mı, kişi ne kadar üstün yetenek sahibi olursa olsun kurtuluş savaşında ne çok emeği geçmiş geçsin çok alçakça kompo ve entrikalarla tasfiye edilmekten kurtulamaz.

Kemalizm felsefesinde liberal, demokrat politikacıya yer yoktur. Bu özelliğinden dolayı dünyanın hiç bir ülkesinde görülmesi sayda siyasetçi ve yöneticiye politika arenasından el etek çekirilmiştir. Yıl-

larca en iyi hizmet vermiş birisi de olursa en küçük bir çelişki içerisinde girildi mi gözünün yaşına bakılmadan siyasi yaşamına son verilir. TC tarihi baştan başa böylece olaylarla doludur. Her on senede bir, yeni bir ekip işbaşına getirilir, eskisi yıpranmış olduğu gerekçesiyle geri çekilir. Bu süre 12 Eylül'den sonra daha da kısalmıştır.

M. Kemal'in muhalefeti tasfiye etme araçlarından birisi de İstiklal Mahkemeleridir. İstiklal Mahkemeleri aslında yasadışıdır, yasa tanımazlığın, her türlü yasanın üstünde yer alışı yasallaştırılmıştır. Kanun dışı davranış genelde Türk egemen sınıflarının, özelde Kemalizm'in en özgün yanı, daha doğrusu mesleğidir.

Kurtuluş savaşı sıralarında hiçbir kural ve sınır tanımayan, tamamen siyasi ahlaklılığı yol ve yöntemlerle devrimci-demokratik hareket tasfiye edilmisti. O dönemde henüz bir iktidar olmadı için yasa dayanağı pek gerek de duyulmamıştır. Gerçi İstiklal Mahkemeleri 1920'lerde de vardır ama iç muhalefetin ezilmesinde çok az başvuru bir mercidir ve daha çok yasa suçlarını yargılamakta. Ancak, iktidar oluş, yani cumhuriyetin ilanı sonrasında muhalefetin bastırılmasında izlenen kural ve ahlaklılığı yöntemler yasa haline getirmiştir. Yine kendisi tarafından düzenlenen yasalar çerçevesinde yönetim yetersiz kalıp muhalefet güçlenince, Takrir-i Sükun diye adlandırılan "kanun" a dayalı olarak olağanüstü ve sınırsız yetkilerle donatılmış İstiklal Mahkemeleri adeta bir hükümet gibi davranarak ülkeyi yönetmeye başlamıştır. Denilebilir ki, Takrir-i Sükun ve İstiklal Mahkemeleri örneği bir devletin kendi çizdiği sınırları ve kendi kendisini tanımlamasının belki de ilk örneğidir. Çünkü bu kanun, her türlü yasanın üstünde yer alan bir yasa, İstiklal Mahkemeleri ise, bu kanuna dayalı olarak tüm devlet mekanizmasına emrecek sınırsız yetkilere sahip olan organlardır. Bu kanun ve mahkemelerin "yasal" ve "meşru" niteliği hükümetin kendi kendisini gayri-meşru ilan etmesi demektir. Adına bakıp da İstiklal Mahkemelerini, belirli hukuk ilkeleri temelinde "adeta" dağıtan organlar olarak değerlendirmek gerekir. Tam tersine, İstiklal Mahkemeleri, kemalistlerin TC'yi orman kanunlarıyla yönetmedeki devlet baskı organlarıdır. Hukukla hiç bir ilgileri yoktur. Bunu aşağıda görüleceği üzere, Takrir-i Sükun kanunu ile mahkemenin işleyiş, yetkileri ve uygulamalarından çıkarmak mümkündür.

"1- Sıkıyönetim ilan olunan bölgelerdeki suçlar için bir İstiklal Mahkemesi kurulacaktır. Sıkıyönetim bölgesi dışında kalan memleket parçalarında işlenen siyasi ve asayiş suçlarına bakmak üzere de Ankara'da ayrıca ikinci bir İstiklal Mahkemesi kurulacaktır. Ayaklanma bölgesindeki İstiklal Mahkemesi'nin idam kararları derhal, Ankara İstiklal Mahkemesi'nin idam kararları ise, meclisin onayından sonra yerine getirilecektir. (Oysa, o zamanın Anayasası olan Teşkilat-ı Esasiye'nin 26. maddesi gereği idam yetkisi sadece TBMM'e aittir. Ama görülen o ki, meclis de kendi kendisini gayri meşru kabul etmekten çekinmemektedir. bn.)

"2- İlk politika durumu ile ilgili bütün teşkilat, tesisat ve yayın. Hükümetin isteği ve cumhurbaşkanının onayı ile men edilecektir. Bu gibi yayınlarla bulunan gazete ve kitapları bakanlık ve bunların sahip ve yazarları Ankara İstiklal Mahkemesinde yargılanacaktır." (TBMM tutanaklarından aktaran age, syf. 102)

Mahkemelerin yetkisine gelince: "mahkemeler, vicdani kanaatlerine göre karar ve yetkisine sahip olup

delil aramasına gerek yoktur... Kararları temiz edilemez ve hemen uygulanır. Bütün mülki ve askeri görevliler, İstiklal Mahkemelerinin verdikleri kararları ve emirleri uygulamak zorundadırlar. Bu yetkileri kullanırken hiç bir kuruluş onları denetlemeye yetkisi yoktur." (age, syf: 412) Aynı şekilde, Ankara İstiklal Mahkemesi Başkanı Ali Çetinkaya 17 Mart 1925'te yaptığı açıklamalarda "Yetki alanlarının çok geniş" (age, syf: 224) olduğunu belirtmiştir.

Hiç bir delile gerek duyulmadan verilen, temiz hakkı olmayan ve gangster ruhu mahkeme yetkililerin "vicdanlarına" kalmış bir kararın insan hak ve hukukla bağdaşmayacağı açıktır. Zaten hiç kimsenin ve hiç bir kuruluşun kararları denetleme yetkisi de yoktur. Bütün devlet teşekkülleri ve yöneticileri mahkeme emir ve kararlarını uygulamak zorundadırlar.

Bu dokunulmazlık öyle bir noktaya gelir ki, hükümetin çıkardığı yasa gereği affedilmesi gereken Kemal Fevzi, isyan bölgesi İstiklal Mahkemesi başkanı ve diğer üyeleri tarafından idama mahkum edilir. Bu karar açıkta açık hükümeti tanımadır. Ama hükümetin tavrı yalnızca bu kararı onaylamak olur.

Olayın gelişimi şöyledir: Mahkeme Kemal Fevzi'ye idam cezası vermiştir, ama hükümetin çıkardığı yasa gereği Kemal Fevzi affa uğramaktadır. Bu durumda Savcı Ahmet Süreyya, başkan hakim Ali Saip ile üye hakim Lütfi Müfit'i kararın uygulanamayacağını belirtir. Ancak bu görüşe Ali Saip ile Lütfi Müfit karşı çıkarlar. Hatta Lütfi Müfit, "Bizim belli bir amacı vardır. Ona varmak için aramızda kanunun üstüne de çıkarız." (Ahmet Süreyya Öğever'in anılarında aktaran aynı eser, syf: 140) der ve kararın uygulanacağını belirtir. Bunun üzerine anlaşmazlık Ankara'ya gider. Ahmet Süreyya durumu bir mektupla Milli Savunma Bakanı Recep Bey'e iletir ve hükümetin görüşünü ister. Recep Bey, "durumun üçüncü olduğunu ve bu sebeple Cumhurbaşkanı ve Başbakanı bil-dirmedigini" ifade eder ve gönderdiği cevabında: "Mahkemenin yetkilerinin geniş olduğunu, Takrir-i Sükun Kanunu'nda da bunun görüldüğü, Ankara İstiklal Mahkemesi'nin de bu görüşle çalıştığını belirterek savcılığa bu esaslar içerisinde yargıclarla anlaşmasını" ister. (aynı eser, syf: 140-141) Bu cevaba rağmen durum, İnönü'ye de iletilir. İnönü, mahkemeye yazdığı mektubunda olaydan haberdar olduğunu ifade eder, ancak hiç bir görüş belirlemez. Bunun üzerine Ahmet Süreyya, İnönü'ye bir mektup yazarak görüş belirtmesini ister ancak yine cevap alamaz. Bu, dolaylı yoldan hakimlerin görüşlerini benimsenmesi anlamına gelmektedir. Bu görüş, esasen ruhunu M. Kemal'in, "inkilabın kanunu mevcut kanunların üstündedir" (aynı eser, syf: 141) sözlerinde almaktadır. Oysa mevcut kanunları oluşturulan da yine kendileridir "İnkilabın kanunu" dedikleri sev ise, yönetimin gerisindeki bir kaç asker zorbalarının ağzından çıkan sözlerdir.

Evet, yukarıdaki örnekte de görüldüğü gibi, kendi kanunların kendisince tanınmaması, hükümetin oluşturduğu bir organ tarafından, hükümet kararlarının uygulanmaması ve bunun da yine hükümetce benimsenmesi dünya tarihinde görülümüş bir şey değildir.

Bu mahkemelere karşı çeşitli tepkiler de oluşur. Örneğin: Feridun Kandemir, "İstiklal Mahkemelerinin doğrudan doğruya İsmet Paşa'dan emirlerle çalıştığı ve bu dönemin, İsmet Paşa'nın baskı devri olduğunu, hatırdan verdiği kararlarla İsmet Paşayı bile aştığını" (Feridun

Kandemir, Siyasi Dargınlıklar, C-II'den, aktaran aynı eser, syf: 403) söylemektedir. Ali Fuat Cebesoy hatıralarında mahkemeyi keyfi olmakla suçlamaktadır. Ahmet Emin Yalman ise, "... bu mahkemeleri ideal bir yargı sistemi saymak hatıra gelmez. Gelişi güzel seçilen birkaç milletvekili tarafından ilk hislere göre verilen hükümler arasında bir hayli hatalılar ve haksızlıklar olmuş, adaletten çok, önce ortalgı süstürmek ve bastırmak gayesi oranmıştır" (Ahmet Emin Yalman, Gördüklerim ve Geçirdiklerim, aktaran age, syf: 403) demektedir.

İstiklal Mahkemeleri'nin kapsamına giren "suçlar" şunlardır: "Ayaklanma suçları, Muhafız basın suçları -özellikle İstanbul basınına oluşturduğu muhalefet, yurt içindeki diğer muhalefetin yanında yer alıyordu-, Komünist örgütlenme suçu, Hükümete muhalefet" (aynı eser, syf: 406) Görüldüğü gibi, "Hükümete muhalefet" bile suç teşkil etmektedir.

"İstiklal Mahkemeleri" isimli kitabı kaleme alan, sözde bir bilim adamı olan Doç. Dr. Ergün Aybars bile, mahkemelerin niteliğini açığa vurmak zorunda kalmıştır:

"İstiklal Mahkemeleri, hukuk mahkemeleri olmadıkları için, çalışmalarında da hukuk ilkelileriyle bağdaşmıyordu. İnsan hakları ve özgürlükleri gibi klasik demokrasi ilkeleri söz konusu değildi... Tüm sivil ve asker yöneticilere emir vermek ve bu emirleri yerine getirmeyenleri de cezalandıracak yetkiye sahip olduklarından büyük moral güçleri vardı. Özellikle idam kararlarının temyiz olmasından derhal uygulanmasından dolayı yarattığı korku sebebiyle «Tehlis mahkemeleri» olarak" (aynı eser, syf: 404) değerlendirmeleri, onların niteliğini açık görmeye yetmelidir.

İstiklal Mahkemelerinin estirdiği bu terör yüzünden, "1926 yılında Ankara İstiklal Mahkemesi Başkanı Ali (Çetinkaya) Bey ve üye Kılıç Ali Bey'in ülke içindeki nüfus ve otoriteleri bir ara Başbakan İsmet Paşa'ninkinden daha etkin gözükmeğe başladı." (aynı eser, syf: 402)

İstiklal Mahkemeleri suç kapsamına, basın muhalefeti de girdiği için Türk basını daha o zamandan "bağımsızlığını ve tarafsızlığını" yitirerek tamamen Türk burjuvazisinin kapatması bir metres haline dönüştürülmüştür. Bu nedenle, günümüzde "gazete" diye piyasada sergilenen kağıt parçalarını, ister sağ, ister sol olsun, istisnasız TC'nin ve Misak-ı Milli'nin savunulması görevini üstlenmesi bir rastlantı değildir. Nasıl ki, TKP bu dönemde bağımsızlığını yitirmişse, aynı şekilde basın da yitirmiştir. Onun için, söz konusu "muhalefet" TC ve Misak-ı Milli esas alınarak yapılmaktadır. Bu ise, devleti yıkmayı amaçlamayan bir "muhalefet" olduğu için onay görmekte, karşılığında ise, "yaşam hakkı" verilmektedir.

Bu mahkemeler, Dersim isyanı sırasında ise tamamen zincirinden boşanmış bir barbarlığın organları olarak faaliyet yürütmüştür. "Mahkeme" diye adlandırılan organ bir "hakim" ve bir "katip"ten oluşmaktaydı. Söz konusu "mahkeme" heyeti üyeleri ise, yerel yönetici veya subaylardan oluşmaktaydı. İsyan bölgesi olan Dersim'in hemen her yerinde bu mahkemeler vardı. Her yönetici veya subay bu yetkiye sahipti. Yargılanan insan "mahkemeye" çıkarılmıyordu, tanık veya delile gerek duyulmadan temyiz olamayan idam kararları peşpeşe yağdırılıyordu. İdam edilecek olan insanın savunma veya son bir söz söy-

leme hakkı bile böylelikle ortadan kaldırılmış oluyordu.

Günümüzde ise, bu mahkemelerin rolünü Sıkıyönetim Askeri veya Devlet Güvenlik Mahkemeleri (DGM) yerine getirmektedir. Verilen cezalarla yski veren politik mantık aynı olmakla beraber, mahkemeler biçim olarak görünüşte bir takım "yasal" ve "hukuksal" temele oturtulmuştur. Bunun nedeni ise, dünya kamuoyunun tepkisidir. Ama ne kadar kılıf geçirse de mızrak çuvala sığmamakta, yapılan zorbalık, vahşet, katliam açığa çıkmaktadır. Bugün izlenen şey, bu sınıfın ve ideolojinin eski geleniği daha modern yöntem ve araçlarla devam ettirdiğini göstermektedir.

M. Kemal döneminin muhalefeti ezme veya etkisizleştirme savaşında kullandığı bir diğer yöntem ise, "af"tır. "Af", TC'nin sık sık halka ve muhalefete karşı kullandığı bir savaş silahı, bir kurum haline gelmiştir. O, TC'de hiç bir zaman "bağışlama" gibi bir içerikle kullanılmamıştır. Tam tersine, politik bir silah olarak, muhalefeti teslim almak ve usaklaştırmak için bir şantaj biçiminde kullanılmıştır. Bunun için de, "af", genellikle muhalefetin şiddet yoluyla sindirilmesi ve ezilmesi sonrasında sonra geriye kalanları inandırılan vazgeçirtmek için kullanılır. Oysa, uluslararası hukuk kurallarına göre af, görünüşte de olsa hükümlünün topluma kazanılması için baş vurulan sosyal bir araçtır. Dikkat edilirse, af ya da diğer bir deyişle bağışlama bir yaptırım gücü, bir şeyin karşılığında kullanılan politik bir silah değil, topluma kazanmak için yapılan sosyal bir faaliyet olarak lanse edilir. Ancak bu klasik burjuva demokrasisinin geçerli olduğu ülkeler için sözkonusudur.

TC'de ise, ne mahkemeler, ne cezalar ve ne de "af" hukuk kurallarıyla bağdaşır. Bu kurum ve olgular, insan hakları ve hukuk kurallarıyla alay ederse, kendine has bir düzen içerisinde işler ve tamamen politik amaçlar için kullanılırlar. "Af", TC'de hiç bir zaman sosyal bir araç veya faaliyet olarak görülmemiştir. "Af" daıma muhalefetin ezilmesinden sonra çıkarılır ve bunlarla temel yan politik iken, sosyal içerik çok tali ve "adi" suçları içindir. Bu da kendi başına değil, politik affa tabidir. Tüm bu yönleriyle "af" adeta devletin toplum üzerindeki egemenliğini ve muhalefete karşı kazandığı "zaferi" simgeler!

"Bazı kimseler pişmanlık ve devrime bağlılık gösterdikleri için Atatürk'ün Cumhurbaşkanlığı olarak yaptığı ricalar üzerine mahkemeler beraat ettiler... Af, günümüzde dek çok sık başvurulan bir yöntem oldu. Bu konuda Türkiye Cumhuriyeti kadar bu yönetime başvuran ülke sayısı zannediriz çok değildir" (age, syf: 409)

Evet, Türkiye Cumhuriyeti kadar insan özgürlüğüne kasteden ve cezaevlerini tıkabasa dolduran, muhalefet üzerinde en alçakça oyunlara oynayarak her dönemde toplumsal muhalefeti bu oyun ve zor yöntemleriyle bastıran bir ülkede her on yılda bir askeri darbeler ardından böylesi bir "af"fa başvurma hakkı sanırız onu diğer ülkelerden ayıran önemli özelliklerdendir. Ancak, bu TC açısından pek de güvenli olacak bir durum olmasa gerek. Böylesi haklar düşmanı bir devlet tüm toplumu en ağır baskı ve işkencelerden geçirdikten sonra başkavduğu sahte "af"larla ne kadar yüzüne insancıl bir maske takmaya çalışırsa çalışsın halkları aldatmayı başaramamıştır ve bundan sonra da başarması düşünülemez.

B-) "ÖZEL HARP DAİRESİ" NİN KURULUŞU, KONTRGERİLLA VE 12 MART

II. Dünya savaşı öncesinde dünyada varolan ordular dış tehlikelere, dış düşmana karşı oluşturulmuş düzenli ordulardır. Ancak savaş sürecinde ve sonrasında yükselen halk hareketleri birer birer zafer kazanıp, klasik sömürgecilik yerle bir edilince yeni koşullara uyacak yeni savaş biçimleri geliştirmeye başlanı. Emperyalizme ve sömürgecilğe karşı verilen savaşlar gerek daha çok sınıfsal bir öze kavuşmaya başlar. Kendi varlığına yönelik bu ciddi tehlikeler karşısında emperyalizm klasik sömürgecilğe yerine geçirdiği yeni sömürgecilğe bağlı olarak yeni tip ordu örgütlenmelerine gider. Daha önceleri dış "düşmana" karşı savaş düzeni içinde örgütlenmiş olan ordular yeni sömürgecilğin siyasi, askeri, ekonomik ve kültürel stratejisi gereği yapısal değişikliğe uğralar. Yeni-sömürgelelerdeki kukla ordular, dış düşmana karşı veya düzenli savaş esasına göre değil, "iç savaş, iç düşman" a göre yeniden düzenlenirler. Halkın muhalefini etkisiz kılacak, onu denetim altına alacak özel sivil birimler oluşturulur ve bu birimler illegal yürüttükleri faaliyetlerle tüm toplumu bir ağ gibi saran ve tüm devlet düzeninde olağan-üstü yetkilere sahip olan örgütlenmelere dönüşürler.

Bu tip örgütlenmelerin yaratıldığı ve düzenin savunulmasında etkin bir tarza kullandığı ülkelerin en belirgin özelliklerinden birisi de Türkiye'dir. Bu açıdan Türkiye örneğinin incelenmesi bu konudaki genel yapının kavranmasında büyük oranda yararlı olacaktır.

Türkiye'de "Özel Harp Dairesi 1959'da, Türkiye ile Amerika arasında imzalanan İkili bir savunma anlaşmasından sonra kurulmuştur. Lübnan olaylarından kaygılanan Amerika, Türkiye'ye de komünist sızmalar olabileceğini düşünüyordum önermişti. Bu tarihten itibaren geliştirilmeye başlanan Özel Harp Dairesi, tamamen suillerden oluşan bir örgüt kurmuştu..."

"...1960'tan sonra kurulan Özel Harp Dairesi düşmanın arka cephesine atılacak özel bir gerilla kuvvetine komuta ederdi..." (M.Ali Birand, 12 Eylül Saat 04, S: 88-89)

"Özel Harp Dairesi"nin kuruluşunun ideolojik temeli Amerikan askeri tezdirdi: "Dışarıdan getirilen ve bazı askersel yöneticiler tarafından benimsenen doktrine göre, bugün bas düşman ülkenin dışında değil, içindedir ve bu da «iç yıkıcı eylem» dir." (Venceremos, Şiliye Evet Pinoçet'i Hayır, S:29)

Türkiye'de Genel Kurmay Başkanlığı'nı bağli olarak, "iç düşman" a-yani halka ve devrimci harekete- karşı "özel savaş" yürütecek "Özel Harp Dairesi"nin kurulmasından sonra, "Özel Harp Dairesi" de devrimci harekete ve halka karşı savaş tarzı olan "özel savaş" yürütecek "kontrgerilla"yı oluşturur.

Faik Türlün, "özel savaş örgütünü" klasik olmayan savaşma usullerine göre teşkilatlandırılmış yetiştirilmiş kontrgerilla" (Mihri Belli olayı, II. Kitap Marksist-Leninist Haziran Hareketi, Rüşid Nuri İleri, s: 685) olarak tanımlar.

Yankı dergisinin 7 Ekim 1973 tarihli 133. sayısında ise, kontrgerilla'ya ilişkin şu görüşler yer almaktadır: "Bütün ülkelerde olduğu gibi, ülkenin güvenliğini sağlayacak kuvvetler arasında Komando-Gerilla temeli üzerine yetiştirilmiş bir yeni kuvvet daha katıldı. İşte 12 Mart'tan sonra isminden sık

sık bahsedilen «kontrgerilla» örgütü böylece ortaya çıktı.

"Milli İstihbarat Teşkilatı yanında Askeri İstihbarat Teşkilatının bir parçası olarak çalışan ve halk dilinde «kontrgerilla» örgütü denilen örgütün görevi bilhassa bir savaş halinde düşman ajanlarının faaliyetlerini kontrol etmek, yıkıcı planlardan vaktinde haberdar olup bunları önlemek, kısıcası yurdu düşmanın yıkıcı faaliyetlerine karşı üniformasız, yeraltı faaliyetlerinin kurallarına uygun olarak savunmaktır.

"Kontrgerilla düşmanın hukuk, kural tanımayan ajanlarına karşı aynı şartlar içinde savaşacaktır. Düşman ajanları öldürüyorsa o da öldürecek, düşman ajanları işkenceyle bilgi alıyorsa o da alacak, düşman tehdit yapıp korkutuyorsa o da yapacaktır. Kontrgerilla'nın görevi, bütün çarelere başvuruca yurdu düşman karşısında savunmaktır. Bütün ülkeler gayri nizami kuvvet adı verilen bu kuvvetleri, aynı metodları kullanıyordu. Tabii Türkiye'de kullanacaktır.

"Türkiye'deki mesele, kontrgerilla örgütünün Türkiye'yi 12 Mart'a getirdiği farzedilen anarşi hareketlerinin ve örgütlerinin hem ortaya çıkarılmasında hem de önlenmesinde rol oynamasıyla çıktı." (Aktaran age, s: 686-687)

"Özel Harp Dairesi" ve "kontrgerilla" Ecevit iktidarı zamanında güncellik kazanarak, üzerinde tartışılmaya başlanı. M.Ali Birand, 12 Eylül Saat 04 adlı kitabında bu konuda şunları belirtiyor:

"1974'te CHP hükümet olunca, birgün Genelkurmay Başkanlığı örtülü ödenekten para istemişti. Özel Harp Dairesi, VUSMAT (Amerika Askeri Yardım Heyeti) binasında otururken artık Amerikalılar parayı kesmişlerdi ve yeni bir yere çıkılması gerekiyordu.

"Başbakan bundan birsey anlamamıştı. Araştırttı, böyle bir kuruluş yoktu. Bütçede faslı da bulunmuyordu. Bu konuda brifing istedi. Başbakanlık konutunda sadece Ecevit ve Hasan Esat Işık'ın (Milli Savunma Bakanı) katıldığı bir toplantı yapıldı. Daha önceden binanın içinde gizli mikrofon bulunup bulunmadığı elektronik araçlarla tarandı.

"- Ne yapar bu örgüt? - Subversif (yıkıcı, bn) faaliyete karşındır. Gerilla savaş yoluyla bir istilaya karşı veya ülkeye sızacak güçlere karşı (kontrgerilla) mücadeledir.

- Nasıl yapıyorlar bu işi? - Vatandaşlar kişilerin oluşuyor. Biz de destek veriyoruz. Gizli silah depoları var. Bunu para kazanmak için yapıyorlar. Aralarında resmi üniformalı asker yok." (S: 89)

Buradan da rahatça anlaşılacağı üzere, hem "Özel Harp Dairesi" ve hem de "kontrgerilla" CIA ve Amerika tarafından yönlendirilmektedir. Bu durum, Türkiye vb. ülkelerde, ordunun ve yönetiminin -ister sol veya sosyal-demokrat- isterse sağ olsun- kukla niteliğini izah eder. Türkiye vb. ülkelerde yönetimleri CIA belirler, seçimler ise sadece bir görüntüdür.

"Özel Harp Dairesi" ve "kontrgerilla", CIA'nın Türkiye koludur. Görevleri emperyalizm ve yerli işbirlikçilerinin çıkarlarını korumaktır. CIA Türkiye'nin iç ve dış ekonomik, askeri ve politik siyasetine o denli önlenemeyecek kadar girmiş ve yön vermektedir ki, Başbakan İken İnönü ve Dişileri Bakan İken Çağlayangil bile bunu itiraf etmek zorunda kalmışlardır.

Söyle demektedir İnönü: "Daha bağımsız ve şahsiyetli bir dış politika izlenmesini istiyorunuz. Herkes aynı şeyden bahsediyor... Bir görev veriyorum. Neticesi daha gelmeden Washington'ın haberi oluyor. Sonucu memurumdan önce, Amerikan sefirinden öğreniyorum..."

Ancak, bu meselenin üstüne vakit geçirmeden eğilmek lazımdır. Yoksa bağımsız dış politikadan bahsedilemez. Hatta iç politikada bile bağımsızlık düşünülemez. Yapamazsınız bağımsız politika." (M. Şükrü Koç'tan aktaran, "CIA-Görünmeyen Hükümet" kitabına Onur Yayınevinin Notu, s: 12)

Çağlayangil ise bunu şöyle ifade etmektedir: "12 Mart'tan bir süre önceydi. Böyle bir hareketin olacağı bana ihsas edilmişti Amerika sefiri tarafından. Bir akşam üstü, Sefir bana telefon etti. Bilalüstü, Çağlayangil, evimize bir viski içmeye gelelim mi? diye sordu.

"Genel bir değerlendirmeye yaparken, sayın Çağlayangil dedi, biz devlet olarak (Türkiye'deki gelişmelere) sabredebiliriz ama, devlet dışında olanlar devleti bile denlemeyenler sabredemeyebilir, dedi..."

"Bundan açık birsey olmaz: 12 Mart'ta CIA vardır..."

"...Şimdi nasıl yapar CIA? CIA yapar, organik bağlarıyla yapar (yani Özel Harp Dairesi ve MİT, bn.)

"Benim İstihbarat şefim, kendisi farkında bile olmadan CIA benim altımı oyar.

"Elinde imkan var (yabancı) adamın. Girmiş, enfilte benim içindedir..."

"Onun için hiç şaşmam, aramam da, bulamam ki. Nasıl yaptı, bulamam..."

"Amerika, şuna aldanmaz: Bir memlekette demokratik idare olmuş, şoven idare olmuş, faşist idare olmuş, ona hiç bakmaz.

"Amerika, o memleketin kendisine ne ölçüde tabi olduğuna, kendi politikasına ne dereceye kadar satelit (uydu) haline gelebileceğine bakar.

"Değişik konularda siyasi baskı gelirdi. Ben şahsen bunlara göğüs germek durumunda kalmışım. «Birsey yapamazsınız» denirdi bana..."

"Tahran'daydım... (Şah) bana dedi ki: «...Endişe» duyuyor musun? Bir iş çıkacak sizden, askerlerden bir şeyler çıkacak...üzülmeye. Siyaset bu, herşeyin sırası gelir, zaten sen de böyle düşünürsün. Asker birsey çıkaracak dedi..."

"Senin ordu da isyan eder, benim ordum da isyan eder... Yani bir ordu isyan etmek kararını aldıktan sonra... nerede olacak olsun duman atınnr." (Aktaran İsmail Cem, Tarih Açısından 12 Mart, s: 297, 298, 299, 300, 301)

Yukarıdaki söz konusu açıklamalar CIA'nın Türkiye kolu biçiminde çalışan "Özel Harp Dairesi" ve "kontrgerilla"nın niteliğini anlamaya yeterlidir. Buradan da anlaşılacağı üzere, ister hükümetin izlediği iç ve dış politikadan ve isterse devrimci hareketin gelişmesinden kaynaklansın, sistemin ve yerli işbirlikçilerinin çıkarları sarsıldı mı bu örgütler hemen devreye girerler. Nitekim 12 Mart Askeri darbesi her iki nedenden de kaynaklanan bir müdahaledir. Denilebilir ki, "Özel Harp Dairesi" ve "kontrgerilla" ilk başarılı sınavını bu dönemde vermiştir.

O dönemde Demirel Hükümetinin izlediği iç ve dış politika, Amerika ve işbirlikçi-tekeli Türk burjuvazisinin taleplerine cevap verememektedir. Ayrıca bu politika, toplumu ezilen emekçi kesimleri ile gençliğin tepkisini çekmiş ve hızla yükselen bir muhalefet oluşmuştur. Önceleri dolaylı yollardan hükümet istifaya zorlanır, ancak Demirel buna yanaşmaz. Bunun üzerine ordu aracılığıyla verilen bir muhtıra ile istifa ettirilir. Nihat Erim başkanlığında yeni bir hükümet kurdurularak zorla güvenoyu aldırılır. İç ve dış politikada ABD'yi rahatsız eden sorunların çözümüne geçilerek, üslerden yararlanma, U-2 casus uçaklarının uçuşuna izin verilmesi ve haşhaş ekiminin yasak-

lanması gibi konularda Demirel döneminde ortaya çıkmış bazı engeller ortadan kalmıştır. İşte ise, henüz örgütsüz ve ekonomik talepler etrafında da olsa gelişen işçi hareketinin gençlik hareketi ile bütünleşerek siyasal bir karaktere bürünmesi önlemek ve ezme için sıkıyönetim ilan edilir. DGM'ler (Devlet Güvenlik Mahkemeleri) oluşturulur.

Hedef, bozulan "istiskrarın" sağlanmasıdır. Bunun için ise ilk hedef olarak yönetim değişikliğine gitmek gerekmektedir. Çünkü hedefler, ancak sağlam hükümetlerce gerçekleştirilebilecektir. Hükümet kurulu, gerekli girişimlerde bulunulur ve emperyalizmin bozulan istiskrarını sağlama kavuşturmak için devrimci muhalefet edilir.

Yönetim değişikliği konusunda fazla zorluk çekilmez. İnönü ve Çağlayangil'in yukarıdaki açıklamaları bu konuya ışık tutmaktadır. Ancak devrimci muhalefetin ezilmesi ve bunda "Özel Harp Dairesi" ile "kontrgerilla"nın oynadığı rol önemlidir ve çıkarılması gereken derslerle doludur. Dikkat edilirse, CIA devlet bünyesinde meydana gelen engeli kullandı ordu eliyle, halk içinde oluşan muhalefeti ise, "Özel Harp Dairesi" ve "kontrgerilla" eliyle ortadan kaldırmaktadır. Demek ki, "Özel Harp Dairesi" ve "kontrgerilla", halka karşı emperyalizmin bir savaş örgütü veya aracıdır, ve yöntemi ise, "özel savaş"tır. "Özel Harp Dairesi" ve "kontrgerilla" halka ve devrimcilere karşı sonsuz serbestlikte terör uygulama yetkilerine sahiptir. Hiç kimsenin bunu ne denetleme yetkisi vardır ve ne de gücü vardır. "12 Mart sonrası dönemde adı sanı ortaya çıkan ve tedbirlerin, hatta soruşturmaların hukukluluğuna da, insanlığın gölge düşüren kontrgerilla adı örgütün bu resmi görüntüsü, fakat gayri resmi örgütün niteliği ve amacı üzerindeki örtü kaldırılmamıştır." (Aktaran Rasih Nur İleri, Mihri Belli Olayı, s: 687)

Yukarıdaki sözler, Ecevit'in Yanki dergisine sayı 133, 7 Ekim 1973) yaptığı bir açıklamadan alınmıştır. Ancak aradan geçen yıllar bu sözlerin geçerliliğini ortadan kaldırmamıştır ve yine iktidarda olduğu bir dönemde, 6.5.1977'de Korutürk'ü ziyaret eden Ecevit şöyle konuşmaktadır: "Kimsenin bilmediği, Genelkurmay'da dahi kısıtlı kişinin haberi olduğu böyle bir örgüt kabul edilemez. Genç yaşında vatan için bu iş giren bir insan, ileride bunu başka amaçlarla da kullanabilir. Mutlaka bir denetim olmalı." (Aktaran M. A. Birand, 12 Eylül Saat 04, s: 89) Bu sözler bir kullanan sızlanmalarından öteye gitmemiştir. Gün geçtikçe "kontrgerilla"nın karanlık faaliyetleri daha da artmış, emperyalistlerin çıkarlarına hizmet amacıyla devlet bünyesinde daha da etkin roller oynamaya başlamış ve üstelik kamuoyunda "kontrgerilla"nın varlığına değinen Ecevit'in efendileri tarafından dikkati çekerek ağzına kilit vurmak zorunda bırakılmıştır.

12 Mart darbesine ulaşmadan önce, yoğun bir anti-komünizm propagandası yapılarak gerilim hortlatılmıştır. Henüz çok genç ve zayıf olan devrimci hareketin bünyesindeki bir takım kişiler ajanlaştırılmış, ya da içine ajan sızdırılmıştır. Hareketin ağır basan yönünün kendiliğinden kabarmaya olması ve örgütülüğün zayıf oluşu bu tür sızlanmaları kolaylaştırmıştır. Bu ajanlar vasıtasıyla, geliştirilen devrimci eylemler provake edilmiş veya provakatif eylemler düzenlenmiştir. Örneğin: Mahir Kaynak vb. ajanların hareketin radikal eylemci eğilimini tahrik yoluyla rotasından sapırmaya çalışarak safettiği açığa çıkmıştır. Bundan amaç, henüz kitleselleşmemiş olan hareketin ön-

derlerini açığa çıkartmak ve imha etmektir. Buna, 6. Filo askerlerini Dolmabahçe'den denize atan Denizli'nin idamı ile Amerika elçisi, CIA ajanı Commer'in arabasını yakan devrimcilerin daha sonra bir puslu ile kurşunlanmaları örnek gösterilebilir. Yapılan bu eylemler, bugün sözsöz onların mirasçısı oldukları iddia eden bazı güçler gibi, maceracılık veya provakasyon olarak değerlendirmek sözkonusu olamaz. Ancak, devrimci önderlerin bu eylemler sırasında tesbit edilerek daha sonra katledildikleri de açık bir gerçektir. Herseye rağmen, o dönemde gelişen hareketin en ön saflarında yer almak gerekmektedir ve yapılan da budur. Burjuvazi bu gereklilikten yararlanmış ve bu eylemlerde sivriilen nitelikli devrimcileri, gelecekteki kitleselleşmiş hareketin önderleri olabilecekleri ihtimali dikkate alarak, daha hareket dalbudak salmadan imha etmeyi hedeflemiştir.

"Kontrgerilla"nın 12 Mart'taki rolü, devrimci hareketin açığa çıkarılması ve işkence-sorgu safhasıyla sınırlıdır. Ayrıca bu doğrultuda, zira "Özel Harp Dairesi" 1960 sonrasında oluşmuştur ve 12 Mart ilk pratiğidir. Onun pratik faaliyet organı "kontrgerilla" ise esas biçimini devrimci mücadelenin gelişimi ve şekillenmesine göre alacağı için daha fazlası da bekenemezdi. "Özel Harp Dairesi" ve "kontrgerilla" ilk örgütlenmesini devlet içinde yap-mak zorunda olduğundan başla-başına sivil örgütlenmelere 12 Mart'ta rastlanılmaz. Daha çok, bakanlıklardan köy muhtarlıklarına kadar devlet yönetim kademelerinde; kamu hizmeti veren sağlık, ulaştırma, imar, yol-sue-lektrik, eğitim vb. kurumlarında; ordu, polis, jandarma vb. güvenlik örgütleri içinde; sendika, dernek, spor kulüpleri vb. bir kitle örgütlenmeleri içinde yuvalanmasını sürdürmüştür. Çünkü, "Özel Harp Dairesi" "kontrgerilla"nın görevi esas olarak devleti "yıkıcılık ve bölücülük" karşı korumaktır ve bu nedenle ilk elden onun içinde örgütlenmek zorundadır. Nasıl ki, devrimciler-emgen sınıflar iktidarına karşı, kurtarmakla yükümlü oldukları halk içinde ilk elden örgütlenmelerini sağlamak zorunda iseler, "Özel Harp Dairesi" de halka ve devrimci harekete karşı savunmak zorunda olduğu devlet içinde ilk elden örgütlenmesini gerçekleştirmek zorundadır. 12 Mart'a kadar süren bu örgütlenme ilk meyvelerini 12 Mart darbesi ve sonrasında verir. Devlet, ordu ve polis teşkilatı içinde, kendi deyimleriyle, "çürük yumurtalar" tasfiye edilir. Böylelikle ilk görev yerine getirilmiş olur. Devlet "yıkıcılık ve bölücülüğü" karşı korunmuş, "yıkıcılık ve bölücülük" ezilmiştir. Geriye kalan önderler ve devrimciler ise, hapsedilmişlerdir. Yaygın bir işkence teslim alma fursatı estirilerek radikal eğilimin (THKP-C, THKO, TKP-ML) önderleri hemen hemen tamamen katledilir, geriye kalanların çoğu ise çizgi ile birlikte terbiye edilirler. Gerçekten de 1974 "af"ı ile bu terbiye edilmiş "sollar" cezaevinden çoğalmış olarak çıkar.

THKP-C cezaevinden ikiye ayrılmış olarak çıkar: Devrimci Gençlik ve Militan Gençlik, Militan Gençlik tümden devlette bütünleşmiştir. Zaten siyasi çizgisi olan THKP-C çizgisini inkar, ona azgın saldırı ve Sovyetler Birliği düşmanlığı temelindedir. Bu eğilim bir süre sonra Halkın Yolu adını alır. Halkın Yolu'nun esas görevi THKP-C çizgisinden alabilirdiği kadar potansiyel koparmak ve devrimci özünden boşaltmaktır. Bu misyonunu başarıyla yerine getirdikten sonra bu klğin başını çeken Kamil Dede, Necmi ve İlkey Demirel'ler faşizmin önünde diz çökerek günah çıkarır ve bir daha devrim "illetine" buluşup devlete karşı suç

işlememe tövbesi içinde faşizmin devrim saflarındaki kaleisi Aydınlık'a sınırlar. Geriye kalanlar "Halkın Yolu"nun önüne bir "Devrimci" kelimesi ekleyerek durumu kurtaracaklarını zannederler ama bir daha varılacak ne duyulur ne de görülür. 12 Eylül sonrasında da bu türden soysuz örneklerle rastlamak mümkündür.

THKP-C'den geriye kalanlar önce Devrimci Gençlik ve Kurtuluş adları altında ikiye bölünürler, daha sonra Devrimci Gençlik içinden Acil çıkar, geriye kalanlar da Devrimci Yol adını alırlar. Kurtuluş, teoride sözümona THKP-C çizgisinin olumlu yanına sahip çıkar ve eksikliklerini eleştirir ama pratikte oportünizmden kurtulamaz. Acil daha ilk başta önderleri Hasan Basri Temizalp, İlker Akman ve Yusuf Ziya Güneş'i kaybeder, geriye kalanlar ise paramparça olurlar. Acil olarak hareket edenler sağa kayarak adeta yöresel bir örgüt haline dönüşürler. Devrimci Yol ise, küçük-burjuva radikal eğilimlerin yoğunlaştığı bir yapı olarak gelişir. Zaten kendileri de Devrimci Yol'u bu program temelinde yükselen bir örgüt olarak değerlendirmemektirler. Daha çok genel görüşler etrafında bir birikim vardır. Bir çizge toplanan arı yığına benzemektedir. 12 Eylül tutsüsü bu yığın dağıtır, içinden bugün ibretle izlenen Devrimci İşçi ucubesi çıkar. 1978'de Devrimci Yol bünyesinde THKP-C çizgisinin terk edildiği gerekçesiyle Devrimci Sol adında bir çıkış olur. Ancak bu çıkış THKP-C çizgisini temsil etmek şöyle dursun, onu salt askeri bir bakış açısıyla, dar ve doğmatik bir tarzda kısırca yorumladığından pek etkili olamaz. Oysa, THKP-C çizgisi "ön-cü savaş" "kesintisiz devrim", "politikleşmiş askeri savaş stratejisi" gibi dar ve salt askeri olarak değil, siyasi muhtevassın özü, ortaya çıkırtı dönemde devlete yönelmede reformcu-revizyonist çizgisi mah-kum edişinin taşıdığı bağımsız çizgi olgusu çerçevesinde ele alınmalıdır. THKP-C çizgisi dar, sağ veya sol bir tarzda yorumlanırsa onun mirasçısı olduklarını iddia edenlerin temsil edemedikleri gibi, özünden de boşalmışlardır. Bu nedenle, 1920'lerden bu yana ilk kez TC'den bağımsız olarak şekillenen ve ona karşı ilk ciddi çıkışlardan biri olan THKP-C bağımsızlığını yitirerek anlamsızlaşmıştır. Bu miras üzerinde ise bugün utanç duyulacak izlenen ucubeler oluşmuştur.

12 Mart döneminin bir diğer çıkışı ise, THKO'dur. THKO'nun önderleri de Nurhalk'arda ve idamlarına imha edilirler. Geriye kalanlar da cezaevlerine doldurulurlar. THKO 1974 "af"ı sonrasında cezaevlerinden iki parça olmuş çıkar. Biri yine direnişe saldıran ve onu maceracılık olarak nitelendiren inkarcı ve Sovyet düşmanı özelliktedir. Bu çizgi tam terbiye edilmiştir. Özellikle KUKH'ne karşı savaşında Kemalizm'in bayraktarıdır. İçinde her türden ajan-provakatör cirit atmaktadır. Nitekim bunu kendileri de gözlemlezer. Bu grubun görevi THKO çizgisinin potansiyelini, devrimci özünden boşaltmaktır. Bunu da pek zorluk görmeden yerine getirir. TDY (Türkiye Devriminin Yolu) gibi bazı çizgi çıkışlar olur ancak pek varlık gösteremezler. Sözde THKO çizgisinin "gerçek" savunucusu ve mirasçısı olarak ortaya çıkan Emegün Birliği (TEKEP) çizgisi çeşitli çevre ve örgütlerle flört ettikten sonra TKP'ye maaşlı memurlukta karar kılar. Bugün THKO mirasına baktığımızda da görülen şey içler acısı bir durumdur.

Bir de köylü devrimciliği biçiminde ve Şafak Revizyonizminin -Aydınlık- Kemalist çizgisine tepki temelinde onun ayrımsa sonucu şekillenen TKP-ML vardır. TKP-ML önderleri de bu dönemde katledil-

mişlerdir. TKP-ML de cezaevinden iki parçaya bölünmüş olarak çıkar. Kendisine Halkın Birliği adını takan kesimin başını, cezaevinde elde edilmiş bir kaç ajan-provakatör çekmektedir. Amaç yine aynıdır: Direnişe küfür ve azgın saldırı, devrimci potansiyeli özünden boşaltma. Bu yapılabildiği kadar yapı-rlar ancak yeterli görülmez ve ismin önüne "Devrimci" kelimesi eklenerek kılık değiştirilir. Bundan sonraki temel rolü Kemalizmin Kürdistan'daki milisliğini yapmak olur.

TKP-ML'nin diğer parçası ise, önce Halkın Gücü daha sonra da Partizan adını alır. İbrahim Kaypakaya'nın anısına bağımlık gereği mücadeleyi devam ettireceklerini sürekli tekrarlayan bu örgüt, "halk savaşı, kızıl siyasi iktidar" vb. kavramları dilinden hiç düşürmez. Ancak İbrahim Kaypakaya'nın ideolojisini daha da geliştirip yetkinleştirmek bir yana onu gerçek anlamda kavrayıp temsil de edemez. 12 Eylül darbesi ile birlikte daha da açıkça görülür ki, bu kavramları sadece ajitasyon ve propaganda malzemesi olarak kullanmış, fakat gereklerini yerine getirmemişlerdir. Gerçekte bir halk savaşı geliştirme yolunda çaba sarfetmemişlerdir. Dar köylü bir mantıkla yorumladıkları mücadeleyi çarpık yöntemlerle ele almışlardır ve bunun sonucu olarak da örgütün elde gelen yığıt ve dürist kadroları ya TC tarafından katledilmiş, ya hapsedilmiş ya da esarengiz bir biçimde öldürülmüşlerdir. Sonuçta örgüt, yurtdışına kaçan devrim ve hapis kaçınları tarafından ele geçirilmiştir. "Savaş devam ediyor" ajitasyonu ile örgütün devrimci dürist potansiyeli cuntanın elinde imhaya terk edilmiş, zayıf bir örgüt yapısı temelinde sözümona cuntaya karşı savaş arenasını terketmedikleri iddiasıyla olumsuz koşullarda kadroları ısrarla bırakma tutumuna girmişti. Cuntanın azgın saldırıları altında, barınma koşulları yaratılmamış, halk temeline oturamamış bir yapı içinde devrimciler heba edilmiştir. "Türkiye'de mücadele eden tek örgüt biziz" iddiasına sarılarak bu olumsuzluka ısrar etmişlerdir. Mücadele diye adlandırdıkları şey ise, "ajan" adı altında rastgele adam vurmaktan öte birşey olmamıştır. Onlar için, devrimi değil, günü kurtarmak önemlidir. Bu nedenle, kadroların imhasıyla da sonuçlansa, "Türkiye'de mücadele ediyoruz" iddiasında bulunmak için bir kaç muhtar ve "ajan" vurma pahasına cuntanın en azgınca saldırdığı koşullarda ülkede kalmakta inat edilmiş, böylece diğer solun potansiyelini çekme hesabı yapılmıştır. Cuntanın ezici darbeleri altında devrimci kadrolar heba edildikten sonra ve tam da mücadeleyi ülkede geliştirmenin gerektiği bir dönemde "geri çekilme taktiği" adı altında Avrupa'ya kapağı atmış ve militanları kendi kaderlerine terketmişlerdir. Gidererek Partizan, PKK'ye olan düşmanlığından dolayı "Şafak Revizyonistler"nden -şimdiki Aydınlık- alıks toplayacak düzeye kadar düşürülmüştür. İbrahim Kaypakaya'nın bu gruba karşı ölüm pahasına mücadele ile geliştirdiği çizgi temelinde mücadele ettiklerini ve İbrahim'in izinden yürüdüklerini iddia edenler şimdi O'nun kararına üzerine yürüdüğü bu anlayışın sahiplerinden "afarin" alacak kadar bu çizgiye ihanet etmişlerdir.

1976-77 dönemini yaşayanlar bu, kemalist terbiye almış "Halkın Yolu, Halkın Kurtuluşu ve Halkın Birliği"nin ortan bir cephe oluşturduğu son heman hatırlayacaklardır. Bu cephenin görevi, açtıkça açığa devletin birliği ve bütünlüğü için Kürdistan Ulusal Kurtuluş Hareketine karşı savaş yürütmektir. Türkiye'de ise, ipler emin ellerdedir. Bunların hepsinin markalarının ilk kelimesinin "Halkın" olması rastlantı değil,

aynı fabrikada ve aynı iplikten dokunmuş olmalarıdır. Hepsinin misyonu aynıdır. Onların bu çizgisi adeta 12 Mart döneminde devlete karşı işledikleri "suçun" bedelini ödemelerinin ifadesidir. Bu bedeli, devleti savunarak, devleti tehdit eden gelişmelerde, özellikle de KUKH'ne karşı "kutsal" ittifaqlar oluşturarak ve öncü PKK'ye karşı cihad ilan ederek öderler.

12 Mart döneminde önderlerin katledilmesi ardından cezaevlerinde ortaya çıkan durum tam rezalettir. Tanrı arayıcılığı ve teslimiyet alır başını gider. Günah çıkarmak için namaz kılmaya başlayanlar devrimci şiddet kullanmasına lanet okuyarak pasifizm ve teslimiyetin yarım asırdan fazla bir süredir varolagelen kalesine sığınanlar ragbettedir. Tövbekarlığın mukafatı ise, TC'nin bahsettiği "özgürlük"tür.

Bu dönemde bir de "Doğucular" vardır. Bunlar, mahkemelerde bir halkın varlığını-yokluğunu tartışacak kadar sefidirler. "Doğucu" baylarımızdan Kemal Buray diye biri de o sıralarda soluğu Almanya'da alır. Orada hemen sosyal-demokrasinin ajanlığı için yemin içerek mukavele imzalar. Bundan sonra ne pahasına olursa olsun emperyalist ağababalarının Kürdistan'daki temsilcisi ve onların çıkarlarının savunucusu olacaktır. Nitekim, "af" sonrası Türkiye'ye gelir ve görevine başlar.

"Özel Harp Dairesi" ve "kontrgerilla"nın başarısıdır bu. Muhafil olan devrimci hareketi böylesine tanımaz bir kılığa sokabilmiştir. Ancak bu da yeterli görülmez. "Özel Harp Dairesi", "kontrgerilla"yı sivil biçimde örgütlenirdi. 12 Mart sonrası, "Komünizmle Mücadele Dernekleri", "Ülkü Ocakları", "Ülkücü Gençlik Dernekleri" ve tüm bunların tepesinde MHP'lerden mantar biter gibi fişkurılır. Elbette ki, bir de gelişmelerde bir emniyet sübabı rolü oynayacak Ecevit türütir.

C-) 12 MART SONRASI "ÖZEL HARP DAİRESİ", "KONTRGERILLA" FAALİYETİ VE BUNUN SOL'DAKİ TAHRİBATLARI

CHP-MSP koalisyonu sona erip Ecevit hükümeti yıkılınca yerine AP-MSP-MHP üçlüsünün oluşturduğu İ. MC. (Milletçi Cephe) hükümeti kurulur. Bu kontrgerillanın MHP şahsında resmen hükümet içinde yer alması demektir. İktidara ortak olduğu bu dönemde MHP bakanlıklardan belediyelere kadar devlet yönetim ağı içerisinde yoğun olarak örgütlenir. Devlet içinde resmen ve yaygın bir şekilde örgütlenmesine hiç kimsen engel olamaz. Çünkü arkasında ucu CIA'ya dek uzanan sağlam bir dayanağı vardır. Bu örgütlenmeye bağlı olarak, MHP'nin alt örgütleri şeklinde faaliyet yürüten çeşitli örgütlenmeler toplum üzerinde tam bir terör estirmeye, ortaltığı kana bulamaya başlarlar.

Bu dönemde "Özel Harp Dairesi"nin izlediği taktik, sol'un büyük bölümünün faşizm korkusuyla CHP etrafında kenetlenmesini, geriye kalan bölümünün ise, Ülkü Ocakları, ÜGD vb. faşist örgütlenmelerle çatışmalar içine çekilecek etkisiz kılınmasını sağlamak ve bu ortamdan yararlanarak devlet içinde faşizmin örgütlenmesini gerçekleştirmektedir. Bu taktikte oldukça başarılı da olur. Ancak, Türkiye'de sağlanan bu başarıya karşılık, Kürdistan Ulusal Kurtuluş Hareketi'nin kontrol altına alma hedefinde başarılı elde edilemez. 12 Eylül darbesine kadar sol, faşizm diye MHP görünüşü ile uğraşılır. Dikkatler esas hedef olması gereken devletin

uzaklaştırılarak, onun piyonlara karşı mücadelesine mücadelesini yerli-nce geçirilir. Diğer taraftan ise, asil faşist örgütlenme devlet bünyesinde rahatlıkla gerçekleştirilir.

1978 Maraş katliamı bir dönüm noktasıdır. Bizart MHP'nin teşvikleriyle siyasetten ilan edilir. Gerçekte bu, KUKH'ne karşı ilan edilmiş tek yanlış bir savıştır. Bu dönemde iktidarda olan Ecevit bir umut çiçeği olarak solar. 14 Ekim 1979 seçimleri CHP için tam bir hezimettir. Daha önceleri, "mesele Türkiye meselesi, ÜGD meselesi değil. Mesele ana muhalefet partisi lideridir. MHP'yi de ÜGD'yi de kullanırsanız onlar bakınız" (Ecevit'in 22 Temmuz 1979'da "Doğu" gezisinde açıklaması; aktaran Doğan Avcıoğlu, Devrim ve Demokrasi Üzerine, s: 13) diyerek Demirel'i suçlayan ve onu "faşist zihniyetin başı" olarak itham eden Ecevit, bu kez "Ben bütün siyasi hayatımı riske edip, Demirel'in onlara muhtaç olmadan, özellikle MHP'ye muhtaç olmadan bir azınlık hükümeti kurmasına katkıda bulunabilirim. Halk Partisi'nin desteğini sağlamaya hazırım." (14 Ekim 1979'da Korutürk'e istifasını vermek için gittiğinde söyledikleri. Aktaran M. Ali Birand, 12 Eylül Saat 04, s: 124) diyerek ona hükümet sunuyordu.

Ancak, Ecevit'in bu güçlere hizmet eden uygulamalarına birakalım sol'u, burjuva köşe yazarları bile işini ederler. "Nitekim Milliyet gazetesini, CHP'nin adeta resmi bir yayın organı durumuna getirmeyi bile göze alacak ölçüde Ecevit yanlısı olan Abdi İpekçi... Ecevit hükümetinin gidişinde daha birinci yılını doldurmadan teşhisini koyuyordu." (Milliyet, 20.12.1978)

"Üstesinden gelinmesi güç sorunların altında ezilen, ezildikleri yarattığı umutları söndüren Ecevit'tir. Ve Demirel kendi sorumluluğunu gittikçe unutturmakta, yeniden bir umut olma noktasına gelebilmektedir."

Ecevit'in Türkiye'yi kurtaracağı şüphelidir, ama Demirel'i ve MC'yi kurtardığı kesindir." (Aktaran Doğan Avcıoğlu, Devrim ve Demokrasi Üzerine, s: 13-14). Üstelik Ecevit, Demirel ve tayfasını kurtarmakla da kalmamış, iktidarı ona kendi elleriyle teslim etmiştir. Demirel yerindeyse, icazetli sol'a ihanet etmiş, kendisine bağlanan umutları yerle bir ederek, kendi devşirdiği faşizmin başına iktidarın kapısını açmıştır. Yukarıda da değindiğimiz gibi bütün bu gelişmeler şu veya bu kişilerin niyetinden öteye, perde arkası güçlerin hazırladıkları planlar çerçevesinde gerçekleştirilmiştir. "Özel Harp Dairesi" adım adım hayata geçirdiği bu plan gereğince, devlet yönetiminde faşizme geçişin koşullarını olgunlaştırmaya başlamıştır. Bu planın önemli bir aşaması olarak Maraş katliamı gerçekleştirilmiş ve siyasetten ilanın koşulları yaratılmıştır. Böylelikle ordunun kaçınılmaz olarak gelişmelerle müdahale edeceği, bunun bir ilk adım olduğu mesajı açıkca iletilmiştir. Bu durumu Ecevit'in tayfa-larından Haluk Ülman ve Turan Günış de itiraf etmek zorunda kalmışlardır.

Maraş katliamının hemen ardından siyasetten ilanı üzerine görüşlerini şöyle belirtiyor Turan Günış: "1950'lerden beri hangi parti iktidarda olursa olsun, bunların Silahlı Kuvvetler'in yardımı olmaksızın siyasete düzen veremedikleri bir gerçektir. Siyasal hayatımız, Silahlı Kuvvetler'in yardımı olmadan götürülüyor. En önemli sorun budur." (Milliyet, 27.12.1978, Aktaran age, s: 10)

Haluk Ülman ise şunları söy-

luyor: "Bu sabah Türkiye'de yeni bir dönem başlıyor. Buna 'CHP artı siyasetim' denebilir. Bunun anlamı, Türkiye'de sivil politikanın iflas etmesidir. Türkiye'deki siyasal partiler ve siyasal kadrolar, siyasetin benimsenmesi, asker desteği olmadan Türkiye'nin sorunlarını çözemeyeceklerini kabul etmektedirler. Bunun CHP iktidarında olması, parti için gerçek bir talihsizliktir. Türkiye'de demokratik rejim, uzun süredir CHP'nin ve Ecevit'in yarattığı umut sayesinde ayakta duruyordu. Şimdi bu umut iflas etmektedir. Biz, siyasetimin ilanı-nı desteklemekle bütün bunları kabul ediyor ve askere biz bu işi beceremiyoruz, gelin siz yönetin diyoruz. Bugünden sonra Türkiye'de yeni bir dönem açılmaktadır. Bu dönem, kitlelerin politika ve politikacılara inanç ve güvenini yitirdiği bir Türkiye, umut diye siyasal kadrolarda askeri yönetime yönelen bir Türkiye dönemidir... Politikacıların bundan büyük utanç duymaları gerekir." (Milliyet, 27.12.1978, Aktaran age, s: 11)

Burjuvazinin sözcükleri bile gerçekleri bu kadar çıplak bir tarzda ortaya koyarken, sol birakalım bu gerçekleri görme, yorumlama ve utanç duyması gereken yapısını aşma, eski yolunda yürümeye devam eder. 12 Eylül darbesi sonrasında bile, anayasa oylaması, 6 Kasım 1983 parlamento ve 25 Mart 1984 belediye "seçimleri" sahte-karşıya kitleleri de kendileri gibi suç ortağı etmek için çağında bulunur. Bu bir gaf mıdır, yoksa bilinçli bir ihanet midir bilinmez ama, bu tavrı ilk kez değildir. Neredeyse kökleşmiş, bir gelenek haline almıştır.

Örneğin; burjuvazinin en has sözcüklerinden biri olan İnönü 12 Mart 1970'de: "Türkiye zaman zaman restorasyon (onarım) dönemlerine girer. O dönemlere girdi mi ordu müdahale eder, bir süre kalır ve ayrılır. Bir süre geçer ve biz politikacılar işleri yine bozarız, yine ordu müdahale eder. Bu böyle gidecektir ve bu onarım dönemleri de gittigide sıklaşacaktır." (Aktaran M. Ali Birand, 12 Eylül Saat 04, s: 13) derken, "Türkiye İşçi Partisi" Genel Başkanı 1 Şubat 1971'de, "Batı demokrasilerine kıyasla Türkiye'deki demokrasi ne kadar sınırlı, biçimsel, yüzeysel olursa olsun, şu bir gerçektir ki, Türkiye, niasi olarak tarihinin en özgür, sınıf ve kitle hareketlerinin en çok oluştuğu bir dönem yaşamaktadır. Bu gerçek (cici demokrasi), (biçimsel demokrasi) etiketlemeleriyle bir kenara itilivercek bir şey değildir..." (Aktaran İsmail Cem, Tarih Açısından 12 Mart, s: 19) diye iddia eder. Üstelik bu çok uzak görüşlü(!) belirleme. 12 Mart darbesinin hemen öncesinde yapılır. Bu, Türkiye sol çevrelerinin ne kadar dar bir bakış açısı ile boğulduğunun, gelişmeler karşısında ne kadar kör ve sağır olduğunun tipik bir örneğidir.

İlgincir ki, düzenin temsilcileri düzenden umutlarını kesmiş ve düzenin sahteliğini açıkça dile getirirken, ki kendileri düzenin yaşamasından en çok çıkarları olan kesimlerdir, sol, ayakta bile duramayan düzene koltuk değneği olmaya soyunmuştur. Almanlarda bu duruma "Affen Theater" (Maymun Tiyatrosu) diyorlar. Türkiye sol'u hala böylesine bir karmakarışıklık içinde yüzmeye devam etmektedir. Geçmişte olup bitenlerden ders çıkarmak bir yana, maymunca bir taklit ve tekrar şurup gittiktedir.

CHP'yi iktidarda tutan sol'un icazetidir. CHP de sol'un bu zaafını iyi tesbit ettiği için bunu adeta bir şantaj gibi kullanmaktaydı. Altan Öymen (CHP Grup Başkan Vekili) siyasetten ilanı, CHP'nin uygulaması bir nimetmiş gibi lanse ederek şöyle demekteydi: "CHP yönetiminde siyasetten ilanı uygulanacaktır, ama bu-

na karşı çıkarsak sonunda CHP iktidarı olmadan siyasetim uygulanır." (Aktaran Doğan Avcıoğlu, Devrim ve Demokrasi Üzerine, s: 11) Ve gerçekten de icazetli sol çevreler bu propagandayı yaptılar. Aslında gerçek neden, siyasetimden KUKH'ne karşı ilan edilmiş olmasıydı. "Bölücülük" ezilme-liydi! Siyasetim de "bölücülüğe" karşı ilan edildiğine göre, icazetli sol için bir tehlike yoktu. Hele hele bu siyasetimden CHP hükümeti sırasında kendilerini faşizme karşı da güvence altında hissedebilirlerdi. (!) Acaba gerçek böyle miydi? Bunu görmek için burjuva köşe yazarlarının o dönemlerdeki yazılarına bakmak yeterlidir. Onlar bile, sol'un bu utanç verici durumunu kabul etmiyorlar, eleştiriyor-lar:

Milliyet Gazetesi yazarı Refik Erduran 13.10.1979 tarihli yazısında konuya şöyle yaklaşıyordu: "Ecevit iktidarının en yararlı desteği faşistler. Çünkü tüm aydın kesimimiz 'Artık İllallah! diye ayaga kalkmıyor ve şu iktidara olanca gücüyle yüklenmiyorsa, bunun bir tek nedeni var:

-Faşistler hala ezilmedi. Ecevit giderse onların devleti ele geçirme komposu yine hızlanır kaygısı.

Tuhaf ama gerçek. Bu hükümetin en büyük başarısızlığı, iktidarda kalmayı sağlayan en önemli etken oluyor.

Cumhuriyet kurarı: -Ehuen-işer, herlerin en büyüğüdür, demis.

Zira biterin beteri var düşüncesi, insanı kırdırmaz ve sorunların üstüne gidemez duruma getirir bir kayıtsızlığın bahanesi de olur."

13.10.1979 tarihli 1 ay sonraki makalesinde ise:

"CHP'nin faşizme karşı sağlam bir duvar öremeyeceği 21 ayda anlaşılır. CHP'nin 'bana oy vermezseniz faşizm gelir' sözü de MC'cilerin 'bana oy vermezseniz, komünizmin sizi yutar' korkutmacasına benziyor." (Aktaran age, s: 12) demekteydi.

Evet, sol'un faşizm tehlikesine karşı "burjuva demokrasisi"ni savunmuş olması onun kendi aslı görevlerinden kaçtığı gerçeğini gözardı ettiremez. CHP ne faşizmi önleyebilir ve ne de MHP'yi kapatabilir. Çünkü, faşizm MHP değildi ve MHP'nin arkasında devletin esas sahipleri ve CIA vardı. MHP sol'un faşizm tehlikesi olarak oynanması için ileri sürülmüş bir taktikti. Bu yüzden MHP hem dokunulmaz idi ve hem de CHP, sol'u baskı altında tutmak için MHP gibi bir faşizm "tehlikesi" olgusuna muhtaç idi, onu kapatması zararına olurdu. Bu olguyu gözlemlikten gelecek, esas görevlerinden kaçmayı "demokrasi"yi koruma olarak nitelen direnleri Yalçın Küçük şöyle eleştiriyor: "Türkiye'de solcular, demokrasi gerekçesiyle ve MHP ile mücadele adı altında CHP'nin kendisini ve Türkiye'yi Küçük Asya'dan alıp Brüksel'deki NATO Karargah'ına bağlamasına razı oluyorlar. CHP'nin solu ipotek altında tutabilmesi için MHP'ye ihtiyacı olduğunu gözlemlikten geliyorlar. Devlet legalitesinin açığı çıktığı bir dönemde Türkiye'de burjuvazinin, sosyalistleri dar kılma için sıkıştırıyor. Bu yüzden MHP gibi bir örgüte ihtiyacı olduğu unutuluyor." (Aktaran age, s: 13) Bu gerçek, yalnızca MHP'ye karşı CHP'yi destekleyenler için değil, aynı zamanda MHP şahsında faşizme karşı mücadelesini verenler için de bir o kadar yakıcı ve geçerlidir.

Gerçekten de, 12 Eylül öncesinde sol'un MHP'ye karşı savaşımını faşizme karşı savaşımına özdeşleştiriyor, Donkişot'un yeldeğirmenlerine karşı savaşımını kapitalizmle savaş olarak göstermesine

benziyor. Sivrisineklerle savaş nasılı ki, bataklığı kurutmakla mümkün ise, faşizme karşı savaşta onun ürettiği devlete karşı savaşmaktan geçer. MHP salt bir organdır. Bu organ değişebilir de, feshedilebilir, ama bu faşizm olgusunu ortadan kaldırmazdı. Nitekim kalmadı da. Sol örgütler faşizme karşı mücadele ettikleri hayaliyle MHP ile uğraşırken, faşizm ordu şahsında halklarımızın başına musallat oldu ve artık ihtiyaç duymadığı MHP'yi de bir gecede feshetti. Faşizm bir devlet biçimidir, parti ise bir organdır. Parti eşittir devlet tezi ne burjuvazinin ve ne de proletaryanın anlayışını yer alamaz. Bu nedenle sorunun esas kaynağına, devlete yönelmek gereklidir, salt onun çeşitli görünümlerine değil.

"Özel Harp Dairesi"nin 1974 sonrası taktikçi amacına ulaşır. Bu taktikçi göre: TC bir biçim değişikliğine muhtaçtır. Tepeden tırnağa kadar faşist bir devlet modeli en ideal olanıdır. Ancak bunu kolaylıkla ve tepki duyulmadan gerçekleştirmek için öylesine bir yol ve yöntem izlenmelidir ki, halka faşist devlet modeli dayatıldığında fazla tepki duyulmasın.

Bunu gerçekleştirmek için, "Özel Harp Dairesi" ve CIA'nın hazırladığı kapsamlı bir plan uygulamaya sokulur. 1974 "af"ı sonrası oluşan sol'da iki nokta üzerinde durulur. Birincisi; bu sol'un devleti hedeflememesi, ikincisi ise, "bölücülüğe" karşı devlet tavrını takınması. Bu iki nokta gerçekten de sol'a egemen kılınır. Biran, kimisinde CHP kuyrukçuluğu, kimisinde MHP piyonu ile çatışma ve asil hedefi görme-mesi, kimisinde "bölücülüğe" (KUKH'ne) karşı milisvari yöntemler kullanma, kimisinde ise, ona propaganda ve teşhir yoluyla saldırma biçimlerinde değişiklikler göstermesi için özünü değiştirmiş. Sol, devlete karşı savaştan alıko-nulmuş, devletin birliği ve bütünlüğü için "bölücülüğe" karşı istisnasız olarak amansız bir savaş açmıştır. Sol böylece bloke edilirken, toplum, izlenen politikalarla öyle bir noktaya getirilmeydi ki, Evren'in deyimleriyle müdahalelerin "en son çare olduğu, başka hiçbir çare kalmadığı" diye anlaşılmış"ydı. (Aktaran M. Ali Birand, 12 Eylül Saat 04, s: 134)

Hesap çok aklı. Türkiye gibi yeni-sömürge ülkelerde emperyalizm çıkarılmasında denk düşen bir yönetim ancak faşizm olabilir. 12 Mart bir zemin yoklamasıydı. Zaman henüz erken olduğu için atılan adım, devrimci hareketin ezilmesi, temel hak ve özgürlüklerin kısıtlan-ması maddelerinin anayasaya eklenmesi gibi bazı ön hazırlıklarla sınırlı kalmıştır. Çünkü, toplumun nezdinde parlamento ve partiler henüz tam teşhir olmuş değillerdi. Ecevit hala bir "umut" tu. Demirel ise, 12 Mart'ta zoraki istifa ettirildiği için toplum nezdinde etkinliğini koruyordu. Sol, halk adına hareket ediyor, halk içinde örgütlenebili-yordu. Oysa, faşizmin "en son çare olduğu, başka hiçbir çare kalmadığı" diye anlaşılmış"ydı. Bunun için "Özel Harp Dairesi"nin planı gereği, sol'un bloke edilerek rotasından sapıtılmasına yanısıra burjuva partilerinin de halkın gözünde teşhir olmasını sağlayarak umut olma-ktan çıkarmak amacıyla sistemli bir faşist terör kampanyasının sür-dürülmesi gerekmektedir.

Bizzat "Özel Harp Dairesi"nin örgütlediği "kontrgerilla", çeşitli adlar altında bir faşist terörü yaygınlaştırdı. "Ülkü Ocakları", "ÜGD", "ETKO (Esir Türkleri Kurtarma Örgütü)", "TİT (Türk İntikam Tugayı)" gibi sivil görünümlü faşist terör tim-leri alabildiğine faşist terör estirdi-ri. Buna bir de istikrar sağlama adı altında devlet terörünü de ekler-sek sınırsız ve dıginsiz bir faşist

terör olgusu ortaya çıkar. Zaten devletin emniyet kuvvetleri ikiye ayrılmıştır: "solcu" polisler sağ'ın etkinliğindeki alanlarda, sağcı polisler ise, sol'un etkili olduğu alanlarda terör estirirler. Mevcut sol'un bunun karşısında değil halkı, kendisini dahi koruyamaması durumu sözkonusudur. İzlenen politika ile "umut"lar birer birer söner. Top-lum, içinde bulunduğu bu kaostan çıkabilmek için orduya kurtarıcı gözüyle bakmaya başlar. Politikası, aydını, basını hepsi orduya davetiye çıkarır. Bu kez durum farklıdır. Önceki müdahaleler irade dışı gerçekleştirilmişlerdir, ancak bu kez orduya çağrı yapılmaktadır. Ancak ordunun acelesi yoktur. Generalle-rin tümü Kenan Evren'in dedi-klerine "Komutan haklıdır. Birakalım bir süre daha ki toplum bizim haklılığımızı görsün... Birakalım bu politikacılar biraz daha batınsın ki, biz müdahale ettiğimiz zaman ne içeri-den, ne dışardan kimse birşey diyecek durumda olsun. Haklılığımız yüzde yüz anlaşmış olsun." biçiminde katılmaktaydılar.

Peki,bütün bunlar yapıldıktan milyonluk kitleye sahip devrimci işçi sendikaları, partiler, örgütler ne yapıyorlardı? Neredeydiler? %50'ye ulaşan sol taban neden devrimciler-den değil de, ordudan medet umar hale gelmişti? Elbetteki bunun mu-hasebesi yapılacak, hesap vermesi gerekenler hesap vereceklerdir. Bu, burada sorunun bir başka yönüne, "Özel Harp Dairesi"nin bu dönem-deki taktiklerine gözetilmelidir.

Pratikte estirilen çift yönlü terör ile halk adeta mengeneye kısırlan-mıştı. Bu mengeneyi "gevşetmeye" o dönemde yalnızca ordunun gücü yetebilirdi! Çünkü 49 parçalı sol'un kendisini kurtarmaya bile mecali kalmamıştı işte, "Özel Harp Dairesi" pratikte estirilen terörü ve sol'un umutları da birlikte ele alan psiko-lojik savaş ve bunun en etkili silahı propaganda bu süreçte paralel olarak yürüttü. Bu psikolojik propa-ganda savaşında belbibaşlı bir kaç nokta toplumun beynine adeta dikt-e ettirildi.

Psikolojik savaş, Pentagon ve CIA'nın hazırladığı "psikolojik operasyonlar" başlıklı bir yönerge temelinde yürütüldü. Bu savaşımın en etkili silahları ise TV, radyo, gazete, dergi, sinema gibi kitle iletişim araçları idi. Bu araçlar ile her kesimden kitlelerin ruhuna hitap edildi. Çok karmaşık ama oldukça sistemli bir faaliyetti bu.

Bu yönergeyi hazırlayanlar "bugün barışın "askersel olmayan araçlarla savaşın devamı" olduğunu ileri sürerek, çağdaş koşullarda "psikolojik propaganda veya psikolojik operasyonlar"dan yararlanmayı bu araçların başlıcası sayıyorlar; bu propaganda ve operasyon planlanıyor ve diğer ülkeler yurttaşlarının duygularını, tutum ve davranışlarını "ABD'nin politik amaçlarına ulaşılmasına elverişli" şekilde etkileme yönünde yaşama geçiriliyor. Söz konusu propaganda ve operasyonları, yönergede belirtil-diği üzere, bezginlik ve ümitsizlik, gevşeklik ve ilgisizlik havası yaratıl-ması, insanların kişisel çıkarlarını toplumsal çıkarların üstünde tut-maya teşvik edilmesi... kuskucu bir hava ve tutum yaratılması gorus ayrıklık ve çekimlerin kırılme-nası, insanların davranışlarının ka-rışıklık ve düzensizliklerle yözlasti-rilmesi... öngörülmüyor" (Venere-mos Şili'ye Evet. Pinocet'e Hayır, s: 52)

Gerçekten de 12 Eylül öncesine bakıldığında sol'da ve toplumda yaşanan tam da böylesi bir durum-dur. Toplumun gerçek sorumluluğu-gorememesi için öylesine karmaşık bir propaganda yapıldı ki, tam bir keşmekeş kaplar ortalığı. Kimisi ümitsiz, bezgin, ilgisizdir. "Bana ne"çilik alması başını yürümüş-tür. "Türkiye'yi ordudan başka kimse

kurtarmaz" görüşü giderek be-nimsenerek kendi özgüçüne güven-düğusu yitirilir. İzzetli, enflasyon ve karaborsanın önü alınmaz. Yaşam çekilmez hale gelir. Buna karşı oluşan tepki ise, sağ-sol, alevi-sünni, AP-CHP-MHP-MSP çatışma-ları içinde özünde boşaltılarak gerçek hedefe yönelmeden bertaraf edilir. Sol'un hali içler acısıdır. İster bilinçli, isterse bilinçsiz olsun, dev-rimci muhalefetin zayıflamasından başka bir anlama gelmeyen ve CIA talimatıyla çıkan, görüş ayrılık-larının derinleşmesi ve parçalan-malar adeta bir yarış halinde sürer gider. Zaten sınırlı bir alana hapse-direk karantinaya alınmış sol, biyolojideki amip gibi çoğaldıkça çoğalır. Ancak niteliksel değil, niceliksel, isimde ve sayıda bir çoğalma-dır bu. Yoksa yığılma ve örgüt-sel olarak güçlenme anlamında değil. Devrim için bir çaba değil, bir-birini çökeltme, bölme, millet-vekil transferleri gibi kadro transfe-ri için uğraşılır. "Sol" gazeteler, dışındaki örgütlerden kendine kanla-ların nasıl "doğru"yu bularak imana geldikleri haberlerini vermeye başlarlar. Bu, burjuva basınında sık sık rastlanan hristiyanların hak yolunu bularak müslüman olup Josef'in Yusuf, Maria'nın Meryem adını almaları haberlerini anımsat-maktadır. Evet, acı ama gerçek. Bir hristiyan müslüman olup ad de-ğiştirerek ne kadar doğruyu bul-muşsa, mayası aynı, ismi değişik iki ayrı örgütten birisini tercih etmek de o denli doğru yolu bulmaktır. Oysa Engels "Propaganda da doğru taktik, muhalefetten bazı kimseleri ve örgütten ayrı iyileri çekip almak değildir, henüz hiçbir örgüte üye olmayan geniş yığınları etkile-mektir"(49) der. Kısacası, sol top-lumdan izole edilmis, kendi içinde ise bir didişme ve çekişme ile kendi kendisini kemirerek tüketilmekte-dir. Bu konumıyla halka önderlik yapacak hali yoktur. Ve halkın da böyle bir beklentisi kalmamıştır zaten.

Kişisel kaygı, endişe ve duygular ön plana geçirilmiş, hekes gemisini kurtaran kaptan olmaya itilmiştir. Basın yayın organları sürekli ve kulakları tırmalayan çığlıklar dü-zeyinde "Can güvenliği", "Mal gü-venliği", "Geçim derdi" konularını tam sayfa manşetler halinde atar-ken aynı konular radyo ve TV haber programlarında da birinci sıradadır. O kadar ki, ölüm olayları artık kanaksanır hale gelir. Yapılan zamlar yaşamın ayrılmaz bir parça-sıdır. Artık iktidarda bulunan yö-ne-timlerin ne can, mal ve namus güvenliğini sağlayacağı, ne de iş-sizliği enflasyonu önleyebileceğine hiç kimsenin inancı kalmamıştır. Generallerin dediği "politikacılar iyile batsın" sözü artık bir gerçeklik haline gelmeye başlamıştır.

Psikolojik savaşın en belirgin uygulamalarından birisi de top-lumsal değer yargılarının altüst edilmesidir. Namus, aile, çocuk, ana-baba, kadın-erkek ilişkisi kavramları altüst edildi. Fuhuş, zina gazetelerin en rahbet gös-terdiği haberlerdendir. Analık babalık duyguları çarpıtılmış, çocuklar ada-eta bir fanus içine konulmak gibi dış dünyadan ve yaşamdan kopar-tarak, ana baba yanında bir yaşam sürdürmeye zorlandılar. İmkanları olanlar çocuklarını "Kurtarmak" için yurtdışına yolladılar. Metres yaşam adeta terahhüdi edilmis ge-reken bir yaşam olarak gösterilme-yişti. Oysa egemen sınıfların "kanununa" göre bu zinadır ve suç teşkil eder, ama bu hem televizyon dizilerinde oynayan filmlerle resmi yoldan, hem de basında artist, şarkıcı, takiminin metres yaşam, hatta bakanların metresleri ile ilgili seri yazılarla biraz da trajik bir biçimde propaganda konusu yapılmaktadır. Gazeteler peşpeşe geçim

sıkıntısı nedeniyle evlenmenin güç-leştğini haber olarak vererek böy-le bir yaşamı meşrulaştırmaya başladılar. Bu dönemde yaşanan olaylar tam bir siyasal, sosyal, ekono-mik, kültürel ve ahlaki bir çöküşün ifadesidir. Toplum çürümünden çıkarılmıştır. İşte İl. Cumhuriyetin kurucusu, Türkiye'nin yeniden kur-tarıcısı İl. M. Kemal bu zemin üzerinde yükselir. Kurtuluş savaşı öncesi de Türkiye viranedir, şimdi de. Ama biri dış güçler tarafından, şimdi ise kendileri tarafından bu hale getirilmiştir. İliki trajedidir, şimdiki ise tam bir komedi.

İzlenen Psikolojik savaşla neyin doğru neyin yanlış olduğunu ayır-demez hale getirilen toplum gerçek çakırlarıyla bağdaşmadığı halde orduya kurtarıcı gözüyle bakmaya başlamıştır. Bu politika ile toplum o denli alık-laştırılmıştır ki, 12 Eylül sonrası uygulamalar geçmişe oranla taş çıkartıcısına daha pervasızca ol-masına rağmen tepki gösterilmek-tedir. Kenan Evren 12 Eylül öncesinde can, mal ve namus gü-venliğinin olmadığını sık sık hatırla-tarak toplumun kendilerine min-net borcu duymasına gerektiği vaazını sürekli tekrarlamaktadır. Aslında değişen birşey yoktur. Sadece eski den "gayri-resmi ve gayri-meşru olan şeyler şimdi resmileştirilip meşrulaştırılmıştır! Ve Turgut Özal toplumun gözünün içine bakarak "eskiden %30 zam oldu mu ortaklık karıştı, şimdi %100 zam yapıyo-ruz ama kimseden ses çıkmıyor" diyerek bunu başarı olarak göster-mektedir. IMF heyeti daha fazla, daha fazla zam diyerek direktmekte, zam yapmaktan çekinilmemesi ge-rektiği, çünkü Türkiye'nin Kuzey-Afrika ülkelerine benzediği zamlara tepki duyulmayacağı söylen-mektedir. Peki nedir bu Kuzey-Afrika ülkelerinde olan? Sadece ekme vb. temel gıda maddelerine az bir zam- o da yıllar sonra bir kez-yapılmıştır. Toplumun tümü sokak-lara dökülür çatırslar ve zamu hükümete geri aldrılır. Bütün bunlar, yeri geldiğinde onlara göre çok ileri ve çağdaş olunduğunun iddia edildiği Kuzey-Afrika ülkeleri Tunus, Fas, Mısır gibi ülkelerde olmaktadır. Gıda maddelerine ya-pılan zam Sudan'da hükümeti de-irmiştir, ama Türkiye'de olmaz bu. Peki niye olmaz? İşte sol bunu da izah edemez.

Psikolojik Savaş'ın en önemli hedefi ise KUKH'dır. Ordunun "en duyarlı olduğu nokta, ülkenin par-çalanmasına yol açabilecek BÖ-LÜCÜLÜK akımlarıdır.

"Sivil kesimlerinde de bu ilkeler öğretilir. Ancak ordudaki benim-seme, eğitime bu noktaya verilen ağırlık nedeniyle bambaşkadır." (50)

Özel Harp Dairesi, MİT, Kontr-gerilla üçlüsü Türkiye'de başanlı-rar. Ancak aynı başansını Kürdis-tan'da sürdürmez. Türkiye'de sol kontrol altındadır, gidişat ordunun isteğine uygundur. Kamuoyu Kür-distan sorunuyla karşı "bölücü" demogojisi ile duyarlı kılınmıştır. Sol KUKH'ne karşı tam tekmil bir yenici ordusu gibi savaş açmıştır. Tüm bunlar Türkiye cephesinde TC açısından olumlu gelişmelerdir. Ama KUKH'nin gelişimini engellemeye yetmemekte, KUKH ve Ulusal Ba-gımsızlık çizgisi bir çig gibi büyü-mektedir. Bunlar Genel Kurmay'ın gözünden kaçmaz. 1978'in yaz ay-larında Genel Kurmay'ın "sabit fikir halinde duydukları en derin kuşku, bir Kürt ayaklanmasıydı. Bazı bilgi-ler bir araya getirildiğinde, 2-3 yıl içinde Türkiye'de kendini Kürt kökenli kabul edenlerin bir ayak-la-ma gerçekleştirebilecekleri sonucuna varılmıştır. Üzerinde duru-lan bir diğer veri de, doğu bölgelerinde askerlik çağına gelmiş gençlerin sürekli şekilde erteleme yoluna gitmeleridir." (51)

Buna karşı ordu ilk tepkisini

"Kanatlı Jandarma" tatbikatiyla gösterdi. Gözdağı niteliğinde olan bu tatbikatın değerlerinden ayrıd-ici özelliği "düşman" olarak yerel elbiseler giydirilmiş askerlerin, Türk ordusu karşısında Kürt halkını temsil etmesiydi. Tatbikat gereği temsilen ordü Kürt aşiretlerinin ayaklanmasını bastırıyordu. Yalnız burada büyük bir yanlış içine dü-şülmüştü. Çünkü Türk ordusu kar-sındakiler gerçekte bir kaç aşiret değildi. Modern bir Ulusal Kurtuluş Hareketi vardı. Belki tatbikat ile geçmişe çağrışım yapılmak isten-mişti ama yine de bu tür gösteriler bir Ulusal Kurtuluş Hareketinin engellenemeyeceği açıktı.

Bu gidişin akışını "sivil" yö-ne-timlerin durduramayacağı çok bariz olarak ortaya çıkınca ordunun işe alıtması gündeme girer. Kontr-gerilla'nın tezgahladığı Maraş pro-vakasyonu ile KUKH'ne karşı sıkı-yönletim ilan edilir. Bu Kürdistan halkına karşı ilan edilen tek yanlış bir savaştır. Toplu tutuklamalar, işkence, jandarma ve polis terörü, operasyon-lar giderek artar. Tüm bunların yanısıra devlet geçmişte kullandığı milis aşiretler yerine bu kez milis "sol" örgütlerini KUKH üzerine salar. Ayrıca yerel dayanakları feo-dal eşkiyalar da bu savaşta devletin yanındaki geleneksel yerlerini alı-rlar.

1979 Kürdistan'da devrimle ve Doğu Yürütü'den mücadelenin yükselmesi ile başlar. Aynı yılın ilk dört ayı Genel Kurmay'ın Kürdis-tan gezileri ile geçer. 3-5 Ocak'ta Adana-İskenderun-Gaziantep-K.Maraş-Malatya-Elaazığ ve Erzu-rum'da incelemelerde bulunulur. 19 Ocak'ta 6. Sıkıyönetim Komutanı, Kuvvet Komutanları ve Genel Kur-may toplantır. 22 Ocak'ta MGK; 19 Şubat'ta Başbakan, ilgili bakan-lar, Sıkıyönetim ve Kuvvet Komu-tanları Genel Kurmay; 20 Şubat'ta Yüksek Askeri Şura; 23 Şubat'ta yine MGK; 29 Şubat'ta yine Baş-bakan ve tüm komutanlar toplantır-lar. 2-3 Mart'ta Sankamış'ta 3. Ordu 9. Piyade Tümeni Kış 79 Tatbikatı, 2 Nisan'da Milli Güvenlik Kurulu to-planı, 16-20 Nisan'da Dıyrbarkır 2. Taktik Hava Kuvvetleri Plan Tat-bikati, Batman'da 7. Kolordu Plan Tatbikati, Erzincan'da 3. Ordu Plan Tatbikati yapılır. Dikkat edilirse bu bir savaştır. Ve zaten Kenan Evren 3 Mart'ta Sankamış'taki Tatbikat sonrasında gazetecilerin de katıl-dığı içkiyi yemekte sarhoşken savur-duğu narasından "İç ve dış güçler adeta el ele çalışıyorlar. Şunu çok iyi bilmenizi istiyorum ki, bu vatani kimsede bölemez. İsteyen tecrübe etsin"(52) diyerek bunu açıkça ilan etmiştir. Nihayet Amerika da dar-beye yeşil ışık yakar. Carter'in başkanlığındaki Amerika yönetimi-nin görüşü "Mayıs 1979'da istik-rarın ancak askerlerin müdahale etmesiyle kurulabileceği"(53) bi-çimindedir.

Aslında TC'yi darbeye zorlayan şey KUKH'dır. Çünkü o olmasa faşizm bir polis devleti olarak düşü-nülmüştür. Ama KUKH polisiye ted-birlerle Türkiye Solu gibi kontrol altına alınamamaktadır. Hatta sıkı-yönetime bile bir çözüm olamamış-tır. Doğrusunu da belirtmek gere-kirse hiç bir şey çözüm ola-mayacaktır. Bu görüş sadece bizim iddiamız değildir. Pentagon da u-zun vadede böyle düşünmektedir. Amerika'da yayınlan US Armed Forces (ABD Silahlı Kuvvetleri) der-gisi konuyu şöyle ele almaktadır. (Haziran 1980)

"...Türkiye'deki gelişmeler öyle bir noktaya gelmiştir ki, Türk Silahlı Kuvvetlerinin müdahalesinden baş-ka bir çıkış noktası görülmemekte-dir... Türk Silahlı Kuvvetleri müda-hale edecek, ancak gelişmeleri uzun vadede ordu da düzeltemeyecek-tir.(abc)" (54)

Ve nihayet apoletli türedi kari-katür, ısrarlara dayanamayıp çıka-

nan davetiyeleri kabul etmenin za-manı geldi diyerek kılıcını çeker, doğum sancısı çeken TC'nin karnını yararak merakla ve doğ gözle bek-lenen faşizm güdubetini gözler önü-ne serer.

Egemen sınıf sözcüleri şaşkın-dırlar. Ama çok geçtikten sonra ordunun eskiden olduğu gibi işleri düzelterek devleti yeniden kendile-rine devredecekleri düşüncesiyle ellerini ovuşturarak sevinçle kanışk merak içinde bir bekleyişe koyu-lurlar. Ancak umduklarını bula-mazlar. Her birinin kulaklının tozu-na bir tokat vurularak herşeyi yüz-le-rine gözlerine buluşturdukları için -ama bunca yıllık hizmetleri hiç dik-kate alınmaksızın- bir kenara fir-latılırlar. Artık uşaklıkları da para etmemektedir. Ağlayıp sızlayan-ların bir kez de kulakları çekilir uslu durmaları için ve ses seda kesilir.

Özel Harp Dairesi'nin Pentagon ve CIA patentli planı tutmamış, KUKH tarafından bozulmuştur. Or-du'nun ¾ ü Kürdistan'a kaydırlır. 1920-40 sonrası askeri işgal yen-i-den şehir-şehir, kasaba-kasaba, nahiye-nahiye, köy-köy yinelenir. Asker postahını çığnemediği bir karşı toprak, işkence görmeyen, dayak yemeyen ev kalmaz. Henüz bir gerilla birimi bile olmayan KUKH'ne karşı tam teçhizat özel komando birimleriyle havadan ve karadan takviyeli 300 bin kişilerin fazla bir kuvvet hareketi geçirilir.

İcazetli sol sevinmemektedir. "Bravo, terörizme bizde karşıyız, terörizmin sağda soluda ezilmeli-dir" diyerek radyosundan tebrik mesajları yollar. "Hele bölücülüğü o daha tehlikelidir, o en başta ezil-melidir" diyerek hedefe iyi nişan almasını öğütler. Bir yandan da "Yurtsever" general Evren ve Salı-ık'a "sizleri aldatmak isteyen Ersin, Şahinkaya gibi kötü generallerle uymayın" diyerek taktik çizilir. "Sol darbe olduğundan da elden bulul kendilerini bu yararana teslim et-mek için sıraya girilir. Nasıl olsa bir sorğu ve bir kaç gün gözaltı ile bırakılacaklardır (!) Çünkü MHP'yi "kapatanlar" ancak solcu olabilir(!) Ama umduklarını değil bulduklarını alırlar.

Birde "radikal sol" vardır. Bun-lar hemen "savaş" ilan ederler! Tabi hemen kimisi "öncü" kimisi geril-la" kimisi "halk savaşını" baş-la-tır (!) Kimileride "toplu silahlı ayaklanmayı" örgütlemeye koyu-lurlar (!) Ama "Demir Yumruk" ope-rasyonları bu "yüçit savaşçıların" gözümlü açar. Ateşle oynamış, elleri-ni yakmışlardır. Hepsinde bir anlık 27 Mayıs çocukları olduklarını u-nutmuşlardır. Bu kez kendilerini affettirmek için kuyruk sallamaya, en başta kendi örgütlerini tasfiye etmeye koyulurlar. Yeterli görül-mez, PKK tasfiye edilmelidir diye büyükabadan emir gelir. Başlar-lar icazetlisi, "radikal", harıl harıl anti-PKK faaliyete. Aydınlık, Evren'in sağ kolu hemen bağırır: "ol-maz! dağınık savaşıyorsunuz.... Apoculara karşı savaş Aydınlık kalesinden yürütülür!" diyerek, hepsini "Apoculara karşı ölümde-n bile korkmayan kahraman meh-metçik Aydınlık" önderliğinde fiilen birleşmeye çağırır. Bu komedi Tür-kije Solu'nun ucubeleşmesinin göstergesidir.

"Açıktır ki, Türkiye sol'u en temel sorun olan devrimci demok-rasi sorunuyla reformizmi aqam-dı. 27 Mayıs Anayasası'nın yasal çerçevesi içinde biçimlenen bu sol, bu çerçevenin dışına çıkmaya çalış-tığı ve çıktığı anda bireysel terö-rizme düşmekten kurtulamadı; ih-tilalciliği ve devrimci direnişçiliği geliştiremedi. Türkiye zemininde kendisini düzenin çizdiği sınırlar içinde hapsedilmiş olan yasal sol yasa-dışılığa geçemedi, geçse bile gerekli olanı yerine getiremedi. Bunun en temel nedeni bu sol'un resmi ze-minde doğmasıydı. 27 Mayıs Ana-

yasası temelinde doğan, bu Ana-yasayı kendisine temel alan ve bu Anayasaya bağlı olan bir Sol'un gücü ne olabilir? Kaynağını 27 Mayıs Anayasası'nda bulan bu sol'un, adı geçen Anayasa'nın asıl-masıyla birlikte kendisinin de aşıla-cağı açık değil midir? Ama bunu göremeyecek kadar öngörüsü-z ve insiyatifsiz, devrimci demokrasiyi geliştirmek, yetkinleştirmek ve uy-gun stratejiye taktiklere kavuştur-maktan uzak, tüm kahramanca özverilere ve soylu direnmelere rağ-men yine de reformizmi, 27 Mayıs Anayasası'nın çizdiği sınırları ve dolayısıyla Kemalizmi aşamayan bir sol, işte Türkiye Sol'unun durumu budur."

"Türkiye Sol'unun, Türkiye Sos-yalist ve Demokratik Hareketinin kendisi için temel aldığı tarihsel miras nedir? Hemen belirtelim ki, Türkiye Sol'u, TKP'nin esas aldığı tarihsel miras ve politikadan bir adım ileriye geçebilmiş değildir. Tarihi yorumlamaya çalışır, ama gücü yutmaz; politikada devrimci-liğe ulaşmak ister, ama bunda yeterince başarı sağlayamaz; başarınca politikada anda da devlet, karşı-gerilla ve 12 Mart faşizminin sert darbeleriyle karşılaşıp ve ezilir. Soylu çıkışlar yapmak ister, ama sonunda kendisini darağacında bu-lur"(55)

12 Eylül kılıç darbesi nasıl ki, bu kemalist Cumhuriyet'in içindeki güdubetini bir süngü darbesiyle dışa vurduymuşsa, bu olduğu gibi Sol'a da yansır. Süngü darbesi sol için-deki güdubetide de dışarı döker.

Devrim, direniş, mücadele gibi soylu kavramları lanetli ilan edilir. Bunu ağına alanlar "fanatik, yobaz, ot, yaşamasını bilmeyenler" olarak nitelendirilir. Hele devrim ve halk için şehit düşmek ölümün üzerine korkusuzca yürümek İspanya'da "Yaşasın ölüm" diyen "faşistle de-deş" olmaktadır.

Avrupa'da yayın hayatına baş-layan "Demokrat Türkiye" ile Tür-kije'de yayına başlayan "Tan" ga-zeteleri aşk ve cinsel yaşam konus-u üzerinde yanlışlara başlarlar. "Demokrat Türkiye", "Devrimci yemez mi, Devrimci giymez mi, Devrimci sevmeyi mi, eğlenmeyi mi, içmeyi mi?" diyerek CIA yön-er-gesine uygun bir biçimde özel ya-şam duygularını dürtüklerken; "Tan" gazetesi bol bol çıplak ka-dın resimlerini birinci sayfadan tam renkli ofset baskı ile ve manşet atarak hayvanlığın eşşikinde sapık cinsel ilişkileri, aşk hikayeleri, seks cinayetlerini ve skandalleri anlat-maya başlar.

Hemen unutmadan belirtelim ki, bu utanç, öfke ve tiksinti uyandırın tablo halen sol'culuk adına savunul-maktadır. Siyasal kılıf ise "Yeni Sosyalizm" ve "Yeni Demokrasi" arayışı içinde "modern toplumsal ve sosyal" ilişkileri yaratmak, "ko-münist enternasyonal"ı yeniden ku-rarak kendisini kurtarmayanların dünyayı kurtarma Donkişotluğu, geçmişin eleştirisi adına ne kadar direnişçi ve sahip çıkılması gereken öge varsa canına ot tikamak; her şeyi inkar ederek sil yeni baştan herşeyi tartışmak vb. biçimlerdedir. İcazetli kesim ise tüm varlığını meşrulaşmaya hasrettiği için bu kez de kendisini faşizmin platformunda meşrulaştırmak için 6'lı bir-liği oluşturur. Ne gariptir ki halkın adına yola çıktığını ve onu kurtar-acığını iddia edenler meşruyetli halktan değil, faşizmden alma gay-reti içindedirler(!)

"Öncü"leri bu halde olan Tür-kije halkı ne halde! Bunun gazete manşetlerinde bile anlamak mümkün "iki çocuk annesi böbre-gimi satıyorum(!)", "Tutukluyum böbre-gimi satıyorum(!)", "Zor durumdum böbreğimi satmak istiyorum(!) vb. bunlar ilanlar. Satılık şeyler yalnız

Devamı Syf: 22'de

"MUHAYYEL KÜRDİSTAN BURADA MEFTUN" DEĞİLDİR!

Halkımız
Burada
Yaşıyor

1930'da Ağrı isyanından sonra zamanın sömürgeci basın organları yayınladıkları karikatürlerden birinde Ağrı dağı üzerine bir tabut koyarak şu sözleri Yazmışlardı: "Muhayyel Kürdistan burada Meftundur." Bununla "kurulması zaten hayal olan Kürdistan buraya gömüldü" denilmek isteniyordu. Bunun üzerinden 55 yıl geçti. Bu kez, yine Ağrı'da hem de doruklarından tutuşan bir isyan ateşi yükseliyordu. Evet, Ağrı'nın doruklarına gömüldü denilen Kürdistan, yeniden diriliyor, ayağa kalkıyor ve sömürgecileri unutamayacakları bir ders veriyordu.

Günlerce süren bir operasyondan askerler elleri boş dönmek zorunda kaldılar. "3000 m'de, 4000 m'de ve en son 5000 m'de kısırdık" diye manşetlerden düşmeyen Ağrı operasyonu esasında partizanların yuvarladığı kayalar altında kalan birçok asker öldü veya yaralandı. Yine günde en az 2-3 defa o da saatlerce süren çatışmalar olmasına rağmen, her seferinde kayıplar yine sömürgecilerden oldu. Nitekim Türk sömürgecileri de içine düştük-

leri acizliği gizleyemeyerek, basın organlarına da yansıtılar. Hala Ağrı dağında süren operasyonlarda sonuç alamayan askeri birliklerin bir kısmı geri çekilirken, diğer bölümü ise, dağda kamp kurdu.

Ağrı isyanı döneminde de dağa çekilen isyancılar, kısa bir sürede katledilmişlerdi. Sömürgeciler yine aynı tarz bir gelişmeyi bekliyorlardı. Ama bu kez hevesleri kursaklarında kalırken, Partizanların izine bile rastlayamadılar. Savaşın bu kez daha farklı yürütüldüğünü sömürgeciler de kabul etmek zorundadırlar. Eskinin aşiret birlikleri ile değil, günümüzün en bilimsel ideolojisi ile donanmış ve usta askeri taktiklerle savaşan birlikleri ile karşı karşıyadırlar. Bunları da ezmek öyle sanıldığı gibi kolay değildir.

TC çizdiği bir karikatürle gerçekten de Kürdistan'ı Ağrı'ya gömüldü hayaline kapılmıştır. Ama bugün Muhayyel olanın Kürdistan olmadığı TC'nin bizzat kendisinin olacağı Ağrı doruklarında yakılan isyan ateşi ile ortaya konulmaktadır. O ateşi hiç kimsenin erişemediği ve efsanelere konu olan doruk-

larda yanmaktadır. Bunu söndürmeye değil TC, hiç kimsenin gücü yetmeyecektir.

Kürdistan'da bugün TC açısından herşey tersine dönmektedir. 1940'larda bitirdim dediği mesele; yeniden dirildi, gömdüm dediği tabut; cesetler tekrar doğrularak daha ölmedik diyerek isyana kalktı işte O'nu çılgınlaştıran bu gerçekler karşısında bir şey yapamaması ve acz içine düşmesidir. Ağrı'da HRK Birlikleri tarafından ilan edilen Devrimci sıkıyönetim açık ki burayla sınırlı kalmayacak tüm Kürdistan'ı kaplayana kadar geliştirilecektir.

Son Ağrı olayları bir kez daha gerçeği ortaya çıkarmıştır: "son artıkları kaldı", denilen HRK savaşçıları bizzat ülke zemininde konularak her alanda Türk askerleriyle çatışma içine girebilmektedir. Binlerce askere ve en son teknik silahlara rağmen '8-10 kişi' olarak seçilen bir partizan birliğinin kendi deyimleriyle "2-3 saat süren çatışmalardan" kayıp vermeden kurtulması büyük bir başarıdır ve savaşçıların gücünün kanıtıdır.

15 AĞUSTOS'DA TÜM ÖNLEMLERE RAĞMEN, SİLAHLAR SUSMADI

15 Ağustos'un 1. yılına girildiği bu günlerde gerçekleştirilen onlarca eylemde yüzlerce askerin öldüğü veya yaralandığı, yine değeri milyonlarca lirayı bulan askeri araç, teçhizat ve silahın ele geçirildiği haberleri gelmektedir. Karakollar, taburlar basılırken, konvoylar pusuya düşürülmüş ve yüzlerce ihbarcı, milis-çete ya öldürülmüş ya da vazgeçmeleri sağlanmıştır. Ayrıca gerçekleştirilen yüzlerce toplantıda halka gelişmeler anlatılmış, düşmanın uygulamaları karşısında daha da duyarl hale gelmeleri sağlanmıştır.

Başa Midyat, Şırnak, Batman, Silopi, Mutki, Doğubeyazıt, Uludere, Şemdinli, Beytüşşebap, Karakoçan, Genç, Ergani, Çatak olmak üzere daha bir çok alanda bu sürede yoğun eylemler gerçekleştirildi. Şehir işgallerinden karakol ve tabur baskınlarına kadar onlarca eylem bu kısa süre içerisinde yapıldı. Sömürgeci basın organları bu gelişmeler karşısında susup olarak, en ufak bir açıklama dahi yapmadılar.

Midyat yaklaşık 24 saat partizanların elinde kalırken 60 askerde esir alınmıştır. 2 saat süren bir çatışma sonucu, telsiz ve telefon bağlantıları kesilen sömürgeci askerler teslim olmak zorunda kalmışlardır. Şehire giriş ve çıkışların yasaklandığı eylem esasında yüzlerce bildiri dağıtılırken, halka yönelik konuşmalar da yapılmıştır. Bizzat halkın desteği ve coşkulu katılımı ile gerçekleştirilen eylemde devrimcilerin kayıp vermeden geri çekilebildikleri bildirilmektedir. Yine yakın tarihlerde İdil'de, Çatak'da da işgallerin gerçekleştirildiği, çok sayıda silah ele geçirilirden onlarca askerin, bekçinin öldürüldüğü veya yaralandığı söylenmektedir.

Bunların dışında Şırnak'ta, Şemdinli'de, Uludere'de, Karakoçan'da, Cizre'de, Genç'de Doğubeyazıt'da ve daha birçok alanda sayısız eylem gerçekleştirildiği gelen haberler arasındadır. Gazetemiz yayına girerken yeni eylem haberleri elimize ulaştı. Gelen eylem haberlerinde yine karakol ve taburlara yönelik çeşitli baskınların yapıldığı bildirilmektedir.

Batman'da Askeri Helikopter Düşürüldü

Petrol kuyularına yönelik olarak gerçekleştirilen sabotaj eylemlerinin ardından yoğun bir operasyonla geçen sömürgeci güçler tak-

viye birliklerini de harekete geçirerek sonuç almaya çalıştılar. Bir operasyon birliğiyle partizanlar arasında çıkan çatışmada çok sayıda asker ölü ve yaralı olarak etkisiz hale getirilirken askeri bir helikopter de düşürülerek içindekilerle birlikte imha edilmiştir.

Mardin ve İlçelerinde Yoğun Eylemler

Savaşın kızıştığı alanlardan biri de Mardin ve ilçeleridir. Temmuz ayı içinde yoğun eylemlere tanık olan bu alanda Ağustos ayı içerisinde de bir dizi eylem gerçekleştirildi. Sömürgecilerin olağanüstü tüm önlemlerine rağmen dinmek bilmeyen ve düşmana ağır darbeler vuran eylemlerden gazetemize ulaşanlar şöyledir:

Ömerli'de meydana gelen çatışmada 1 subay 3 asker öldürüldü, bazılarının da yaralandığı bildirilmektedir.

Midyat'da ise yöre halkı üzerindeki baskıların artmasına neden olan ve bizzat askeri birliklerin önünde operasyonlara katılan ajan-ihbarcı bir unsur ölümle cezalandırılmıştır.

Silopi'de gerçekleştirilen tabur baskınında ise, 51 subay ve assubay, 12'si asker olmak üzere toplam 17 kişi öldürülmüştür.

Karakoçan-Başyurt'da Onlarca Asker Esir Alındı

Başyurt'da gerçekleştirilen bir eylemde karakol basılarak, karakolda bulunan tüm askerler esir alınmıştır. Baskın esasında ölü ve yaralıların olduğu söylenirken esir alınan askerlere ait olan ve karakolda bulunan tüm silah ve teçhizatları el konulmuştur. Partizanların kayıp vermediği eylem, yöre halkı üzerinde büyük etki bırakmıştır.

Şırnak'ta 5 Asker Öldürüldü, Onlarcası da Esir Alındı

Bir tabura yönelik olarak gerçekleştirilen eylemde 5 asker öldürüldü, diğerleri de esir alınmıştır. Propaganda konuşmasından sonra serbest bırakılan askerlerin tüm silah ve teçhizatları da kamulaştırılmıştır.

Kerboran-Midyat'da Sömürgeciler Kendi Kazdıkları Kuyaya Düştüler.

Ulusal kurtuluş savaşının daha da boyutlanmasında karşılarında sömürgeciler özel savaş uygulamalarına daha da hız vererek yeni bir takım taktik ve uygulamaları gündemlerine almaya başlamışlardır. Ancak daha girişim düzeyinde iken fiyaskoyla sonuçlanan bu taktiklerden biri TC'ye pahalya mal oldu. Kerboran'da bir göle zehir bırakan sömürgeci bir bölüğün peşinden gelen başka bir bölüğün aynı gölden su içmesi üzerine 60 askerin öldüğü bildirilmektedir.

Partizanlara yönelik olarak gerçekleştirilmek istenen bu tuzaga sömürgecilerin kendi ordu birlikleri düşmüştür. Diğer bir deyişle sömürgeci kolluk kuvvetleri kendi kazdıkları kuyuya kendileri düştüler. Ulusal kurtuluş hareketleri deneylerinde çokça görülen bu tür olaylar, daha komik ve ağır kayıplarla sonuçlanan biçiminde Türk askerinin başına gelmektedir.

Bu tür özel savaş yöntemlerinin sık sık uygulanacağı önümüzdeki dönemde, sömürgeciler son olayda olduğu gibi ağıladıkları kurtulma kendileri boğulmaktan kurtulamayacaklardır.

Biji HRK Sloganları İle 15 Ağustos Bir Kez Daha Yaşandı!

15 Ağustos 1984'de Eruh-Şemdinli baskınları ile yükselen direnişin 1. yıldönümünü doldurduğu bugünlerde, Kürdistan halkı önder güçleri öncülüğünde bu şanlı gününü kutlamaktadır. Toplantılar, geceler ve daha değişik biçimlerde kutlanan bu günde, 15 Ağustos'un coşkusu bir kez daha yaşanırken, sömürgeciliğin kahreden sloganları haykırıldı.

Kürdistan'da, Ortadoğu'da ve Avrupa'da gerçekleştirilen yüzlerce toplantı ve gecede binlerce insan bir araya gelirken, düşmana karşı geliştirilen sayısız askeri eylemde de halkımızın taştan kin ve öfkesinin intikam çağrıları yaşatıldı.

Yaşlısı-genci, kadını ve çocuğuyla tüm halkımızın içinde yer aldığı bu eylemlerde halkımızın silahlı direniş mücadelesine duyduğu sempati ve bu mücadeleye ne pahasına olursa olsun destek olma eğilimi bir kez daha yaşandı. Saatlerce süren toplantı ve gecelerde aralıksız haykırılan, "Biji Serok Apo", "Biji HRK", "Yaşasın 15 Ağustos Direniş Ruhu!" sloganları bunun açık bir ifadesidir. İster Kürdistan dağlarının doruklarında, köyünde, şehirinde, ister Ortadoğu'nun en sıcak alanında ve isterse de ülkelerinden binlerce kilometre uzaktaki bulunan emekçilerin düzenlediği eylemlerde olsun, hemen hepsi de aynı coşku bir kez daha yaşandı. 15 Ağustos'un 1. yıldönümü eylemleri, şu gerçeği bir kez daha ortaya çıkarmıştır: Kürdistan halkı, bağımsızlığı ve özgürlüğü uğrunda

en ufak bir çıkar gözetmeden, karışık, açlık, uykusuzluk demeden direnen, şehit düşen partizanların eylemleriyle karanlığı delerek adeta bir şafak vakti gibi açtıkları 15 Ağustos direniş ve saldırı ruhuna ne pahasına olursa olsun, hiç bir sahtekarlığa, çarpıtmaya müsedet emeyerek, sahip çıkmaktadır.

10 Ağustos'da Almanya'nın Duisburg kentinde "15 Ağustosla Dayanışma Gecesi" adı altında HRK'nin ilanının ve 15 Ağustos'un 1. yıldönümünü kutlama vesilesiyle düzenlenen geceye 3000 dolayında bir katılım gerçekleştirilmiştir.

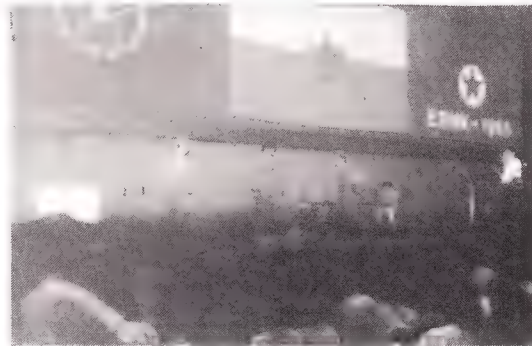
Baştan sona kadar coşkulu bir havada geçen eylemde dakikalarca ayakta haykırılan sloganlar, Kürdistanlı emekçilerin mücadelelerine sahip çıkışlarının bir ifadesi olurken, "3-5 kişidirler" yalanını da bir kez daha boşa çıkardı.

PKK-ERNK-HRK flamalarıyla donatılan sahnede sergilenen program ve gecenin anlamını ve mücadelemizin ulaştığı düzeyi açıklayan konuşma sık sık alkış ve sloganlarla desteklenirken, doymak bilinemeyen bir coşku yaşıyordu. Gecenin başlangıcından itibaren yükselen slogan haykırıları, saatler ilerledikçe coşuluyor ve doruğuna ulaşıyordu. Tüm kitlenin 15 dakika civarında ayakta defalarca "Biji Serok Apo", "Biji PKK", "Biji HRK!" sloganlarını haykırması, eylemin muhtevasını daha da güçlendirirken, 15 Ağustos'un coşkuğunu yansıtmıştır.

Gecede toplanan 20 000.- DM.

başlı kitlelerin desteğinin düzeyini gösterirken, Kürdistanlı emekçilerin ulusal kurtuluşları uğruna her türlü fedakarlığı yapmaktan kaçınmayacaklarının da işareti olmuştur.

15 Ağustos'un 1. yıldönümünde halkımızla dayanışma içinde olan çeşitli örgüt ve kurumlar da mesajlarını ulaştırmışlardır. 15 Ağus-

15 Ağustosla dayanışma gecesi'nde tiyatrodan bir sahne.

tos'un yaratıcısı HRK'nin mücadelesi ile dayanışma içinde olduklarını ifade eden dayanışmacı örgütlerden OEK (Yunan Cemiyetler Birliği), Pan Africanist Kongre, sözlü mesajlarını sunarken, THKP/C-Acil, SVP, TKP(B), UNIR, KPD, MLPD, KSSE, Kurtuluş Yolu, FEYKA KURDISTAN, KURDISTAN KOMITEE ve daha bir çok ör-

güt ve kurum da yazılı mesaj vermişlerdir.

Cephe anının tüm kitle ile birlikte adeta boğazlar patlatılırcasına bir haykırıyla içilmesinin ardından, gece coşkunun doruğuna ulaştığı "Apo Hate Hilvanê" türküsü ve halayların dizilmesi ile sonuçlandırılmıştır.

***

PARTİZANIN MEKTUBU

Öncü Güce Yönelen Her Saldırı, Karşısında Halkımızı Bulacaktır!

Elbette ki sorun, Kürdistan'da verilmesi gereken bir savaşın haklı yada haksız olup olmadığı sorunu değil. Bunu tartışmaya sunmak bile bir halkın öz çıkarlarına sırt çevirmiş en kötüsünden bir iflah olmazlıktır. Fakat, bizim üzerinde durmak istediğimiz daha çok, değişmez gibi görünen bir ortamın nasıl alt-üst olduğunu, devrimciliğe belli bir süre tatil diyen güçlerin nasıl yalpalayıp günlük politika belirlemeye çalıştıkları ve sonsuz egemenliğini ilan eden sömürgecilerin ve başındaki generallerin telaş ve panik içerisinde birini uygulamadan nasıl kendilerini çıkardıkları savaş yasalarnın ihlal edip bir yenisini çıkardıkları konusudur. Bellirtmeye bile gerek yoktur ki, bu değişiklikler ne normal koşulların ürünü ne de kendiliğinden meydana gelen gelişmelerdir. Bu nedenle de, sözkonusu gelişmelere yolaçan etkenler üzerinde biraz da olsa durup, irdelemenin yararlı olacağı kanısındayız.

Biraz gerilerle, yurtdışındaki belli bir hazırlıklı sonra PKK'nin kadro ve savaşçılarının, üç-üç, beş-beş, on-onluk gruplar halinde büyük bir coşku ve enerji ile donanmış bir şekilde "sınırlardaki" tel örgü ve mayın tarlaları aşip ülkeye ilk adimlerini attıkları günleri anımsamadan bugünkü durumu izah etmek oldukça güçtür. Geçmiş mücadele sürecinden geriye kalan bir mirası devralan tutukverilerindeki devrimcilerin sömürgecilğe karşı yükselttikleri görkemli dirnişlerinin yarattığı olumlu bir etki elbette ki vardı. Ve yine sömürgeci faşist cuntanın 5 yıllık uygulamaları halk kitlelerinden gizliye bir muhalefeti, kin ve öfkeyi geliştirmişti. Bu olgular haliyle Ulusal Kurtuluş Mücadelemizin temel etkenleridir. Bu olgular olmadan devrim denen bir nesneden bahsetmemiz bile güç. Ya faşist cuntanın barbaça uygulamaları hangi düzeydeydi, dozundan neyi kaybetmişti? Yoksa bu uygulamaların dozu doğru çıkarılmamış mıydı, içerde ve dışarda rastgele keyfi uygulamalar günlük uğraş haline getirilmemiş miydi? İnsan aşı sürdürülüyor muydu, bunun için pusuya yatmamışlar mıydı? Bunları bilmeyen hatta bundan nasibini almayan -eğer gönüllü bir şaşk değilse- kaç kişi gösterilebilir. Ya bu uygulamaların halk kitleleri üzerinde yarattığı etki, halktaki korku, panik, sindirilmişlik ve bundan kaynaklanan sessizlik... Yani ortama egemen olan yapı netti. Açıkta açığa sürdürülen uygulamaları sokakta kahvede, dağda vb. yerlerde kaç kişi kendi arasında konuşabiliyordu ve hatta konuşabiliyordu. Kaç komşu birbirine güvenebiliyordu. Adeta herkes birbirinden halkın deyimiyle 'kendi kendisinden' şüpheleniyor muydu? Bu konuda fazla bir şey söylemeye gerek yok, çünkü, en açık biçimiyle bu olgulardan ötürü reformist küçük burjuva klikler, "mücadelelerin koşulları yoktur", "acele etmek maceracılıktır." "Biraz daha beklemeli hatta TC'nin elini ulaşamadığı daha da ötele gitemli" demiyorlar mıydı? Yine PKK'nin belli bir hazırlıklı sonra ülkeye taşındığını gördükçe iştittikçe "ölüme gidiyorlar" diye parmak ısırmıyorlar mıydı? Ki o da mevcut koşulları kendileri görüp incelemeye sadece kulaktan duyma bazı konularda bilgi edinmişlerdi.

PKK hareketi böylesi bir ortamda ülkeye giriyordu ve her türlü engeli aşip, halk kitlelerine ulaşmaya çalışıyordu. Bu girişimin riskli olduğu açıktı ve hiç kimse için şer değildi, iyi biliniyordu. Fakat risklidir diye bir halkın kurtuluşu için girilmesi gereken özgürlük savaşına da sırt çevrilemezdi. Bu, ahlağın davasına en büyük ihanet olurdu. Ama yalnız

bu değil, çok iyi bilinen bir gerçek daha vardı. O da uğruna savaşıldığından bunun için gereken cesaret, fedakarlık gösterildiğinde, düşmanın çeşitli biçimlerde sağladığı geçici üstünlüklerinin alt edilebileceği halkın suskun ortamı yırtarak ayağa kalkabileceğiydi. Bu inançla cesaret edildi, bu inançla riskler göze alındı.

Bu sarsılmaz inançla, tüm engeller teker, teker aşılacak halk yığınlarına ulaşılabilirdi. Çeşitli biçimlerde ilişkilerle belli bir bağ kurulabilirdi. Ulusal Kurtuluş Mücadelesi yolunun kavratılması doğrultusunda halkın içine girilecek faaliyetler birçok alanda yoğunlaştırıldı. Bu faaliyetler yoğunluk kazandıkça halk kitlelerinin kurtuluşu olan inançları tazeleniyordu, ve kendi öncü müfrezelerine olan güven duyguları pekişiyordu. Öyle ki silahlı kurtuluş gruplarının halk yığınları içerisinde görülmesi, iştittik bile yığınlar için bir umut, bir güvence kaynağı olurken, cunta süresince, sömürgeci kurumların başı altında halka çekilmiş, halkın kanına elini bulamış kendisini tanımayan soysuzlar, uşaklar, ajan-ihbarcılar can derdine düşerek kibirli izlerini kaybetmeye çalışıyor, kimisi de halkın önünde diğ çökerek kendisini affettirmenin yollarını aramaya başlıyordu. Artık halkın bir dayatması vardı, sahiplerinin yanısında olmasını istiyordu. Hele hele bir de geçmişteki yetersiz devrimciliğin büyük oranda aşıldığını görüp ve buna tanık oldukça daha önce konuşmaya bile cesaret edemeyen bu insanlar o perdedi yırtıyor, gücü oranında verdiği destekle mücadeleye sahip çıkıyordu. Daha ilk günlerde bile Kurtuluş Birliklerine verdiği maddi ve manevi destekle halkın mücadeleye sarıldığını ortadaydı ve açık bir biçimde görülmüyordu. Burada ülkemizin her köşe bucagından halkın aktif bir desteğini aldığımızı söyleyebiliriz. Zaten ilk etapta kimse bunu beklemiyordu, Kurtuluş Birlikleri herkes ulaşmış değildi ve öyle bir anda ulaşamazdı da. Ama biz, ulaşabildiği kadar bu desteği de bulabildiğini ve aldığını söylüyoruz. Ve eğer düşmanın üç-dört yıldan beri oluşturduğu setler aşıyor, pusular atılıyor, sinsice hazırlanan uşak güçler ortaya çıkartılabiliyor ve tüm bunların ardından ülkemizin yoğun elverişli alanlarında Kurtuluş Birliklerinin mevzilenmesi sağlanıyorsa bunu emekçi yığınların verdiği destekten aramak gerek. Böyle bir destek olmadan kaç grup sağlam bir biçimde ulaşması gereken yere ulaşabilirdi, ulaşsa bile sömürgecilerin azgın terörüne karşı kendilerini kaç gün yaşatabilirlerdi ki?

Bu durum, halka, devrime ve kurtuluşa karşı inançları olmayan bazı güçler açısından sürpriz oldu. Sömürgecileri şoka uğrattı. Çünkü onlara göre, kurulan pusuların hiç biri aşılmayacak ve halka da ulaşamayacaktı. Bu sözkonusu güçlerin subjektif niyeti idi. Biz bu subjektif niyetlerini bir yana bırakalım. Fakat gelişmeler daha ileri boyutlara varıyor: mücadele gelişiyor, kitleler içerisinde yaygınlaşarak kazanıyor, kitlelerden sağlanan maddi-manevi destek, mücadeleye kazanılan taze kanla sömürgecilerin askeri ve sivil kurumlarını hedefleyerek bir savaş düzeyine ulaşıyor. Ülkemizde yükselen ses, kamuoyunun dikkatlerini üzerine toplayarak, düşüncemize istemeyen beyinleri düşüncemize, istemeyen kulakları iştittime zorluyor. Artık bu andan itibaren dir ki, hemen hemen her güç, dilettiği gibi ülkemiz Kürdistan'ı ve onun adına PKK'yı tanımlamakta, yorumlamakta ve kendileri açısından bazı sonuçlar çıkarmaya çalışmaktadırlar.

Elbette ki her güç, sınıf konumuna uygun olarak, proletarya ideolojisinin öncülüğünde gelişen böyle bir mücadelede, sahiptir çıkabilir. Yakınlıkta duyabilir, düşmanlıkta güdebilir. Yalnızca değişen şey, bu tür dönemlerde, bulanıklık ortadan kalkar, ya bu ya da öteki demek zorunda kalınır. Çünkü; politikanın yoğunlaşmış ifadesi olan savaş dönemlerinde hiç bir güç sahte pozisyonlara bürünemez, o öz kimliğiyle ortaya çıkmak ve kimliğine yakışır tonda tavır koymak durumundadır.

Mücadeleyi konuşup tartışan sadece çeşitli akımlar değişik siyasi güçler değil, onları da konuşturan ve mücadeleye karşı tavır belirlemek zorunda bırakan başka etken, halk güçleridir. Halk kitleleri tüm baskılara rağmen, şurada gerçekleşen bir saldırı, burada cezalandırılan bir halk düşmanını ve her biri birer destan olan görkemli direnişleri ölümü hor gören, ölümün üzerine cesaretle yürüyen kahramanlıkları her yerde konuşup tartışıyor. Düşmanın yarattığı sessizlik çoktan aşıldı. Mücadeleye yalnız onay değil, daha etkin bir mücadele diyor halk yığınları. Olanakların bu yönden zorluyor; daha fazla desteğin yollarını arıyor. Ve kendilerine açıkta öncüyü diyen, kendilerini böyle lanse etmiş ya da eden tüm güçlerden mücadeleye karşı tavır belirlemelerini istiyor. En açık biçimiyle, kendilerini böyle takdim edenlere halk, "PKK savaşıyor, siz ne yapacaksınız. Bu savaşın neresinde, hangi cephesinde yer alacaksınız?" sorusunu yöneltmekten çekinmiyor. Hiç kimsenin görmezlikten gelemeyeceği nokta budur. Eğer bazı güçler sık sık bu konuya eğilmek durumunda kalsaydı bundan ötürüdür.

Görüp iştittğimiz kadarıyla, ülke zemininde gelişen mücadelenin halk yığınlarından kopuk olduğunu, halkın ruh yapısını yansıtmadığını iddia eden bazı güçler var. Eleştirinin kapsamı ve amacı daha değişik olsa, biz yine de şunu söyleyelim. Eksiksiz, dört-dörtlük bir mücadele düşünülmez, bu, hele hele Kürdistan gibi geri statüde olan bir ülkede ise, mücadelenin çok daha pürüzlü

sorumluluğunuz gereği bu gelişmelere müdahaleyi demiyoruz, en azından sağlıklı ve sistemli bir haber almak için çeşitli düzeylerde muhabir ekiplerinizin gelişmelere sahne olan alanlarda bulunmasına da mı gerek duymuyorsunuz? Şayet duyuyorsanız sözkonusu alanlarda kaç adamınız var, kaç kez girip çıktınız? Ne yazık ki, kimsenin izine bile rastlanılmamış. Yoksa böyle bir ağı örgütleyecek cesareti ve yeteneği mi yoksunuz? Eğer gerekçe buysa, önderlik yeteneğiniz nerede kalıyor. Bu yönlü faaliyetlerinizin kalıntılarını bile rastlanılmadığına göre o halde, hangi kaynaktan haber aldınız, bu yargıya nasıl vardınız? Bir ülkeyi tanımlamak, yorumlamak için ilde o ülkeye gitmek, gidip görmek gerekmez. Fakat oradaki somut yapıyı yansıtabilecek kaynaklar mı gerekmez? Kindir bu kaynakların, şurada, burada söylediğiniz gibi "biri askerden gelmiş o anlatıyordu", "izine gelen bir memur söylüyordu" biçiminde kaynaklar mıdır? Ama bize kalırsa, bu konuda temel aldığımız kaynak, ne kendi haber ağımdır, ne kulaktan duyma söylentilerdir, ne de bizzat güçmelerin somuturlusu ve yöneticisi olan devrimci hareketin açıklamalarıdır. Temel alınan tek bir kaynak var, o da TC'nin burjuva basın yayınıdır. Bu kanal ile alınan haberler biçimsel bazı değişikliklerle -hatta bazıları buna da gerek duymuyor- devrimcilerin karşısına çıkarılıyor. Söylemeye bile gerek yoktur ki, bu temelde yapılan eleştirilerin sadece eleştirilerin ve eleştirisi sahiplerinin devrimci anlayışını, Kürdistan halkına ve halkın mücadelesi konusundaki ciddiyetini ölçtünü belirler. Ve bir halkın adına sömürgecilerin diliyle konuşmanın ciddiyetsizlik ve bir halka karşı en büyük saygısızlıktır diyoruz.

Evet, Kürdistan'da kurtuluş yolunda bir hareketlilik, bir ayağa kalkış oluyordu olduğu tartışma götürmeyecek tarzda günümüz içinde kabul edilen bir gerçek oluyordu. Mücadelemizin güncel bir sorun olarak bir çok alanda görülüp tartışılması bunun en açık kanıtıdır. Fakat bazı güçler tarafından geliş-

Budur ülkemizde hergünkü yaşam....

olacağına şüphe yoktur. Bundan ötürü dostlarımızdan gelecek olan eleştirilerin mücadelemizi olumlu yönden etkileyeceği ve bu temelde katkıda bulunacakları açıktır. Ama sorarız yukarıdaki iddianın sahiplerine. Sizin bu halkın yada halkların öncüleriyiz, kurtarıcılarız iddialarınıza karşın, bu halkın içinde çalışmak, onunla bütünleşmek ve onunla bütünleşildiği oranda düşman ile uğraşmaya gerekmez mi? Haydi, şimdiye kadar zamanı değildirdi deyiş geçiştirdiniz. Bunu bir anlık böyle kabul edelim. Peki, zamanı değildirdi deyiş ve önderi olduğunu söylediniz ülkede bir dizi olay cereyan ediyor, ne kadar uzağında da olsanız "devrimci"

melerin bu denli beklenmediği yada istenmediği ortadaydır. Farkında olan kimi güçler ise, bir türlü kendilerini buna inandırmak istemiyor, bununla da kalmayıp daha da ileri giderek sorunu daha değişik bir biçimde lanse ediyor, başkalarını da buna inandırmak istiyorlardı. Bu işi tam anlamıyla başarmasa bile kafalarda bir çelişki yaratarak ortamı bulanıklaştırmayı kendileri açısından bir avantaj görüp, tüm olanaklarını bunun için seferber ediyorlardı. Bu uğurda yazılıp çizilen hiçte az değildi. "Ortam değişmez, değiştirmeye kalkışmak provakasyondur; halkı katliama gö-

Devamı Syf: 22'de

ORTADOĞU VE DÜNYA

Güney Afrika ırkçı beyaz azınlık yönetimi yeni bir yasayla olağanüstü hal uygulamasını yürürlüğe koydu.

Güney Afrika halkı üzerinde durmadan artan baskı yöntemlerine rağmen halkın karşı koyuşu engellenememektedir. Ağır ırkçı yönetim kendi düzenini sürdürebilmek için tek çıkar yol olarak baskıcı katliamcı yöntemleri seçmektedir. Bu vahşi saldırılarda sadece yılbaşın da bu yana resmi kayıtlara göre

500'den fazla Güney Afrikalı yaşamını yitirmiştir. 27 Haziran'da ırkçılığa karşı mücadele eden, dört siyah lider, bir siyasal toplantının evlerine dönerken kaybolmuşlar ve ertesi gün bıçaklanarak öldürülmüş vaziyette bulunmuşlardır. Hükümet ise, siyahların kendi aralarındaki anlaşmazlıklar sonucu bu olayın gerçekleştiği haberini vermiştir. Dört Güney Afrikalı liderin öldürülmesi ardından bu vahşete karşı artan gösteriler esnasında sayısız

"Barış"a Giden Yol Helsinki Doruğunda mı?

Bundan 10 yıl önce 1. Ağustos 1975'te 35 Avrupa ülkesi, ABD ve Kanada Devlet ve Hükümet Başkanlarının, katıldıkları ve sonuç belgesini imzaladıkları Avrupa Güvenliği ve İşbirliği Konferansı (AGİK) ya da diğer adıyla Helsinki Doruğu toplantısı yapılmıştı. Helsinki Belgesi Avrupa alanıyla sınırlı görünmesine rağmen, tüm dünyadaki yumuşama sürecine katkıda bulunmayı hedeflemişti. Bu durumun sosyalist kamptaki yansımaları karşılıklı güvenliği artırıcı önlemler, teknik işbirliği ve silahsızlanma doğrultusundaki adımlar biçiminde kendini gösteriyordu.

Ve şimdi Helsinki Doruğu'nun 10. yılında yine 35 Avrupa ülkesi ile ABD ve Kanada Hükümet ve Devlet yetkilileri biraraya gelmiş bulunuyorlar. Fakat bugün gelinen noktada "yumuşama"dan geri dönülmez bir olgu olarak pek bahsedilmiyor. Zaten bu yönlü bir belgeye uyma doğrultusunda devletler hukukunda bağlayıcı bir hüküm de yoktur. Ve gelinen noktada imzalanan dönem koşulları ile bugün varılan noktayı değerlendirmek elbette ki yararlı olacaktır.

II. Dünya Savaşı'nın ardından 1960'lı yıllara kadar yıkılan kapitalizmin restorasyonu ve AET ile Avrupa Birliği gibi ekonomik ve siyasi kuruluşların oluşumu için ABD önderliğindeki emperyalist sistem ciddi çabalar harcamıştır. Ne var ki bu yıllar aynı zamanda Doğu Avrupa'da halk itidatlarının doğduğu ve sömürgelerde gelişen ulusal kurtuluş hareketleriyle bu gelişmelerin doruğu yaşandığı yıllardı.

ABD'nin şahsında emperyalizmin bu yıllara kadar ki politikası, sosyalist sistem ve ezilen halkların ulusal kurtuluş hareketlerine karşı bir denge oluşturmaktı. Bunun için de bu yıllarda klasik sömürgecilik yerine yeni-sömürgecilik etkin bir şekilde devreye girdi. Bir yandan yeni-sömürgeci politikaya geçiliyor, öte yandan da Batı Avrupa ülkelerinin tahrip olan kapitalist ekonomileri onarılmaya çalışılıyordu. Bu dönemin politik uygulamasının ifadesi o dönemden Başbakan olan Johnson'da kendisini gösterir. Ve bu süreçten sonra sistemden yeni kopuşları engellemeye doğrultusunda emperyalizmin saldırılarına tank oluyoruz. Bunun en açık örneğini Vietnam'da 30 yıl süren savaşta görmek mümkündür. Ancak mevcut saldırılar karşısında bile sistemden yeni kopuşlar engellenememiştir. Bu Johnson ve Nixon politikalarının da bir başarısızlığıydı. Nitekim görevlerini tamamlamadan bu açık el kanlı yönetimin yerine liberal diye bilinen ve aynı politikayı

maskeli uygulayan Carter yönetimi işbaşına gelir.

İşte bu yıllar emperyalizmin sözümona "yumuşama"ya eğilim gösterdiği yıllardır. Sosyalizmin de 60'lı yıllardan beri sürdürdüğü "barış" içinde birarada yaşama", "silahsızlanma" vb. politikalarının ağırlıklı bir biçimde gündemleştiği dönemdi.

Helsinki Doruğu bu ortamda toplantısı ve sözkonusu ülkeler tarafından imzalanmıştı. Ne var ki emperyalizmin doğasına aykırı olan barışın güvenilir bir tarafı olmaması "yumuşama"nın sonuçlarının nasıl olacağını daha o zamandan belirliyordu. Nitekim 1978 yılının ikinci yarısında yumuşama havası yerini sertliğe bıraktı. 1979 yılının ilkbaharında Carter ile Brejnev'in Viyana'da imzaladıkları Salt -2 anlaşmasını daha aynı yılın yazında ABD Kongresi onaylamaya yanaşmıyordu. Kapitalist-emperyalist sistemin yaşadığı derin ekonomik bunalım, çeşitli sahalardaki sistemden yeni kopuşlar, artık Helsinki Doruğunu hayaller dünyasına karşıyordu. Başta sistemin başı ABD olmak üzere daha sertlik yanlısı bir politikanın öne çıkıyordu. Bu politika geçişin en bariz uygulayıcısı olarak Reagan'ın başkanlık dönemi devreye girdi.

75'lerde imzalanan ve kısa sürede başaşağı giden bu politika 79'lardan itibaren geçersizliğini gün gün ortaya sermişti. Günümüze doğru gelindiğinde ise, artık her alandaki uzlaşmazlık sıradan herkesin gözlemleyebileceği bir durumdu. Emperyalizmin taktik olarak ele aldığı bu politikanın sosyalist güçler tarafından temelleştirilemeyeceği açıkça görülmüştür.

Ve bugün 10. yılında Helsinki'de biraraya gelen ülkelerin hiç birisi Sonuç Belgesinin bir bağlayıcı unsur olma özelliğine inanmamaktadırlar. Bu durum da açıkça göstermektedir ki, uzun vadeli barışın ve istikrarın korunup güçlenmesi yeni mevziler kazanmakla mümkündür. Emperyalizmin tehdit ve şantajları karşısında geri adım atmak değil; sistemin kopuşu sağlayacak olan ve gelişen ulusal kurtuluş hareketlerini destekleyip güçlendirmekle mümkündür. Bu bölgemiz açısından da geçerli bir olgudur. Ve özellikle bölgemizde gelişen Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi ile diğer ulusal ve sosyal hareketlerin zaferi ulaşmasıyla barış sağlanabilir. Zira son Helsinki Zirvesinde de bölge halklarını tahakküm altında tutan gerici faşist rejimlerin pervasızlığı Türk faşist cuntasının sosyalizme saldırısında açıkça görülmüştür.

***

İrkçı-Faşist Yönetim Sallantıda

insan tutuklanmış veya öldürülmüştür.

Son çıkan yasayla ise, halkın kendi cenazelerine sahip çıkması dahi engellenmek istenmektedir. Bu yasayla rejim, aynı zamanda hergün birden fazla cinayet işlediği suçunu itiraf etmiştir. Fakat meydana gelen bu sayısız cinayetlere cenaze töreni düzenlemek, törenlerde siyasi konuşmalar yapmak, bayrak ve pankart taşımak yasaklanmıştır.

Elbette ki hiçbir halktan böyle onursuz bir davranış beklemek mümkün değildir. Nitekim yerli halkın gösterileri çoğalmakta, tepkisi artmaktadır. İrkçı rejimin polis tarafından katledilen halk için cenaze töreni düzenlenmesini yasaklaması boşuna değildir. O iyi bilmektedir ki, işlenen her cinayete karşı düzenlenen cenaze törenleri 23 milyonluk halkın kin ve öfkesini örgütlü bir potansiyele dönüştürmekte ve kendi varlığını tehlikeye düşürmektedir.

Ancak alınan tüm önlemlere rağmen, geçtiğimiz günlerde katledilen on kişinin cenazesi için düzenlenen gösterilere yüzlerce kişi katılmıştır. Bu arada Güney Afrika Cumhuriyetinde insan hakları savunucusu 43 yaşındaki siyah bayan avukat Nonyamezelo Mvenge'nin öldürülmesi öfkeyi daha da artırmıştır. Öte yandan Güney Afrika'da

yasaklanmış olan ve Zambiya'da sürgünde bulunan Afrika Ulusal Konseyi Merkezince yapılan açıklamada "Bu ıgırır cinayet, ırkçı rejimin gönderdiği ölüm mangaları tarafından işlenmiştir. Cinayet, ka-

olağanüstü hal yasaının 18. gününde ise, Johannesburg'un siyah kasabalarında büyük protestolar düzenlenmiştir. Johannesburg'un Durban getosunda ırkçılığı protesto eden gençler, sokaklarda polisle

G. Afrika halkı ırkçılığa karşı savaşını yükseltiyor.

pana kısırlanmış öfkeli hayvanın çaresizliğini ve öc alma hırsı ile kıranmasını göstermektedir" denmektedir. Hükümet ise, her zaman ki gibi kendi cinayetlerini halka yüklemek istemiş, siyahların kendi aralarındaki anlaşmazlıklar sonucu insan hakları savunucusu bayan avukatın öldürüldüğünü belirtmiştir.

çatışmış; okul, ev ve vatandaşlar ateşe vermişlerdir. Çatışmada göstericilerden dördünün hayatını kaybettiği bildirilmektedir. Ayrıca KWA-Mashu ve Chesterville kasabalarında da polisli yerli halk arasında çatışmalar çıkmıştır. 18. günde tutuklananların sayısı 1465'e ulaşmıştır.

***

YENİ BİR FİYASKO:

Kazablanka "Zirvesi" Beklenen Sonucu Vermedi

8 Ağustos günü Fas'ın Kazablanka şehrinde başlatılan ve Arap Zirve toplantısı olarak nitelendirilen toplantı radikal Arap ülkeleri, Suriye, Güney Yemen, Cezayir, Lübnan, ve Libya'nın katılmaması üzerine daha başından başarısızlığa uğradı ve sonuca gidemeyerek, kısa süre içerisinde dağılmak zorunda kaldı.

Arap dünyasında meydana gelen çok karmaşık olaylar ve gelişmeler ilişkin dönem dönem yapılan zirve toplantıları, kural gereği her yıl yapılması gerekirken, yaklaşık 3 yıldır bir türlü toplanamamaktadır. Bunun temel nedeni ise, bölge gericiliği ile radikal güçlerin oldukça yoğun çelişkiler içerisinde bulunmalarıdır. Özellikle 1982 İsrail saldırısından sonra tavır değişikliğine giden bazı Arap ülkelerinin durumu, o güne kadar Arap dünyasında görülmüş de olsa varolan birliği sarsmış ve mevcut çelişkileri derinleştirmiştir.

ABD emperyalizminin bölgeye ilişkin hazırladığı planları hayata geçirmek ve dengeli kendi lehine çevirebilmek için başlattığı saldırı ve kompolar, Yaser Arafat üzerinde beklenen sonucu vermiş ve sağa, giderekte usaklığa kayıp, emperyalizmle uzlaşma yollarını aramaya başlamıştır. Bölge devriminin odak noktasını oluşturan ve bölgedeki ilerici-radikal güçlerin aktif olarak destekledikleri FKÖ güçlerinin aldığı darbeler bölge dengesine yeni bir çehre kazandırmış, emperyalizme ve siyonizme karşı bazı direniş merkezleri ön plana çıkmıştır. Suriye yönetimi giderek bölge gelişmelerinde daha ağırlıklı bir rol oynamaya başlamıştır.

Üç yıl boyunca Lübnan alanında devam eden çatışmalı ortam, giderek çözümsüzlük noktasına gelmiş ve Filistin sorunu adeta kördüğümü oluşturmaktaydı. Bu noktada hızla ön plana çıkan Suriye yönetimi isabetli değerlendirmeye ve yönelimlere bölgenin kaderi üzerinde önemli oranda rol oynamaya ABD planlarını boşa çıkarmaya başladı. Suriye'yi bu yönelimlerinden alıkoymak ve dengeli kendi lehine işletmek için çok çeşitli planlar

uygulayan emperyalistler, tüm uğraşlarına karşılık gördükleri kararlı tutumla geri adım atmak ve daha temkinli davranmak zorunda kaldılar. Özellikle de Filistin sorununun çözümü için dayatılan Ürdün-Filistin Konfederasyonuna karşılık sert tepkiyle karşılığınca daha değişik bölge güçlerini devreye sokarak ve Suriye'yi buna razı etmek için yoğun diplomasi geliştiren emperyalizm, en son olarakta zirve toplantısını hayata geçirdi.

Bu toplantının alelacele gerçekleştirilmesi öyle söylendiği gibi, Kasım ayında yapılacak Riyad zirvesine hazırlık değildir. Bu daha çok, bölge sorunlarının çözümünde Suriye ve diğer radikal güçlerin etkinliğini hafifletmek ve sözümona "Arap Birliği"nin ortak iradesiyle emperyalizmin dayattığı çözümü devreye sokmak amacını taşımaktadır. Filistin-Ürdün Konfederasyonunu Arap alemine onaylatmak ve Lübnan dengesinin ilerici güçlerin lehine değişmesini engellemek için alelacele devreye sokulan "zirve toplantısı", bölge gericiliği ve emperyalizmin çaresizliğini ürünü olmuştur. Suriye'nin Filistin sorununun çözümünde Arafatçıların ağırlığı ve Filistin-Suriye-Ürdün ittifakı ve giderek federasyona yönelen birliğin sağlanması için yürüttüğü çabalar olumlu sonuçlar verdiğinden bölge gericiliği rahat-sız olmakta ve bu yönlü bir çözüm gündeme gelmeden işi oldu-bittiye getirerek gerici çöküşü kabul ettirmek istemektedir.

Ancak, Fas Kralı Hasan'ın çağırısı üzerine başlayan ve Arap Birliği üye 21 ülkeden 10'unun devlet başkanları düzeyinde katıldığı ziyareti radikal Arap ülkelerinden Suriye, G. Yemen, Cezayir ve Lübnan'ın boykot etmesi, Libya'nın da sadece gözlemci olarak ve alt düzeyde devlet yetkilileriyle katıldığı toplantı, ABD tarafından aktif olarak desteklenmektedir. Yaser Arafat'ın da katıldığı toplantıda en başta tartışılan Filistin-Ürdün anlaşması konusunda bir sonuca gidilememiştir. Özellikle de Suriye etkisinin ağırlıkla hissedildiği toplantı, gündemine alacağı konularda

bile katılanlar arasında uyum sağlayamamıştır. Bu durum da göstermektedir ki, Arap alemindeki sorunların çözümü, emperyalistlerin tüm istem ve çabalarına rağmen, nitelikçe çoğunluğu oluşturan gerici kanat tarafından yapılamamakta radikal kesim ve bu kanadın başını çeken Suriye her alanda ağırlıklı koyabilmektedir. Kral Hüseyin'in ABD'nin emriyle gündemleştirdiği ve Arap zirvesinin de onayını alarak uygulamaya sokmak istediği plan böylece fiyaskoya sonuçlanmıştır denilebilir.

İki gün devam eden zirve toplantısı, ev sahibi ülkenin yaptığı konuşma ve değerlendirmeler ve diğer tartışmalarda ılımlı bir hava içerisinde geçmiş, oluşturalan redaksiyon kurulu tarafından ortak bildiri de hazırlanmıştır. Alınan diğer bir karara göre de bir komisyon katılmayan ülkeler ve özellikle de Hafız Esad'ı ziyaret ederek görüşmeler yapacağı bildirilmiştir. Amman anlaşmasını "tasdik" eden toplantı, daha şimdiden bunun ne kadar işlerlik kazanacağı konusunda da tereddütlüdür. Bunun yanı sıra toplantıda Filistin sorununun çözümü için BM'nin gözetiminde Sovyetler Birliği, ABD, Güvenlik Konseyinin daimi üyeleri ve FKÖ'nün de yer alacağı "uluslararası bir konferans" toplanması çağrısında da bulunmuştur. Toplantı kararlarında en çok dikkati çeken hususlardan biri de Suriye ile Arafatçı çizgi arasındaki ittifaka ilişkin hiçbir belirlenimin olamayacağıdır.

Sonuçta denilebilir ki, Kazablanka'da yapılan Arap Zirvesi tek taraflı bir toplantı olması ve istikrarlı bir temelde gerçekleştirilmesinden ötürü alınan kararlarda ve ortaya çıkaracağı sonuçlarda ciddi bir gelişmenin sağlanamayacağı daha şimdiden görülmektedir. ABD'nin bölge gericiliği eline dayattığı ve sonuç almaya çalıştığı bu girişimler bölgenin objektif zemini içinde etkili olmayacak ve ancak radikal Arap güçlerinin ortaya koydukları çözüm yöntemleri bölge sorunlarının belli bir çözüme ulaşmasını sağlayabileceklerdir.

Öncü Güce Yönelen Her Saldırı...

Baştarafı Syf: 20'de

türmeştir. "tezleri hafızalarda taze-
dir. "Bizi tepmeden ülkeye gire-
mezsiniz" sloganlarını hiç kimse
unutmaz değildir. Açıkta ki çok
iddialı görünen bu hesaplar çok kısa
bir zaman için yapılmıştı. Bu neden-
le de başta reformist küçük-burjuva
güçler olmak üzere bazı güçlerin
ülkemizdeki devrimci gelişmeler
karşısındaki ilk tepkileri beklenen
bir tavidir ve tam da kendilerine
yakışır bir tutum ancak böyle olabi-
lirdi. Mücadeleye karşı tepki göster-
melerini yadığımızıyoruz. Asla.
Çünkü, mücadelesizlik zaten onlar-
nın doğasında mevcuttur. Fakat bizi
düşündüren, gelişmeler karşısında
kayıtsız kalmama uğruna içine gir-
dikleri uğraşları. Daha dün kadar
yukarıda bahsettiğimiz o "ünlü"
tezlerinin güncelliğini koruduğunu
tekrar tekrar iddia etmelerine kar-
şın nasıl oluyor da bugün ayağa
kalkmış bir halktan bahsediliyor,
hem de ısrarla sahip çıkılıyor onun
adına dostluklar-ittifaklar kuru-
luyor ya da daha doğrusu kurmaya
çalışılıyor. Bunu hangi hakla yaptık-
larını bilemiyorlar. Onlara göre,
siyasi ortama hükmeden gericiçilik,
bu nedenle de öyle kısa bir vade-
değişmeye yatkın değildir. Üç-beş
kişilik bir grubun da gücü buna yet-
meyecektir diyorlar. O halde,
ülkemizdeki gelişmelerden, halkı-
mızın karşı-devrimci teröre karşı
başkaldırısından bahsediliyorsa,
bununla birlikte gelişmelere ivme
kazandırarak etkenlerinden hangi
noktada, hangi güçlerden kaynak-
landığının izahının yapılması ge-
rektiğini inanıyor ve bekliyoruz.

Dünya Basınından...

Baştarafı Syf: 23'te

Faşist cunta gelişmeler karşısın-
da içine düştüğü durumu gizlemek
ve halka gözdağı vermek amacıyla,
mahkemeleri peşpeşe sonuçlandı-
maya yöneldi. Eruh-Semdinli olay-
larına katıldıkları iddiasıyla tutuk-
lanan 35 yurtdışı idam cezasının
verilmesi tepkilere yol açarken, yeni
verilen idam kararları da dikkat-
leri çekiyordu. Le Monde, Taz,
Frankfurter Rundschau, Süd Deut-
sche Zeitung, ve daha birçok gazete,
dergi davalara ilişkin haberlere
geniş yer veriyorlardı. Ayrıca
SSCB gazeteleri Komsomolskaya
Pravda, Moskovskaya Pravda, İzve-
stiya ise son olarak Diyarbakır'da
görülen PKK davalarını "Kürdistan
Ulusal Kurtuluş Mücadelesine katıl-
dıktan gerekçesiyle Diyarbakır As-
keri savcısı 106 kişi için idam, 200
kişi için de çeşitli ağır hapis cezaları
isteminde bulundu" şeklinde yayı-
nıyordu. Diğer yandan Sofya radyo-
su ise çeşitli programlarında yayı-
nıladığı haberlerde bu gelişmelere
dikkat çekmekle birlikte, gerçekle-
ştirilen eylemlerin bir dokümanı
yayınlanıyor ve Türk yetkililerinin bazı
iddialarına yer veriyordu. Bir çok
davada verilen idam cezaları ve
Kürdistan'daki uygulamalara de-
ğindikten sonra sonuç olarak şun-
ları belirtiyordu: "Ancak durum
halen ciddiye alınmamaktadır. Ve
bunun için Doğu Anadolu Kürtleri-
nin mücadelelerine devam edecek-
leri açıktır." Yine Helsinki'de yapı-
lan son uluslararası barış ve güven-
lik toplantısında Bulgar temsilcisi
tarafından Kürdistan meselesi dile
getirilerek "Türk yönetiminin Kür-
distan Ulusal Kurtuluş Mücade-
lesini ezme içi yeni uygulamalar
gündeme soktuğunu" belirtiyordu.
Ayrıca toplantı esnasında basın
mensuplarına dağıtılan bildiride de
Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücade-
lesinin haklılığına ve desteklenmesi
gerektiğine değiniliyordu.

15 Ağustos'un 1. yılının dol-
masına yaklaşıldığı günlerde gazete-
lerde, Kürdistan'daki gelişmelere

Gelişmekte olan mücadelemizin
karşısında esas olarak rahatsız
olması gereken ve nedenlerini açık-
lamakta pek zorluk çekmediğimiz
gücün, Türk sömürgecileri olduğu
açıktır. Bir ülkeyi yitirmekle karşı
karşıya olan Türk sömürgecileri,
devrimin her kazanımı karşısında
estirdiği terörüyle dikkatleri iyice
üzerine toplamış durumdadır. Fa-
şist Türk sömürgecilerinin baskı-
larıyla ilk kez karşılaşmıyoruz.
Geçmişte olduğu gibi yeni dönemde
de ülkeye ilk adımların atılması ile
birlikte sömürgeciler de saldırıya
geçmekte pek gecikmediler. En
bariz örneğini 25 Mayıs 1983'deki
harekatta yaşadık ve peşinden ardı-
arkası kesilmeyen sefer hareketleri.
Tabii ki bunların hepsi de kaçakçı-
lığı önleme, sınırı koruma, sınır
alanlarında huzur ve güvenliği sağ-
lama adı altında yapılmıyordu. Ama
ne var ki yalnızca sınırda değil, Kür-
distan'ın her tarafında gerçekleştiril-
tiren bir dizi operasyonla halk
yığınları üzerinde baskılar arttırı-
lıyordu, tutuklama kampanyaları sür-
dürülüyordu. Fakat sömürgeciler
hep bitirdim diyor, bir türlü müca-
delenin varlığını açıktan kabullen-
miyorlardı. Mücadelenin eylemsel
düzeye ulaşmasıyla birlikte, sömür-
geciler mücadelenin varlığını ka-
bulenerek buna karşılık seferberlik
ilan ettirir. Ama bu seferberlik salt
askeri birliklerin arama-tarama
faaliyeti biçimindeki geleneksel bir
uygulamadan ziyade, çok yönlü
tüm kurum ve kuruluşların iştirak
ettiği bir seferberlik ilan edildi. Bun-
dan da öteye halkın yaşamında

ilişkin olarak geniş yazılar çıkmaya
başladı. Le Monde'de çıkan bir
yazıda, mevcut durum ve Türk as-
kerinin içinde bulunduğu koşulların
değerlendirilmesi yapılarak şunlar
söylenmektedir: "Çıplak ve çok
yüksek olan Toros dağlarının göl-
gesini, oluşturan bir geçitte, gece
yaklaşmaktadır. Bir düzine jan-
darma (savaş malzemeleriyle donatıl-
mış) kum torbalarıyla çevrili olan,
yerlerinden çıkıp, jarjurlarını takip,
yüklerini doldurup karakolun et-
rafında (2500 m. yükseklikte) kaza-
mış olan adam çukurlarına doğru
gidiyorlar. Ve burada nöbet be-
kleyecekler. Ama bu kadar çıplak
yokuşlarda düşman nasıl saklanabi-
lecektir. Zor inanılabilecek bir
şeydir.

Yolun kenarında, başta jandarma-
lar mitralyözlerinin yönlerini
bulduğumuz kamyonun içine çe-
virmişlerdi. "Eller kafa üstüne! a-
rama, kimlik kontrolü!" gibi hep
benzeri uygulamaları karşı-
laşıyorduk. Yaptığımız yüzlerce ki-
lometrelik bu gezide buralara Tür-
kiye-Kürdistan'ı demek mümkün
değil. Yine buralarda geçen senenin
15 Ağustos'undan beri "eşkiyalara",
"teröristlere", "bölücülere" (kullanı-
lan terimleri kullanıyoruz) faa-
liyetlerine yeniden başlanıyor. On-
lara saldırı eylemleri, 40 asker ve
jandarma, 40 sivil insan ve 77
"bölücü" ölmüştür. 500 kişi esir
almıştı.

Durum o kadar mı ciddi, böl-
gede gerilla savaşı mı veriliyor?
Biraz zor inanılacak bir şeydir.
Kuşkusuz ki, askerler çok sinirli, her
köşede bulunan karakollar güçlü
mekimler içini yapılmıştır. Kontroller
ve aramalar sistematik bir şekilde
yapılıyor, dağlardaki jandarmalar
sadece konvoy halinde dolaşıyor-
lar. Bu konvoylarda mitralyöz-
lül araba, bir çok kamyon ve elleri
tetikte bulunan 60'a yakın askerden
oluşturulmaktadır.

Ama bulunduğumuz kamyon
kasasında (sürekli sallantıya uğra-

köklü bir iz bırakarak aile bütün-
günün parçalanmasına kadar var-
ran, peşpeşe savaş yasaları çıkarıl-
dı. "Sınır" alanlarındaki halkın alım
satımını karnelerle bağlayan yasa,
ormani koruma adı altında dağlık
ormanlık alanların boşaltılmasına
ve sınır güvenliği adı altında sınır
köylerin boşaltılmasına yönelik ya-
sa, sosyal hizmetler götürülüyor
gerekçesiyle yerleşim yerlerinin
merkezleşmesini öngören yasa,
teşvik edici etkenlerle halkı milisleş-
tirmeyi (koy koruyucuları adı
altında yapıyor) kapsayan yasa,
ajan-muhbir ağını geliştirmeye
yönelik ek yasa, her ne vesile ile
olursa olsun, devrimcilerle bağı
olan ailelerin sürgüne gönderilece-
ğine yönelik yasa ve daha sayama-
dığımız halkın yaşamına kasteden
nice nice yasalar. Ve görülen odur
ki, şimdiye dek başka bir ülkede,
tarihin hiç bir sürecinde rastlanıl-
mayan türden yasalar, icat edecek-
ler. Yasamaları için her türlü yol
yöntemi deneyecekler, insanlıkla bağ-
daşmayan uygulamaları yasallaş-
tırmaya çalışacaklardır.

Daha şimdiden çıkarılmış olan
yasaların insanlıkla bağdaşır bir
tarafı yoktur. Fakat bizce çıkarılan
yasaların çokluğuna ve katılığına
bakılmaz. Önemli olan çıkarılan
yasaların hayata geçirilmesini önle-
yemektir. Ölüme geçerek işlerlik
kazandırmamaktır. Dileyerek değil,
devrimci yöntemlerle geri adım at-
mak olmalı tavrı. Şimdiye değin
ağırlıklı olarak böyle oldu diyebil-
riz. Dağlık alanların boşaltılarak
yerleşim merkezlerinin bir araya
getirilmesi için harcanan tüm çaba-
lara, yapılan tehditlere rağmen bu
konuda başarılı bir adım atıp tek bir

makta çünkü yollar kötüdür.) ak-
şamları dahil olmak üzere rahatça
bu tanınmış ve tehlikeli bölgeleri
gezmiyoruz? Açıklaması basit;
işte "eşkiyalara" sadece askerlere sal-
dırıyorlar. Bu da gösteriyorki bu
eşkiyalara diğer eşkiyalara benze-
memektedirler." (16 Temmuz 1985
tarifli nüshasından)

Yine değişik gazetelerde benzer
birçok yazıyı görebiliyoruz. Hol-
landa, İsviçre, Almanya vb. ülke
gazetelerinde bu yönlü yorumları
getiren yazılar çeşitli tarihlerde
yayınlandı. Bunlardan Alman Taz
gazetesinde çıkan bir yazıda bura-
ya aktararak, yazımızı sonuçlandı-
rarak yazıyor. Serge Arnold imzalı
çıkın yazıda şunlar belirtilmekte-
dir: "Yauz adında konuştüğümüz
bir köylü, bir yıldan beridir hergün
tekrarlanan bu manzaraları soğuk
ve asık bir çehre ile izlemekteydi.
Bu duruma katlanamayacağını ve
katiyen alışamayacağını belirt-
yordu. Bu süre zarfında köy halkı-
nın çoğunluğu gibi kendisinin de
"Apoculan" davasına kazanıldığını
hiç gizlemeden ifade ediyor ve
şöyle diyor: "Onlar (bn. Apocu-
lar) en güçlüdür! Dağlarda, Türk
askerleri Onlara karşı hiçbir şey-
dir!" Bölgede yaşayan halkın büyük
çoğunluğu, Kürdistan'ın bu kesitin-
de bulunan köylerde pratik bir
savaşı yaşamakta olduğunu dü-
şünmektedir."

Bugün Kürdistan'da artık dönül-
mez bir noktaya gelen bir savaşın
yürütüldüğü ve halkın Apoculara
(PKK'ye) büyük bir sempati duy-
duğu noktası gerçek olan ve giderek
de güçlenen bir noktadır. Ulus-
lararası çeşitli güçlerin de dikkat
çektiği bu nokta, aynı zamanda,
bugün bizzat kendi ulusal kurtulu-
şuna sahip çıkarak, savasarak halkı-
mız tarafından kanıtlanmaktadır.
Zaten baştan beri bazı yönleri ile
aktarıldığımız uluslararası ba-
sında yankılarda bulunuyor göstermek-
tedir.

1 yıllık sürede çok önemli ve
güçlü adımlar atabilen Kürdistan
Halkı, giderek dışarıda gelişen daha
fazla ilgilie mücadelesini daha da
ileri götürebilecektir.

köyü boşalttıkları söylenemez. Yine
devrimci güçler ile halk yığınlarını
karşı karşıya getirebilmek, aradaki
bağı koparabilmek amacıyla her
türlü aracı kullanarak sürdürülen
anti-propagandalar, yapılan to-
pantılara ve de teşvik edici unsurlara
karşın bazı istisnalar dışında kimse-
nin eline bir tek silah veremedikleri
gerçeği bunun açık örneğidir. Bu-
nun yanında, uygulamasında ısrarlı
davrandıkları konularda yok de-
ğildir. Örneğin 8. Kolordu Sıkıyönetim
Komutanlığı sürgüne ilişkin kararı
durumunun hemen ardından, da-
ha önceden hazırlanmış sürgüne
gönderilecek ailelerin listesini yayı-
nılayıp kendilerine bildirdiler.
Başta Dersim olmak üzere Elazığ ve
Bingöl civarlarında sürgüne gön-
derilecek ailelerin kabarkır bir sayıyı
teşkil ettiği söyleniyor. Kesin olma-
makla birlikte edinilen bilgilere
göre sadece Dersim'de bu sayının
500'ün üzerinde olduğu tahmin edi-
liyor. Fakat halktan gelebilecek
tepkili ölçmek amacıyla ilk etapta
Nazmiye, Mazgirt ve Tunceli şehir
çevresinden 20 aileyi göndermiş
durumdadır. İlkbahar ile birlikte
bunun hızlandırılacağı söylen-
mektedir. Eğer yoğun bir tepki doğ-
mazsa kendilerini sürgünü hak-
etmiş tüm aileler gönderilecek-
miş. "Hak" etmedeki ölçüt ise dev-
rimcilerle ilişkide olmak veya olabi-
lecek konumda olmaktır.

Sömürgecilerin kendilerini en
çok başarılı gördüğü bir diğer ko-
nu da muhtarlıklardan, muhtarlık
mühürünün alınmasıdır. Bir örnek
vermek gerekirse, Mart ayında Ka-
rakocan'da 17 muhtarın muhtarlık-
ları feshedildiği belediye hopero-
lundan resmen açıklandı. Bu konu-
da gerekçe yoktur. Tek ölçüt var:
Muhtarlar ya resmen ajanlık yap-
cak, ya da mühür elinden alın-
acaktır. Çok basitte olsa bu uygu-
lamaya da sessiz kalmamaktadır.
En azından alınan mühürler tehdit-
ler için değil, Mart ayında kabul edil-
miyor. Bunun için de mühürler ya
karakollarda kalıyor ya da köy öğret-
menlerine kabul ettiriliyor.

Anlaşılabileceği gibi yasa çıkarmak
kolaymış. Zaten bu yüzden de çok
kısa zaman dilimi içerisinde bir dizi
yasa çıkartıldı. Ya bu yasaların
uygulanması, hayata geçirilmesi...

Emperyalizmin Özel Savaşı ve Türk...

Baştarafı Syf: 18'de

bunlar değil. "Geçinemediği için kız-
larını sattı(!). Geçinemediği için
buna mecburdur". "İşsiz kalan bir
kari koca kan bankasını kanlarını
sattılar". "Çocuğunu bağrına bas-
mış bir anne "Açtım çaldım"
diyor. 1 hafta da 13 intihar, işsiz
kalan bir işçi "yşamak bize har-
am" diyerek kansı ve çocuklarını
gözü önünde kendisini astı". "Gelin
kaynana birlikte evden kaçtı".
"Genç kızlar da artist olma hevesi,
14 yaşında bir kız artist olmak için
evden kaçtı". "Sevdiği kaseti alma-
yan kocasından boşanıyor", "Aslan
yürekli kız, kendisini dağa kaldıran
iki adamı önüne katıp karakola tes-
lim etti". "Kasap İsmet karısını
kesti". "Yüz gram et isteyen müş-
terisinin kulağını kesip, "Al sana
yüz gram et" dedi. "Fedakar koca(!)
karısının sevgilisinden olan çocu-
ğuna bakıyor", "3 yılda 5 koca
boşayıp zengin oldu" vb. bunun gibi
binlerce başlık. Bu başlıklar Türki-
ye'de gazete okuyan kitlelerin
%70'ine hitap eden "Tan", "Hür-
riyet", "Günaydın" gibi gazeteler-
den. Buna haftalık magazin dergileri
de eklenirse, ayrıca topluma ne tür
kültür ve ahlak egemen kılıymı
rahatsızlık anlaşılabilecektir.

Evet durum tüm çıplaklığıyla
ortada. Özel Harp Dairesi'nin bu kez
hem sol'u hem de toplumu tam bir
kişisizleştirme sürecine soktuğu
ve bunda oldukça başarılı olduğu
görülmüyor. Toplumun tepki gücü o

Hele hele bir de çıkarılan yasa bir
halkı yerinden yurdundan kopar-
maya, aile bütünlüğünü parçala-
maya yönelik söz konusu halk ne
kadar gücü varsa ortaya koyacak ve
ne kadar yeteneği varsa konuşturu-
racaktır. Bu tür anlarda yeterli
kendisine öncüyüm diyen güçler
üzzerlerine düşen sorumluluğu yeri-
ne getirebilirler. Bundan ötürü
dür ki sömürgeciler kendi çıkardık-
ları yasaların hayata geçirilmesini
nün mümkün olmadığını gördükçe
bu yasaları yine kendileri ihlal edip
yenisini çıkarmaktadırlar.

"Sağır" ve de "kör" denilen bu
sessiz ülkede olup bitenler neyin
nesidir. Aslında, ülkemizde cereyan
eden olaylar, gelişen mücadele o
denli açık ve nettir ki, anlamak
yeterken herkes görüp kavrayabilir.
Yeterki anlamak isteyelim. Düş-
man; savaşta savaş diyor ve neyi
varsa, tankı, topu, uçağını sarılıyor
ve daha da sarılacak. Galibiyet için
tüm kollarını oynatmaya şimdiden
hazırdır. Buna karşın özgürlük ve
bağımsızlığa doğru yol almanın
sömürgeci mekanizmayı zor ile
parçalamaktan geçtiğini biliyoruz.
Bu uğurda düşen her özgürlük
neferi ardından binleri ayağa kal-
dırıyor ve patlayan her silahımız
kulakları cınlatarak, daha şimdiden
sömürgecilerin uykularını kaçırıp
mekanizmalarını işletmez hale
getiriyorsa, savaşta, özgürlük sava-
şına devam demekten ne kuşkusuz
olabilir ki? Fakat buna rağmen, bu
kadar açık cereyan eden gerçeklere
hala sünger çekmek isteyenler, bu
cesareti gösterebilenler çıkabiliyor.
Bu nedenle de tekrar tekrar da olsa
biz buradan bir kez daha görmek
isteyen gözlere, işitmek iste-
meyen kulaklara, düşünmek iste-
meyen beyinlere seslenerek diyoruz
ki; sizin dediğiniz gibi bu ülke ne
sağırın ne körlerin ne de dilsiz-
rin ülkesidir. Çıkarttığımız sesin
uzakta da olsa, sizi rahatsız ettir-
sin çok iyi biliyoruz. Fakat yine de hep
birlikte sorarız, sömürgeci meka-
nizmanın bir köfü değilseniz, sayet
savaşın neresinde yer alacaksınız.

4 Mayıs 1985

E. Arcan

denli kırılmış, sol o denli sindiril-
miş ki ve bundan cunta o kadar emin
ki sıkıyönetim Türkiye'de kaldırıl-
ıyor. Özal "biz ne kadar zam yap-
sak da ses çıkaran olmaz, çünkü
millimiz fedakarlığı(!)" diyor. Evren
"can, mal ve namusunu bize atıyor
çünkü biz kurtardık(!)" ve IMF
dayatıyor "Zam yapın, paranızın
değerini düşürün. Bundan kork-
mayın, çünkü Türkiye halkı sabırlı
ve usludur. Kuzey-Afrika'dakiler
gibi başkaldırmazlar. (!)" Bütün
bunlar açtıkları açığı Türkiye halkı-
nın sırtındaki kan emicilerin, bu işi
nasıl rahat yaptıklarını ve bunun-
da çok pervasız bir biçimde alay
ederek ve övünerek hem de halkın
gözünün içine baka baka anlatıldı-
ğını gösteriyor.

Bu halkın elinden tutulmayacak
mı, kaderine mi terkedeceğiz? Bu
kanemciler küstaşa bu işlerini
yapmaya devam mı edecekler? Hayır!
Elbette hesap sorulacak bir
gün. Ama bu hesabı soracak olan-
lar kendini ve ruhunu Kemalizm'e,
Avrupa emperyalistlerine bir tas
mercimeğe satan soysuz takımı
olmayacak tabii!

Bugünkü Türkiye gerçeği, CIA-
Özel Harp Dairesi faaliyetinin sol ve
halk üzerinde başarılı olduğunun
ibret verici bir örneğini teşkil eder.
Yapılması gereken bundan ve yenil-
giden esaslı bir ders çıkarmaktır.
Ve bir daha düşmana başarı zevki-
ni tattırmamaktır.

Baştarafı Syf: 24'te

yana gerçekleştirildikleri saldırılarda askeri güçlerden 15, Kürt İşçi Partisi (PKK) den 4 ölü sayılmıştır" diyerek, ordunun verdiği rakamları yayınlıyordu. Halbuki ilk 15 gün içinde gerçekleştirilen eylemlerde 15'in üzerinde subay, asker öldürülmüştü. Bazı gazetelerde yeralan haberlerde ise bu rakamın daha fazla olduğu belirtiliyordu.

Olaylar karşısında cuntanın içine düştüğü durum, yeni yasalardan medet umması da eleştiriliyor; ve ordunun eylemlere karşı yetersiz kaldığı şeklinde yorumlanıyordu. Aynı şekilde, başlangıçta eylemleri küçümser bir tavır sergileyen Başbakan Turgut Özal'ın da ciddiye almak zorunda kaldığı ve bunun bir ifadesi olarak Siirt, Hakkari ile ve ilçelerinde inceleme gezisine gitmesi gösteriliyordu. Neu Zürcher Zeitung konuya ilişkin yaptığı geniş değerlendirmesinin bir bölümünde, tüm bu gelişmeleri değerlendirdikten sonra şu belirlemeleri yapıyordu. "15 Ağustos'ta Doğu Anadolu'da patlak veren yüzölçümlü küçümsemeye çalışan Başbakan Turgut Özal artık durumun ciddiyetini itiraf etmek zorunda kalmıştır. İki ay önce Kürt Partizanlar Doğu Anadolu'da köylere basmış, 1 assubay ve 1 eri öldürmüştür. Ekim ayında haftalardan bu yana sürdürülen geniş çaplı operasyonlara rağmen, yine Hakkari'de Türk askeri tesislerine iki sefer saldırı düzenlenmiştir. Bu olaylarda toplam 1 başvauş, 1 assubay ve 9 er öldürülmüştür. Böylelikle Kenan Evren'e meydan okumak istiyorlar. Bu ise, bu sıralarda tedirgin edici Doğu Anadolu sınır bölgelerinde yaptığı gezilerde Kürt savaşçılarını terörist olarak nitelendirdi ve imha tehditinde bulundu.

Son yapılan saldırılardan sonra Evren 1923'te Atatürk tarafından kararlaştırılan bir yasaya sınırlama başladı... Kışın erken başlamasının dolaylı jandarmaların bu değişik alanlara ulaşabilmesinin oldukça zor olmasından dolayı Evren bu uygulamaya girerek durum hakim olmaya çalışıyor. Özal denilebilir ki, emre uyma biçiminde Evren'in fikrine katılmıştır. Köy halkının silahlandırılması hukuki bir devletle ender rastlanılır bir durumdur. Özellikle 1980 askeri darbesinden sonra tüm vatandaşların özel silahlarını devletlere teslim etmeye zorlanmasından sonra bu kararın alınması dikkat çekicidir" (17 Ekim 84 tarihli nüshasından)

Cuntanın plan ve uygulamaları dış basına geniş şekilde konu olurken, bunların nedenlerine yönelik çeşitli soru işaretlerine de cevap veriliyordu. İzale-i Şekavet kanununun yürürlüğe konulması ordunun yetmediğinin ifadesi olurken, hukuk kuralları ile bağdaşmadığı da açığa çıkarılıyordu. Dikkat çekilen ve ilgi uyandıran diğer bir konu ise, başta silahsızlandırılan halka yeniden silah verileceği açıklamasının 4 yıl sonra gündeme sokulmasıdır. Tabi bunun nedeninin Kürdistan Ulusal Kurtuluş Savaşının ulaştığı boyut olduğu dikkatlerden kaçmıyordu. Değerlendirmelere böylece bir yorumun da getirilmesi "3-5 eşiya" diye tabir edilen partizan savaşına dikkatlerin daha da çekilmesine yol açmaktaydı. Nitekim benzer içerikli bir çok haber ve değerlendirme aynı ve yakın tarihliler bir çok gazetede de görülmüştür. Kürdistan'a ilişkin bir çok haber hemen hergün gazetelerde yeralıyor ve gelişmeler değerlendiriliyor.

Bu dönemde gündeme sokulan diğer bir propaganda ise, Türk ordusunun Güney Kürdistan'a yeniden müdahalede bulunacağıydı. Hemen her gazetesinin işlediği bu haberde Irak yönetimi ile anlaşmanın sağlandığı belirtiliyordu. Bilin-

diği gibi Türk ordu birlikleri bu kez Güney Kürdistan'a girme cesaretini gösteremediler. 1983 Mayıs'ında gerçekleştirilen saldırıda eli boş ve büyük kayıplar vererek dönen cunta, 15 Ağustos'ta yükselen ulusal kurtuluş savaşının etkisinden dolayı yeni bir müdahaleyi göze almadı. Zaten buna fazlaca gerek de yoktu. Güney Kürdistan'da üstlendiklerini söylediği Partizanlar Orta-Kuzey-Batı Kürdistan'da dağların doruklarında savaş yürütmektedirler.

Cuntanın "eylemleri dışarıdan gelenler gerçekleştirdiler", propaganda larını yaymaya çalıştığı bir dönemde, Kürdistan'dan yeni eylem sesleri geliyordu. 18 Ekim tarihli gazetelerde "bir askeri helikopterin gerillalar tarafından düşürüldüğü ve 1 assubayın öldüğü" duyuruluyordu. Buna ek olarak yapılan açıklamalarda cuntanın yeni tedbirleri gündeme sokmak zorunda kaldığı belirtiliyordu. Örneğin 19 Ekim tarihli WAZ gazetesinde: "Ağustos'un ortalarındaki gerilla eylemlerinden sonra, Kürt illerine 4000'in üzerinde asker yığıldı. Ama bunda sonuç alınmayınca -son büyük gerilla eylemi 10 Ekim'de yapıldı. -ordunun daha da güçlendirileceği söyleniyor" denilmektedir. Tüm bunlardan da açığa çıktığı gibi, "dışardan geliyorlar" aldatmacası tutmamakta; bizzat ülkede mevzeneler eylemlerin sürdürüldüğü açıkça çıkmaktadır. Nitekim bu gerçekler basın organlarına değişik biçimlerde konuluyor ve çeşitli yorumlara yol açıyordu. 26 Ekim tarihli Wochen Zeitung adlı gazetede George Schwarz imzalı bir yazıda olaylar geniş bir şekilde değerlendiriliyor. Cuntanın yeni aldığı önlemler, hal-kin durumu, yaşam koşulları ve Kürdistan'ın ser coğrafyası ve doğa şartlarına değinildikten sonra açığa çıkarılmaları da bulunuluyor. Getirilen yorumlardan bazıları bile, Kürdistan'daki gelişmeleri görme açısından yeterlidir. George Schwarz konuya ilişkin şu belirlemeleri yapıyor: "Türk politikacıları ve yetkililerinin şimdiye kadar buna benzer bir uygulamasını yörenin en yaşlı insanları bile hatırlamıyorlar. Son iki ay içerisinde küçük bir şehir olan Şemdinli'yi sadece Genel Kurmay Başkanı Necdet Üruğ, İçişleri Bakanı Ali Tanrıyar, Savunma Bakanı Zeki Yaşar, Cumhurbaşkanı Kenan Evren ve son olarak da Başbakan Turgut Özal 60 milletvekili ile birlikte ziyaret ettiler. Yetkililerin ani gezisinden sonra, "Halkçı Partisi"nin önderlerinden Necdet Calp ve Sosyal Demokrat ulalı "SODEP" başkanı Erdal İnönü dağ yuvasına gezi yapacaklarını açıkladılar. Şemdinli'de 2 ay önce başlayan gerilla savaşı Ankara'nın şimdiye kadar ilgi göstermediği bu unutulmuş bölgeye ilgi göstermeye başlamasına yol açtı.

Cumhurbaşkanı Kenan Evren gezisinin bir çok ara duraklarında yaptığı konuşmalarında çokça "bizim devletimiz büyüktür" diyerek, halkta hem güven aradı ve hem de devlet otoritesine karşı korkuyu geliştirmek istedi. Erzurum ve Kars'taki konuşmalarında "yılanın başı küçükken ezilmeli" dedi. Evren "yılan kelimesi ile tüm Kürt ulusunu mu yoksa sadece gerillaları mı kastettiğini açık ortaya koymadı. Bundan iki sene önce, General, Kars'taki bir askeri tatbikatı "düşman" kılıfına giyenlere Kürt Milli kıyafetlerini giydirmişti.

Devlet başkanının güç gösterisi ya da Başbakanın büyük vaadeleri Kürt azzını içiğinde bir değişikliğe yol açmayacağı belli değil, yıllardan beri uygulanan çıplak baskı, halk'ta Ankara'dan gelen herşeye karşı derin şüphe oluşturdu. Askeriyenin köylere azzın baskıları, toplu tutuklamaları ve vahşi işkenceleri intikam ve kin duygularını had safhada vardırdı. Türk ordusu Doğu Anadolu'da çocuk-

lar tarafından bile sevilmiyor. Bundan 3 yıl önce Diyarbakır'ın sokaklarından geçen askerlere karşı yumruğunu kaldırarak "Kürdistan Kürdistan" diye bağırarakı görülmüştür."

Cuntanın kısa sürede sonuç alacağından ve hatta uzun sürede bile başarı sağlayacağından umudu kesen birçok Avrupa hükümet ve partileri otonomi tartışmalarını gündeme sokmaya başladılar. "Kürtlere kendi dil ve kültür haklarının verilmesi gerektiği" konusunda basın organlarında, parlamentolarda açıklamalar yeralmaya başladı. Böylece ulusal kurtuluş savaşımız fazla bütümede engellenmeye çalışılacak ve otonomi taleplerini aşmayan bir çerçevede tutulacaktır. Hesap bu. Tüm girişimler de buna hizmet edecek bir düzeyde bulunmak isteniyordu. Alman parlamontosunda hükümet ile muhalefet partileri arasında meydana gelen sert tartışmalarda, bu düşünce dile getirilmekle birlikte, Kürdistan'daki uygulamalara da değiniliyor ve faşist cunta eleştirilere tatlı tutuluyordu. Konuya ilişkin olarak Kölner Stadt Anzeiger gazetesinde şu haber yer alıyordu: "Cumhurbaşkanı ve SPD, Türkiye'de insan haklarının rencide edilmesine üzerine Federal Mecliste sert eleştiriler yaptılar. Türk hükümetinin "Kürtlere karşı savaş yürütüldüğü" iddiasında bulundu. Yeşiller Fraksiyonu tarafından gündeme getirilen bir saatlik tartışmalarda, Yeşiller ve SPD yeniden Federal Hükümetin bir NATO üyesi olan Türkiye'ye vereceği 130 milyon marklık askeri yardımın kaldırılmasını talep ettiler. Muhalefet milletvekilleri, bu yardımın Kürtlere karşı kullanılabileceği düşüncesini savundular. Türkiye'de insan haklarının rencide edilmesi nedeniyle, bu yardımın durdurulması gerektiğini belirttiler. Benzer tartışmaların çeşitli ülke parlamentolarında da taniş oluyoruz. Her biri Kürtlerin haklarından bahsediyor ve baskıya uğratılmalarını istiyorlar. Bir çoğu timsahın gözyaşlarını anımsatıyor. Kendi işledikleri ve sorumlulukları suçlara açığa çıkınca sıkı sıkıya çevreler böylece bir tutum içine giriyorlardı. Ama gerçekten halkın çıkarlarını yansıtan bir çözüm önerilemiyor. Tartışmalar tabii ki, bu bir kaç belirlemeyle bitmedi. Halen de devam ediyor. Daha yakın tarihte New Times gazetesinde yayınlanan bir makalede, "Kürtlere dil-kültür hakları verilmeli. Kürtlerin varlığı kabul edilmediğinden radikal eğilimler gelişmektedir" denilmektedir. Yine aynı yönlü bir değerlendirme Der Bund adlı gazetede görüyoruz. "Bütün baskılar radikalizm geliştiriyor. Bunun içindir ki, Türkiye Kürtlerinin en güçlü illegal grubu olan Kürt İşçi Partisi Irak ve İranlı kardeşleri gibi otonomi hakları için değil, Türk devletinden ayrılmak için savaşıyor."

Kışın sert koşullarının hissedilir düzeyde ortaya çıkması karşısında, cunta bir yandan "bitecekler" demogojisine başvurulurken, diğer yandan ise, bu süreci devrimcilerin güçlenmesine doğrudan kullanacağı endişesini taşıyordu. Bu yaklaşım yabancı basın organlarında da yansımaları bu konuda çeşitli değerlendirmeler yapılmıştı. Pogrom dergisinde çıkan bir yazıda şöyle deniliyordu: "Türk ordusu kuvvetli birliğinin yanında, bu bölgede tabiat gibi bir düşmanla da karşı karşıyadır. Son dönemlerde karın yağmasıyla birlikte Ankara'daki teğdill, gerillaların bu hava şartlarından yararlanarak kendisini güçlendirmişdir. Bunu bir tehlike olarak gören Eren köylülere silah dağıtıyor." (Aralık 1984) Görüldüğü gibi, dış basında cuntanın başarı sağlayacağı yönlü bir değerlendirme rastlanılmamaktadır. Gelişmelerin cuntayı alabildiğine

sıkıştırdığı, sert kış koşullarında bile devam eden partizan eylemlerini yarattığı etkilerden anlaşılmaktadır. Hatta ordudan Kürt askerlerinin kaçarak, partizanların saflarına geçtiği haberleri yayınlıyordu. Fransız Revolution dergisinde bu konuya da dikkat çeken bir yazıda "Kontr-gerilla eylemlerini geliştirmek için, yönetim Hükümet yanlısı Kürtlerden milis güçler oluşturmayı düşünüyor. Çünkü yaz 1982'den itibaren Kürdistan'a 'tekrar giren' PKK militanları - zaman zaman diğer bazı ulusal güçlerle- 15 Ağustos 1984'den itibaren bir kurtuluş mücadelesi geliştirmeye başlamıştır. O gün (15 Ağustos çn) ilan edilen 'Kürdistan Kurtuluş Birlikleri', HRK ad altında örgütlenen 'Peşmerge' (savaşçı) gücüne sahiptirler.

Gerillaya katılmak amacıyla, Kürt askerleri garnizonları terk ederken, askeri cunta ve sıkıyönetim komutanlığı tüm Kürdistan'da büyük çaplı askeri operasyonlara başlamıştır." deniliyordu.

Bahara doğru gelindiğinde Kürdistan'ın dünya kamuoyu nezdinde güncel bir konu olarak varlığını devam ettirmesi hala geçerliliğini koruyordu. Birçok yazının ve tartışma platformunun konusunu Kürdistan teşkil ediyordu. Her çevre, soruna kendi bakış tarzı ve çıkarları gereği yaklaşıyor ve değerlendirmelerde bulunuyordu. Bahara doğru önemli değişikliklerin ortaya çıkacağı önceden sezinlenebiliyordu. Cunta kesin sonucu baharla birlikte alacağı basbas bağırırken, partizanların hazırlıkları da bu aylarda önemli gelişmelerin yaşanacağını gösteriyordu. Bu durum ise dikkatlerin Kürdistan üzerine daha fazla çekilmesine yol açıyordu.

21 Mart 1985'de ERNK'nin ilanı Avrupa basınına da konu oluyor. Birçok gazete olayı duyuruyordu. "Kürdistan Ulusal Kurtuluş Cephesi'nin Kuruluşu", "Kürtler Ulusal Kurtuluş Cephesi kuruyor", "Kürtler yeni mücadele için hazırlanıyorlar", "Kürtler, Kürdistan Ulusal Kurtuluş Cephesini Kurdular", "Kürtler Kurtuluş Cephesi Kuruyor" vb. başlıklarla habere yer veriyorlardı.

Cephenin ilanı Kürdistan halkı açısından yeni bir dönem demektir. Cuntanın tüm iddialarına karşı savaşı daha da geliştirme kararı ile cevap veriliyordu. Bu durum uluslararası çeşitli kuruluşların toplantılarına da konu oluyor ve Kürt halkının bağımsızlığı uğruna verdiği savaşı meşru olarak tanıması çağrılarında bulunuluyordu. Avrupa parlamtosu Nisan başlarında yaptığı bir toplantıda Kürt Ulusal Kurtuluş savaşının varlığını bahsederek, Türk cuntasının Kürdistan halkı üzerindeki uygulamalarını protesto etme çağrısında bulundu. Kürdistan'daki gelişmeler haklı olarak dünya kamuoyunun ilgisini çekmekte, faşist bir yönetimi karşı gelişen bir mücadele olmasından dolayı da daha fazla bu yönlü destek görmektedir. Geçmişte bu halkın varlığından bile bahsetmeyen bir çok çevre, Kürt halkının savaşını dile getirmeye başladılar. Yine Belçika senatosunda yapılan bir tartışmada, Kürdistan'daki gelişmeler ele alınıyor ve geniş değerlendirmelerde bulunuluyordu. Sunulan bir önergede şu konular dile getiriliyordu: "TC'nin kontrol altında tuttuğu bölgelerde, her köyde bir askeri karakol bulunmaktadı. Köylere giriş ve çıkışlarda kimlik belgeleri kontrol edilmektedir. Çevre köylerden insanların ve yabancıların köylere girişi sık sık engelleniyor.

Köylere yapılan askeri operasyonlar kara ve hava kuvvetlerinin birlikte çalışmasıyla yapılmaktadır. 84'ün yazında yapılan böylece bir operasyon esnasında napalm'ın kullanıldığı izleri bulunmakta-

dır. Kuşatmaya alınan köyler tümüyle aramakta, halk tutaklanmakta ve kötü muamele yapılmaktadır.

Kişinin direnişi destekleyip desteklemediğini kontrol altına almak için, tüm ev eşyasını ve stok yiyeceğini bildirmesi zorunlu kılınıştır.

Kısa bir süre önce Türkiye'nin Dışişleri Bakanı Yıldırım Akbulut tarafından gerçekten bir savaş durumunun olduğu itiraf edilmiştir. 27 Mayıs Tarihli Milliyet gazetesine yaptığı açıklamada şu söz söyledi: "Bu bir savaştır... Bu bir gerilla savaşıdır..."

Özel Harp Dairesi Kürt vilayetlerinde operasyonlar düzenlemek için tam yetkiler almıştır..." diyerek devam eden önerge, PKK üyelerine ve Kürtlere karşı görülen davalarda bir seferden fazla istenen ölüm cezaları olduğuna dikkati çekerek, bu durumun da değerlendirilmesi gerektiğini belirtmektedir.

Halkımız ile faşist cunta arasında kıyasıya bir savaşın geliştiği ve tüm demogojilere rağmen, bunun giderek bir gerilla savaşı biçimine büründüğü TC tarafından olduğu kadar, uluslararası çeşitli güçler tarafından da kabul görmektedir. Belçika senatosunda oya sunulan ve tartışılan önerge aynı zamanda sorunun başta Avrupa parlamtosu olmak üzere çeşitli uluslararası kuruluşların gündemine getirilmesini de öngörmektedir.

Bahar Atılımı ile hıızlanan eylem dalgası da çeşitli biçimlerde duyuruluyordu. Lübnan gazeteleri AL NAHAR "Partizanlar 6 askeri öldürdü" biçiminde bir eylemi duyururken, EL SEFİR ise bir başka eylemi "Kürt Devrimcilerine Karşı Yapılan Operasyonda İki Asker Öldürüldü" biçiminde veriyordu. Diğer bazı gazeteler ise eylemlere ilişkin haberleri şöyle duyuruyorlardı. Taz: "Kürt Komando Baskını", Information: "Ağustos'tan bu yana Kürt partizanları ile, Türk askerleri arasındaki çatışmalarda 40 asker ve 50 sivil öldürüldü." Frankfurter Rundschau: "Geçen Ağustos ayında bu yana Apocu Kürt gerillalar (HRK) Türkiye Kürdistan'ında askeri karakollara karşı imha eylemlerini hızlı bir şekilde yaygınlaştırmıyorlar."

Bunun dışında cuntanın abartmalı haberleri ve kendi kayıplarını ısrarla gizlemesi de dikkat çekiyor ve açıklanan rakamları gerçeği yansıtmadığı da gazetelerin sayfalarında görülmektedir. Taz: Anzeiger'de 23 Temmuz tarihli çıkan bir yazıda bu konuya da dikkat çekiliyordu. "Normal aşamalı geçiş"ine Türkiye'nin doğu bölgelerinde rastlama olaşığı çok zayıftır. Tam tersine askeri güç geçmişe nazaran oldukça çoğalmıştır. Öyleki kısa bir süre önce Van havaaalanında aralıksız olarak sınır boyunca askeri helikopterler havalandırıyor ve çapı genişletilmiş operasyonlara katılmaktaydılar. Türk basınında bu doğrultuda haberler aramak nafiye. zira askeri makamlar Fırat'ın doğusunda kalan bölgeleri için sıkı bir sansür uygulamaktadırlar. Ve ancak büyük bir ızzenle hazırlanmış 'bölücülerin' ve 'teröristlerin' tutuklandıkları haberleri bu sansürü aralamaktadır. Kürt gerillaları resmi ağızlarla böyle adlandırılıyorlar. Geçtiğimiz haftalarda sıkıyönetim makamları Siirt ve Bitlis bölgelerinde jandarma ile çatışmaya giren çok sayıda bölücünün öldürüldüğünü belirttiler. Bu tür çatışmalarda ne kadar subay ve askerin öldürüldüğü sorularına askeri makamlar çok ihtiyatlı cevap veriyorlar. Fakat bu bölgelerde oturanlara görüştüğümüz bir çok kişi ordunun kayıplarının resmi açıklamaların çok üzerinde olduğunu keskinlikle inandıklarını belirttiler."

Devamı Syf: 22'de

15 Ağustos'u 16'ya bağlayan gece telexler, telefonlar çalışmaya başladı. Muhabirler belkide şimdiye kadar varlığını dahi haberdar olmadıkları Kürdistan'ın iki şirin beldesi olan ve sarp dağlarla kaplı Erüh ve Şemdinli'nin PKK Partizanları tarafından baskına uğradığı haberlerini veriyorlardı. Adeta bir çok etkisi ortaya çıkaran eylemler haber olarak radyolarda, televizyonlarda ve gazetelerde yer alırken, bir çok çevre de şokun etkisinden kurtulmamış olacak ki dut yutmuş bülbül misali sessiz kalırken, bazıları da hayal perdelerinin parçalanmasından dolayı olacak ki, daha eylemlerin niteliğini bile anlamadan saldırmaya başladılar.

Kürdistan halkı kendisi için biçilen ve giydirilmeye istenen karanlık elbiseyi ırtıyır ve yepyeni, güneşin ilk kıvılgılı gibi umut saçan aydınlık bir geleceği müjdeleyen elbiseyi nakışlıyordu. İşte, o "olamaz, bu bir hayaldir" denilen gerçeklik yeniden tüm haşmetiyle sömürgeciğin karşısına dikiliyordu. Artık, bundan kaçınmak gerçeği örtbas etmeye çalışmak, atılan bu soylu adımları mümkün olamıyordu. Suskun dünya kıpırdıyor, adeta yıllardır kilit vurulmuş diller çözülüyor ve konuşmaya başlıyordu. Varlığı inkar edilen bir halkın partizanlarından ve ulusal kurtuluş savaşından bahsedilmeye başlandı. Tüm bunlar öyle küçümsecek gelişmeler değildi.

Hemen her çevre açık veya gizli konuşuyor, yazıyor; ama aynı zamanda bir bekleyiş içinde duruyor. Gerçekten "Kürtler ve onların Partisi PKK" 15 Ağustos'u devam ettirecek güce midir?" diye kendi kendilerine soruyor ve cevap bulmaya çalışıyorlar. Bazıları açısından cevap açıktı. Ama yine de bazıları meseleyi orasından burasından tutacak, sağa-sola çekebilecek; bu soylu çıkışın etkisini azaltmaya çalışacaklar. Tabii ki bu şaşırıncı bir olay değildir. Her halkın başına gelen, daha fazlasıyla bizim halkımızın başına da getirilmeye isteniyor. Bu nedenle, 15 Ağustos karşısında kalkan her ahizeden, işleyen her telexden, yazan her daktilodan değişik ifadeler dökülüyordu. Her çevre olaya kendisi açısından yorum getiriyor; kamuoyunu da bu yönlü etkilemeye çalışıyor.

Sömürgeci basın-yayın kurumlarında manşetlere çıkan ve ilk haber olarak verilen 15 Ağustos Atılımı "yurt dışından gelişmiş birkaç hain-eşkiyanın işi" olarak gösterilmeye çalışılıyor ve "kahraman mehmetçik" sillesi ile kaçmak zorunda kaldıkları" yayınlanıyordu. Ordunun seçkin birlikleri eylem alanına aktarılıyor ve yaygın operasyonlara girisiyordu. Gazeteler, televizyon ve radyo sürekli bu haberleri veriyor ve "Bölücü eşkiya çembere alındı. Çoğu yakalandı, az kaldılar" diyorlardı. Bu iddialara olayları yorumlama gücü gösteremeyen veya böyle bir sonucun doğmasını çıkarlarına daha uygun bulan çeşitli çevrelerde "Türk ordusu güçlüdür. Kısa sürede sonuç alır," iddialarına katılıyor ve bunun propagandasını yapıyorlardı.

15 Ağustos'un üzerinden 1 yıl geçti. O zaman söylenen iddiaların hepsi bugün de tekrarlaniyor. "72 saat' de sonuç olacak olan mehmetçik" bugün hala sonuç almaya çalışıyor, "5000 metre de kısırdığı 10 eşkiyaya" 2 hafta fazla askın bir süre uğramak zorunda kalıyor ve yine de eli boş dönüyor. Tüm bu gelişmeler, kuşkusuz gözardı edilemez, yine bunların ulusallararası bir çok basın ve diğer kurumlarının da dikkatini çekmemesi düşünülemez.

15 Ağustos'ta Erüh ve Şemdinli eylemleri ve ardından geliştirilen bir dizi eylem ve Bahar Atılımı birçok yabancı gazete ve yayın kurumunun haber ve değerlendirme konusu

DÜNYA BASININDAN 15 AĞUTOS'UN BİR YILI

oldu. Tümünü ele alıp incelememizin veya yayınlamamızın olanağı yok. Ancak belli başlı bazılarını olayların başlangıcından alıp buraya aktarabiliriz. Bu sayımızda ve daha önceki sayılarımızda 15 Ağustos ve genelde Kürdistan Ulusal Kurtuluş savaşı üzerine değerlendirmeler yapılmış ve geniş izahlar getirilmişti. Bu yazımızda dünyanın hangi gözle mücadelemize baktığı ve ne tür değerlendirmelerde bulunduğunu okura sunmak istiyoruz.

BBC Türkçe yayınlarında verdiği bir haberde "Erüh ve Şemdinli"nin Apocular olarak bilinen PKK gerillalar tarafından basıldığı" duyururken, diğer dillerden yayınlarında da aynı şeyleri tekrar ediyordu. Bir çok radyo kurumu ve televizyonda olaya ilişkin haberleri, eylemlerin hemen ertesinde yayınlanıyordu. Hemen her gazetenin haber olarak verdiği 15 Ağustos eylemleri ana başlıklarında "Kürtlerin düzenledikleri eylemler", olarak geçiyordu. İsviçre'nin 17 Ağustos tarihli Baseler Zeitung gazetesi verdiği haberde "Kürt Savaş Eylemleri" başlığı altında şunları yazıyordu: "Güvenilir kaynaklardan alınan haberlere göre, Leninist Kürdistan İşçi Partisi (Apocular) mensubu 300 çete, Türkiye'nin doğusunda

onlarca subay ve askeri öldürdüğü veya yaraladığı ifade edilmektedir. Yine bir çok yerli hainin ve celladın öldürüldüğü, kaymakam ve belediye başkanlarının tutulduğu, çok sayıda HRK'nin kuruluşunu ilan eden bildirinin dağıtıldığı; ayrıca halk tarafından coşku ve sevinçle karşılanan konuşmaların yapıldığı belirtilmektedir.

Aynı şekilde, eylemler sırasında cezaevinde bulunan tüm tutukluların serbest bırakıldığı ve silah depolarının basılarak çok sayıda savaş malzemesi alındığı söylenmektedir. Bu eylemler esnasında devrimcilerin hiçbir kayıp vermeden sağsalım mezzilerine döndükleri ifade ediliyor." şeklinde verilen haber "Kürdistan İşçi Partisi Türk askerleri ile dişe diş çatışıyor" başlığı altında yayınlanırken, Savt El Rafiain adlı gazete ise, "Partizanlar Türkiye'nin 3 Vilayeti Bastı" başlığı altında Siirt, Bitlis, Hakkari ile ilçelerinde HRK birlikleri tarafından toplam 12 Eylemin gerçekleştirildiğine değindikten sonra, sonuç olarak şunlar belirtmektedir: "Anadolu ajansı- nın konuyla ilgili olarak yaptığı açıklamada, Türk askeri komutanlarının eylem yapılan alanlarda, Kürt devrimcilerin verdikleri zarar ve olayları yerinde incelemek için ge-

ömür, daha uzamış, giderek daha da uzayacağını cuntanın kendisi bile itiraf eder duruma düşmüştür. 13 Eylül tarihli Vorwärts dergisinde yer alan "Açık ki, saldırılar o kadar güçlü bir şekilde yürütülmüştür ki; etkisini resmi kuruluşlar bile susturamadılar; ve hatta ordunun Türk başına koyduğu sansüre rağmen, çatışmalarla ilgili suskunluk başılamamıştır." şeklindeki haberde bu gerçeğe işaret etmektedir.

Olayların önünü almayan sömürgeci-faşist cunta kendi içinde de çelişkilere düştü. Başbakan ve hükümet çevreleri olayları küçümserken ve ciddiye almayan bir tavır içine girenken, başta cunta şefleri ve ordu komutanları olmak üzere ehemmiyetle olayın üstüne gittiler. "10-15 gün içinde bitiririz" diye ordularıyla övünmeye başlayan faşist yetkililer bunun hiç de kolay olmadığını gördükçe daha da saldırganlaşıyorlardı. Frankfurter Rundschau bu noktaya dikkat ederek Türk Başbakanı ile alay etmekteydi. "Başbakan Turgut Özal güven dağıtıyordu. Bu izole edilmiş bir mukameydi, çetecilerin basit bir durumuydu. Biz onlar ile başa çıktık. Çeteler 2 saat tiyatrosunu sahnelediler, daha sonra kaçtılar. Ama 15 Ağustos gecesi

gelen haberlere göre Evren'in görevi için görevlendirilen bir birlik kışlarına dönmek üzere yola çıkarken Hakkari'de Kürtlerin baskınlarına uğruyorlar." Frankfurter Rundschau: "Kürtler Evren'in koruyucularını öldürdüler." (4.10.84 tarihli nüshalarından) Le Monde: "...Ankara'dan gelen güvenilir kaynaklı haberlerde, Cumhurbaşkanı'nın Hakkari'nin Şemdinli ilçesindeki gezisi esnasında güvenliğini korumakla görevlendirilen askerlerden 3'ü Kürtler tarafından öldürüldü. Birlik yüksekköy'deki (Şemdinli'nin 40 km kuzeyinde) üslerine dönme esnasında akşam bir kaç saat önce başkann almış olduğu yol üzerinde saldırıya uğradı." Libération: "Türk başkanı için koruma Görevlisi Bölücü Kürtler Tarafından Öldürüldü" (5.10.84) Gazetelere böyle geniş bir şekilde konu olan bu eylem aynı zamanda faşist Evren'in iddialarında da çürümüşlüğü göstermektedir. Taz gazetesi konuya ilişkin yayınladığı bir haberinde, K. Evren'in koruyucularının öldürülmesine değindikten sonra, cuntanın iddialarının sonuçsuz kaldığını belirtir şöyle demektedir: "Kürt gerillalarına karşı Evren tarafından öne sürülen başarıları rejim daha sergileyememiştir. Sadece sözde Erüh'taki eylemle katılan 2 Kürt eylemcisinin yakalandığı haberi Türk basınında verildi."

15 Ağustos Atılımı üzerinden 2 aylık bir zaman geçmesine rağmen cunta hedeflerine ulaşmadığı gibi, direniş daha da alevlenerek, güçlendi. Sömürgecilerin her operasyonuna karşı yeni eylemlerle cevap veriliyor, ordunun prestiji sarsıldı, dikça sarsılıyordu. Bu durum ise giderek artan bir biçimde yabancı basın organlarına konu oluyor. Gazetelerin sayfalarına eylemler ve cuntanın içine düştüğü gülmüş durum sık sık yer almaya başlıyordu. Aslında bu da cuntanın bu konuda inandırıcılığı yitirdiğinin kanıtı oluyordu. 10 Ekim tarihli gazetelerde "Kürt Baskını", "Kürtler Bir Baskın gerçekleştirdiler" başlıkları altında Hakkari-Çukurca'da 8 askerinin öldürüldüğü haberi yayınlanıyordu. Buna ek olarak, yapılan açıklamalarda, eylemlerin giderek halkta sempati uyandırması üzerine, Türk devletinin baskıya daha arttırdığı da işaret ediliyordu. Yine Taz gazetesi'nin 12 Ekim tarihli sayısında bu konuya ilişkin olarak şu sözler yer alıyordu. "Türkiye'deki 'demokratik rejim' ülkedeki muhalefete karşı baskıyı iki noktada arttırıyor. Son iki aydan beri askeri tesislere karşı düzenlenen birçok eylemin halkta sempati uyandırması tahmini üzerine, ordu Kürt illerindeki halka karşı görülmemiş şiddet uygulamaktadır."

Görüldüğü gibi dış basın Kürdistan'daki gelişmeleri yakından izliyor ve eylemlerin yarattığı etkiyi tahmin edebiliyor. Cuntanın tüm yalan ve demogojilerine rağmen gelişmeleri gizleyememesi ne kadar güçlü eylemlerin gerçekleştirildiğinin de ifadesi olmaktadır. Özellikle Kürdistan'ı dış basına kapatmaya çalışan cunta, eylemlerin gerçekleştiği alana turistlerin girişini dahi yasaklamıştır. Buna rağmen olaylar tamamiyle olmasa da, belli bazıları dış basına da yansıyor. 2 ayı aşkın bir zamanın geçmesi ve halen eylemlerin ardı arkası kesilmeden sürmesi, Kürdistan'a ilgili daha da arttırmaktaydı. Gelişen eylemlerin yaygınlığına rağmen, cunta sürekli bir biçimde kayıplarını az göstermeye çalışıyor, yüzlerce kişiyi tutukladığını açıklarken, çok sayıda "terörist" de öldürüldüğü ifade ediliyor. Buna rağmen kayıplar dış basına da yansıyor ve çeşitli rakamlar veriliyor. 16 Ekim 84 tarihli Die Tagesspiegel gazetesi "Kürt İsyanclarının 15 Ağustos'tan bu

Devamı Syf: 23'te

bulunan 4 ilçeye saldırı düzenlenmiştir. Bir grup partizan, Irak sınırının 90 km batısında bulunan Erüh'ün jandarma istasyonunu ve karakoluna saldırıp, sayısı henüz belli olmayan bir kısım Kürt tutuklularını serbest bırakmışlardır. Diğer bir partizan birliği ise, Irak sınırına 40 km uzaklıkta bulunan Şemdinli'de askeri bir gazinoya saldırı düzenlenmiştir. Şıran ve Şırnak'ta düzenledikleri eylemlerde ise, çete mensupları bağımsız bir Kürt devletinin talep edildiği bildiriler dağıtmışlardır." Yine 18 Ağustos tarihli Tageszeitung gazetesi ise olayı "Kürt Saldırısı" başlığı ile duyuruyordu. Haberde "Cuma günü silahlı iki Kürt grubu Türkiye'nin Güneydoğu'sunda bulunan Siirt'in değişik iki mntıkasına askeri garnizon ve polis karakollarına yönelik saldırı düzenlenmiştir.... Siirt bölgesinden alınan haberlere göre saldırıyı düzenleyen her iki Partizan grubu da Kürdistan İşçi Partisi (PKK)'nin mensuplarıdır." Avrupa basınının yanı sıra, Ortadoğu basınına da konu olan eylemler hakkında çeşitli değerlendirmeler yayınlanmıştır. Bunlardan bazıları almakla yetineceğiz. Nidal Al-Saati Al-Flastini gazetesinde "Türkiye Kürtleri son dönemlerde faşist Türk egemenliğine karşı verdikleri silahlı mücadeleyi yükseltiyorlar. Bundan bir süre önce PKK'nın dağıttığı bir bildiride; 'Kürdistan Kurtuluş Birlikleri' nin faşist Türk ordusunun karakollarına ve kurullarına karşı Siirt, Hakkari ve Bitlis'te 15 Ağustos 1984 tarihinde birçok şanlı eylemi gerçekleştirdiği ve bu eylemlerde

ziler yapacaklarını duyurdu. Bu haberden de anlaşıldığı gibi, faşist Türk devleti bir çıkmaz içindedir."

Daha bir çok gazetedeki benzer haberler de yayınlandı. Gerçekten de 15 Ağustos'un dış basındaki etkisi beklenenden de fazlaydı. Çeşitli yazılar yayınlanıyor; fakat hepsinde de eylemlerin ardında ortaya çıkan şokun etkisi görülmüyordu. 12 Eylül'den sonra "bitirilm kalmadılar" propagandasına ayıyuka cikan cunta, içte varolan belli bir sessizliğin de yarolaranarak dışa da bunu kabul ettirmeye çalışıyor. Bunun da belli bir etkisinin varolduğu gözleniyordu. Aynı taktiği bu kez 15 Ağustos'ta sonradan sürdürmeye başladı. Kısa sürede "hepsini bitiririz, demelerine ve 400'ü aşkın çete mensubu yakalandı" haberlerini çıkarmalarına rağmen, gelişmeler tam tersi bir durumu gösterdiğinden yabancı basındaki değerlendirmelerde bu yönlü değışıyordu. 29 Ağustos tarihli Fransa'nın büyük tirajlı gazetesi Le Monde'de çıkan bir haberde operasyonların sürdüğü ve halen sonucun alınmadığı bildiriliyordu. Haberin bir yerinde ise "Türk gazetelerine göre, askerler helikopterler yardımıyla direnişçileri Suriye, Irak, İran sınır bölgesinde çembere aldılar. Saldırganların bir bölümü şimdiden Suriye, ve Irak dağlarındaki üslerine yitirilen; bir kısmı Şırnak dağında çembere alındılar," denilmektedir. Resmi açıklamalara göre verilen haberlerde bile cuntanın öyle kısa sürede sonuç alamayacağı gerçeği ortaya çıkmaktaydı. 72 saat olarak biçilen

Güneydoğuanadolu'da başlayan "tiyatro" devam ediyor ve hava mesafesi 1000 km olan Ankara'dan rahat izlenecek gibi değildir." (21.9.1985 tarihli sayısından) Yabancı basın sayfalarında da ifade edildiği gibi, Ankara'nın rahatsızlığı gizlenecek gibi değildi. Hergün "kustırdık" haberleri yayılmasına rağmen, bir türlü ele geçirilemeyen partizanlar iyiden iyiye cuntayı sıkıştırmaktaydı. "Önüne hiç bir ordu çıkma cesareti gösteremez" denilen ve "Kahraman Mehmetçik" salsatlarıyla şişirilen sömürgeci askerler "3-5 eşkiya" diye tabir edilen devrimcilerle bir türlü başa çıkamamakta, tam tersine kayıplar vermektedir.

Orduya moral vermek ve gelişmeleri yerinde incelemek amacıyla birbiri ardına Türk yetkilileri Siirt, Hakkari ile ilçeleri başta olmak üzere, Kürdistan'a ziyaretlerle bulunmaya başladılar. Cunta başı Evren'in ziyareti esnasında Şemdinli'de koruma görevlilerinin öldürülmesi büyük bir etki yarattı. "mehmetçik eneslerinde" dendiği bir anda, patlayan kurşunlarla K.Evren'in üç koruma görevlisi öldürüldü. Nasıl oluyordu çok sıkı tedbirlerin alındığı koşullarda bu derece güçlü bir eylem konulabiliyor. Bu da cuntanın iddialarının bir kez daha boş çıkartılmasını sağladı. Dış basına da konu olan bu olay şu değerlendirmelere yol açtı: Politiken: "Korumla Görevlileri öldürüldü". Bild: "Cumhurbaşkanı Evren'in Doğu gezisinde Kürtler koruyucularına saldırdı: 3 ölü". Neu Zürcher Zeitung: "Güvenilir kaynaklardan